

VARGHUNDEN

VARGHUNDEN

AV

JACK LONDON

ÖVERSÄTTN. AV M. DRANGEL

SJÄTTE UPPLAGAN

STOCKHOLM :: A.-B. BOHLIN & Co.

STOCKHOLM
EDVARD RYDAHLS BOKTRYCKERI
1920

FÖRSTA AVDELNINGEN

VILDMARKEN

o o o

I.

PÅ FÄRDVÄGAR I NORDLANDET.

Mörk granskog reste sig på ömse sidor om det frusna vattendraget. Blåsten hade nyligen drivit den vita frostskruden från trädens grenar, och nu stodo granarna svarta och olycksbådande, lutande mot varandra i det försvinnande dagsljuset. Djup tystnad härskade. Landet var en ödemark utan liv och utan rörelse, så enslig och kall att den icke ens bar en prägel av melankoli. Den hade en glimt av löje, men ett löje förfärligare än någon sorg — ett löje glädjelöst som sfinxens leende, kallt som frosten och bistert som det oundvikliga ödet. Det var evighetens imponerande och oåtkomliga vishet som smålog åt det fåfänga i jordlivets ansträngningar. Ty här var vildmarken, den hjärtfrusna vildmarken i Nordanland.

Men där fanns liv längre bort, trotsigt kämpande liv. Nedåt det frusna vattendraget strävade ett spann varglika hundar. Deras raggiga pälsar voro fulla av rimfrost. Deras andedräkt frös i luften så snart den trängde ur deras munnar i frustande ångor, som lade sig över de hårbetäckta kropparna och för-

vandlades till iskristaller. Hundarna voro försedda med seltyg av läder, och med läderremmar voro de fästade vid en släde som de drogo efter sig. Släden hade inga medar. Den var gjord av tjock björknäver och dess botten vilade omedelbart på snön. Den främre ändan var snäcklikt uppåtböjd för att kunna undanskjuta den lösa snön, som reste sig framför likt vågsvall. En avlång och smal packlåda var omsorgsfullt fastgjord på släden. Där fanns också andra saker — filtar, en yxa, kaffekokare och stekpanna — men det mest i ögonen fallande och det som tog största utrymmet var den långa och smala lådan.

Framför hundarna strävade en man i breda snöskor. Och bakom släden vandrade en annan. På släden, i kistan, låg en tredje, vars vandring var slut — en man som vildmarken hade kuvat och slagit, så att han aldrig mer kunde kämpa sig fram. Vildmarken är en fiende till all rörelse. Den kan icke tåla något levande, därför att liv är detsamma som rörelse, och vildmarkens strävan går ut på att tillintetgöra allt som rör sig. Den fryser vattnet till is för att hindra strömmarna att ila mot havet; den driver saven ur träden, så att de frysa ända in i hjärtat; och allra grymmast och förfärligast pinar och kuvar den människan — denna varelse, som är det rastlösaste i skapelsen, ständigt stadt i uppror mot den bestämmelsen, att all rörelse slutligen måste övergå till orörlighet.

Men framför och efteråt strävade oförfärat och okuvligt de bägge män som ännu icke hade blivit dödens rov. Deras kläder voro av pälsverk och mjukgarvat skinn. Deras ögonlock, kinder och läppar voro så betäckta med av kölden kristalliserad andedräkt,

att deras anletsdrag ej kunde urskiljas. Det gjorde dem lika spöklika masker — vålnader som voro på väg att begrava en gengångare. Men de voro dock ett par levande män, på väg genom detta ödslighetens, besvikelsernas och tystnadernas område — ett par små äventyrare inbegripna i ett kolossalt djärvt företag, kämpande mot makten hos en värld lika främmande, fjärran och livlös som den tomma rymdens svalg.

De strävade framåt utan att tala, sparade sina andedrag för det arbete de utförde. Den djupa tystnaden överallt tryckte dem som någonting kompakt och handgripligt. Den verkade på deras sinnen som många atmosfärers tryck av djupt vatten verkar på dykaren. Den krossade dem med tyngden av oändlig ödslighet och obevekliga lagar. Den krossade dem ända in i de avlägsnaste gömslena i deras själar och pressade ur dem — så som saften pressas ur druvan — all den falska stolthet och det övermod och den självuppskattning som brukar finnas i en människosjäl, tills de slutligen sågo sig själva som helt små och obetydliga stoftgrand, vilka med ringa förslagenhet och föga vishet rörde sig i de väldiga blinda elementens och naturkrafternas invecklade lek.

En timme gick och ännu en. Den korta, sollösa dagens bleka ljus började fördunklas, då ett svagt skri på avstånd höjdes i den stilla rymden. Dess toner stego hastigt tills de nådde den högsta, och denna ton drogs sedan ut ihärdigt och dallrande, varefter den långsamt dog bort. Det kunde ha varit en förlorad själs jämrande klagan, om skriet icke på samma gång hade uttryckt en viss ilsken häftighet och glupsk-

het. Mannen som gick före vände på huvudet, så att hans och kamratens ögon möttes. Och så nickade de åt varandra över den långa och smala lådan.

Ett nytt skri hördes, det skar genom tystnaden med sylvass skärpa. De bägge männen lyssnade åt det håll varifrån skriet kom. Det höjdes bakom dem någonstädes på de snöhöljda vidderna där de nyss hade färdats fram. I nästa sekund besvarades detta andra skri av ett tredje, likaledes bakom dem, något till vänster om det förra.

"De ä' efter oss, Bill", sade den som gick före.

Hans röst ljöd hes och onaturlig, och han hade talat med ansträngning.

"Det är ondt om föda", sade kamraten. "Jag har inte sett ett enda harspår på flera dagar."

De sade ingenting mera, men de lyssnade med spänd uppmärksamhet till hungerskriet som oupphörligt höjdes bakom dem.

När mörkret kom, svängde de in med hundarna i en grandunge vid vattendragets rand och slogo läger. Den långa kistan ställdes vid elden och fick göra tjänst både som sittplats och bord. Varghundarna trängde sig tillsammans på andra sidan elden; de morrade och gläfste mot varandra och visade ingen lust att ge sig ut på strövtåg inåt mörkret.

"Jag tycker att de hålla sig ovanligt nära elden", sade Bill.

Henry satt nedhukad över elden och höll på att ge kaffekokaren stöd med ett stycke is. Han nickade. Men han sade ingenting förrän han hade intagit sin plats på kistan och börjat äta.

"De veta nog var de ä' i säkerhet", sade han. "De

vilja hellre ha mat än bli bukfyllnad själva. Hundar ä' kloka djur."

Bill skakade på huvudet. "Å, jag vet just inte det."

Kamraten såg förvånad på honom. "Det är då första gången jag hör dig invända något mot deras klokhet."

"Henry", sade den andre, i det han sorgfälligt tuggade sina bönor, "såg du händelsevis hur hundarna bråkade, när jag gav dem mat nyss?"

"De väsnades mer än vanligt", medgav Henry.

"Huru många hundar ha vi, Henry?"

"Sex."

"Ja, Henry..." Bill teg en stund för att ge mera eftertryck åt sina ord. "Som du säger, Henry, det är sex hundar vi ha. Och jag tog också sex fiskar ur säcken. Jag gav en fisk åt var och en av hundarna, Henry, men det var en fisk för litet."

"Du hade väl räknat galet."

"Det är sex hundar vi ha", upprepade den andre lugn. "Och jag tog fram sex fiskar. Men Enöra blev utan. Jag måste gå tillbaka och hämta en fisk åt honom efteråt."

"Vi ha ju bara sex hundar", sade Henry.

"Ja, ser du", fortsatte Bill, "jag vill då inte påstå att det var hundar allesammans, men nog var det sju som fingo fisk."

Henry upphörde att äta, kastade en forskande blick över elden och räknade hundarna.

"Där finns inte fler än sex", sade han.

"Den sjunde sprang sin väg över snön", förklarade Bill med lugn bestämdhet. "Jag såg sju."

Kamraten betraktade honom med deltagande min

och sade: "Jag skall bli riktigt belåten, när den här färden är över."

"Vad menar du med det?" frågade Bill.

"Jag menar, att den här ballasten inverkar menligt på dina nerver — du börjar ju rent av ha synvillor."

"Jag tänkte just på det", svarade Bill allvarligt. "Och därför tittade jag efter i snön, sedan jag hade sett honom ge sig i väg — men spåren funnos där. Så räknade jag hundarna om igen, och alla sex voro kvar. Spåren synas ännu. Vill du se dem. Jag skall visa dig dem."

Henry svarade ej. Han fortsatte sin måltid under tystnad, och till slut drack han ytterligare en kopp kaffe. Därefter torkade han sig om munnen med avigsidan av sin ena hand och sade:

"Du tror således att det var..."

Han avbröts av ett långdraget, sorgset, ilsket och klagande tjut utifrån mörkret. Han lyssnade till detta tjut, visade med handen åt det håll varifrån det kom och fortsatte... "en av de där?"

Bill nickade. "Ja, sannerligen tror jag inte det förr än något annat. Och du märkte ju själv hur hundarna väsnades."

Skri efter skri höjdes och besvarades — tystnaden var förvandlad till ett helvetiskt oväsen. Tjutet upprepades från alla håll, och hundarna förrådde sin förskräckelse genom att tränga sig allt tätare tillsammans så nära elden att deras hår sveddes av hettan. Bill kastade på mera ved, innan han tände sin pipa.

"Jag tycker, att du ser tusan så lång ut i synen", sade Henry.

"Åh, jag tänkte bara på..." Han såg betänksamt

på pipan en stund, innan han fortsatte: "Jag tänkte bara på, hur mycket lyckligare han där nu är än du och jag någonsin kan bli här i livet."

Han betecknade den omtalade genom att peka med nedåtvänd tumme på kistan, som utgjorde deras sittplats.

"För se du, Henry — när vi dö, du och jag, så få vi prisa oss lyckliga om vi få tillräckligt med sten över oss för att liken inte ska bli uppätna av hundar."

"Men så ha vi inte heller en hop tjänare och pengar och allt så'nt där som han", svarade Henry. "En långväga likfärd kan varken du eller jag bestå oss."

"Vad jag rakt inte kan begripa, Henry, det är varför en sådan som han, som var lord eller någonting i den vägen i sitt eget land, och som aldrig behövde ha något gruff därborta om mat eller sängfiltar, ger sig av hit till denna av Gud förbannade trakt på jorden — se, det kan jag omöjligt förstå."

"Han kunde ha levat i många Herrans år, om han hade stannat hemma", tillade Henry.

Bill öppnade munnen till ett svar, men han hejdade sig. Han pekade i stället bortåt den mur av mörker, som omslöt dem på alla håll. Detta mörker var så kolsvart att man ej kunde ha en tanke på att söka urskilja någonting i det; det enda man såg var ett par ögon, som lyste likt glimmande eldkol. Henry pekade snart i sin tur på ett andra och tredje par. En krets av glimmande ögonpar hade småningom slutits omkring deras läger. Då och då rörde sig ett par av dessa ögon — de försvunno hastigt, men endast för att genast åter visa sig på samma ställe.

Hundarna visade en tilltagande oro. I ett anfall

av plötslig förskräckelse trängde de sig över till männens sida om elden och smögo krypande och skälvande intill deras ben. Under paniken hade en av hundarna blivit omkullkastad tätt invid elden, och han tjöt högt av smärta och förskräckelse, medan lukten från hans svedda päls spred sig i luften. Denna uppståndelse förmådde de glimmande ögonen att oroligt ömsa platser under några sekunder, de tycktes till och med dra sig något tillbaka. Men så snart hundarna hade lugnat sig, lyste ögonen åter lika orubbligt som förut.

"Det är en fördömd olycka att vara utan ammunition, Henry."

Bill hade rökt sin pipa till slut och höll på att hjälpa kamraten med att breda ut fäll och filtar på granriset, som han hade lagt över snön innan de satte sig att äta. Henry svarade med en grymtning och började snöra upp sina mockasiner.

"Hur många patroner har du kvar, Bill?" frågade han.

"Tre!" svarade Bill. "Jag önskar att det vore tre hundra i stället. Då skulle jag ge dem på tafsen, de förbannade odjuren!"

Han skakade häftigt sin knutna hand mot de glimmande ögonen och ställde sedan försiktigt upp sina mockasiner framför elden.

"Jag önskar också att kölden ville ge med sig", fortfor han. "Vi ha haft femtio grader nu i fjorton dagar. Och jag önskar att jag aldrig hade givit mig ut på den här färden, vet du, Henry. Jag tycker inte alls att den ser lovande ut. Och jag känner mig inte riktigt bra till mods. Och medan jag nu är i farten att önska, så önskar jag också att hela färden vore över, och

att du och jag lyckligt och väl sutte framför elden i Fort Mc Gurry och spelade kort — det är just vad jag önskar.

Henry grymtade till svar och kröp ned på bädden. Just då han var på väg att somna, väcktes han av kamratens röst:

"Kan du begripa det, Henry — den där andra, som kom hit och tog fisken — varför la' sig inte hundarna i det? Jag kan inte förstå det."

"Du grubblar alldeles för mycket, Bill", blev det sömniga svaret. "Men bry dig inte om det nu längre, utan sov, så skall du få se att du är rask och kry igen i morgon. Det är nog magsyran som sätter åt dig."

De bägge männen somnade och sovo med djupa andedrag, sida vid sida, under samma täcke. Elden brann ned, och de glimmande ögonen slöto allt trängre cirkel kring lägret. Hundarna trängde sig tillsammans i förskräckelse och läto då och då höra ett hotfullt morrande, när något av de lysande ögonparen närmade sig. En gång blev deras oväsen så högljudt att Bill vaknade. Han steg försiktigt upp, för att icke störa kamratens sömn, och lade mera ved på elden. Därunder kom han händelsevis att se på de sammankrupna hundarna. Så gnuggade han sig i ögonen och betraktade dem med skärpt blick. Sedan kröp han åter tillbaka under täcket.

"Henry!" sade han. "Hör du, Henry!"

Henry övergick med ett ljudligt pustande från sömn till vaka och frågade: "Nå, vad står nu på?"

"Ingenting", svarade Bill. "Bara att de nu ä' sju igen. Jag har nyss räknat dem."

Kamraten mottog denna underrättelse med en grymt-

ning som genast övergick till snarkning, emedan han omedelbart somnade in på nytt.

På morgonen var det Henry som vaknade först och körde kamraten ur bädden. Det skulle ej bli dager förrän om tre timmar, ehuru klockan redan var sex, och Henry började styra och ställa med frukosten i mörkret, medan Bill rullade ihop filtarna och gjorde släden i ordning till förspänning.

"Hör du, Henry", sade han hastigt, "hur många hundar var det du sa' att vi hade?"

"Sex."

"Du har orätt", förklarade Bill triumferande.

"Är det sju nu igen?" frågade Henry.

"Nej, bara fem. En är borta."

"Å, dra för tusan!" skrek Henry förargad. Men han lämnade det han hade för händer och gick bort och räknade hundarna.

"Du har rätt, Bill", sade han. "Fatty är borta."

"Och han flög i väg som en oljad blixt, när han gav sig av. Vi kunde nog inte se det för röken."

"Naturligtvis inte", sade Henry. "Jag tänker att de så godt som sväljde honom levande. Han gnällde säkert ännu på vägen genom deras fördömda strupar."

"Fatty var alltid en dum hund", förklarade Bill.

"Men ingen hund borde vara nog dum att ge sig av och begå självmord på det sättet", sade Henry. Han betraktade de återstående hundarna med en blick som utvisade att han i hast företog en värdering av varje särskilt djur. "Jag vill slå vad att ingen av de andra skulle bära sig så dumt åt."

"Nej, dem skulle man inte kunna driva från läger-

elden med en knölpåk", förklarade Bill. "Jag har alltid tyckt att det var någonting galet med Fatty."

Och detta var liktalet över hunden Fatty, som miste sitt liv under färden genom Nordanland. Det var mindre knapphändigt än som beståtts åt mången annan hund — kanske till och med åt mången människa.

II.

VARGINNAN.

Sedan frukosten var undanstökad och de enkla förnödenheterna hade blivit lastade på släden, vände de bägge männen ryggen åt den muntert sprakande elden och fortsatte sin färd inåt mörkret. Nu började åter dessa vilda och dystra skri som skuro genom mörkret och kölden och oupphörligt besvarades från olika håll. Ingendera av de bägge kamraterna sade ett ord. Klockan nio blev det dager. Vid middagstiden fick horisonten i söder en rosenröd skiftning som utvisade var jordklotets rundning skymde bort solen för den nordliga världen. Men rosenfärgen bleknade hastigt bort. Det gråa dagsljuset som återstod varade till kl. tre, men då försvann även det, och den arktiska nattens mörker sänkte sig över ödsligheten och tystnaden.

Då mörkret kom, ljödo hungerskriken till höger och vänster allt närmare — så nära till och med, att de framåtsträvande hundarna skakades av häftiga men snart övergående anfall av förskräckelse. Sedan Bill och Henry efter en sådan panik åter hade bragt reda bland hundarna, sade den förre:

"Jag önskar att de funne byte någonstädes, så att de ginge sin väg och lämnade oss i fred."

"Ja, det är förskräckligt nervretande att höra dem", medgav Henry.

Sedan sade de ingenting mer förrän det slogs läger. Henry stod lutad över elden och lade ett stycke is under den kokande bönpannan, då han plötsligt spratt till vid ljudet av ett slag, ett utrop från Bill och ett skri av smärta bland hundarna. Han reste sig hastigt och såg en otydlig gestalt försvinna över snön inåt mörkret. Så såg han också Bill stå midt ibland hundarna med halvt triumferande och halvt modfälld uppsyn. I ena handen höll han en väldig påk, i den andra ett stycke av en soltorkad lax.

"Jag fick bara hälften kvar", sade han, "men jag gav åtminstone den uslingen ett ordentligt slag. Hörde du hur han skrek?"

"Hur såg han ut?" frågade Henry.

"Det kunde jag inte se riktigt. Men han hade fyra ben och ett gap och var luden och såg ungefär ut som en hund."

"Det var nog en tam varg, tänker jag."

"Ja, nog är det ett bevis på tamhet att komma hit vid utfodringstiden och ta sig en portion fisk."

Sedan aftonmåltiden var avslutad, sutto de bägge männen på den långa lådan och sögo på sina pipor. Den kvällen lyste den omgivande kretsen av glimmande ögon närmare än någonsin.

"Jag önskar att de råkade på en hel hjord av älgar eller någonting i den vägen, så att de gingo sin väg och lämnade oss i fred", sade Bill.

Henry brummade någonting i en ton som icke var uteslutande sympatisk, och så sutto de där tysta en hel kvart. Henry stirrade in i elden och Bill på kretsen

av glimmande ögon som lyste i mörkret tätt bakom eldskenet.

"Jag önskar att vi vore utanför Mc Gurry just nu", sade han.

"Håll inne en gång med dina önskningar och ditt korpkraxande!" utbrast Henry förargad. "Du lider av magsyra, säger jag dig. Det är den som regerar dig. Svälj en sked soda, så skall du få se att du blir muntrare till sinnes och trevligare som reskamrat."

På morgonen väcktes Henry av en häftig svordom från Bill. Han reste sig upp på armbågen och såg sig omkring. Kamraten stod hos hundarna vid den uppflammande elden med händerna lyftade i förfäran och ansiktet förvridet av ilska.

"Hallå! — vad är det?" ropade Henry.

"Frog är borta", ljöd svaret.

"Ånej!"

"Du hör ju vad jag säger."

Henry tog ett hopp ur bädden fram till hundarna. Han räknade dem noga — och i nästa sekund instämde han i kamratens förbannelser över vildmarken, som hade berövat dem ännu en av deras dragare.

"Frog var den starkaste av hela flocken", förklarade Bill slutligen.

"Och inte var han dum heller", tillade Henry.

Det var liktalet numro två inom två dagars förlopp.

Frukosten åts under dyster tystnad; sedan spändes de fyra återstående hundarna för släden. Dagen gick alldeles på samma sätt som de föregående.

De bägge männen vandrade framåt över den frusna marken utan att växla ett ord. Tystnaden bröts endast genom skriken från deras förföljare som osedda

tassade i deras spår. När mörkret sänkte sig på eftermiddagen, slogs läger som vanligt, och skriket kom närmare. Hundarna voro skrämda och oroliga och gjorde sig skyldiga till små paniker, varunder draglinorna trasslades till och de bägge männen blevo ännu mera nedslagna.

"Seså, nu måste jag väl ha er fast, fördömda kräk", sade Bill belåten, sedan han på kvällen hade slutat sitt värv.

Henry lämnade matlagningen och gick bort till kamraten för att se vad denne hade uträttat. Bill hade icke allenast tjudrat alla hundarna, han hade till och med tjudrat dem som indianerna bruka. Varje hund hade fått en grov läderrem om halsen, och vid denna rem, så nära hundens hals att han ej kunde komma åt remmen med tänderna, hade han fastgjort en fyra eller fem fot lång och ganska grov stång, vars andra ända i sin tur var fastgjord vid en påle i marken medelst en läderrem. Hunden kunde omöjligen gnaga sönder remmen upptill, och stången hindrade honom att komma åt läderremmen invid pålen.

Henry nickade gillande.

"Det är det enda sättet att få behålla Enöra", sade han. "Hans tänder skära läder som en kniv och hälften så fort. Men i morgon tänker jag att vi ha hela sällskapet välbehållet kvar."

"Lita på det", sade Bill. "Jag förbinder mig att fortsätta färden utan kaffe i morgon bittida, om här då saknas en enda av våra hundar."

"De förstå visst att vi inte ha någon laddning att döda dem med", förklarade Henry, när det blev dags att gå till vila, i det han pekade på den glimmande

cirkeln som omgav dem. "Om vi kunde skicka dem ett par skott, skulle de få mera respekt för oss. De komma närmare för varje kväll. Vänd dig från ljusskenet och stirra skarpt utåt mörkret där! Ser du?"

En lång stund roade sig de bägge männen med att bespeja de otydliga gestalter som uppehöllo sig tätt bortom eldskenet. Genom att ihärdigt fixera platsen där ett par ögon lyste i mörkret upptäckte de småningom djurets hela gestalt. De kunde till och med stundom urskilja dess rörelser.

Ett ljud från hundarna tilldrog sig de bägge kamraternas uppmärksamhet. Enöra uppgav ett hastigt och ivrigt gnällande, drog sig så långt utåt mörkret som stången tillät och återvände emellanåt för att ursinnigt bearbeta stången med sina tänder.

"Se på den, du Bill!" viskade Henry.

Inom eldskenet kom ett hundlikt djur sakta smygande. Det rörde sig med blandad misstro och djärvhet, höll försiktigt utkik på männen och gav på samma gång akt på hundarna. Enöra rusade inkräktaren till mötes så långt han kunde komma för stången och gnällde ivrigt.

"Den dumma Enöra tycks inte vara mycket rädd av sig", sade Bill med sänkt röst.

"Det är en varghona", viskade Henry tillbaka, "och där ha vi lösningen på gåtan i fråga om Fatty och Frog. Hon tjänstgör som lockbete för flockens räkning. Först lockar hon ut hunden, och sedan rusa de allesammans över honom och äta upp honom."

Brasan föll ihop med ett väldigt knastrande. Ett vedträ ramlade åt sidan med stort buller. Vid detta ljud försvann det främmande djuret inåt mörkret.

"Vet du vad jag tror, Henry?" frågade Bill.

"Nej, vad då?"

"Jag tror bestämt att det var den jag slog med påken."

"Ja, det finns väl inte det ringaste tvivel om det", ljöd Henrys svar.

"Och så vill jag bara säga", fortfor Bill, "att det där djurets förtroliga bekantskap med lägereldar är någonting misstänkt och omoraliskt."

"Hon vet säkert mer än en varg med självaktning borde veta", medgav Henry. "En varg, som vet tillräckligt för att lista sig in bland hundarna vid matdags, har nog haft sina erfarenheter."

"Gamle Villan hade en gång en hund som sprang sin väg med vargar", sade Bill fundersamt. "Jag vet det för jag sköt honom sedan bland vargflocken på en betesmark bortom Little Stick. Och gamle Villan grät som ett barn. Hade inte sett hunden på tre år, sa' han. Följt vargarna hela tiden."

"Jag tänker, att du har kommit på rätt spår, Bill. Varghonan är en hund och har säkert mer än en gång blivit bespisad med fisk ur människohänder."

"Om jag kommer åt, så skall den där vargen som är en hund snart ha blivit vargföda själv", förklarade Bill. "Vi ha inte råd att mista flera djur."

"Men du har ju inte mer än tre patroner", invände Henry.

"Jag väntar tills jag är stormsäker på att träffa", blev svaret.

Morgonen kom. Henry lade mera ved på elden och lagade till frukosten, medan kamraten fortfor att snarka.

"Du sov så godt att det var synd att väcka dig för-

ut", sade Henry, sedan han hade ropat honom till frukosten. "Jag hade inte hjärta att göra det."

Bill började äta med sömnig uppsyn. Han såg att hans kaffekopp var tom och sträckte sig efter kokaren. Men kokaren stod bredvid Henry och utom räckhåll för Bill.

"Hör du, Henry", muttrade han helt beskedligt, "du har visst glömt något?"

Henry kastade en forskande blick över anrättningarna och skakade på huvudet. Bill lyfte upp sin tomma kopp.

"Du får inget kaffe, Bill", förklarade Henry.

"Har du slagit ut det?" frågade Bill misslynt.

"Neej."

"Tror du att det är skadligt för min mage?"

"Neej."

Bill blev eldröd av förargelse.

"Då är jag verkligen angelägen att få veta varför jag skall bli utan", sade han.

"Spanker är borta", svarade Henry.

Utan någon hast och med en min som utvisade, att han bar olyckan med resignation, vände Bill på huvudet och räknade över hundarna, där han satt.

"Hur har det gått till?" frågade han apatiskt.

Henry ryckte på axlarna. "Vet inte. Så vida inte Enöra har gnagt honom lös. Själv kunde han inte göra det, så mycket är säkert."

"Fördömda fä!" sade Bill långsamt och högtidligt utan att en min utvisade den vrede som sjöd inom honom. "När han inte kunde bita sig själv lös, så hjälper han Spanker i väg i stället."

"Nåja, nu är det i alla fall slut med Spankers mödor.

Jag tänker att han som bäst färdas fram över snön, väl förvarad i minst ett tjog vargmagar", ljöd Henrys liktal över den senast förlorade hunden.

"Vill du nu ha litet kaffe, Bill?"

Men Bill skakade på huvudet.

"Drick du", sade Henry övertalande och lyfte på kokaren.

Bill sköt sin kopp åt sidan. "Jag vill bli bankad sönder och samman, om jag det gör! Jag sa' ju att jag inte skulle dricka, om någon av hundarna saknades — och det gör jag heller inte."

"Men det är tusan så godt kaffe", sade Henry frestande.

Bill var emellertid orygglig och han åt sin frukost utan kaffe, hela tiden svärjande över Enöra som hade spelat dem ett sådant spratt.

"I kväll skall jag binda dem så långt ifrån varandra, att de inte komma åt att lura oss", sade Bill, då de begåvo sig i väg.

De hade väl färdats ungefär hundra yards, då Henry som gick framför tåget, lutade sig ner och tog upp någonting, som hade kommit i kollision med hans snöskor.

"Det här kan du kanske behöva i kväll", sade han till kamraten.

Bill uppgav ett högt utrop. Det var allt som fanns kvar efter Spanker — stången vid vilken han varit bunden.

"De ha ätit upp honom med hull och hår", sade Bill. "Stången är renskrapad som en visselpipa. De ha ätit upp lädret på bägge hållen. De ä' alldeles för-

bannat hungriga, Henry, och de sätta nog både dig och mig på det hala innan färden är över."

Henry skrattade trotsigt. "Inte har jag farit den här vägen i sällskap med vargar förut, men nog har jag gått igenom en hel hop värre än så och ändå varit vid god hälsa. Det behövs mer än en flock av de där usla djuren för att göra kål på din vän Henry, min gubbe lilla."

"Ja, det vet jag då inte — det vet jag då inte..." mumlade Bill olycksbådande.

"Å, du skall få se att du vet det, när vi komma till Mc Gurry."

"Jag känner mig inte synnerligen morsk", förklarade Bill.

"Du är inte riktigt kry, det är alltsammans", avgjorde Henry. "Vad du behöver är en dosis kinin, och jag skall kurera dig ordentligt så snart vi komma till Mc Gurry."

Bill brummade någonting, som icke uttryckte tillfredsställelse med diagnosen, och försjönk därefter i tystnad. Dagen var lik alla andra. Det blev ljust klockan nio. Klockan tolv färgades horisonten i söder av ett rosenskimmer från den osynliga solen, varpå eftermiddagens kalla grå dager räckte i tre timmar och övergick till nattligt mörker.

Strax efter solens fåfänga försök att komma till synes drog Bill fram sin bössa under slädens surrtåg och sade:

"Fortsätt du, Henry — jag tänker gå och se efter, om jag ser till något."

"Stanna hellre här vid släden", invände kamraten.

"Du har inte mer än tre patroner, och ingen vet vad som kan hända."

"Vem är det nu som kraxar om olycka?" frågade Bill triumferande.

Henry svarade ej. Han strävade framåt allena, men han kastade ofta oroliga blickar tillbaka inåt den gråa ödslighet, där hans kamrat hade försvunnit. Efter en timme kom Bill tillbaka till släden; han hade ej behöft göra så långa krökar som den.

"De hålla sig tämligen spridda", sade han, "följa efter oss och se sig om efter annat rov på samma gång. Oss äro de säkra på, ser du, men de veta att de måste bida sin tid. Och därför hålla de under tiden utkik efter allt ätbart som kan komma i deras väg."

"Du menar, att de tro sig vara säkra på oss", rättade Henry med eftertryck.

Men Bill tycktes icke lägga märke till hans ord. "Jag har sett några av dem. De äro fasligt magra. Ha säkert inte fått en enda bit på veckotal innan de fingo tag i Fatty, Frog och Spanker. Och de äro så många att det inte kunde förslå långt. De äro alldeles utsvultna. Sidorna se ut som tvättbräden och magsäckarna äro hoptorkade. Rent förtvivlade, skall jag säga dig. På väg att bli galna av hunger — och så gå de och vänta och vänta..."

Henry gick nu bakom släden, och efter några minuter uppgav han en låg varnande vissling. Bill vände sig om och såg sig omkring, varefter han helt lugnt hejdade hundarna. Bakom dem, just vid den sista kröken de passerat, alldeles i deras spår och fullt i sikte, kom ett lurvigt djur tassande.

Djuret höll nosen mot marken och dess gång var

egendomligt glidande och lätt. Så snart tåget stannade, stod också djuret stilla, lyfte upp huvudet och betraktade de vägfarande med flämtande näsborrar, som om det insög och studerade doften från sitt tillämnade byte.

"Det är varginnan", viskade Bill.

Hundarna hade lagt sig ned på snön, och han gick förbi dem för att komma till kamraten. De bägge männen gåvo nu gemensamt akt på det besynnerliga djuret, som hade förföljt dem i flera dagar och redan lyckats beröva dem halva antalet av deras draghundar.

Efter att ha forskande sett sig för, tassade djuret framåt några steg. Detta upprepades några gånger, så att varginnan slutligen befann sig på knappt hundra yards avstånd från de resande. Nu stannade hon med lyftat huvud tätt invid en grandunge, och med ögon och vädrande nos studerade hon de bägge männen och deras utrustning. Djuret betraktade dem på ett säreget längtansfullt sätt, alldeles som en hund. Men i detta uttryck fanns icke en skymt av hundlik tillgivenhet. Det var en trånad alstrad av hunger, grym som djurets betar, skoningslös som köld och frost.

Djuret var ovanligt stort för att vara en varg; benstommens konturer utvisade att det måste vara bland de största i sitt slag.

"Kan inte fattas mycket i två och en halv fot över bogbladen", sade Henry. "Och jag vill slå vad om att hon är nära fem fot lång."

"Underlig färg för en varg", kritiserade Bill. "Aldrig har jag sett rödaktiga vargar förut. För mina ögon är den här nästan kanelfärgad."

Djuret var emellertid alls icke kanelfärgat. Dess

päls var vargens vanliga. Den förhärskande färgen var grå, men där fanns också en svag rödaktig skiftning — en skiftning, som kom och gick, lyste och försvann och nästan kunde tagas för inbillning. Än var djuret grått, fullkomligt grått, och än fanns i dess färg en obestämd aning om rödt, som omöjligt kunde inrangeras i den vanliga färgskalan.

"Ser egentligen ut som en väldig varghund", sade Bill. "Skulle inte alls bli förvånad, om hon började vifta på svansen."

"Hej vovvov!" ropade han. "Kom hit du — vad du än må vara!"

"Är inte det minsta rädd för dig", sade Henry skrattande.

Bill skakade hotfullt sin knutna hand och röt till av alla krafter, men icke heller detta framkallade något tecken till fruktan. Den enda förändring de kunde märka var att djurets uppmärksamhet ökades. Det stod fortfarande och såg på dem med samma skoningslösa, hungriga längtan. De voro levande föda och hungern rasade i djurets inälvor — det skulle så gärna gå och äta upp dem, om det bara vågade.

"Hör du, Henry", sade Bill och sänkte omedvetet sin röst till en viskning på grund av vad han hade i sinnet. "Vi ha tre patroner. Och här är jag stormsäker att träffa. Omöjligt att skjuta bom. Den där har lurat ifrån oss tre av våra hundar, och vi böra göra slut på ofoget. Vad säger du?"

Henry nickade. Bill drog försiktigt fram bössan under surrtågen. I nästa sekund var geväret på väg till Bills axel, men det kom aldrig dit. Ty i samma

stund hade varginnan tagit ett hopp från vägen inåt grandungen och var försvunnen.

De bägge männen sågo på varandra. Henry lät höra en långdragen och betydelsefull vissling.

"Det borde jag ha förstått", sade Bill förtretad, under det han åter lade in bössan. "En varg, som är nog vettig att komma in bland hundarna och ta sin föda med dem, känner naturligtvis också till skjutvapen. Jag säger dig, Henry, att det är det där kreaturet som är orsaken till alla våra förargelser. Vi skulle i denna stund ha sex hundar i stället för tre, om inte hon hade varit. Och jag vill bara säga dig, Henry, att jag skall göra oss av med henne. Hon är för slug för att kunna skjutas på öppna fältet. Men jag skall lägga mig i bakhåll för henne. Det gör jag så sant jag heter Bill."

"Du får inte gå långt härifrån för det", varnade kamraten. "Om vargflocken överfaller dig, skulle dina tre patroner inte göra stor nytta. Du vet att vargarna äro uthungrade, och rusa de över dig, så är du förlorad, Bill."

De slogo läger tidigt den kvällen. Tre hundar kunde varken draga så fort eller så uthålligt som när spannet utgjordes av sex, och djuren visade tydliga tecken till att de inte orkade längre. De bägge männen gingo tidigt till sängs, sedan Bill först hade sett till att hundarna voro bundna utom räckhåll för varandra.

Men vargarnas djärvhet blev allt större och männen väcktes mer än en gång ur sin sömn. De hungriga odjuren kommo så nära att hundarna blevo rent vilda av förskräckelse, och nytt bränsle måste oupphörligt

läggas på elden för att de djärva marodörerna skulle hållas på någorlunda avstånd.

"Jag har hört sjömän berätta om hur hajar kunna följa efter ett fartyg", sade Bill, då han åter kröp ned under filtarna efter att ha varit uppe och lagt på mera ved. "Och vargarna tycks vara lika uthålliga de också. De förstå sin sak bättre än vi, och de följa inte efter oss för roskull. De ta oss till sist, Henry. De ä' säkra på att få tag i oss."

"De ha dig redan till hälften, när du pratar på det där viset", svarade Henry häftigt. "Om en karl medger att han är fast, så är det snart slut med honom. Och som du går på, är du redan till hälften uppäten."

"De ha tagit duktigare karlar än både du och jag", sade Bill.

"Seså — tig med ditt olyckskraxande! Du tröttar alldeles ut mig."

Henry vände sig förargad åt andra sidan, men han kände sig helt överraskad av att Bill icke gjorde på samma sätt. Detta var alls icke likt Bill, som alltid brukade ha lätt att ta humör över skarpa ord. Henry låg länge och funderade över den saken innan han somnade, och den sista rediga tanke han hade innan ögonlocken föllo ihop, var denna: "Bill ä' väldigt slak, stackare! Jag får lov att muntra upp honom i morgon."

III.

HUNGERTJUTET.

Den nya dagen började under jämförelsevis goda auspicier. De hade icke mist någon hund om natten, och det var med lättare sinnen de bröto upp och fortsatte sin färd inåt mörkret, kölden och tystnaden. Bill tycktes ha glömt sina onda aningar från kvällen förut och lekte till och med litet med hundarna. Men så välte släden vid middagstiden på ett ställe där vägen var särskilt svår.

Det blev stor uppståndelse. Släden låg upp- och nedvänd, inkilad mellan en trädstam och en väldig klippvägg, och hundarna måste spännas ifrån för att remtygen skulle kunna redas ut. De bägge männen stodo lutade över släden under bemödanden att få den loss, då Henry plötsligt märkte att Enöra kilade i väg.

"Kom hit, Enöra!" ropade han hastigt efter hunden, i det han reste sig upp.

Men Enöra fortsatte sitt lopp över snön med dragremmarna släpande efter sig. Och därborta i snön, på vägen de förut hade passerat, satt varghonan och väntade på honom. Då han kom henne närmare blev han plötsligt försiktig. Han saktade loppet till trip-

pande gång, stannade sedan helt och hållet och betraktade henne på samma gång ihärdigt, tveksamt och begärligt. Och det såg ut som om hon hälsade honom med ett leende, ty hon visade tänderna på ett snarare inställsamt än hotande sätt. Hon tog lekfullt några steg emot honom och stannade sedan. Enöra närmade sig, fortfarande försiktigt och på sin vakt, med högburet huvud, spetsade öron och lyftad svans.

Han försökte vädra henne om nosen, men hon drog sig blygt och lekfullt tillbaka. Varje närmande från hans sida framkallade ofelbart reträtt från hennes. Steg för steg lockade hon honom allt längre från människornas skyddande närhet. En gång såg det ut, som om en obestämd aning om fara flög genom hans medvetande, ty han vände på huvudet och kastade en lång blick tillbaka på den kullstjälpta släden, på sina kamrater och de bägge männen som kallade på honom.

Men vad som än kunde hålla på att vakna inom honom, sövdes det åter av varginnan. Hon närmade sig hastigt, vädrade honom om nosen en flyktig sekund och retirerade sedan på nytt under hans fortsatta närmande.

Bill hade emellertid genast tänkt på bössan. Men den låg gömd under den kullstjälpta släden, och när Henry hade hjälpt honom tillrätta därmed, voro varghonan och Enöra för när varandra, varjämte avståndet var för stort för att han skulle kunna riskera ett skott.

För sent insåg Enöra sin villfarelse. Innan de hade upptäckt anledningen, sågo de bägge männen honom plötsligt vända om och sätta i väg åt deras håll. I

nästa sekund sågo de ett dussintal utmagrade gråraggiga vargar komma rusande över snön i räta vinklar mot vägen, för att avskära hans återtåg. Och i detsamma var varghonans blyghet och lekfullhet totalt borta. Med ett ilsket morrande störtade hon sig över Enöra. Han stötte henne ifrån sig med bogen, och då han fann reträtten avskuren och fortfarande ville försöka komma fram till släden, ändrade han kurs och sökte nå sitt mål genom att göra en lång omväg. Vargarnas antal ökades oupphörligt och alla deltogo i jakten. Varghonan höll sig tätt bakom Enöra, säker på sitt rov.

"Vart skall du ta vägen?" frågade Henry plötsligt och lade sin hand på kamratens arm.

Bill drog sig häftigt undan. "Jag står inte ut med det", sade han. "De ska' inte få någon mer av våra hundar, om jag kan hindra det."

Med bössan i hand begav han sig inåt buskskogen utmed vägen. Hans avsikt var tydlig och klar. Tagande släden som medelpunkt för det cirkellopp, vari Enöra var inbegripen, ämnade Bill skära denna cirkel på en punkt framför hans förföljare. Med bössan och vid fullt dagsljus kunde det vara en möjlighet för honom att skrämma vargarna och rädda hunden.

"Bill! Bill!" ropade Henry efter honom. "Var försiktig! Inlåt dig inte på farligheter!"

Henry satte sig ned på släden och avvaktade utgången. Det fanns ingenting annat att göra. Bill hade reda försvunnit ur sikte, men då och då syntes en skymt av Enöra, där han flög framåt bland buskskog och spridda grandungar. Henry ansåg hundens sak hopplös. Enöra var tydligen fullt på det klara

med den fara han löpte; hans lopp beskrev den yttre cirkeln, medan vargflocken följde den inre och kortare. Det var fåfängt att tänka sig, att hunden skulle kunna vinna så mycket på sina förföljare att han kunde skära deras cirkel framför dem och uppnå släden.

De bägge skilda linjerna närmade sig snabbt mot en viss punkt. Någonstädes därute i snön bakom träd och buskar, där han icke kunde se dem, visste Henry att vargflocken, Enöra och Bill skulle stöta tillsammans. Det inträffade överraskande snart, mycket fortare än han hade väntat. Han hörde ett skott och sedan två till i hastig följd efter varandra — och nu visste han att Bills ammunition var slut. Så hörde han ett ohyggligt morrande och gläfsande, han urskilde Enöras tjut av smärta och förskräckelse och han hörde ett vargtjut som vittnade om att ett av odjuren var träffat. Det var alltsammans. Morrandet upphörde, tjutet dog bort. Tystnaden återtog sitt herravälde över ödemarken.

Han satt där en lång stund på släden. Han behövde icke gå dit bort och se efter vad som hade händt. Han visste det lika väl som om det hade tilldragit sig inför hans ögon. En gång reste han sig häftigt och drog hastigt fram yxan under surrtågen. Men så satte han sig ned igen och försjönk i grubblerier, medan de bägge återstående hundarna darrande smögo sig intill honom.

Slutligen reste han sig så mödosamt som om all spänstighet hade försvunnit ur hans kropp, och han grep sig an med att spänna hundarna för släden. Han lade också ett rep över sin egen axel och hjälpte till att draga. Men han färdades icke långt. Så snart det

började skymma, skyndade han att slå läger och såg väl till, att han hade ett tillräckligt förråd av bränsle. Sedan fodrade han hundarna, lagade sin mat och åt, och redde slutligen sin bädd nära elden.

Men det tycktes vara av ödet bestämt, att han ej skulle få njuta någon vila. Innan han hunnit sluta sina ögon, hade vargarna kommit för nära för att han skulle kunna känna sig säker. Det behövdes icke längre någon ansträngning för att urskilja dem. De hade samlats i en tätt sluten krets omkring honom och elden, och han kunde se dem allesamman mycket tydligt i eldskenet, hur de lade sig ned, satte sig upp, kröpo framåt med buken mot marken och tassade av och an. De lade sig till och med att sova. Här och där såg han en och annan varg ligga hopkrupen i snön som en hund och njuta den vila och sömn som förnekades honom själv.

Han höll elden vid full låga, ty han visste att det endast var den som stod avvärjande mellan deras hungriga käftar och köttet på hans kropp. De bägge hundarna tryckte sig tätt intill honom, en på vardera sidan, sökte tjutande och gnällande skydd hos honom och morrade emellanåt alldeles förtvivlat, då någon av vargarna kom närmare än vanligt. Vid dessa tillfällen, då hundarna morrade, kom hela vargkretsen i rörelse. Alla voro med ens på fötter och trängde försöksvis framåt, under det en kör av morrningar och gläfsande skall höjdes rundt omkring. Men så lugnade de sig åter, lade sig ned, och en och annan somnade på nytt.

Kretsen visade emellertid en ihållande böjelse för att dra sig allt tätare tillsammans omkring honom.

Tum efter tum, ett litet stycke i sänder trängde sig cirkeln närmare med ett av djuren framskjutande här och ett annat där, tills hela flocken kom så nära att det nästan ej var mer än ett enda språng mellan dem och deras åtrådda byte. Henry tog bränder ur elden och slungade ut ibland dem. Det åstadkom alltid en plötslig reträtt under ilskna tjut och förskrämda brummanden från dem som blivit träffade och svedda av de välriktade projektilerna.

Då morgonen kom, var Henry blek, hålögd och utmattad av brist på sömn. Han lagade sin frukost i mörkret, och när det blev dager vid niotiden och vargarna drogo sig tillbaka, satte han i verket en plan som han hade uppgjort under nattens långa timmar. Han högg ned ett par unga träd, firade upp dem till ansenlig höjd mellan ett par trädstammar och placerade dem där, vilande mot trädens tjocka grenar, så att de bildade ett slags bår, varefter han med tillhjälp av hundar och surrtåg hissade kistan dit upp.

"De ha tagit Bill och de kunna också ta mig, men de ska' i alla fall aldrig få tag i dig, unge man", sade han till den döde i kistan.

Och så fortsatte han sin färd. Släden, som nu hade blivit så mycket lättare, gled raskt framåt efter de ivriga hundarna, som mycket väl visste att deras enda räddning låg i att uppnå Fort Mc Gurry. Vargarna följde nu åter deras spår, lugnt tassande dels bakom dem och dels i kolonner på vardera sidan, med de röda tungorna hängande ute ur munnen och revbenen synbart höjande och sänkande sig under skinnet vid varje rörelse. Djuren voro ytterligt utmagrade — ingenting annat än skinnpåsar dragna över benstommar

och med rep i stället för muskler — ja, så utmagrade, att Henry överraskade sig själv med att undra över att de ännu kunde hålla sig uppe och icke föllo ned maktlösa i snön.

Han vågade icke fortsätta sin färd ända tills det blev mörkt. Vid tolvtiden syntes icke allenast det varma röda skimret vid horisonten i söder, utan en blek guldrand stack till och med upp därborta. Henry tog detta som ett godt tecken. Dagarna höllo på att förlängas. Solen skulle komma igen. Men det upplivande skimret hade knappast försvunnit, förrän han beredde sig att slå läger. Ännu återstod några timmars grå dager och dyster skymning, och han använde denna tid för att hugga ett ofantligt förråd av bränsle.

Natten kom med förnyade fasor. Det var icke allenast det, att de uthungrade vargarna blevo allt djärvare, bristen på sömn hade också tagit hårdt på Henrys krafter. Han slumrade till emellanåt mot sin vilja, där han satt hopkrupen invid elden med filten över axlarna, yxan mellan knäna och en hund tätt intill vardera sidan. En gång då han vaknade upp såg han framför sig på knappt tolv fots avstånd en stor grå varg, en av de största i flocken. Och just då han fick se odjuret, sträckte det på sig likt en lättjefull hund, gäspade honom midt i ansiktet och betraktade honom med girigt välbehag — som om han helt enkelt vore en portion mat, som man visserligen fick vänta litet på, men som ändå snart skulle ätas.

Och denna visshet kunde han läsa hos hela flocken. Han räknade ett helt tjog, som antingen stirrade glupskt på honom eller också hade helt lugnt lagt sig

att sova i snön. Han tyckte att de påminde om en massa hungriga barn samlade omkring ett dukat bord och väntade på tillåtelse att få börja sin måltid. Och det var han som utgjorde den efterlängtade maten! Han undrade hur och när kalaset skulle begynna.

Medan han lade mera bränsle på elden, blev han medveten om ett värde hos sin egen kropp, som han aldrig förut erfarit. Han betraktade sina muskler, medan de voro i rörelse, och han kände sig djupt intresserad av den klokt inrättade mekanismen i sina fingrar. Han krökte långsamt upprepade gånger sina fingrar i eldskenet, än ett och ett, än alla på en gång, spärrade ut dem så långt som möjligt eller gjorde hastigt gripande rörelser. Han studerade naglarnas formation och slog emot med fingerspetsarna, än hårdt och än sakta, mätande den tid som nervretningen varade. Detta förorsakade honom en verklig njutning, och han kände plötsligt en djup ömhet för sin kropps kloka mekanism, som arbetade så vackert, så lugnt och säkert. I nästa sekund kastade han en förfärad blick på vargflocken, som satt väntande omkring honom, och som en blixt slog honom det medvetandet att hans underbart inrättade kropp, detta levande kött, icke var annat än så och så mycket föda, eftersträvat av en flock rovdjur — att den skulle slitas i stycken av deras huggtänder och tjäna till att uppehålla deras liv på samma sätt som älgen och haren ofta hade tjänat till föda för honom själv.

Han spratt upp ur en slummer, lika pinsam som en mardröm, och fann den rödskimrande varginnan sittande framför. Hon satt på ungefär sex fots avstånd från honom i snön och betraktade honom ihärdigt.

De bägge hundarna gnällde och morrade vid hans fötter, men hon fäste ingen uppmärksamhet vid dem. Hon såg endast på mannen, och en stund besvarade han hennes blick. Det fanns ingenting hotande i hennes uppsyn. Hon betraktade honom endast med djup längtan, men han visste, att denna längtan var framkallad av en rasande hunger. Han var ett livsmedel, vars åsyn retade hennes smaknerver. Hennes mun öppnades, hon dreglade och slickade sig om käften med en känsla av njutningsfull förväntan.

En plötslig rysning gick igenom hans kropp. Han sträckte hastigt ut handen efter en eldbrand för att kasta den på henne. Men innan han ännu hade fått tag i den, innan hans fingrar hade slutit sig om kastvapnet, hade hon tagit ett skutt tillbaka och försatt sig i säkerhet, och nu visste han att hon var van vid att få saker kastade efter sig. Hon morrade, då hon sprang sin väg, blottade sina vita huggtänder ända upp till roten, det längtansfulla uttrycket försvann och lämnade rum för en blodtörstig ilska som kom honom att rysa. Han betraktade handen som höll eldbranden, lade märke till den intelligenta smidigheten hos fingrarna, som hade slutit sig omkring den — hur de fogade sig efter ytans alla ojämnheter, hur de krökte sig över och under och omkring den grovt huggna veden, och hur lillfingret, som kommit för nära den brinnande delen av träet, instinktmässigt och mekaniskt hade dragit sig undan den obehagliga hettan till en svalare plats. I samma stund tyckte han sig se hur dessa samma känsliga och smidiga fingrar söndersletos och krossades mellan varghonans vita betar. Aldrig hade han satt så stort värde på sin kropp

som i denna stund, då hans fortsatta äganderätt till den var så tvivelaktig.

Hela natten höll han den hungriga flocken på avstånd med eldbränder. Då han slumrade in mot sin vilja, väcktes han av att hundarna morrade och gnällde. Morgonen kom, men för första gången underläto vargarna att dra sig tillbaka när det blev dager. Mannen väntade förgäves att de skulle gå. De stannade i sluten krets omkring honom och hans eld och visade en så oförsynt säkerhet i fråga om sin äganderätt, att det mod, som den nya dagen hade väckt hos honom, fick en svår stöt.

Han gjorde ett förtvivlat försök att laga sig i ordning för att fortsätta sin färd. Men i samma ögonblick som han lämnade eldens skyddande närhet gjorde den djärvaste vargen ett språng emot honom, ehuru han ej nådde fram. Mannen räddade sig genom att ta ett hopp tillbaka, och vargens käftar smällde ihop knappast sex tum från hans lår. Hela flocken var nu på fötter och trängde inpå honom, och han måste slunga eldbränder omkring sig åt alla håll för att tvinga dem tillbaka på aktningsfullt avstånd.

Icke ens vid dagsljus vågade han lämna elden för att hugga ny ved. På tjugu stegs avstånd stod en väldig, utdöd gran. Han använde halva dagen för att småningom draga lägerelden bort till detta träd, ständigt väpnad med ett halvt dussin brinnande risknippor, vilka när som helst kunde slungas ut bland hans fiender. Då han väl kom fram till trädet, studerade han omsorgsfullt den omgivande skogen för att kunna fälla granen åt det håll där det fanns mest bränsle.

Natten blev fullkomligt lik den föregående, utom att behovet av sömn blev alltmera överväldigande. Hundarnas morrande gjorde icke längre samma effekt. För övrigt morrade de nu nästan oavbrutet, och hans sömntyngda sinnen hade icke längre någon uppfattning av ökad styrka och häftighet. Hastigt spratt han upp. Varghonan stod på mindre än en meters avstånd från honom. Mekaniskt slängde han på detta korta håll och utan att ge fart åt kastvapnet en eldbrand midt i hennes öppna gap. Hon sprang sin väg tjutande av smärta, och under det han med förtjusning insöp doften av svedt hår och bränt kött, såg han henne skaka på huvudet och morra av ilska tjugu steg därifrån.

Men innan han nu slumrade in på nytt, hade han bundit en knippa brinnande furugrenar vid sin högra hand. Hans ögon hade endast varit slutna några minuter, då elden brände hans hud och väckte honom. I flera timmar fortfor han på detta sätt. Varje gång han vaknade drev han vargarna tillbaka med slungade eldbränder, varefter han lade mera bränsle på elden och band fast nya grenar vid sin hand. Allt detta gick mycket bra, men så kom det en gång, då han fäste grenknippan osäkert. När hans ögon föllo ihop, föll den också från hans hand.

Han drömde. Han tyckte att han var i Fort Mc Gurry. Där var varmt och behagligt och han satt och spelade kort med kommissionären. Han tyckte också att fortet var belägrat av vargar. De tjöto tätt utanför portarna, och emellanåt gjorde han och hans motpart ett uppehåll i spelet och skrattade åt vargarnas fåfänga försök att tränga in. Men det var

förunderligt — plötsligt ljöd ett väldigt kraschande och dörren sprang upp. Han såg vargarna strömma in massvis i det stora rummet, och de rusade rakt på honom och kommissionären. När dörren sprang upp, hade deras tjut blivit ännu högre och ilsknare, och det plågade honom. Hans dröm övergick nu till någonting annat — han visste icke vad — men genom alltsammans förföljde honom detta hemska tjut.

Och så vaknade han upp och fann att denna del av drömmen var verklighet. Det tjöts och gläfstes runde omkring. Vargarna voro över honom. En av dem hade huggit sina tänder i hans arm. Han tog instinktmässigt ett hopp rakt in i elden, och under språnget kände han ett skarpt hugg i den köttigaste delen av sitt ben. Nu började en strid med eld till försvarsvapen. De tjocka vantarna skyddade tills vidare hans händer, och han öste ut brinnande kol åt alla håll omkring sig, så att lägerelden liknade en vulkan.

Men det kunde icke räcka länge. Hans ansikte fick blåsor av hettan, ögonhår och ögonbryn sveddes bort, och glödhettan under hans fötter blev outhärdlig. Med en eldbrand i vardera handen rusade han till eldens rand. Vargarna voro tillbakadrivna. Rundt omkring, där brinnande kol hade fallit, fräste det i snön, och allt emellanåt gjorde någon av de retirerande vargarna ett ursinnigt hopp, brummade och tjöto av smärta, då de trampade på de brinnande kolen.

Han slungade bränderna efter de närmaste av sina fiender, körde de av elden halvt förtärda vantarna i snön och stampade för att svalka sina fötter. Bägge hundarna voro försvunna, och han visste endast allt för väl att de hade utgjort en ny rätt under den för-

längda festmåltid, som hade börjats med Fatty och antagligen skulle inom de närmaste dagarna sluta med honom själv.

"Men ni ha inte fått mig än!" skrek han, i det han ursinnigt skakade sina knutna händer åt de hungriga odjuren. Vid ljudet av hans röst uppstod en märkbar oro i flocken; där hördes ett allmänt morrande, och varginnan tassade fram helt nära intill honom över snön och betraktade honom med glupsk begärlighet.

Han började nu arbeta på att utföra en ny plan som han hade uppgjort. Han drog ut elden, så att den bildade en stor cirkel. Och innanför denna cirkel lade han sig med tillbehören till sin bädd som underlag och skydd mot den smältande snön. Och då han på detta sätt hade försvunnit inom sin förskansning av eld, närmade sig hela vargflocken för att se efter vad som blivit av honom. Hittills hade man förmenat dem allt tillträde till elden, men nu slogo de sig ned tätt invid den i en tät krets. Där lågo de sedan likt hundar, blinkande, gäspande och sträckande på sina utsvultna kroppar i den ovana värmen. Så satte varghonan sig upp, lyfte nosen mot en stjärna och stämde upp ett tjut. En av vargarna följde genast exemplet, och snart satt hela flocken där med nosen mot skyn, tjutande sitt hungerskrik.

Dagen grydde, och så blev det full dager. Elden brann lågt. Bränslet hade tagit slut. Mannen försökte gå utanför sin eldcirkel, men vargarna kommo tassande för att möta honom. Slungade eldbränder tvingade dem att vika åt sidan, men jagade dem icke längre tillbaka. Han försökte förgäves driva undan

dem. Då han uppgav försöket och stapplade inom sin förskansning igen, tog en varg ett språng efter honom, men förfelade sitt mål och hamnade i elden med alla fyra fötterna. Han uppgav ett vildt tjut av förskräckelse, morrade ilsket och stapplade tillbaka för att svalka sina tassar i snön.

Mannen satte sig ned på sina filtar och kröp ihop med huvudet stödt mot sina knän. Han höll överkroppen framåtlutad och axlarna slappt sänkta, allt tydde på att han hade uppgivit striden. Då och då lyfte han på huvudet för att se, hur elden småningom dog bort. Den stora cirkeln av flammande lågor och brinnande kol höll på att förvandlas till avskurna båglinjer med öppningar emellan. Och dessa öppningar blevo allt större, medan båglinjerna krympte ihop.

"Jag antar att de kunna komma och ta mig när som helst", mumlade han. "I alla händelser skall jag nu försöka sova."

En gång vaknade han upp och såg midt framför sig i en av eldcirkelns öppningar varginnan, som stod och såg på honom.

Han vaknade återigen litet senare, fastän det föreföll honom som om hela timmar hade gått sedan sist. En besynnerlig förändring hade inträffat — så besynnerlig att det plötsligt gjorde honom klarvaken. Någonting hade händt. Först kunde han icke begripa vad det var. Men så upptäckte han det. Vargarna voro borta. Men snön var upptrampad rundt omkring — ett bevis på hur nära de hade ryckt honom inpå livet. Sömnen höll honom likväl så hårdt fången, att han nästan ögonblickligen åter gav sig i dess våld, och hans

huvud sjönk tungt ned mot hans knän. Men plötsligt spratt han upp igen . . .

Där hördes människoröster, där hördes ett knarrande ljud från slädar, där hördes ett knastrande i seltyg, där hördes ett ivrigt gnällande av draghundar. Fyra slädar styrde kurs från flodbädden inåt lägerplatsen bland träden. Ett halvt dussin män samlades kring mannen, som satt nedhukad innanför den slocknande eldcirkeln. Och de försökte skaka honom till medvetande. Han såg på dem som en drucken och mumlade i besynnerlig, sömnig ton:

"Rödaktig varghona . . . Kom in bland hundarna vid utfodringen . . . Först tog hon hundmaten . . . Så tog hon hundarna . . . Sedan tog hon Bill . . ."

"Var är lord Alfred?" vrålade en av männen i hans öra och skakade honom av alla krafter.

Henry rörde långsamt på huvudet. "Nej, honom fick hon inte. Han finns högt uppe i ett träd vid nästa lägerplats . . ."

"Död?" skrek mannen.

"I en kista", fortsatte Henry. Han lösgjorde retligt sin axel från den andres grepp. "Var god och låt mig . . . vara i fred . . . Jag är förfärligt trött . . . Godnatt med er allesammans!"

Hans ögon blinkade och föllo ihop. Hakan sjönk ned mot bröstet. Och medan de lade honom litet bekvämare ned på bädden, trängde hans snarkningar upp i den kalla luften.

Men där hördes också ett annat ljud. Svagt och avlägset ljöd ur fjärran den utsvultna vargflockens hungertjut där den nu sökte spåren efter annat byte i stället för det varom den nyss hade gått miste.

ANDRA AVDELNINGEN
VILDMARKENS BARN

o o o

I.

HUGGTÄNDERNAS KAMP.

Det var varginnan som först hade uppfångat ljudet av människoröster och draghundarnas gnällande, och det var varginnan som först hade sprungit sin väg från den kringrände mannen innanför den slocknande eldcirkeln. Den övriga flocken hade endast med motvilja avstått från att döda det byte de ändtligen hade i sina klor, och de väntade i flera minuter för att förvissa sig om att de verkligen hörde rätt. Men slutligen rusade även de därifrån i varginnans spår.

I spetsen för flocken sprang en stor grå varg — en av dess många ledare. Det var han som förde de övriga i varghonans spår. Det var han som varnande brummade åt de yngre i flocken eller till och med högg efter dem med sina betar, om de voro nog ärelystna att vilja springa förbi honom. Och det var han som påskyndade loppet, då han fick sikte på varginnan, som nu tassade helt långsamt framåt över snön.

Hon svängde in bredvid honom, som om detta vore hennes givna plats, och föll genast in i de övrigas lopp. Han varken brummade eller visade tänderna

åt henne, om hon händelsevis gjorde något språng, som förde henne förbi honom. Han tycktes tvärtom vara vänligt stämd emot henne, till och med alltför vänligt för att det skulle behaga henne riktigt, ty han ville gärna springa tätt intill henne, och då han kom henne för nära, var det hon som morrade och visade tänderna. Hon kunde till och med hugga honom rätt skarpt i bogen emellanåt. Men han visade ändå ingen vrede. Han sprang endast åt sidan och tog sedan några tafatta språng framåt — hela hans hållning och beteende kunde jämföras med en förlägen landsortskavaljers.

Detta var hans enda besvärlighet under loppet, men hon hade flera bekymmer. På andra sidan om henne sprang en mager varg, gammal och grå och full med märken efter många strider. Han höll sig ständigt till höger om henne. Det kom sig antagligen därav att han ej hade mer än sitt ena öga i behåll, och det var det vänstra. Också han visade benägenhet att trängas med henne och vända sig emot henne, så att hans ärriga nos kom i beröring med hennes kropp, hennes bog eller nacke. Hon avvisade dessa förtroligheter med att hugga efter honom på samma sätt som hon höll sin kavaljer till vänster i schack, men då de ansatte henne samtidigt, blev hon knuffad och skuffad och måste genom hastiga hugg åt vardera sidan driva bägge sina älskare tillbaka, medan hon på samma gång följde flockens lopp och skulle ge akt på vägen framför sig. Vid dessa tillfällen brummade hennes följeslagare ilsket och visade varandra tänderna. De skulle gärna ha slagits, men till och med kärlek och rivalskap måste vika för flockens tryckande hungersnöd.

För varje gång den gamle vargen sålunda blev bortstött och hastigt drog sig åt sidan från det skarptandade föremålet för sin åtrå, stötte han emot en treåring, som sprang på hans blinda högersida. Denna ungdom var alldeles fullväxt, och i betraktande av hela flockens svaga och uthungrade tillstånd ägde han mer än medelmåttig styrka och livskraft. Det oaktat höll han sig så pass långt efter, att hans huvud knappast nådde fram till den enögde åldringens bog. Vågade han sig fram i jämbredd med honom, vilket mycket sällan hände, skickades han genast tillbaka till sin forna plats med ett skarpt hugg och ett ilsket morrande. Stundom hände det att den unge helt långsamt och försiktigt smög sig bakom den gamle och gled in mellan honom och varginnan. Men detta väckte dubbel, ja trefald harm. Varghonan uttryckte sitt misshag genom ett häftigt morrande, och den gamle vargen rusade ursinnigt på treåringen. Ibland rusade också varghonan på honom och kanske även den unge truppanföraren till vänster.

När den djärve treåringen vid sådana tillfällen såg tre käftar med skarpa huggtänder vändas emot honom, stannade han plötsligt, kastade sig tillbaka, satt med frambenen styva, hotande käft och rest ragg. Denna uppståndelse i spetsen för den springande flocken förorsakade alltid förvirring bland de följande. De råkade i kollision med treåringen och visade sitt missnöje genom att ge honom skarpa nyp i bakbenen och sidorna. På detta sätt framkallade han endast obehag för sig själv, ty bristen på föda hade gjort allas lynnen ömtåliga, men med ungdomens vanliga gränslösa tillförsikt envisades han att gång på gång

upprepa samma manöver, ehuru han därigenom aldrig skördade någonting annat än nya missräkningar.

Hade där funnits föda, skulle frieri och slagsmål ha avgjorts med ens och flocken blivit sprängd. Men nu var djurens belägenhet förtvivlad. De voro utmagrade genom långvarig hungersnöd. Flocken sprang mindre snabbt än vanligt. Eftertruppen utgjordes av de svagaste, de yngsta och de äldsta. De starkaste höllo sig i täten. Men allesamman liknade snarare skelett än fullfärdiga djur. Det oaktat rörde de sig — med undantag av den linkande eftertruppen — utan synbar ansträngning eller trötthet. Deras seniga muskler tycktes vara säte för ett förråd av outtömlig energi. Bakom varje stålspänstig muskelsammandragning låg en ny, och så en och ännu en, som det tycktes i oändlighet.

De sprungo många mil denna dag. De fortforo att springa hela natten. Och när den nya dagen kom, sprungo de ännu. De färdades fram över ytan av en död och frusen värld. Där fanns intet liv. Ingenting annat än de själva rörde sig på de ödsliga vidderna. De — och endast de — representerade livet där, men de sökte andra levande ting för att kunna äta dem och fortfara att leva.

De färdades över låga bergsträckor och strövade utmed ett dussin små strömmar i ett lägre liggande land, innan deras möda kröntes med framgång. Där träffade de på älg. Först funno de en stor tjur. Här var mat, levande föda, som icke skyddades av mystiska lägereldar och flygande, brinnande kastvapen. Platta hovar och älghorn kände de till förut, och här behövdes varken tålamod eller försiktighet. Det blev en

kort och häftig strid. Den stora tjuren angreps från alla håll. Han slet upp dem med sina horn eller krossade deras huvudskålar genom skickligt utdelade slag med sina stora hovar. Han trampade ihjäl dem, han spetsade dem på sina väldiga horn. Han stampade ned dem i snön under den vilda kampen. Men han var dömd till undergång, och han föll under det varghonan ursinnigt bet och slet i hans strupe, medan andra betar överallt huggit sig fast i honom och åto honom levande, innan han ännu hade upphört att strida eller givit dem sina sista slag.

Där hade de nu föda i överflöd. Tjuren vägde mer än åttahundra skålpund — hela tjugo skålpund kött för var och en av de några och fyrtio vargarna i flocken. Men om de förmådde fasta i oerhörd grad, så kunde de också äta oerhört, och det dröjde icke länge förrän några kringspridda benknotor voro det enda som återstod av det ståtliga djuret, som hade kämpat mot vargflocken ett par timmar förut.

Så blev det lång vila och lång sömn. Nu, då alla magar voro mättade, började ett ständigt gnabb och gräl mellan de yngre hanarna, och detta fortfor under hela den tid som gick innan flocken bröt upp på nytt. Hungersnöden var slut. Vargarna hade kommit till ett land där det fanns villebråd. De fortforo visserligen att jaga i flock, men de jagade med mera försiktighet, omringade tunga kor eller stelbenta gamla tjurar, som hade svårt att följa med sina hjordar.

Det kom en dag under deras vistelse i detta överflödets land, då vargflocken delade sig i två, som drogo åt olika håll. Varginnan med sin unge kavaljer till vänster och den gamle enögde till höger tog halva

flocken med sig ner till Mackenziefloden och över till sjöarnas land i öster. Men varje dag smälte denna flock ihop. Två och två, hane och hona, slöto sig tillsammans och övergåvo de andra. Emellanåt drevs någon ensam hane ut ur flocken av sina medtävlares skarpa huggtänder. Slutligen återstod endast fyra, nämligen varghonan, den unge ledaren, den enögde och den äregirige treåringen.

Varghonan visade numera en ursinnig ilska. Alla hennes tre friare buro märken efter hennes tänder. Men de svarade henne aldrig på samma sätt, aldrig försvarade de sig mot henne. De vände bogarna till vid hennes ursinnigaste angrepp och sökte lugna hennes vrede genom att trippa omkring henne och vifta med svansen. Men medan de voro idel mildhet mot henne, visade de sig så mycket ofördragsammare mot varandra. Treåringens förmätenhet gick över alla gränser. Han överföll den enögde från hans blindsida och slet hans öra i trasor. Den gamle grånade vargen kunde visserligen icke se mer än på ena sidan, men till gengäld för den andres ungdom och vigör hade han den klokhet, som han förvärvat genom mångårig erfarenhet. Hans förlorade öga och hans ärriga nos voro bevis på arten av dessa erfarenheter. Han hade överlevat för många strider för att ett enda ögonblick tveka om vad han hade att göra.

Striden började ärligt, men den slutade icke så. Det var icke tu tal om hur det skulle gå, ty den tredje vargen gjorde gemensam sak med den äldre, och dessa två, den gamle ledaren för flocken och den yngre, anföllo med förenade krafter den förmätne treåringen och beredde sig att tillintetgöra honom. Han an-

greps från bägge sidorna av sina forna kamraters skoningslösa huggtänder. Glömda voro nu de dagar de hade jagat tillsammans — villebrådet som de hade fällt, hungerkvalen de hade uthärdat. Detta var någonting som tillhörde en tid som varit. Men nu var det kärlek det gällde — och det var måhända en ännu allvarligare och grymmare affär än att skaffa föda.

Under tiden satt varginnan, det omtvistade föremålet, helt förnöjd och såg på. Hon erfor ett visst välbehag. Det var hennes stora dag — och den kom icke ofta. Raggen restes på de ursinniga kämparnas ryggar, betarna slogo mot varandra eller sleto sönder motståndarens kött — alltsammans för hennes skull.

Och under denna kamp för kärleken, vari treåringen deltog för första gången, måste den unge våghalsen låta sitt liv. På ömse sidor om den döde stodo hans bägge rivaler. De sågo på varghonan, som satt där och smålog i snön. Men den gamle vargen var vis, mycket vis, såväl i fråga om kärlek som strid. Den yngre vände på huvudet för att slicka ett sår som han hade fått på bogen. Den böjda halsen var vänd åt hans rival. Med sitt enda öga såg den gamle vargen det tillfälle som bjöds honom. Han tog ett långt hopp och slog ihop sina käkar. Det blev ett långt och djupt uppslitande sår. Hans tänder hade skurit igenom den stora halsådern. Så tog han ett hopp tillbaka.

Den yngre vargen brummade ursinnigt, men brummandet avbröts genast av en kittlande hosta. Blödande och hostande, redan besegrad, rusade han på den gamle vargen och slogs med honom under det hans liv hastigt förrann — hans ben veko sig, dagsljuset

skymdes för hans ögon och hans angrepp blevo allt svagare.

Och under hela tiden satt varghonan där och smålog. Hon kände en obestämd glädje över striden, ty detta var vildmarkens sätt att fria, det var det naturliga könsurvalet, som blev tragiskt endast för den som fick låta sitt liv. För dem som levde kvar betydde det däremot tillfredsställelse och tillfredsställandet av deras begär.

Då nu den yngre vargen låg utsträckt i snön och icke rörde sig längre, gick Enöga bort till varginnan. Hans hållning vittnade på samma gång om segerfröjd och försiktighet. Han var fullkomligt beredd på att bli tillbakastött, och han blev högst överraskad då hon icke högg efter honom i vredesmod. För första gången bemötte hon honom med vänlighet. Hon vädrade honom om nosen och nedlät sig till och med att börja hoppa och leka med honom på ett högst barnsligt manér. Och oaktat sin höga ålder och sin erfarna vishet betedde han sig fullt ut lika barnsligt som hon — ja, kanske ännu dåraktigare.

Glömda voro redan de besegrade rivalerna, glömd var den blodiga kärlekssagan som stod skriven i snön. Allt detta var förgätet, utom då Enöga ett ögonblick stannade och slickade sina styvnade sår. Då lyftes hans läppar till hälften och han morrade häftigt, raggen reste sig ovillkorligt på hans nacke och skuldror, och han kröp halvt ihop till ett språng, medan hans klor spasmodiskt sökte få bättre fotfäste i snön. Men i nästa sekund var alltsammans glömt och han satte i väg efter varginnan, som blygt flydde undan och lät honom jaga efter genom skogarna.

Efter detta sprungo de sida vid sida, likt ett par goda vänner som ha kommit till samförstånd med varandra. Dagarna gingo, och ständigt höllo de sig tillsammans, jagade gemensamt och dödade och åto gemensamt. Efter någon tid började honan visa en egendomlig rastlös oro. Hon tycktes söka någonting, som hon ej kunde finna. Särskilt tycktes hon känna sig dragen till gömslen under kullfallna träd, och hon använde mycken tid på att nosa omkring bland stora snöfyllda remnor i klipporna och i hålor under utskjutande vallar. Gamle Enöga var icke det minsta intresserad av allt detta, men han följde henne helt beskedligt under hennes spaningar, och när hon uppehöll sig ovanligt länge på någon plats, brukade han lägga sig ned och vänta, tills hon blev färdig att fortsätta.

De stannade emellertid icke någonstädes, utan fortsatte alltjämt, tills de kommo till Mackenziefloden, varefter de långsamt färdades utför dess stränder med en och annan jaktutflykt utåt de små strömmar, som falla ut i densamma, men alltid återvändande till själva floden. Emellertid råkade de på andra vargar, vanligen par efter par, men det visades ingen vänskaplighet från någondera hållet, ingen glädje över sammanträffandet, ingen benägenhet för att bilda flock. Flera gånger mötte de ensamma vargar. Dessa voro alltid av hankön och visade sig envist angelägna att få göra sällskap med Enöga och hans hona. Men detta väckte Enögas vrede, och när så varghonan ställde sig tätt invid honom, reste ragg och visade tänderna, drogo de ensamma aspiranterna sig tillbaka, slokade svans och fortsatte sin väg allena.

En månljus natt voro de på väg genom den stilla skogen. Plötsligt stannade Enöga och lyfte nosen uppåt, hans svans blev styv och näsborrarna flämtade i det han drog luften åt sig. Han lyfte också upp en tass så som hundarna bruka. Han var icke belåten, och han fortfor att vädra i luften under bemödanden att kunna förstå det budskap den medförde. Ett enda hastigt andedrag hade varit tillräckligt för honan, och hon gick vidare för att uppmuntra honom. Han följde henne visserligen, men han var fortfarande tveksam och stannade då och då för att omsorgsfullt studera omgivningen.

Honan kröp försiktigt fram till randen av en öppen plats midt ibland träden. En stund stod hon där ensam. Men så kom Enöga efter, krypande och smygande, med alla sinnen spända och vartenda hårstrå rest i oändlig misstro. Där stodo de nu vid varandras sida, spejande, lyssnande och vädrande.

Till deras öron trängde larmet från hundar som slogos, där ljödo djupa manliga stämmor, skarpa grälande kvinnoröster och ett barns klagande gråt. Förutom de stora lädertälten syntes föga annat än en flammande eld, som då och då delvis undanskymdes av människogestalter. En rökpelare höjde sig långsamt i den stilla luften. Men till de vädrande vargarnas luktorgan trängde den obeskrivligt sammansatta lukten från ett indianläger, förtäljande en historia som var högst obegriplig för Enöga, men däremot i varje detalj välbekant för varginnan.

Hon var tydligen mycket upprörd, hon drog det ena djupa andedraget efter det andra med tilltagande förtjusning. Men gamle Enöga var misstrogen. Han

förrådde sina känslor och försökte ta till flykten. Honan vände sig om och berörde på ett uppmuntrande sätt hans nacke med sin nos, varefter hon åter riktade blicken mot lägret. Nu lästes åter en viss längtan i hennes uppsyn, men denna gång var den icke framkallad av hunger. Hon skälvde av ett begär, som drev henne att gå framåt, att närma sig den flammande elden, att kivas med hundarna och undvika trampande människofötter.

Enöga rörde otåligt på sig bredvid henne. Honans förra oro visade sig åter, hon erfor återigen ett tvingande behov att finna det hon sökte. Hon vände om och tassade tillbaka in i skogen till stor lättnad för Enöga, som sprang ett litet stycke förut, tills de lyckligt och väl befunno sig i skydd bland träden.

Medan de ilade framåt i månskenet ljudlöst som skuggor, kommo de till en trampad stig. Bägge vargarna sänkte nosen och vädrade på fotspåren i snön. Dessa spår voro alldeles färska. Enöga sprang försiktigt före och honan följde efter. Deras stora tassar lämnade vidt skilda fördjupningar efter sig i snön, mot vilka de trycktes som dynor av sammet. Plötsligt fick Enöga sikte på någonting vitt som rörde sig midt ibland det vita. Hans glidande gång hade redan förut varit snabb, men det var ingenting mot den hastighet varmed han nu fortsatte sitt lopp. Framför honom hoppade den otydliga vita fläcken, som han hade upptäckt.

De ilade fram genom en trång hålväg som på bägge sidor begränsades av ung barrskog. Längre bort syntes hålvägens mynning mellan träden, och där bortom låg en månbelyst öppen plats. Gamle Enöga var

snart framme hos det hoppande vita. Han närmade sig språng efter språng. Och nu var han där. Ännu ett språng, och så skulle han hugga tänderna i sitt byte. Men språnget blev aldrig gjort. Högt uppe i luften, rakt över Enögas huvud svävade det vita föremålet, vilket visade sig vara en sprattlande hare, som svängde och hoppade och utförde en fantastisk dans över honom i luften, utan att en enda gång komma tillbaka ned på jorden.

Enöga tog ett hopp tillbaka med en fnysning av plötslig förskräckelse, därefter hukade han sig ned mot snön och kröp baklänges, hotfullt morrande åt detta skräckinjagande ting som han icke förstod. Men honan störtade helt kallblodigt förbi honom. Hon stannade ett ögonblick, sedan gjorde hon ett språng efter den dansande haren. Hon hoppade ganska högt, men icke så högt att hon nådde sitt mål, och hennes käftar slogo tillsammans med metallklang. Så gjorde hon ett nytt språng och ännu ett.

Enöga hade långsamt rest sig upp och betraktade hennes beteende. Han visade ett tydligt missnöje, då hon misslyckades upprepade gånger, och så gjorde han själv ett väldigt språng upp i luften. Hans tänder slöto sig om haren och han fick den med sig ned. Men i samma stund hördes ett misstänkt buller av någonting, som rörde sig bredvid honom, och inför hans förvånade ögon lutade sig ett ungt furuträd ned över honom för att slå till honom. Han släppte sitt byte och gjorde ett hopp bakåt för att rädda sig undan denna besynnerliga fara, morrande med blottade tänder och med vartenda hårstrå på ända av raseri och förskräckelse. I samma ögonblick reste sig fu-

ran på nytt, och haren återtog sin dans uppe i luften.

Varghonan blev ond. Hon högg sina betar i Enögas bog till straff, och uppskrämd som han var gjorde han sig icke reda för varifrån detta nya angrepp kom. Han högg ursinnigt igen i vild förskräckelse och sårade henne på ena sidan om nosen. Att han på något sätt visade harm över hennes tillrättavisning var fullkomligt oväntat för henne och hon rusade på honom med ett ilsket morrande. Nu upptäckte han sitt misstag och försökte lugna henne. Men hon fortfor att straffa honom grundligt. Slutligen avstod han från alla försök att lugna sin uppretade hona och virvlade rundt i en cirkel med huvudet vändt ifrån henne, medan hon gång på gång högg sina tänder i hans bogar.

Och fortfarande sprattlade haren i luften ovanför dem. Varginnan satte sig i snön, och gamle Enöga, som nu var räddare för sin hona än för den hemlighetsfulla furan, gjorde ett nytt språng efter haren. Medan han sjönk tillbaka med bytet mellan tänderna, höll han sina ögon fästade på furan. Den lutade sig över honom nu som förut. Enöga kröp ihop under det väntade slaget med raggen rest på sin rygg, men han behöll haren kvar. Det kom intet slag. Furan stod fortfarande lutad över honom. Så snart han rörde på sig, rörde den sig också, och han morrade åt den mellan sina sammanbitna tänder. Om han var stilla, var också furan stilla, och han drog den slutsatsen, att det var säkrast att hålla sig stilla. Men harens varma blod smakade godt i hans mun.

Det var hans hona som befriade honom ur bryderiet. Hon tog haren ifrån honom och bet helt lugnt av dess

huvud, medan furan hotfullt vajade och skakade över henne. Plötsligt reste sig furan rakt upp och gav sedan ingen vidare anledning till oro, utan förblev i den stolta och prydliga ställning som naturen hade givit henne. Och nu delade varghonan och Enöga det byte som den hemlighetsfulla furan hade fångat åt dem.

Det fanns flera upptrampade stigar och gångar, där harar dinglade i luften, och vargparet upptäckte dem alla. Honan gick förut och gamle Enöga följde uppmärksamt efter. Han lärde inom kort konsten att vittja snaror — en kunskap, som skulle komma honom väl till pass under kommande dagar.

II.

I LYAN.

Två dagar höllo varghonan och Enöga till i närheten av indianlägret. Han var misslynt och orolig, men honan fann grannskapet lockande och hade svårt att avlägsna sig därifrån. En morgon ljöd likväl plötsligt ett bösskott alldeles i närheten och en kula slog emot en trädstam åtskilliga tum över Enögas huvud. Nu tvekade de icke längre utan begåvo sig därifrån med ett snabbt och långsträckt lopp, som snart lade milslånga sträckor mellan dem och faran.

Men de fortsatte icke länge, endast ett par dagar. Varghonans behov att finna det hon sökte hade blivit oavvisligt. Hon var mycket tung och kunde ej längre springa fort. En gång, under jakten efter en hare, som hon under vanliga förhållanden skulle ha tagit med lätthet, måste hon uppge försöket och lade sig ned för att vila. Enöga kom fram till henne, men när han vänligt vidrörde henne med sin nos, högg hon efter honom så häftigt och ilsket att han helt komiskt tumlade baklänges vid sitt bemödande att komma undan. Hennes humör var retligare än någonsin; han hade däremot blivit ännu tåligare än förut och visade henne mera omsorg.

Så fann hon slutligen det hon sökte. Det var några mil uppåt en liten ström, som om somrarna flöt ut i Mackenziefloden, men nu låg genomfrusen ända ned till sin steniga botten — en död ström, vit och solid från källan till mynningen. Varghonan tassade med ansträngning framåt med Enöga ett godt stycke framför sig och kom så till ett ställe där en hög lerbank sköt ut över den frusna strömmen. Hon vände åt sidan och tassade dit. Vårstormar och smältande snö hade så småningom undergrävt vallen och på ett ställe förvandlat en smal rämna i densamma till en liten håla.

Varginnan stannade vid hålans mynning och inspekterade omsorgsfullt den utskjutande vallen. Sedan sprang hon omkring den åt båda hållen till de punkter varifrån den höjde sig över omgivningen. Därefter vände hon om till hålan och gick in genom den trånga öppningen. Först måste hon krypande passera en sträcka av ungefär tre fots längd, men sedan vidgades hålan, så att den bildade ett litet rundt rum, nära sex fot i diameter och så högt att hon ej behövde slå huvudet mot taket. Där var torrt och bra. Hon undersökte platsen ytterst noga medan Enöga, som hade vändt om, stod vid ingången och tåligt betraktade hennes förehavande. Så sänkte hon nosen mot marken i riktning mot en punkt i närheten av hennes tätt sammanförda fötter, och kring denna punkt gick hon rundt flera gånger. Slutligen drog hon en trött suck, som nästan lät som ett stönande, kröp ihop, lät benen ge vika och sjönk ned på marken med huvudet vändt mot ingången. Där stod Enöga med öronen spetsade av intresse och flinade åt henne, så att tänderna syntes.

Mot dagern utanför kunde hon se hans svans vagga godlynt av och an. Själv lade hon ett par sekunder sina öron bakåt, tätt intill huvudet, öppnade munnen och lät tungan fridsamt hänga ute — varigenom hon uttryckte att hon var nöjd och belåten där hon låg.

Enöga var hungrig. Han lade sig visserligen vid ingången och sov, men hans sömn var orolig. Han vaknade oupphörligt, och spetsade öronen mot den ljusa världen utanför, där aprilsolen strålade över snön. När han slumrade till, smög till hans öron ett svagt sorl av vatten som rann i det fördolda, och han spratt upp och lyssnade ivrigt. Solen hade ju kommit tillbaka, och hela den vaknande nordliga världen talade manande till honom. Där blev liv och rörelse. Det låg en förnimmelse av vår i luften, man kände att liv fanns under snön, att saven steg i träden, att växtligheten höll på att bryta frostens bojor.

Enöga kastade oroliga blickar på sin hona, men hon visade ingen benägenhet att stiga upp. Så tittade han utåt och såg ett dussintal ripor fladdra i väg inom hans synkrets. Han reste på sig, men såg återigen på honan, lade sig ned och slumrade till. Ett gällt och svagt sjungande ljud surrade i hans öra. En eller två gånger gned han sömnigt nosen med sin ena tass. Så vaknade han. Alldeles ovanför hans nos surrade en ensam mygga. Det var ett fullväxt exemplar — en mygga som hade legat stelnad av köld hela vintern i en torr trädstam och nu tinats upp av solen. Enöga kunde icke längre motstå de manande rösterna i naturen. Och för övrigt var han hungrig.

Han kröp fram till sin hona och försökte förmå

henne att stiga upp. Men hon morrade endast åt honom, och så gick han ensam ut i det klara solskenet och fann att snön hade mjuknat så att det var besvärligt att gå. Han tassade emellertid uppför det frusna smala vattendraget, där snön ännu låg hård och frusen i trädens skugga. Enöga var borta i åtta timmar, och när han kom tillbaka i mörkret, var han hungrigare än när han gick ut. Han hade visserligen träffat på villebråd, men han hade ej kunnat ta det. Oupphörligt hade hans fötter sjunkit igenom den smältande snöskorpan, medan hararna däremot flögo fram över den lika lätt som vanligt.

Han stannade utanför ingången till hålan och ryckte till helt misstänksamt. Underliga svaga ljud hördes därinne. De kunde icke komma från hans hona, men de föreföllo honom likväl icke obekanta. Han kröp försiktigt in och möttes av en varnande morrning från varginnan. Han tog emot varningen utan ovilja och lydde den genom att hålla sig på avstånd. Men han var fortfarande intresserad av de andra ljuden — små svaga, kurrande och gnällande ljud.

Honan upprepade retligt sin varning, och han vände tillbaka till ingången, kröp ihop där och somnade. När det blev morgon och ett svagt dagsljus trängde in i lyan, började han åter söka orsaken till de främmande och likväl smått bekanta ljuden. Det hade kommit ett nytt tonfall i hans honas varnande morrning. Detta tonfall uttryckte svartsjuka, och han var mycket noga med att hålla sig på ett aktningsfullt avstånd. Likväl upptäckte han snart tätt utmed hennes buk och skyddade av hennes ben fem små underligt levande klumpar, mycket svaga och

mycket hjälplösa, som uppgåvo svaga kvidande läten och vilkas ögon ännu icke hade öppnats för ljuset. Enöga blev helt överraskad. Det var visserligen icke första gången under hans långa och framgångsrika liv som någonting dylikt hade händt. Det hade tvärtom händt många gånger, men för varje gång hade hans överraskning varit lika stor.

Varghonan betraktade honom oroligt. Allt emellanåt lät hon höra ett dovt morrande, och då hon stundom tyckte att han kom för nära, blev morrningen skarpare och ilsknare. Hennes egen erfarenhet gav henne ingenting att minnas i den vägen, men i den instinkt hon ärvt från forna vargmödrar gömde sig ett dunkelt medvetande om att det fanns fäder som hade ätit upp sin nyfödda, hjälplösa avföda. Detta hade ingivit henne en stark fruktan, som förmådde henne att hindra Enöga från att på alltför nära håll inspektera de små, till vilka han var far.

Men därvidlag fanns det ingen fara. Gamle Enöga kände en mäktig impuls, som i sin tur förskrev sig från alla forna vargfäder. Han resonerade icke över den, undrade icke över den. Impulsen fanns där helt enkelt hos honom, och det var den naturligaste sak i världen att han skulle lyda den genom att vända ryggen åt sin nyfödda familj och gå ut för att skaffa föda.

På fem eller sex mils avstånd från lyan delade sig strömmen, så att dess grenar löpte in i rät vinkel mellan bergen. Enöga följde den vänstra strömfåran och fann där ett färskt spår. Han nosade på det och kände att det var så nytt att han raskt kröp ihop och stirrade bortåt det håll, där spåret försvann. Så vände han

helt om lugnt och följde den högra fåran. Spåret hade varit mycket större än dem hans egna fötter gjorde, och han visste att det föga lönade sig för honom att följa det.

En halv mil uppåt den högra strömfåran uppfångade hans skarpa hörsel ljudet av gnagande tänder. Han smög försiktigt ditåt och fann att det var ett piggsvin som stod upprätt mot ett träd och prövade sina tänder på dess bark. Enöga närmade sig försiktigt, men utan några förhoppningar. Han kände till det där släktet, fastän han aldrig förr hade träffat dem så långt norrut. Aldrig under hela sitt långa liv hade han mättat sin hunger med piggsvin. Men det var länge sedan han hade lärt sig att det kunde finnas gynnsamma tillfällen, och han fortfor att gå framåt. Man kunde aldrig veta vad som skulle hända, ty när det är fråga om levande ting, gestalta sig händelserna nästan alltid på olika sätt.

Piggsvinet rullade ihop sig till en boll, från vilken långa skarpa taggar stucko ut åt alla håll och trotsade varje angrepp. Enöga hade en gång i sin ungdom nosat alltför nära på en sådan där synbarligen orörlig boll med utstående taggar, men då hade han plötsligt fått ett slag på nosen av djurets svans. En av taggarna fastnade i nosen och satt kvar i flera veckor, sved och värkte, tills den slutligen föll bort. Nu lade Enöga sig ned i bekväm hopkrupen ställning, med nosen på en dryg fots avstånd från bollen och utom räckhåll för dess svans. Sedan höll han sig fullkomligt stilla och väntade. Ingen kunde veta! Någonting kunde hända. Piggsvinet skulle kunna rulla upp sig igen. Enöga kunde få ett tillfälle att ge det ett

behändigt sönderslitande slag med tassen på den ömtåliga, icke skyddande buken.

Men när en halvtimme gått på detta sätt, steg han upp, morrade ilsket åt den orörliga bollen och gick sin väg. Han hade för många gånger förut väntat förgäves på att piggsvin skulle rulla upp sig, för att förspilla mera tid på det. Han tassade vidare uppför den högra strömfåran. Dagen led och han hade ingenting för sitt sökande efter föda.

Hans nyvaknade faderliga instinkt blev allt mera pockande. Han måste skaffa mat. På eftermiddagen råkade han helt oväntat på en ripa. Då han kom ut ur ett snår, stod han plötsligt inför den trögtänkta fågeln. Ripan satt på en kullfallen trädstam knappt en fot från hans nos. De fingo samtidigt syn på varandra. Ripan lyfte förskräckt, men han slog till henne med tassen, så att hon föll till marken, varefter han rusade över henne och tog henne i sitt gap, medan hon virvlade om i snön och försökte höja sig i luften. Då hans tänder skuro igenom fågelns mjuka kött och sköra ben, började han helt naturligt att äta. Men så hejdade han sig plötsligt, vände om och sprang hemåt med ripan i munnen.

Då han kom en mil ovanför den plats där strömmen delade sig — en sammetsmjukt glidande skugga, som försiktigt spejade åt alla håll — råkade han på ännu färskare avtryck efter de stora fötterna, vilkas spår han hade upptäckt på morgonen. Spåren gingo åt samma håll dit han ämnade sig, och han följde efter, beredd att möta den som gjort dem, vid första krökning av strömmen.

Han stack varsamt fram sitt huvud vid hörnet av

en klippa, där strömmen gjorde en ovanligt stor krök, och hans skarpa ögon upptäckte genast någonting som kom honom att hastigt huka sig ned. Där hade han den som lämnat de väldiga spåren efter sig — en stor lodjurshona. Hon låg nedhukad och hopkrupen, så som han själv hade legat förut samma dag, och framför henne låg den fast hoprullade bollen med de vassa taggarna. Hade Enöga förut varit en glidande skugga, blev han nu en vålnad av en sådan skugga, då han smög rundt och hamnade på läsidan om de bägge tysta och orörliga varelserna.

Enöga lade sig ned i snön, placerade ripan bredvid sig, och stirrande mellan barren på en lågväxt fura betraktade han det skådespel ur livet, som tedde sig inför honom — det bidande lodjuret och det bidande piggsvinet, bägge ivriga att bevara sitt liv. Och så egendomligt var skådespelets innebörd, att den ena partens livsvillkor låg däri, att han skulle få äta upp den andra, medan den andres bestod i att han skulle undgå att bli uppäten. Och den gamle vargen Enöga, som låg nedkrupen på lur i sitt gömsle, spelade också en roll i skådespelet — han väntade att slumpen skulle på något säreget sätt ge honom tillfälle att skaffa sig ett byte till sitt livsupphälle.

En halvtimme gick — en hel timme — och ingenting hände. Den stickande bollen låg orörlig som en sten, lodjuret var så stilla som mejslat i marmor, och Enöga rörde sig lika litet som om han vore död. Men alla tre hängde fast vid livet med en nästan pinsam intensitet — kanske skulle de aldrig känna livet pulsera inom sig livligare än under denna skenbara förstening.

Plötsligt gjorde Enöga en omärklig rörelse och stirrade på de andra med tilltagande iver. Någonting försiggick därborta. Piggsvinet hade slutligen tagit för avgjort att fienden hade gått sin väg. Långsamt och försiktigt rullade det upp sin ogenomträngliga pansarboll. Djuret var tydligen icke oroad av onda aningar. Långsamt, mycket långsamt sträckte den stickande bollen ut sig och blev längre. Den spejande vargen kände ovillkorligt munnen vattnas vid åsynen av denna levande föda, som dukade upp sig framför honom.

Piggsvinet hade icke rullat upp sig helt och hållet då det upptäckte sin fiende. I samma ögonblick slog lodjuret till. Slaget kom med blixtens hastighet. Tassen med de skarpa böjda klorna träffade piggsvinets buk och drogs tillbaka med en hastig uppslitande rörelse. Hade piggsvinet varit upprullat helt och hållet, eller om det hade upptäckt sin fiende bråkdelen av en sekund innan slaget kom, skulle lodjurets tass ha förblivit oskadad. Men nu gav svansen en sidosnärt och de skarpa taggarna trängde in i tassen just då den drogs tillbaka.

Allt detta hade inträffat nästan på samma gång — lodjurets angrepp, försvarsslaget, ett jämmertjut från piggsvinet och lodjurets plötsliga skrik av förvåning och smärta. Enöga hade i spänning rest sig till hälften med öronen spetsade och den skälvande svansen rakt utstående. Lodjurshonans ilska tog överhand. Hon rusade ursinnigt på det föremål som hade gjort henne illa. Men det grymtande och skrikande piggsvinet, vars kropp blivit betänkligt skadad och som nu gjorde svaga försök att åter rulla ihop sig i för-

svarsställning, gav en ny sidosnärt med svansen, och lodjuret skrek till som förut, varefter det nysande och fnysande drog sig baklänges med nosen så fullsatt av taggar, att den liknade en kolossal nåldyna. För att bli av med de smärtande taggarna strök djuret sig med tassarna över nosen, körde ned den i snön och gned den mot kvistar och grenar, hela tiden under de vildaste hopp upp och ned, framåt och åt sidorna, i ett raseri av skräck och smärta.

Lodjurshonan fnös oupphörligt och hennes stubbsvans gjorde hastiga och våldsamma ansträngningar att slå omkring sig. Så upphörde hon med sina språng och var stilla i en dryg minut. Enöga tog icke blicken ifrån henne. Raggen reste sig på hans rygg och han kunde icke låta bli att rycka till, då hon plötsligt, utan föregående varning, tog ett skutt rakt upp i luften under ett ohyggligt, långt utdraget tjut, varefter hon sprang sin väg uppåt stigen, tjutande för varje språng hon tog.

Det var först när hennes skrik hade dött bort i fjärran som Enöga vågade sig fram. Han gick så försiktigt som om han trodde att snön var full med upprättstående piggsvinstaggar, färdiga att tränga in i de mjuka dynorna under hans fötter. Vid hans annalkande uppgav piggsvinet ett ursinnigt skrik och slog ihop sina långa tänder. Det hade lyckats rulla ihop sig igen, men bollen var icke fullt så kompakt som förut, därtill hade djurets muskler blivit för svårt skadade. Piggsvinet var nästan slitet midt itu och blödde ymnigt.

Enöga tog gång på gång munnen full med bloddränkt snö, tuggade, smackade och sväljde. Det smakade

honom förträffligt, och hans hunger blev allt våldsammare. Men han hade levat för länge i världen för att glömma försiktighetens bud. Han väntade. Han lade sig ned och väntade, medan piggsvinet grymtade och skar tänder och uppgav små ilskna skrik. Efter en liten stund såg Enöga att taggarna sänkte sig och att piggsvinet började skälva. Men skakningarna upphörde plötsligt. Ännu en gång smällde de långa tänderna trotsigt tillsammans, men så föllo taggarna alldeles ned utmed kroppen — den slaknade och rörde sig icke mer.

Med nervöst darrande tass sträckte Enöga ut piggsvinet till dess fulla längd och vände det om så att det låg på rygg. Ingenting hände. Piggsvinet var dödt. Enöga undersökte det hastigt och omsorgsfullt, grep det försiktigt mellan sina tänder och begav sig så nedåt strömmen, halvt bärande och halvt släpande piggsvinet med sig och med huvudet vändt åt sidan för att undgå att trampa på den stickande bördan. Plötsligt kom han ihåg någonting. Han släppte piggsvinet och vände om till den plats där han lämnat ripan. Han tvekade icke ett ögonblick. Han var fullkomligt på det klara med vad som skulle göras, och han gjorde det — han åt raskt upp ripan. Så vände han tillbaka och tog sin börda på nytt.

När han kom insläpande med sitt jaktbyte i hålan, undersökte honan det ivrigt, vände därefter nosen mot honom och slickade honom lätt på halsen. I nästa sekund visade hon bort honom från ungarnas närhet med en morrning som var mindre sträng än vanligt, snarare ursäktande än hotfull. Hennes instinktmässiga fruktan för fadern till hennes ungar höll på att

ge med sig. Han uppförde sig som en vargfader borde göra och visade ingen äreförgäten lust att äta upp de små, som hon hade födt till världen.

III.

DEN GRÅA VARGHUNDEN.

Han var icke lik sina syskon. Deras hår hade redan en rödaktig skiftning, som de hade ärvt efter sin mor, medan däremot han ensam i detta avseende bråddes på sin far. Han var den enda rent gråa vargungen i hela kullen. Han bråddes rent och oförfalskat på vargsläktet, var i fysiskt avseende en trogen avbild av sin far, gamle Enöga, utom att han hade två ögon och fadern ej mer än ett.

Den gråa vargungens ögon hade icke varit länge öppna, men han såg ändå redan stadigt och klart. Medan hans ögon ännu voro slutna, hade han dock ägt känsel, smak och lukt. Han var mycket väl bekant med sina två bröder och två systrar. Han hade börjat leka med dem på ett tafatt och klumpigt sätt, och han bjäbbade till och med. Ett egendomligt raspande ljud (begynnelsen till det morrande lätet) vibrerade i hans lilla strupe, medan han arbetade upp sig till ilska. Och långt innan ögonen öppnades, hade han genom känsel, smak och lukt lärt känna sin mor, hos vilken han fick varm, flytande föda och ömhet. Hon hade en mildt smekande tunga, som verkade lugnande på honom, när den fördes över hans mjuka

lilla kropp, och detta förmådde honom att krypa tätt intill henne och dåsa sig till sömns.

Största delen av den första månaden av sitt liv hade han tillbringat sovande. Men nu kunde han se mycket bra, han höll sig vaken långa stunder och höll på att lära sig förstå den yttre världen riktigt ordentligt. Det var en dyster värld som omgav honom, men det visste han icke, ty han kände icke till någon annan. Den hade dålig dager, men hans ögon hade aldrig vant sig vid annan belysning, och hans värld var mycket liten, begränsad som den var av lyans väggar. Men eftersom han icke hade någon kunskap om den stora vida världen utanför, kände han sig aldrig tryckt av sin tillvaros trånga gränser.

Han hade tidigt gjort den upptäckten, att en av väggarna i hans värld var olik de övriga. Det var ingången till hålan, därifrån ljuset kom. Han hade märkt att den skilde sig från de andra sidorna, långt innan han hade någon egen tanke, någon medveten vilja. Den hade övat en oemotståndlig dragning på honom redan innan hans ögon öppnades så att han såg den. Ljuset, som kom därifrån, hade träffat hans slutna ögonlock, och ögonen och synnerverna hade skälvt till, så att han såg små gnistlika glimtar i varma färger — det var märkvärdigt behagligt. Livet hos honom, det liv som fanns i varje fiber av hans kropp, som utgjorde själva huvudinnehållet i den och var någonting annat än hans eget personliga liv, hade trängtat mot detta ljus och drivit hans kropp ditåt på samma sätt som växtvärldens kloka kemi drar plantan mot solen.

Ända från begynnelsen, innan ännu något medve-

tet liv hade grytt inom honom, hade han alltid kravlat sig mot hålans ingång. Och häri hade hans bröder och systrar varit fullkomligt ense med honom. Det hände aldrig under denna period att någon av dem försökte kravla sig bortåt den mörka bakgrunden. Ljuset drog dem till sig, så som det drar växterna: deras kemiska sammansättning fordrade ljus som ett livsvillkor, och de små marionetterna trevade sig omkring lika blindt och med lika stor kemisk nödvändighet som vinstockens rankor. Längre fram, när var och en av dem utvecklade individualitet och fick personligt medvetande om impulser och begär, kände de sig i ännu högre grad lockade av ljuset. Då voro de ständigt på väg ditåt och måste oupphörligt drivas tillbaka av modern.

Det var på det sättet den gråa vargungen fick lära sig att hans mor hade andra tillbehör än den lena, lugnande tungan. Under sitt ihärdiga kravlande mot ljuset upptäckte han att hon också hade en nos, som kunde ge skarpa knuffar. Sedan fann han också, att hon hade en tass, som slog omkull honom och upprepade gånger rullade honom rundt med ett hastigt, väl beräknat slag. Han kände att detta gjorde ondt, och därmed lärde han sig också att undvika det som gjorde ondt — först och främst genom att icke utsätta sig för det, men om han hade gjort detta, försökte han smyga sig undan och undgå följderna. Dessa handlingar voro medvetna resultat av hans första bekantskap med världen. Förut hade han mekaniskt ryggat tillbaka från det som gjorde ondt, liksom han mekaniskt kravlade mot ljuset. Men därefter aktade han sig för slag, därför att han visste att de gjorde ondt.

Han var en liten ondsint vargunge. Och så voro även hans bröder och systrar. Det var ju helt naturligt. Han var ett köttätande djur, ättling av en oändlig rad köttdödare och köttätare. Hans far och mor levde uteslutande av kött. Modersmjölken, som han insupit strax efter sin ankomst till världen, var destillerad av kött, och nu, då han var en månad gammal och hans ögon hade varit öppnade för ljuset i en vecka, började han själv äta kött — kött, som var till hälften smält i moderns mage och sedan åter spyddes ut av henne för de fem växande ungarnas räkning, som redan ställde för stora anspråk på hennes modersmjölk.

Men han var den ilsknaste av hela kullen. Han kunde morra högre än någon av de andra. Hans små vredesutbrott voro häftigare än deras. Det var han som först lärde sig knepet att slå till någon av syskonen, så att de trillade över ända. Och det var han som först bet en annan i örat och slet och drog och morrade med sammanbitna tänder. Och framför allt var det han som vållade modern mesta besväret med att hålla ungarna från hålans mynning.

Dag efter dag ökades den gråa vargungens kärlek till ljuset. Han var ständigt ute på meterlånga äventyrliga färder mot ingången och blev lika ofta driven tillbaka igen. Men han visste icke att det var någon ingång. Han visste ingenting alls om ingångar — att det fanns öppningar genom vilka man kan gå från en plats till en annan. Han visste icke ens att det fanns någon annan plats, och ännu mindre hur man skulle komma dit. Ingången till hålan var för honom ingenting annat än en vägg, en ljus vägg. Vad solen var för dem som vistades i den yttre världen, det var

denna ljusa vägg för grottans barn. Och den lockade honom så som ljuslågan lockar malen. Han var ständigt upptagen av ansträngningar att komma dit. Livskraften, som så raskt utvecklades inom honom, drev honom oavlåtligt mot denna vägg av ljus. Livet inom honom visste, att detta var den enda vägen utåt — den väg som han var bestämd att gå. Men själv visste han ingenting om detta. Han visste icke att det fanns någonting alls där bakom.

Det var något besynnerligt med den där ljusa väggen. Hans far — han hade redan kommit därhän att han kände till denna varelse numro två i världen, som var lik hans mor, sov i närheten av den ljusa väggen och brukade skaffa föda — hans far hade för vana att gå rakt på den ljusa väggen och försvinna. Den gråa vargungen kunde omöjligt begripa detta. Visserligen hade han aldrig fått gå nära den ljusa väggen för sin mor, men han hade gått till de andra väggarna och fått hårda stötar mot sin späda nos. Det gjorde ondt. Och efter flera dylika äventyr aktade han sig att komma väggarna för nära. Utan att tänka över det, uppfattade han faderns försvinnande genom den ljusa väggen som någonting egendomligt för honom, alldeles som mjölk och halvsmält kött var någonting egendomligt för modern.

Den gråa vargungen var just icke synnerligt fallen för att tänka — åtminstone icke på det sättet, som är vanligt för människorna. Hans hjärna arbetade på ett dunkelt sätt. Men hans slutsatser voro lika skarpa och klara som människornas. Han hade ett sätt att finna sig i saker utan att fråga varför. Detta var egentligen en klassifikation. Han grubblade aldrig över

varför en sak hände. Hur den tilldrog sig var honom alldeles nog. Då han till exempel hade stött nosen några gånger mot den bakre väggen, antog han att han icke kunde försvinna genom väggar. På samma sätt antog han, att hans far kunde göra det. Men han oroades icke av det allra ringaste begär att få veta skälet till denna olikhet mellan honom och hans far. Fallenhet för logik och fysik hörde icke till hans begåvning.

I likhet med de flesta vildmarkens djur fick han tidigt göra bekantskap med hungersnöd. Det kom en tid då de icke allenast voro utan kött — det fanns icke heller någon mjölk i moderns spenar. Först jämrade och gnällde vargungarna ständigt och jämt, men sedan sovo de för det mesta. Det dröjde icke länge förrän de bragtes till ett slags sömnsjuka av hunger. Där hördes icke längre något spottande och bjäbbande, inga små utbrott av ilska, inga morrningsförsök, och de äventyrliga strövtågen mot den avlägsna vita väggen upphörde helt och hållet. Vargungarna sovo, och livslågan inom dem flämtade matt och ville slockna.

Gamle Enöga var alldeles vild. Han strövade omkring vidt och bredt och sov endast korta stunder i lyan, som nu hade blivit ett nödens och bedrövelsens hemvist. Även varghonan gick ifrån de små för att söka byte. De första dagarna efter ungarnas ankomst till världen hade Enöga flera gånger gått tillbaka till indianlägret och vittjat snaror, men när snön smälte och strömmarna blevo isfria, flyttade indianerna därifrån. Således var nu också denna källa utsinad.

När den gråa vargungen åter vaknade upp och fat-

tade intresse för den ljusa väggen, fann han att antalet av lyans invånare hade blivit reducerat. Han hade ej mer än en syster kvar. De övriga voro borta. När han blev starkare nödgades han leka ensam, ty systern låg där utan att lyfta på huvudet eller göra en enda rörelse. Hans lilla kropp blev så småningom fyllig av köttet han hade fått, men födan hade kommit för sent för henne. Hon fortfor att sova — ett litet skelett överdraget med hud — och livslågan inom henne flämtade allt mattare, tills den slutligen slocknade helt och hållet.

Därefter kom en tid, då den gråa vargungen icke längre såg sin far komma och gå genom den ljusa väggen, lika litet som han såg honom ligga och sova därborta. Detta hände vid slutet av den andra, mindre svåra hungerperioden. Varghonan visste, varför Enöga aldrig kom tillbaka, men det fanns intet sätt för henne att meddela den lille vad hon hade sett. Då hon själv var ute på jakt uppåt den vänstra strömfåran, där lodjurshonan höll till, hade hon råkat på ett dagsgammalt spår av Enöga. Hon följde det och fann honom till sist, eller åtminstone det som fanns kvar efter honom. Där syntes många spår efter striden som utkämpats på platsen och även efter lodjurets reträtt till sin lya, sedan hon hade vunnit seger. Innan varghonan gick sin väg, tog hon rätt på denna lya, men hon förstod att lodjuret var därinne och vågade därför icke gå in.

Efter detta undvek varghonan den vänstra strömfåran, då hon var ute på jakt. Ty hon visste att en kull ungar fanns i lyan, och hon visste också att lodjurshonan var en ilsken och retlig varelse och en

farlig motståndare. Det kunde gå lätt nog för ett halvt dussin vargar att driva ett fräsande och spottande lodjur upp i ett träd; men det var en helt annan sak för en ensam varg att ge sig i strid med ett lodjur — i synnerhet när man visste att den farliga fienden hade en kull hungriga ungar i sin lya.

Men vildmark är vildmark och moderskap är moderskap — och en mor går långt för att skydda sina ungar inom som utom vildmarken. Den tid skulle komma, då varghonan för sin gråa unges skull vågade sig både uppåt den vänstra strömfåran och in i lyan bland klipporna, trotsande lodjurshonans vrede.

IV.

VÄRLDENS VÄGG.

Då vargungens mor började gå ifrån honom ut på jakt, hade han lagbudet att icke få nalkas den ljusa väggen väl inskärpt hos sig. Detta hade icke allenast ofta och med stränghet förehållits honom av moderns nos och tass, nu började också en instinktmässig fruktan utvecklas hos honom. Under hela sitt korta liv i hålan hade han aldrig erfarit någonting som kunde göra honom rädd. Och ändå fanns det fruktan hos honom. Han hade fått den i arv från förhistoriska förfäder genom tusentals led. Visserligen hade han fått arvet närmast från gamle Enöga och sin mor, men de hade i sin tur ärvt denna instinkt från alla de generationer vargar som gått ur tiden. Fruktan är en vildmarkens arvedel, som intet där levande djur kan undgå eller sälja för en grynvälling.

Och därför kände nu också den gråa vargungen fruktan, ehuru han alls icke kunde definiera sin känsla. Måhända antog han att den var ett av livets tvungna obehag. Ty han hade redan lärt att det fanns sådana. Han hade hungrat, och när han icke hade någonting att stilla sin hunger med, hade han känt obehag. Den hårda beröringen med väggarna, de häftiga knuffarna

från moderns nos och slagen från hennes tass jämte en serie av hungerperioder hade lärt honom, att allt icke var frihet här i världen, utan att livet också hade begränsningar och inskränkningar att bjuda, som rent av hörde till dess lagar. Och lydde man dessa lagar, så slapp man slita ondt och hade det bra.

Naturligtvis resonerade han icke sålunda om saken på människomanér. Han skilde endast på saker som gjorde ondt och de som icke gjorde ondt. Och efter denna klassificering undvek han det som gjorde ondt, det som medförde tvång och begränsningar, för att njuta belöning och tillfredsställelse.

Därav kom det sig att han, dels av lydnad för sin mors bud och dels under påverkan av en mystisk och obeskrivlig känsla av fruktan, höll sig på avstånd från hålans mynning. Den förblev för honom vad den alltid varit — en ljus vägg. När hans mor var borta, låg han för det mesta och sov, och då han emellanåt var vaken, höll han sig mycket stilla. Han undertryckte till och med de små gnällande skrik, som kittlade hans strupe och ville ha luft.

En gång, då han låg vaken, hörde han någonting märkvärdigt där borta vid den ljusa väggen. Han visste icke att det var en järv, som stod där utanför darrande av oro över sin egen dristighet och försiktigt vädrande sig till kännedom om vad som fanns inne i hålan. Vargungen visste endast, att vädrandet lät främmande och märkvärdigt, att det var någonting obekant och skräckinjagande — ty det okända var en av de förnämsta orsakerna till hans fruktan.

Håret reste sig på vargungens rygg, men det reste sig tyst. Hur kunde han veta, att det som vädrade

utanför var någonting att resa raggen åt? Det berodde icke på någon kännedom om förhållandet, det var endast ett uttryck för den fruktan som fanns inom honom och som icke hade sin grund i någon erfarenhet å hans sida. Men med fruktan följde en annan instinkt — han ville gömma sig. Vargungen var gripen av en vanvettig förskräckelse, men ändå låg han där utan en rörelse eller ett ljud, stel som ett petrifikat, alldeles som död. När varghonan kom hem, morrade hon ilsket så snart hon vädrade sig till järvens spår. Hon tog ett raskt hopp in i hålan, slickade sin unge och nosade på honom med ovanliga tecken till ömhet. Vargungen förstod att han på ett eller annat sätt hade undkommit en stor fara.

Men det fanns också andra krafter som arbetade inom honom, och den förnämsta av dem var tillväxten. Instinkter och lagbud fordrade lydnad av honom. Men tillväxten kom med motsatta fordringar. Hans mor och hans medfödda fruktan ålade honom att hålla sig på avstånd från den ljusa väggen. Men tillväxt är liv och allt liv är bestämt att sträva mot ljuset. Därför förmådde nu icke heller någonting dämma upp den flod av liv som sjöd inom honom och steg med varje tugga kött han sväljde, med varje andetag han drog. Slutligen kom den dag, då lydnad och fruktan sopades bort av livskraftens brusande ström, och vargungen snubblade och stapplade bortåt ingången.

Den ljusa väggen var olik alla de andra han hade närmat sig — den vek undan för honom, då han nalkades. Ingen hård yta stötte emot hans späda lilla nos, som han prövande sträckte fram. Väggen tyck-

tes vara lika genomtränglig och eftergivande som den var ljus. Och eftersom beskaffenhet i hans ögon var detsamma som form, gick han in i det som hade förefallit honom som en vägg och omgavs av dess substans.

Det var rent förbluffande. Han gick obehindrat fram genom det solida. Och ljuset blev allt klarare. Fruktan manade honom att vända om, men livskraften drog honom vidare. Snart befann han sig vid hålans mynning. Den ljusa väggen, som han hade trott sig vara inne i, hade plötsligt dragit sig undan på ett orimligt avstånd. Och ljuset hade blivit pinsamt skarpt. Hans ögon bländades. För övrigt hade han blivit yr i huvudet genom den plötsliga, oerhörda utvidgningen av sin omgivning. Hans ögon försökte mekaniskt vänja sig vid ljuset och vid de långa avstånden. Först hade väggen helt och hållet försvunnit ur sikte. Nu såg han den igen, men den hade flyttat sig på ett ansenligt avstånd. Utseendet hade också förändrats. Det var nu en omväxlande vägg. Den bestod av träden utmed strömfåran, berget bortom träden och himlen ovanför berget.

Vargungen greps av en stor förskräckelse. Här hade han mer av det skräckinjagande obekanta. Han kröp ihop vid hålans rand och tittade ut på den yttre världen. Han var förskräckligt rädd. Därför att allt detta var obekant, föreföll det honom fientligt. Och därför reste sig allt håret efter hans rygg, och hans läppar lade sig i veck under ett försök till vildt och ilsket morrande. I all sin litenhet och fruktan ställde han sig utmanande och hotande gentemot hela vida världen.

Men ingenting hände. Han fortfor att se sig om-

kring, och av intresse för det han såg glömde han att morra. Han glömde också att vara rädd. För stunden hade hans förskräckelse givit vika för livskraftens svallande styrka, och denna uppenbarade sig nu i en oerhörd nyfikenhet. Han började lägga märke till nära belägna föremål — en isfri sträcka av strömmen som glittrade i solskenet, ett förtorkat furuträd, som stod nedanför sluttningen, och så själva denna sluttning, som räckte nästan ända upp till honom och upphörde ett par fot nedanför hålans rand, där han satt hopkrupen.

Den gråa vargungen hade framlevat hela sitt unga liv på slät mark. Han hade aldrig erfarit att det gör ondt att falla. Han visste icke ens vad det var. Och därför tog han djärvt ett steg ut i luften. Bakbenen vilade ännu mot hålans rand och så föll han framstupa med huvudet nedåt. Han slog så hårdt mot jorden med nosen, att han gnällde ömkligt. Och så rullade han utför sluttningen utan att kunna stanna. Han var i en panisk förskräckelse. Det okända hade ändå tagit honom till sist. Det höll honom ursinnigt fast och skulle säkert göra honom något rysligt ondt. Nu var livskraften kuvad av fruktan, och han kved så jämmerligt som vilken uppskrämd valp som helst.

Det okända rullade honom framåt till någonting rysligt, och han kunde icke föreställa sig vad det var — han kved och gnällde utan uppehåll. Det var en helt annan belägenhet än då han låg stel av fruktan, medan det okända lurade på honom utanför. Nu var han ju i det okändas klor. Tystnad skulle icke tjäna till någonting. Dessutom var det icke fruktan, utan en dödlig fasa som upprörde honom.

Men sluttningen blev jämnare, och dess nedre del var gräsbevväxt. Här saktades farten. När vargungen slutligen upphörde att rulla, uppgav han ett sista ängsligt gnällande och därefter en långt utdragen jämmer. Strax därefter började han som en given sak — alldeles som om han tusen gånger förut i sitt liv hade gjort toalett — slicka bort leran, som hade fastnat på honom.

Därpå satte han sig upp och såg sig omkring lika förvånad som den första jordmänniskan som hamnade på Mars skulle göra. Vargungen hade gått ut i världen, det okända hade släppt honom, och här satt han nu utan att ha lidit någon skada! Men den förste besökaren på Mars skulle säkert där ha känt sig mindre bortkommen än han nu gjorde. Utan de ringaste kunskaper, utan ens en aning om att någonting sådant existerade, befann han sig som forskningsresande i en ny värld.

Nu sedan det förfärande okända hade släppt honom glömde han att det hade några fasor. Han kände endast nyfikenhet på allt som omgav honom. Han undersökte ivrigt gräset under sig, tranbärsplantan strax bredvid och den murkna stammen av en död fura, som stod invid en öppen plats mellan träden. En ekorre sprang rundt om denna stam och kom rakt emot honom. Vargungen blev förfärligt rädd. Han hukade sig ned och morrade. Men ekorren blev lika skrämd som han, rusade upp i trädet och snattrade ursinnigt ned mot honom från en säker plats.

Detta hjälpte upp vargungens mod, och fastän hackspetten, som han sedan träffade på, skrämde honom på nytt, fortsatte han mera förtröstansfullt sin väg. Hans säkerhet gick ända därhän att när en och annan

fågel oförsynt nog hoppade upp där han var, sträckte han lekfullt ut tassen emot honom. Men följden var, att han blev så skarpt hackad på spetsen av sin nos, att han ovillkorligen kröp ihop och gnällde jämmerligt. Det blev fågeln för starkt, och han sökte räddning i flykten.

Men vargungen höll på att förvärva insikter. Hans oklara lilla hjärna hade redan omedvetet gjort en klassificering. Det fanns ting som levde och ting som icke hade liv. Och mot de levande måste han vara på sin vakt. De som icke hade liv förblevo ständigt på samma plats, men de levande rörde sig, och ingen visste vad de kunde ta sig till. Man kunde alltid vänta sig någonting överraskande från dem, och på detta måste han vara beredd.

Han färdades på ett mycket drumligt sätt. Han stötte emot överallt. En kvist, som han trodde vara riktigt långt borta, kunde i nästa sekund slå honom på nosen eller skrapa honom på ryggen. Och marken var ojämn också! Ibland steg han för högt och stötte sin nos, och minst lika ofta steg han för lågt och stötte sina fötter. Och så fanns det kiselsten och småsten, som vände på sig då han trampade på dem — varav han lärde sig, att icke alla livlösa ting hade samma orubbliga soliditet som hans håla, samt att små livlösa ting hade mera benägenhet att falla omkull eller vända på sig än de stora. Men varje motgång gav honom en ny lärdom. Ju längre han gick, ju varsammare blev han och desto bättre gick det för honom. Han lärde att lämpa sig efter omständigheterna, att beräkna sina muskelrörelser och begränsningen för sin fysiska förmåga, att mäta avstånd mellan föremål och mellan dessa och sig själv.

Han hade nybörjarens vanliga tur. Född att jaga levande föda, ehuru han icke visste det själv, stötte han på villebrådet alldeles utanför dörren till sin egen bostad under sitt första strövtåg ut i världen. Det var genom ren drumlighet han råkade på det sinnrikt dolda ripnästet. Han föll rakt ner i detsamma, då han försökte gå längs stammen av en kullfallen fura. Den murkna barken gav vika under hans fötter, och med ett förtvivlat tjut gled han utför den kullriga sluttningen, trillade ner bland grenarna och bladen på en liten buske och stannade ej förrän han kom ner till buskens rot, där han plötsligt befann sig midt ibland sju stycken ripungar.

De började kvida, och i början var han rädd för dem. Men så märkte han att de voro mycket små, och då blev han djärvare. De rörde på sig. Han satte sin tass på en av dem och rörelserna blevo häftigare. Detta roade honom. Han luktade på fågelungen och tog den i sin mun. Ungen stretade emot och det kittlade honom på tungan. I samma ögonblick fick han en förnimmelse av hunger. Han bet ihop sina tänder, så att fågelungens späda benbyggnad krossades och varmt blod fuktade hans tunga. Det smakade godt. Det var samma slags föda som hans mor brukade ge honom, utom att han hade fått den levande i sin mun, och därför smakade den så mycket bättre. Han åt upp ripungen. Och han åt också upp alla de övriga. Sedan slickade han sig om käften, alldeles som hans mor brukade göra, och skulle så försöka kravla sig ut ur busken igen.

Han möttes av en hel virvelstorm, och han blev både förvirrad och förblindad genom vingarnas häftiga sus

och ursinniga slag. Han gömde sitt huvud mellan framtassarna och gnällde. Men slagen blevo allt häftigare. Riphonan var alldeles utom sig. Då blev han ilsken. Han rätade upp sig, morrade och slog ifrån sig med tassarna. Och han högg sina små tänder djupt in i den ena vingen och ryckte och slet i den av alla krafter. Riphonan stretade emot och slog honom fortfarande lika ursinnigt med sin andra vinge. Det var hans första strid. Han kände sig helt stolt. Han glömde all sin fruktan för det okända. Nu var han icke längre rädd för något. Han var inbegripen i strid och slet och drog i ett levande ting som slog honom. Och detta levande ting var ett livsmedel för honom. Han kände lusten att döda. Han hade ju nyss dödat små levande ting. Nu ville han döda ett större. Han var för upptagen av striden och för lycklig för att veta att han verkligen var lycklig. Han skälvde av förtjusning på ett sätt som var alldeles nytt för honom; en sådan belåtenhet hade han hittills aldrig erfarit.

Han höll vingen fast mellan sina tätt hopbitna tänder och morrade ilsket på samma gång. Ripan drog honom med sig ut ur busken. Då hon så vände om och ville dra honom med sig dit igen, släpade han henne med sig ut i det fria. Och hela tiden skrek hon gång på gång och slog med sin fria vinge, och fjädrarna yrde omkring som ett snöfall. Vargungen var fruktansvärdt uppretad. Hans släktes hela stridslystnad hade vaknat och sjöd genom hela hans varelse. Detta var att leva, ehuru han icke visste det. Han utförde ett värv som tillkom honom i världen — han gjorde vad han blivit skapad att göra — han käm-

pade för födan och slogs för att kunna döda sitt levande byte. På detta sätt blev hans existens berättigad — och livet kan icke göra någonting större än detta. Ty livet självt når sin högsta spets, när det till det yttersta utför vad det är ämnat att göra.

Efter en stund upphörde ripan att kämpa. Han höll henne fortfarande fast i vingen, och de lågo på marken och sågo på varandra. Han försökte morra ilsket och hotfullt. Hon hackade honom på nosen, som ännu var öm efter hans föregående äventyr. Han våndades, men höll ändå fast. Hon hackade om och om igen. Nu började han gnälla. Han försökte komma undan genom att dra sig baklänges, men han glömde, att han släpade ripan med sig, då han höll henne fast. En skur av hugg regnade över hans illa medfarna nos. Stridslystnaden inom honom gav vika, han släppte sitt byte, vände ryggen till och skumpade i väg över den fria platsen — en föga ärofull reträtt.

På andra sidan om den öppna platsen, alldeles invid buskarna, lade han sig att vila med tungan hängande ute ur munnen. Bröstet hävdes och flämtade och det gjorde så ondt i hans nos, att han ej kunde låta bli att gnälla. Medan han låg där, fick han en plötslig förnimmelse av att någonting förskräckligt nalkades. Det okända med alla dess fasor kom över honom på nytt, och han drog sig instinktmässigt in i den skyddande busken. I detsamma kände han ett starkt luftdrag och en stor bevingad varelse sköt tätt förbi honom, olycksbådande tyst. Det var en hök, som plötsligt sänkt sig ur rymden och vargungen hade nätt och jämnt undgått hans klor.

Medan han låg där i busken och rädd såg sig om-

kring, under det han hämtade sig efter förskräckelsen, kom riphonan flaxande ut från sitt ödelagda näste på andra sidan om den öppna platsen. Sorgen över hennes förlust gjorde, att hon icke lade märke till den bevingade faran uppe i skyn. Men vargungen såg alltsammans, och det blev en lärdom och en varning för honom. Han såg höken hastigt skjuta ned på nytt, han såg honom snudda tätt över marken och slå sina klor i ripans kropp — han hörde ripans skri av ångest och fruktan, och han såg höken åter höja sig i skyn med sitt rov.

Det dröjde en lång stund innan vargungen vågade sig fram. Nu hade han lärt sig mycket. Levande ting voro föda. Och de smakade godt. Men när levande ting voro stora, kunde de göra en ondt. Därför var det bättre att äta små levande ting, som till exempel ripungar, och låta stora levande ting, som till exempel ripmödrar — vara i fred. En smula ärelystnad kände han ändå — bra gärna skulle han ha slagits än en gång med riphonan. Men nu hade höken tagit henne. Kanske det fanns flera riphonor? Det skulle han gå och se efter.

Han kravlade sig utför en terrassformig sluttning och kom ända ner till strömmen. Vatten hade han aldrig sett förut.

Dess yta såg så slät ut, där kunde det ej vara svårt att gå. Han tog djärvt ett steg framåt — och föll nu åter, skrikande av förskräckelse, i det okändas våld. Det var kallt, han flämtade och drog djupt efter andan. Men nu fick han vatten i lungorna i stället för luften, som han eljest brukade insupa. Det kvävde honom och han kände en mördande smärta, som gav

honom en förnimmelse av undergång och död. Han hade visserligen ingen medveten kunskap om döden, men likt alla vildmarkens djur hade han en instinktmässig fruktan för den. Den hägrade för honom som det värsta av allt ondt. Den var själva huvudsaken i det okända — den största och ofattligaste olycka, som kunde hända honom, och om vilken han ingenting visste, men av vilken han kunde frukta allt.

Han kom åter upp till vattnets yta, och den milda luften strömmade in i hans öppna mun. Han sjönk icke igen. Alldeles som om han länge hade övat denna sport, sträckte han ut sina ben och började simma. Han hade bara en enda meter till den närmaste stranden; men han hade kommit upp med ryggen vänd ditåt, och det första hans ögon fäste sig vid var den motsatta strandbanken. Han började genast simma ditåt. Strömmen var smal, men här vidgades den till ungefär tjugu fots bredd.

När vargungen kom halvvägs, greps han av strömmen, som raskt drog honom med sig. Han fördes in i en virvel i miniatyr vid bortre ändan av gölen. Där fanns föga utsikt att kunna simma. Det lugna vattnet hade plötsligt blivit ursinnigt. Än var han nere, än uppe. Och hela tiden var han i häftig rörelse, än svängdes han rundt, och än slogs han mot en sten. För varje gång han stötte emot, skrek han högt av smärta. Hans färd utgjorde en serie av små skrik, efter vilka man kunde räkna antalet av de stenar han stötte emot.

Längre ner fanns en annan göl, och där uppfångades vargungen av motströmmen, som sakta bar honom till stranden och lade honom varsamt på en bädd av

grov sand. Han kravlade sig ivrigt upp ur vattnet och lade sig på det torra. Nu hade han lärt sig mera om världen. Vattnet var ju ej ett levande ting. Men det rörde sig ändå. Och det såg ut att vara fast som jordens yta, men det hade inte alls någon fasthet. Därav drog han den slutsatsen, att tingen icke alltid äro sådana som de se ut att vara. Vargungens fruktan för det okända var en nedärvd egenskap, men nu hade denna misstro blivit styrkt genom erfarenheten. Härefter skulle han alltid hysa en avvaktande misstro mot tingens utseende, när det gällde att bedöma deras rätta natur. Och han skulle utforska denna, innan han kunde lita på dem fullkomligt.

Ännu ett äventyr skulle han råka ut för den dagen. Han hade kommit ihåg, att det fanns någonting sådant i världen som hans mor. Och i detsamma kände han att han behövde henne bättre än allt annat i världen. Icke allenast hans kropp var uttröttad efter alla de äventyr han genomgått; även hans lilla hjärna var utmattad. Under hela den tid han levat hade den aldrig arbetat så hårdt som denna dag. Och dessutom var han sömnig. Så reste han sig med en känsla av överväldigande ensamhet och hjälplöshet och begav sig i väg för att söka efter hålan och sin mor.

Han kravlade framåt mellan buskarna och hörde plötsligt ett gällt och hotfullt skrik. Någonting gult flög förbi hans ögon. Det var en vessla, som rusade sin väg — ett litet levande ting, som icke ingav honom någon förskräckelse. Strax därefter upptäckte han tätt framför sig, alldeles vid sina fötter, ett ytterligt litet levande ting, endast några tum långt — en liten, liten vessla, som i likhet med honom själv hade olov-

ligt begivit sig ut på äventyr. Det lilla djuret försökte gå undan för honom. Han stötte omkull det med sin tass, och det lät höra ett egendomligt raspande ljud. I nästa sekund såg han återigen det gula komma rusande, han hörde åter det oroande skriket, och på samma gång fick han ett hårdt slag på ena sidan om halsen och kände vesslans — moderns — skarpa tänder i sitt kött.

Medan han kved och gnällde och kravlade sig baklänges därifrån, såg han modern rusa över sin unge och försvinna med honom i närmaste snår. Bettet i hans hals gjorde ondt, men han var ännu djupare sårad i sina känslor, och han satte sig ned och gnällde. Den där modern var ju så liten, och ändå var hon så vild! Det återstod ännu för honom att lära, att trots sin ringa storlek och tyngd är vesslan den grymmaste, den ilsknaste och mest hämndlystna av alla vildmarkens dråpare. En del av denna kunskap skulle han snart förvärva.

Han satt där ännu och gnäl'de, då vesselhonan kom tillbaka. Hon rusade icke på honom nu, då hennes unge var i säkerhet. Hon närmade sig tvärtom helt försiktigt, och vargungen hade ett godt tillfälle att betrakta hennes magra, ormlika kropp och hennes vaksamt höjda huvud, som också påminde om ormens. Vid hennes skarpa, hotfulla skrik reste sig raggen på hans rygg, och han morrade varnande. Men hon kom allt närmare och närmare. Så gjorde hon ett språng, snabbare än hans oövade blick kunle följa — den magra gula kroppen var för ett ögonblick försvunnen från hans synkrets. I nästa sekund hade hennes tänder

trängt djupt in genom håret och skinnet vid hans strupe.

Först morrade han ilsket och försökte slåss. Men han var ju så ung, och detta var hans första dag ute i världen. Hans morrning övergick till jämmer och hans strid till ett bemödande att komma undan. Men vesslan släppte icke sitt tag. Hon hängde fast vid hans hals och försökte att med sina tänder tränga ner till den stora ådern, där hans livsström bubblade. Ty vesslan var bloddrinkare och föredrog alltid att stilla sin törst från själva livskällan.

Den gråa vargungen skulle nu ha blivit dödens rov och hans historia hade varit slut, om icke hans mor i samma stund hade kommit rusande med långa språng mellan buskarna. Vesslan släppte bettet i ungens hals och flög hastigt som blixten hans mor i strupen, men högg miste och fick i stället tag i varghonans underkäk. Varginnan slängde till med huvudet häftigt som om det varit en pisksnärt, och vesslan släppte taget och slungades högt upp i luften. Innan hon kom ner på marken, hade varghonans käkar slutit sig om den magra, gula kroppen, och vesslan ljöt döden mellan hennes krossande tänder.

Vargungen fick nu glädja sig åt ökad ömhet från sin moders sida. Hennes glädje över att finna honom tycktes till och med övergå hans fröjd över att bli funnen. Hon nosade på honom och smekte honom och slickade såren efter vesslans tänder. Och sedan delade mor och son bloddrinkaren med varandra, varefter de återvände till hålan och lade sig att sova.

———

V.

ÄTA ELLER ÄTAS.

Vargungens utveckling gick raskt. Han vilade sig ett par dagar, men sedan vågade han sig åter ut ur hålan. Under denna vandring träffade han på den lilla vesslan, vars mor han hade hjälpt till att äta upp, och nu såg han till att ungen fick gå samma väg som sin mor. Men den dagen tappade han icke bort sig. När han blev trött, vände han om till hålan och sov. Och därefter företog han allt vidsträcktare strövtåg för varje dag.

Han började nu få ett noggrant begrepp om både sin styrka och sin svaghet; han visste när han kunde vara djärv och när han borde vara försiktig. Han fann det rådligast att ständigt vara försiktig, utom vid de sällsynta tillfällen då han, driven av sin oförskräckthet, överlämnade sig åt riktiga små anfall av ursinne.

Han rasade alltid som en liten avgrundsande, när han händelsevis råkade på en vilsekommen ripa. Och aldrig underlät han att ursinnigt besvara det häftiga snattrandet från ekorren, som han hade träffat första gången vid den döda furan. Blotta åsynen av en hackspett försatte honom i vildt raseri, ty han kunde

aldrig glömma den smärta, hans första bekantskap med detta släkte hade åsamkat honom.

Men det fanns stunder då icke ens hackspettar hade någon inverkan på honom, och det var då han visste sig vara i fara för andra kringströvande köttjägare. Aldrig kunde han glömma sitt äventyr med höken, och så snart han såg den glidande skuggan av en sådan, kröp han in i närmaste gömsle. Han gick icke längre så osäkert och kravlande, utan började redan antaga sin mors smygande gång, skenbarligen utan all ansträngning, men ändå glidande framåt med en snabbhet som var lika bedräglig som omärklig.

Vad jakten efter föda beträffade, tycktes hans första tur ha övergivit honom. Allt vad han hade dräpt inskränkte sig till de sju ripungarna och den lilla vesslan. Hans mordlystnad växte med tiden, och han närde hungriga och ärelystna planer i fråga om ekorren, som snattrade så högljudt och alltid underrättade hela trakten om att vargungen fanns i närheten. Men liksom fåglarna flögo i luften, klättrade ekorrarna i träd, och vargungen kunde endast försöka smyga sig obemärkt på sin fiende, då denne var nere på marken.

Vargungen hyste den allra största respekt för sin mor. Hon kunde skaffa mat, och hon underlät aldrig att dela med sig åt honom. För övrigt var hon också så orädd för saker och ting. Det föll honom aldrig in att denna oförskräckthet berodde på erfarenhet och kunskap. På honom gjorde den intryck av övermakt och styrka. Modern representerade kraften; och när han blev äldre, fick han erfara denna kraft genom skarpare tillrättavisningar av hennes tass, varjämte

de mildt förebrående puffarna med nosen utbyttes mot rätt skarpa hugg från hennes käftar. Detta var också en orsak till att han respekterade sin mor. Hon tvingade honom till lydnad, och ju äldre han blev, desto mindre blev hennes tålamod med honom.

Så blev det återigen hungersnöd, och nu var vargungen mera medveten om plågan. Varghonan blev mager under sitt ständiga språng efter föda. Hon sov sällan i hålan numera, ty hon tillbringade det mesta av sin tid på jakt efter föda och gjorde det förgäves. Denna hungersnöd blev icke lång, men det var svårt medan den räckte. Vargungen hade nu ingen mjölk att få ur moderns bröst, och själv kunde han icke skaffa sig en enda tugga kött.

Förut hade han jagat på lek, endast för sitt nöjes skull, nu gick han på jakt med mördande allvar, men alltid förgäves. Motgången bidrog emellertid att påskynda hans utveckling. Han studerade noggrannare ekorrarnas vanor och utvecklade mera slughet i sina försök att stjäla sig på sin fiende och ta honom genom överraskning. Han studerade skogsråttorna och försökte krafsa fram dem ur deras hålor, och han gjorde åtskilliga upptäckter angående hackspettarnas levnadssätt. Det kom en dag, då hökens skugga icke längre drev honom att söka skydd bland buskarna. Han hade blivit starkare, klokare och fått mera tillit till sig själv. För övrigt var han också alldeles vild av hunger. Han satte sig på en öppen plats, där han måste synas mycket väl, för att locka ner höken ur skyn. Ty han visste, att där uppe flög levande föda — kött, som hans mage trängtade efter så ursinnigt.

Men höken ville icke komma ner och inlåta sig i strid mot honom, och vargungen måste återvända till något snår, där han högljudt klagade över sin missräkning och sin hunger.

Så tog nöden slut. Varghonan kom hem med byte. Det var en underlig fångst, helt olik dem hon gjort förut — en lodjursunge, nära halvväxt som hennes egen, ehuru icke så stor. Och han fick alltsammans. Modern hade stillat sin hunger på annat håll; men han visste icke, att det var lodjursungens syskon som fått sätta livet till för att mätta henne. Lika litet visste han vilken förtvivlat farlig handling hon begått. Han visste endast att bytet med sammetspälsen var kött, och han åt och kände sig lyckligare för varje bit han svälj de.

Fylld mage lockar till overksamhet, och så låg vargungen och sov i hålan tätt bredvid sin mor. Han väcktes av att hon morrade. Och aldrig hade han hört henne morra så ursinnigt. Antagligen var det också den ursinnigaste morrning hon hade uppgivit i hela sitt liv. Hon hade skäl till det, och ingen visste det bättre än hon. En lodjurshonas lya plundras icke ostraffat. I eftermiddagens klara dager såg vargungen att lodjurshonan stod nedhukad vid hålans ingång. Vid denna syn reste sig varje hårstrå på hans rygg. Här fanns skäl till fruktan, och hans instinkt behövde knappast säga honom det. Om fiendens blotta åsyn ej hade varit en tillräcklig upplysning, skulle det rasande tjut, som den ovälkomne gästen uppgav — börjande med en morrning och plötsligt övergående till ett hest tjut — vara övertygande nog.

Vargungens natur sporrade honom till handling; han reste sig och stod tappert morrande bredvid sin mor. Men hon knuffade honom skymfligt undan och ställde sig framför honom. Den låga ingången gjorde att lodjuret ej kunde ta något språng in i hålan, och när den bestulna modern kom krypande in, rusade varghonan på henne och höll henne fast vid marken. Vargungen urskilde icke mycket av striden. Det var ett ohyggligt fräsande och spottande och tjutande. De bägge djuren slogos i vildaste raseri; lodjurshonan rev och slet med både klor och tänder, varginnan begagnade sig däremot endast av tänderna.

En gång rusade vargungen in i striden och högg sina tänder i lodjurets bakben, höll sig fast och morrade av alla krafter. Genom sin tyngd förlamade han, utan att veta det, lodjurets rörelser, och besparade därigenom sin mor många sår. Men det dröjde icke länge förrän en av stridens växlingar slungade honom till marken under de bägge kämpandes kroppar och han måste släppa sitt tag. I nästa sekund skildes de stridande parterna åt, och innan de drabbade samman på nytt, gav lodjurshonan vargungen ett slag med sin väldiga framtass, så att hans bog slets upp ända intill benet och han slungades åt sidan mot väggen. Och nu ökades larmet genom vargungens gälla jämmer av smärta och fruktan. Men striden räckte så länge att han fick tid att gnälla sig mätt och visa ett nytt prov på sitt mod. När striden var slut, höll han ännu morrande fast i ett av lodjurets bakben.

Lodjurshonan var död! Men varghonan var mycket illa medfaren. Först smekte hon sin unge och slickade hans sårade bog, men blodförlusten hade tagit

på hennes krafter, och ett helt dygn låg hon orörlig bredvid sin döda fiende med knappt märkbar andhämtning. I en veckas tid gick hon ej ut från hålan utom för att dricka, och hon rörde sig långsamt och med ansträngning. Men när veckan var slut, var lodjuret uppätet, och varginnan var tillräckligt återställd för att åter kunna gå ut på jakt.

Vargungens bog var styv och gjorde ondt, och en lång tid linkade han efter slaget han hade fått. Men han tyckte att världen hade förändrats. Han gick omkring med mera tillförsikt, med en känsla av mannamod som han aldrig hade erfarit före striden med lodjurshonan. Han hade sett en mera grym sida av livet; han hade varit i strid; han hade huggit sina tänder i en fiendes kropp, och han hade överlevat striden. Allt detta gjorde att han förde sig med mera djärvhet, rent av med en anstrykning av trots, som var ny för honom. Han hyste icke längre någon fruktan för små saker, och mycket av hans rädsla hade försvunnit, ehuru det okända aldrig upphörde att skrämma honom med sina hemlighetsfulla, obestämbara och ständigt hotande fasor.

Han började nu följa sin mor på jakt; han såg mycket slaktande och började själv deltaga i leken. Och på sitt eget dimmiga sätt lärde han sig nu tillvarons lag. Det fanns två slag av levande varelser — hans eget släkte och det andra. Hans eget släkte utgjordes av hans mor och honom själv. Det andra inbegrep alla övriga levande ting, som rörde sig. Men inom det där andra släktet voro icke alla lika. En del av dem voro sådana som hans eget släkte ofelbart dödade och åt upp. Dessa voro dels icke-dödare och dels

mindre dödare. Andra dödade och åto upp hans eget släkte, eller också blevo de dödade och uppätna av detta släkte. Ur denna klassificering växte lagen fram. Allt levande måste ha föda. Det levande självt var föda. Liv närdes av liv. Det fanns sådana som åto och sådana som åtos. Och lagen var: ÄTA ELLER ÄTAS. Han hade visserligen icke denna lag formulerad för sig i klara ord, ej heller reflekterade han över den. Han tänkte den icke ens, han efterlevde den endast utan någon tanke alls.

Han såg denna lag råda överallt omkring sig. Han hade ätit upp ripungarna. Höken hade ätit upp ripan. Och höken skulle också ha velat äta upp honom. Sedan, när han själv hade växt och blivit starkare, ville han äta upp höken. Han hade ätit upp lodjursungen. Och lodjurshonan skulle ha ätit upp honom, om hon icke själv hade blivit dödad och uppäten. Så var det hela vägen igenom. Lagen praktiserades av allt levande i hans omgivning, och han själv utgjorde intet undantag. Han var en dödare. Hans enda föda var kött, levande kött, som antingen sprang snabbt framför honom eller flög uppe i luften eller klättrade i träden eller gömde sig i jorden eller satte sig till motvärn och slogs med honom eller kastade om rollerna och jagade honom i stället för att jagas.

Hade vargungen kunnat tänka på människosätt, hade han kanske definierat livet självt som en ursinnig hunger och världen som en plats, där massor av sådana liv förföljde varandra, jagade och jagades, åto och åtos — allt i blindo och förvirring, under våld och oreda, ett kaos av slaktande och glupskhet, regerat av en obarmhärtig, planlös och ändamålslös slump.

Men vargungen tänkte icke på människosätt. Han betraktade icke tingen med vidsynt uppfattning. Han var ensidig och hyste aldrig mer än en tanke eller önskan i sänder. Utom födans lag fanns det en oändlig massa andra mindre lagar som han måste lära sig och lyda. Världen var full av överraskningar. Livet som rörde sig inom honom och musklernas spel var en källa till oändligt välbehag. Att jaga efter föda var sinnesretande och ingav en känsla av övermod. Vredesutbrott och strider voro ett rent nöje för honom. Själva förskräckelsen för det hemlighetsfulla okända bidrog att stegra hans livskänsla.

Och livet hade också sina behagliga och njutningsrika stunder. Att ha magen fylld och ligga och dåsa i solskenet — det var en rik ersättning för mödor, vilka för övrigt i sig själva, inneburo en tillfredsställelse. Ty de voro yttringar av liv, och livet är alltid lyckligt, när det får ge sig uttryck på något sätt. Vargungen låg således icke i strid med sin fientliga omgivning. Han var full av liv, mycket lycklig och mycket stolt över sig själv.

TREDJE AVDELNINGEN
VILDMARKENS GUDAR

o o o

I.

ELDSKAPARE.

Vargungen råkade på dem helt plötsligt. Det var hans eget fel. Han hade varit oförsiktig, då han lämnade hålan och sprang ner till strömmen för att dricka. Troligen hade han varit vårdslös därför att han var sömnig — han hade varit ute på jakt hela natten och nyss vaknat. Och så var ju också vägen ner till vattnet så välbekant för honom. Han hade gått där så många gånger utan att någonting hade händt.

Han gick ner förbi den förtorkade furan, sprang över gläntan och fortsatte in bland träden. Där kände han plötsligt en säregen lukt, och i detsamma fick han se någonting märkvärdigt. Framför honom sutto fem levande ting nedhukade på marken och alldeles tysta — aldrig förr hade han sett sådana ting. Det var första gången han såg människor. Och när dessa levande ting fingo se honom, sprungo de icke upp, ej heller visade de tänderna eller morrade. De rörde sig icke ur fläcken, utan sutto tysta och olycksbådande.

Vargungen rörde sig icke heller. Varenda instinkt

i hans natur skulle ha drivit honom att rusa sin väg med den vildaste fart, om icke i samma stund en ny, hittills aldrig erfaren motsatt instinkt hade vaknat inom honom. Han kände en djup vördnad. Han förlamades genom en överväldigande känsla av sin egen svaghet och litenhet. Här var härskaremakt, någonting vida upphöjt över honom själv.

Vargungen hade aldrig förr sett människan, men han hade ett instinktmässigt medvetande om henne. På sitt oklara sätt såg han i människan det djur som hade tillkämpat sig herraväldet över alla andra vildmarkens djur. Det var icke allenast med sina egna, utan också med alla sina förfäders ögon han nu betraktade människan — ögon, som vintertiden hade stirrat från mörkret utomkring otaliga lägereldar på detta underliga tvåbenta djur, som var herre över alla levande ting — ögon, som oräkneliga gånger hade betraktat det från ett säkert avstånd, gömda i de tätaste snår. Atavismen utövade sin makt över honom; han greps av den blandade fruktan och aktning, som alstrats genom århundradens strider och generationers hopade erfarenhet. Han var för ung att stå emot denna makt. Hade han varit fullväxt, skulle han ha sprungit sin väg. Som det nu var, hukade han sig ned, förlamad av fruktan, redan till hälften erbjudande den underkastelse, som hans släkte hade bjudit från och med första gången en varg hade kommit för att sitta vid en människas eld och njuta av dess värme.

En av indianerna steg upp, närmade sig och lutade sig ned över honom. Vargungen hukade sig ned ännu mera. Där hade han nu det okända förverkligat — det stod där i form av kött och blod, lutade sig över

honom och sträckte sig för att gripa honom. Raggen reste sig ofrivilligt på vargungens rygg, läpparna drogos upp och hans små huggtänder blottades. Handen, som ödesdigert svävade över hans huvud, hejdade sig, och indianen sade skrattande: "Vabam wabiska sje jut tak!" ("Se, så vita betar han har!")

De andra indianerna skrattade högt och uppmanade sin kamrat att ta vargungen till fånga. Handen sänktes allt lägre och lägre, och vargungens instinkter råkade i häftig strid med varandra. Han kände två mäktiga drifter — att underkasta sig eller att göra motstånd. Resultatet blev en kompromiss. Han gjorde bäggedera. Han underkastade sig tills handen nästan vidrörde honom. Men då gjorde han motstånd, högg med blixtens hastighet sina tänder i handen. I nästa ögonblick fick han ett slag för ena örat, så att han föll på sidan. All hans stridslust försvann. Hans ungdom och underkastelseinstinkten fingo makt med honom. Han satte sig upp och gnällde. Men mannen som hade blivit biten i handen var förargad. Vargungen fick ett slag för det andra örat. Varpå han åter satte sig upp och gnällde ömkligare än någonsin.

De fyra andra indianerna skrattade ännu högre, och till och med den bitne gav luft åt sin munterhet. De ställde sig allesammans omkring vargungen och skrattade åt honom, medan han klagade sin rädsla och sin nöd. Och midt under allt detta hörde han någonting. Indianerna hörde det också. Men vargungen visste vad det var, och efter ett sista långdraget tjut, som ljöd mera triumferande än sorgset, upphörde han tvärt och väntade på att modern skulle komma —

hans vilda och okuvliga mor, som brukade slåss med alla och döda dem och aldrig vara rädd för någonting. Hon morrade ilsket, när hon kom. Hon hade hört sin unges jämmer och kom för att rädda honom.

Hon tog ett hopp in i ringen, och i sin moderliga ångest och stridslystnad var hon just ingen behaglig syn. Hennes beskyddande ursinne var så mycket mera behagligt för vargungen. Han uppgav ett förnöjt litet skrik och tog ett hopp för att möta henne, medan de underliga tvåbenta djuren ryggade tillbaka flera steg. Varginnan ställde sig skyddande över sin unge och vände sig mot männen med rest ragg och ett doft morrande, som började långt nere i strupen. Hennes uppsyn var vild och hotande och morrningen var så ilsken att huden låg i rynkor från spetsen av nosen och ända upp till ögonen.

Så gick ett utrop över en indians läppar. "Kiche!" utbrast han. Och hans ton uttryckte överraskning. Vargungen kände, att hans mor ryckte till vid ljudet.

"Kiche!" utropade mannen om igen. Den gången lät hans röst skarp och befallande.

Och vargungen såg sin moder varghonan, den hittills alltid så oförskräckta, huka sig ned så att hennes buk nästan vidrörde marken och gnällande vifta med svansen till fredstecken. Han kunde omöjligt förstå det. Han var stel av häpnad. Han kände återigen den djupa vördnaden för människan. Hans första instinkt hade varit riktig. Modern bekräftade det. Även hon var människodjuren underdånig.

Mannen, som hade talat, kom fram till henne. Han lade sin hand på hennes huvud, och hon sänkte det

endast djupare. Hon högg honom ej, hotade ej ens att göra det. Så kommo också de andra och ställde sig omkring henne och kände på henne och ströko hennes päls, men hon visade ej den minsta vrede. Männen voro mycket ivriga och gjorde mycket buller med sina munnar. Men dessa ljud inneburo ingen fara, det insåg vargungen. Han kröp intill sin mor, reste ragg emellanåt, men gjorde sitt bästa att förhålla sig stilla.

"Det är inte besynnerligt", sade en av indianerna. "Hennes far var en varg. Det är visserligen sant att hennes mor var en hund, men bands hon icke av min bror ute i skogarna tre nätter under parningstiden? Därav kommer det sig, att Kiches far var en varg."

"Det är ett helt år sedan hon sprang bort, Grå Bäver", sade en annan.

"Icke heller det var besynnerligt, Laxtunga", svarade Grå Bävern. "Det var under hungersnödens dagar, och det fanns intet kött åt hundarna."

"Hon har levat tillsammans med vargarna", sade en tredje indian.

"Så tycks det verkligen, Tre örnar", svarade Grå Bävern, i det han lade sin hand på vargungen. "Här ha vi beviset därpå."

Vargungen morrade litet, då handen vidrörde honom, och handen flög tillbaka och gav honom ett slag. Varpå vargungen åter drog ned sina läppar över tänderna och hukade sig ned helt undergivet, medan handen kliade honom bakom örat och strök honom över ryggen.

"Här är beviset därpå", återtog Grå Bävern. "Det är tydligt att Kiche är hans mor. Men hans far var

en varg. Och därför är han endast föga hund, men mycket varg. Hans tänder äro vita och Vitkäft skall vara hans namn. Jag har talat. Han är min hund. Ty var icke Kiche min brors hund. Och är icke min bror död?"

Vargungen, som på detta sätt hade fått ett namn, låg där och väntade på vad som vidare skulle ske. En stund fortforo de tvåbenta att bullra med sina munnar. Sedan tog Grå Bävern en kniv ur en slida, som hängde på hans bröst, gick in bland buskarna och skar en käpp. Vitkäfts ögon följde honom hela tiden. Så gjorde han inskärningar i käppens båda ändar och i dessa inskärningar fäste han remmar av ogarvad hud. Den ena remmen knöt han omkring Kiches hals. Så ledde han henne fram till en mindre fura och knöt den andra remmen omkring dess stam.

Vitkäft följde efter och lade sig bredvid henne. Laxtungas hand sträcktes ut och rullade omkring honom, så att han låg på ryggen. Kiche såg på med orolig uppsyn. Vitkäft kände återigen fruktan krypa genom sin kropp. Han kunde icke helt och hållet låta bli att morra, men han gjorde intet försök att bitas. Handen med de krökta och vidt skilda fingrarna kliade honom lekfullt på magen och rullade honom från den ena sidan till den andra. Det var tafatt och löjligt att ligga där på ryggen med benen sprattlande i vädret. Dessutom var Vitkäft så ytterligt hjälplös i denna ställning, att hela hans natur gjorde uppror mot den. Han kunde icke göra någonting till sitt försvar. Om den tvåbente ville honom ondt, visste Vitkäft att han icke kunde undgå det. Hur skulle han kunna springa sin väg, när hans ben sprattlade i luften? Men nöd-

vändigheten av underkastelse tog överhand över hans fruktan, och han morrade endast helt svagt. Denna morrning kunde han icke kväva, och den tvåbente förargades icke, ty han fick intet slag för öronen. Besynnerligt nog kände Vitkäft till och med ett underligt välbehag, medan handen gned honom så där fram och tillbaka. När han rullades på sidan upphörde han att morra; när fingrarna tryckte och klämde nedre delen av hans öron ökades den behagliga känslan; och när mannen slutligen efter ett sista kliande lämnade honom och gick sin väg, hade Vitkäfts hela fruktan försvunnit. Han skulle sedan många gånger erfara fruktan under sin gemenskap med människan; men detta var nu ett förebud till det orädda kamratskap varmed han slutligen skulle sluta sig till henne.

Efter en stund hörde Vitkäft ett underligt buller som nalkades. Han var snabb i sin klassificering, ty han visste genast att det var människodjur, som åstadkommo detta slags ljud. Det dröjde icke mer än ett par minuter förrän den återstående delen av stammen kom tågande. Det var flera män och många kvinnor och barn, tillsammans fyrtio själar, alla tungt lastade med tillbehör till lägret. Där fanns också många hundar, alla de fullväxta lastade med bördor. I skinnpåsar, som voro hårdt fastbundna på deras ryggar, buro hundarna tjugu à trettio skålpunds bördor vardera.

Vitkäft hade aldrig sett hundar förr, men så snart han fick se dem, visste han att de tillhörde hans eget släkte, fastän deras utseende var något olika. De visade sig emellertid föga olika vargar, då de upptäckte honom och hans mor. Det blev ett ursinnigt anfall.

Vitkäft reste ragg och morrade och högg omkring sig mot de med öppet gap framstormande hundarna, och han kastades omkull och kom under dem — han kände skarpa tänder tränga in i sitt kött, under det han själv bet och slet i ben och magar ovanför sig. Det var ett ohyggligt oväsen. Han kunde höra sin mors ilskna morrande, medan hon slogs för honom, och han hörde de tvåbentas skrik, han hörde käpprapp mot kroppar och tjut av smärta från dem som slagen hade träffat.

Det dröjde endast några sekunder innan han åter var på fötter. Och nu såg han de tvåbenta driva hundarna tillbaka med käpprapp och stenkastning — de försvarade honom, de räddade honom från dessa ursinniga käftar, som tillhörde djur av hans eget släkte, vilka likväl icke voro hans anhöriga. Och ehuru det i hans hjärna icke fanns någon betingelse för en klar uppfattning av något så abstrakt som rättvisa, kände han likväl på sitt eget dunkla sätt att människodjuren voro rättvisa, han erkände dem för vad de voro, nämligen stiftare av lagar och tillämpare av lagar. Han uppskattade även den kraft, varmed de handhade lagen. I olikhet med alla djur, han förut hade mött på sin väg, använde de varken tänder eller klor. De förstärkte sin egen kraft med tillhjälp av döda ting. Döda ting voro dem lydiga. Käppar och stenar skickades av dem att flyga genom luften som levande ting, för att tillfoga hundarna ett plågsamt ondt.

För Vitkäfts uppfattning var denna förmåga någonting ovanligt, ofattligt och övernaturligt — en gudalik makt. Det låg i Vitkäfts hela natur att han icke kunde veta någonting om gudar — i allra bästa fall

kunde han endast veta, att det fanns ting som han icke kände till. Men den undran och vördnad han kände inför dessa tvåbenta djur liknade på visst sätt de känslor en människa skulle erfara, om hon på en bergstopp finge skåda en övernaturlig varelse, som slungade åskviggar över en häpen värld.

Den sista hunden var tillbakadriven och larmet dog bort. Vitkäft slickade sina sår och funderade över det som händt — hans första erfarenhet av massgrymhet och hans första bekantskap med massan själv. Han hade aldrig drömt om att hans eget släkte bestod av flera än Enöga, hans mor och honom själv. De hade varit ett släkte för sig, och här hade han nu plötsligt upptäckt en hel mängd andra, som synbarligen voro av samma släkte. Och han kände en halvt medveten harm över att de, hans gelikar, hade vid första åsynen störtat sig över honom och velat fördärva honom. På samma sätt harmade det honom att hans mor var bunden, ehuru det var de övernaturliga tvåbenta som hade gjort det. Ty det smakade fångenskap och slaveri. Och ändå hade han intet klart begrepp om fångenskap och slaveri. Men frihet att ströva omkring, att springa och lägga sig efter behag hade varit honom medfödd, och här var ett ingrepp i denna frihet. Hans mors rörelser begränsades av käppens längd, och därigenom var hans egen frihet inskränkt i samma mån, ty han hade ännu icke växt ifrån behovet att vara hos sin mor.

Han tyckte således icke om det. Lika litet tyckte han om vad som hände, när de tvåbenta bröto upp och fortsatte sitt tåg. Ty en av de mindre tog då den rem som varit bunden om trädet i sin hand och ledde

Kiche fången efter sig, och bakom Kiche följde Vitkäft högeligen förbryllad och bekymrad över det nya äventyr han var inblandad i.

De vandrade genom floddalen mycket längre än Vitkäft någonsin förut hade varit, ända till dalens slut, där strömmen föll ut i Mackenziefloden. Där lågo kanoter uppdragna på pålar högt uppe i luften och där fanns ställningar för torkning av fisk, och där slogo indianerna läger. Vitkäft betraktade allt med undrande ögon. De tvåbentas överlägsenhet tilltog med varje sekund. Först och främst deras herravälde över alla de skarptändta hundarna. Det utvisade kraft. Men för vargungen tedde sig deras makt över döda ting som någonting ännu större — som till exempel deras förmåga att sätta orörliga ting i rörelse och deras förmåga att åstadkomma förändringar i världens utseende.

Det sistnämnda gjorde särskild effekt på honom. Först såg han dem resa en mängd pålar, och det var ju ingenting särskilt anmärkningsvärdt, eftersom han hade sett dem slunga käppar och stenar på långa håll. Men när så en massa hudar och tygstycken breddes över dessa ställningar, så att de förvandlades till tält, blev Vitkäft häpen. Det var tältens kolossala storlek som imponerade på honom. De reste sig på bägge sidor om honom som plötsligt framträdande och växande levande ting. De upptogo nästan hela hans synvidd. Han var rädd för dem. De reste sig så olycksbådande över honom, och när blåsten satte duken i rörelse, hukade han sig ned i förskräckelse och höll ögonen vaksamt riktade på dem, beredd att rusa sin väg, om de skulle försöka att störta sig över honom.

Det dröjde emellertid icke länge innan hans fruktan för tälten försvann. Han såg kvinnorna och barnen gå där ut och in utan att det hände dem något ondt, och han såg hundarna oupphörligt försöka att få komma in, men bli bortdrivna med onda ord och flygande stenar. Efter en stund lämnade han sin plats vid Kiches sida och kröp försiktigt fram mot väggen till det närmaste tältet. Det var utvecklingens nyfikenhet som drev honom — nödvändigheten att lära och leva och handla för att vinna erfarenhet. De sista tummen närmast tältväggen tillryggalade han ytterst långsamt och försiktigt. Dagens händelser hade förberedt honom på att det okända kunde uppenbara sig på de mest förvånande och otänkbara sätt. Slutligen rörde han vid tältduken med sin nos. Han väntade. Ingenting hände. Sedan vädrade han på den underliga väggen, som var genompyrd med människolukt. Han bet i den och drog sedan i den helt sakta. Ingenting hände i alla fall, utom att den närmaste delen av väggen rörde sig en smula. Han drog hårdare. Väggen rörde sig ännu mer. Det var förfärligt roligt. Han drog och drog upprepade gånger, tills hela tältväggen kom i gungning. Men då ljöd en indiankvinnas skarpa röst inifrån, och han sprang hals över huvud tillbaka till Kiche. Efter detta hyste han emellertid ingen rädsla för de underliga höga tälten.

I nästa ögonblick gav han sig återigen bort från sin mor. Hennes stång var fastgjord vid en påle i marken, och hon kunde således icke följa honom. Nu kom en halvväxt hundvalp, något större och äldre än han, långsamt emot honom med övermodiga och strids-

lystna later. Denna hundvalps namn var Lip-Lip, efter vad Vitkäft sedan fick höra. Och Lip-Lip hade varit med om många slagsmål med sina gelikar, han var redan en riktig slagskämpe.

Lip-Lip var ju av Vitkäfts eget släkte, och eftersom han endast var en valp, föreföll han icke farlig, varför Vitkäft beredde sig att möta honom vänskapligt. Men när den andres ben började bli styva och han blottade sina huggtänder, gjorde Vitkäft på samma sätt. De gingo först försiktigt i halvcirkel omkring varandra, morrande och med raggen på ända. Detta fortgick en god stund, och Vitkäft började finna nöje i leken. Men plötsligt flög Lip-Lip på honom, gav honom ett djupt hugg och rusade tillbaka igen. Hugget hade träffat Vitkäft i bogen, som ännu hade ett sår ända intill benet efter lodjurets bett. Överraskningen och smärtan avlockade honom ett klagande tjut, men i nästa ögonblick rusade han ursinnigt över sin angripare och högg och bet av alla krafter.

Men Lip-Lip hade framlevat sitt unga liv i ett indianläger, och han hade utkämpat många strider med sina gelikar. Tre gånger, fyra gånger — ja, ännu flera — gav han den lille nykomne sår på sår med sina skarpa tänder, tills Vitkäft slutligen under ett jämmerligt tjut flydde till sin mors beskydd. Det var den första av de många strider han skulle komma att utkämpa med Lip-Lip. Ty de voro fiender från begynnelsen — födda därtill — med naturer som voro bestämda att ständigt stöta ihop.

Kiche slickade Vitkäft lugnande med sin lena tunga och försökte förmå honom att stanna hos henne. Men hans nyfikenhet var hejdlös, och det dröjde icke länge

förrän han vågade sig ut på en ny upptäcktsfärd. Nu råkade han på en av de tvåbenta, som satt på marken och hade någonting för sig med en mängd stickor och torr mossa, som han hade lagt framför sig på marken. Vitkäft gick fram till honom och såg på. Grå Bävern gjorde något buller med sin mun, som icke tydde på fientlighet, och Vitkäft närmade sig ännu mer.

Kvinnor och barn buro fram mera stickor och grenar till Grå Bävern. Det skulle tydligen ske någonting av vikt. Vitkäft gick så långt fram, att han rörde vid Grå Bäverns knä, så nyfiken var han — glömde helt och hållet att det var en av de mäktiga tvåbenta han hade bredvid sig. Plötsligt såg han någonting underligt höja sig från stickorna och mossan som Grå Bävern sysslade med, någonting som såg ut som en dimma. Och strax därefter började någonting levande vrida och vända sig bland stickorna, och detta levande ting hade samma färg som solen på himmelen. Vitkäft visste ingenting om eld. Men den lockade honom på samma sätt som ljuset från hålans ingång hade lockat honom under hans första tid. Han drog sig allt längre fram mot lågan. Han hörde Grå Bävern skratta över sitt huvud, och han tyckte icke att det lät fientligt. I nästa ögonblick vidrörde han lågan med sin nos, och i samma ögonblick hade han häftigt stuckit ut sin lilla tunga.

Ett ögonblick var han alldeles stel. Det okända hade lurat midt ibland stickor och mossa och ursinnigt klöst honom på nosen. Han stapplade baklänges och brast ut i en förvånad och ömklig jämmer. När Kiche hörde det, rusade hon fram så långt hon kunde för stången och rasade alldeles vildt, därför att hon icke

kunde komma honom till hjälp. Men Grå Bävern skrattade högt och slog sig på låren och berättade vad som händt för alla de övriga, tills allesammans gapskrattade. Men Vitkäft satt där och gnällde och gnällde — en övergiven liten stackare midt ibland de tvåbenta djuren.

Aldrig hade han känt en sådan smärta. Både nosen och tungan hade blivit sårade av det levande, solfärgade tinget som hade alstrats under Grå Bäverns hand. Han skrek och jämrade oavbrutet och varje ny klagan från hans mun möttes med en ny skrattsalva från människodjuren. Han försökte lindra svedan i nosen med sin tunga, men tungan var också sårad, och när de två sårade stötte ihop blev plågan ännu större, så att han skrek hjälplösare än förut.

I samma stund vaknade skam och blygsel inom honom. Han var känslig för skrattet och dess betydelse. Det är oss icke givet att veta hur somliga djur kunna vara det och hur de kunna veta att man skrattar åt dem, men så var det nu i alla händelser fallet med Vitkäft. Och han kände sig skamsen över att människodjuren skulle skratta åt honom. Han vände plötsligt ryggen till och sprang sin väg — icke i förtvivlan över det onda som elden hade gjort honom, utan av blygsel över människornas skratt som sårade honom ännu djupare i hans innersta. Och naturligtvis tog han sin tillflykt till Kiche, som rasade i vanvettigt ursinne, bunden vid sin stång — till modern, den enda i världen som icke skrattade åt honom.

Skymningen kom och natten bröt in, och Vitkäft låg vid sin mors sida. Nosen och tungan gjorde ännu ondt, men han led av någonting ännu värre. Han

var hemsjuk. Han kände att någonting fattades honom, han saknade sin buske och stillheten vid strömmen och hålan vid stranden. Världen hade blivit för befolkad. Där fanns så många av de tvåbenta djuren — män, kvinnor och barn — och alla bullrade de och höllo oväsen. Och så var det hundarna som ständigt bjäbbade och käbblade och ställde till oupphörligt bråk. Den fridfulla stilla ensligheten i det liv han förut fört var nu förbi. Här var till och med luften full av liv. Det surrade och brummade i den oupphörligt. Och dessa ljud, som ständigt växlade i styrka och stundom avbrötos för att ge än ett mildare och än ett skarpare stygn, irriterade hans nerver och sinnen, gjorde honom retlig och orolig och pinade honom genom ständiga hotelser att någonting kunde hända.

Han låg och såg hur de tvåbenta kommo och gingo och vandrade omkring i lägret. På ett sätt, som hade en avlägsen likhet med det, varpå människorna betrakta de gudar de skapa åt sig, betraktade Vitkäft dessa människodjur. De voro överlägsna varelser, de voro sannerligen gudar. För hans oklara uppfattning voro de lika mycket undergörare som gudar äro det för människorna. De voro mäktiga varelser, som ägde all slags hemlighetsfull och övernaturlig förmåga, de behärskade både döda och levande ting — de tvingade det som rörde sig till lydnad, de satte orörliga ting i rörelse och de alstrade liv, ett solfärgat och brännande liv, av torr mossa och trästickor. De voro eldskapare! De voro gudar!

II.

I SLAVERI.

Dagarna hopade den ena erfarenheten på den andra för Vitkäft. Medan Kiche fortfarande var bunden vid sin stång, sprang han omkring överallt i lägret, undrande, undersökande och hämtande lärdomar. Han kom hastigt till insikt om en hel del av människornas vanor, men denna kunskap alstrade ingalunda förakt. Ju mer han lärde känna dem, desto påtagligare bevisade de sin överlägsenhet, desto mera utvecklade de sina hemlighetsfulla egenskaper, desto mera upphöjda och gudalika föreföllo de.

Människan har ofta den sorgen att se sina gudar störtade och sina altaren falla i stoft, men vargen och den vilda hunden, som ha krupit till människans fötter, ha aldrig erfarit denna sorg. I olikhet mot människan, vars gudar äro av ett osynligt och endast anat slag, fantastiska dimbilder utan omhölje av verklighet, svävande andeskepelser, som hon tillskriver godhet och makt, oåtkomliga fantasiskapelser i andens värld — i olikhet mot människan ha vargen och den vilda hunden, som nalkats människans härd, funnit sina gudar som en levande verklighet av kött och blod — en verklighet, som kan vidröras, som intar ett rum

på jordens yta och behöver tid för för att fullborda sina syften och sin tillvaro. Det behövs ingen ansträngning för att tro på en sådan gud, och intet bemödande av den egna viljan kan någonsin framkalla tvivel på hans tillvaro. Det är ingen möjlighet att förneka den. Ty där står han högrest med käpp i handen, oändligt mäktig, lidelsefull, rik på vrede och ömhet, och all hans överlägsenhet och hans hemlighetsfulla makt bo i en kropp, som blöder när den blir sårad och är god att äta som annat kött.

Och så förhöll det sig nu också med Vitkäft. De tvåbenta människodjuren voro utan tvivel gudar, det kunde icke bestridas. Liksom hans moder Kiche hade visat sig dem underdånig vid deras första utrop av hennes namn, så började även Vitkäft underordna sig deras herravälde. Vägen överlät han åt dem som en oomtvistlig rättighet. När de kommo gående, vek han åt sidan. När de ropade, lydde han. När de hotade, hukade han sig ned. Om de befallde honom gå, rusade han sin väg. Bakom alla deras önskningar låg makten att genomdriva dem, en makt som gjorde ondt, en makt som uttryckte sig med örfilar och käpprapp, med flygande stenar och svidande piskrapp.

Han var deras tillhörighet, liksom alla hundar voro det. Hans handlingar stodo under deras kommando. Hans kropp hörde dem till; de kunde prygla honom, trampa på honom eller fördraga honom, allt efter behag. Denna lärdom inpräglades snart hos honom. Den föreföll hård, emedan den kom i så skarp konflikt med mycket som var kraftigt och förhärskande i hans egen natur, men ehuru han tyckte illa om det under

lärotiden, gick det honom ovetande därhän att han lärde sig tycka om det. Det var att lägga sitt öde i en annans hand, att på denne överflytta tillvarons ansvar. Och denna känsla var ganska behaglig, ty det är alltid lättare att ha stöd av en annan än att stå ensam.

Men denna underkastelse till kropp och själ inför människodjuren försiggick icke på en enda dag. Han kunde icke genast frångå sin nedärvda vilda natur och svika sina minnen från vildmarken. Det fanns dagar då han smög sig bort till skogens rand och stod där och lyssnade på något, som kallade honom långt, långt bort. Men han kom ständigt tillbaka, orolig och missnöjd, lade sig smått gnällande vid Kiches sida och slickade undrande hennes ansikte.

Vitkäft lärde mycket fort lägrets seder och bruk. Han såg de äldre hundarnas orättvisa och snålhet, när kött eller fisk kastades ut och skulle få ätas. Han kom underfund med att männen voro de rättvisaste, barnen de grymmaste och kvinnorna de vänligaste, varjämte de sistnämnda voro mest benägna att kasta till honom en bit kött eller ett ben. Och efter två eller tre obehagliga uppträden med mödrar till halvvuxna valpar kom han till insikt av att det alltid var klokt att låta sådana mödrar vara i ro, att hålla sig på så långt avstånd från dem som möjligt och att undvika dem, när han såg dem komma.

Men Lip-Lip var hans livs förbannelse. Lip-Lip var större, äldre och starkare än han, och han hade särskilt utvalt Vitkäft till föremål för sin förföljelse. Vitkäft var ganska villig att slåss, men han blev alltid övervunnen. Hans fiende var för stor. Lip-Lip

blev en verklig mara för honom. När helst han vågade sig bort från sin mor, kunde han vara säker på att få denne slagskämpe i hälarna på sig, morrande och nafsande, begagnande sig av första tillfälle, då ingen av de tvåbenta fanns i närheten, för att rusa över honom och framkalla en strid. Eftersom Lip-Lip ständigt avgick med seger, voro dessa strider ett utomordentligt nöje för honom. De utgjorde hans största glädje i livet, liksom de utgjorde Vitkäfts största plåga.

Men nederlagen kuvade icke Vitkäfts mod. Visserligen led han alltid den största skadan och blev alltid besegrad, men han var ändå alltid lika morsk. En dålig inverkan hade de oupphörliga slagsmålen på honom. Han blev vresig och illvillig. Hans lynne var vildt av naturen, men det blev ännu vildare genom denna oändliga förföljelse. Den glada och barnsligt lekfulla sidan hos honom fick sällan ta sig uttryck. Han lekte och rasade aldrig med de andra valparna i lägret, det tillät icke Lip-Lip. Så snart Vitkäft kom dem nära, var Lip-Lip genast över honom, bjäbbande och retsam, och slogs med honom tills han hade drivit honom därifrån.

Följden därav var att Vitkäft blev berövad en stor del av de nöjen han kunde ha haft som valp, och det gjorde honom äldre till sitt lynne än han egentligen var. Eftersom hans livskraft icke fick ge sig luft i lek och ras, vändes den mera åt hans inre utveckling. Han blev slug och listig; han ägnade långa stunder åt att ligga och fundera ut knep. Eftersom man hindrade honom från att få sin andel av köttet och fisken under den allmänna utfodringen, blev han en skicklig tjuv.

Han måste själv sörja för sitt uppehälle, och det gjorde han förträffligt, ehuru han ofta därigenom blev en plåga för indiankvinnorna. Han lärde sig också att snoka omkring i lägret, att vara listig, att ta reda på vad som försiggick överallt, att se och höra allting, resonera i överensstämmelse därmed, och framgångsrikt finna medel och utvägar att undvika sin outtröttlige förföljare.

Det var i början av Lip-Lips förföljelse som Vitkäft spelade sitt första verkligt stora puts och därigenom för första gången fick smaka hämndens sötma. Liksom Kiche under sin sammanvaro med vargarna hade lockat hundar till fördärv från människornas läger, så lockade nu Vitkäft Lip-Lip inom räckhåll för Kiches hämndlystna betar. Han tog till reträtten för Lip-Lip och gjorde en indirekt flykt in och ut och omkring överallt bland tälten. Han var en snabb springare, snabbare än någon valp av hans egen storlek, och snabbare än Lip-Lip. Men han uppbjöd icke hela sin snabbhet under detta lopp. Han höll sig endast en kroppslängd framför sin förföljare.

Lip-Lip eggades av jakten och av offrets närhet, han glömde både försiktighet och lokalitet. När han påminde sig den sistnämnda, var det redan för sent. Då han med full fart kom rusande rundt om ett tält, sprang han rakt på Kiche, som låg där bunden vid sin stång. Han uppgav ett skrik av överraskning och förvirring, men i detsamma var han omsluten av hennes straffande käftar. Hon var visserligen bunden, men han kom icke ifrån henne så lätt. Hon kastade honom på rygg, så att han icke kunde springa, och sedan bearbetade hon honom med sina huggtänder.

Då han slutligen lyckades göra sig lös från henne, kravlade han sig åter på fötter, illa tilltygad och djupt sårad både till kropp och själ. Hans hår stod ut i stora ruggar över hela hans kropp, där Kiches tänder hade huserat. Han stod kvar där han hade rest sig, öppnade sin mun och lät höra en långdragen, hjärtslitande valpjämmer. Men icke ens den fick han avsluta efter behag. Midt under hans klagan rusade Vitkäft på honom och högg sina tänder i hans bakben. Nu fanns det icke längre någon stridslust kvar hos Lip-Lip, han tog skamligt till flykten, oupphörligt trakasserad under hela vägen till sitt eget tält. Där kommo indiankvinnorna till Lip-Lips hjälp, och Vitkäft, som förvandlats till en rasande avgrundsande, drevs slutligen därifrån med en skur av stenar.

Kom så en dag, när Grå Bävern släppte Kiche lös, övertygad om att hennes lust att springa sin väg måste vara övervunnen. Vitkäft var överlycklig över att modern hade återfått sin frihet. Han följde henne gladt överallt i lägret, och så länge han var i hennes omedelbara närhet, höll sig Lip-Lip på aktningsfullt avstånd. Vitkäft kunde till och med resa ragg och gå styvbent emot honom, men Lip-Lip låtsade ej om utmaningen. Han var icke dum, och vilken hämnd han än ville taga på sin vedersakare, kunde han vänta tills han råkade Vitkäft i ensamheten.

Längre fram på dagen strövade Kiche och Vitkäft inåt skogsbrynet närmast lägret. Han hade fört henne dit, steg efter steg, och då hon stannade, försökte han förmå henne att gå vidare. Strömmen, lyan och de stilla skogarna lockade honom, och han ville ha henne med. Han sprang ett litet stycke, stan-

nade sedan och såg sig tillbaka. Hon hade icke rört sig ur stället. Han gnällde bönfallande och hoppade lekfullt in och ut bland buskarna. Så kom han tillbaka, slickade hennes ansikte och sprang åter i förväg. Men hon rörde sig icke ändå. Han stannade och såg på henne med en iver som långsamt mattades och försvann, då hon vände sig om och såg tillbaka på lägret.

Det var någonting som kallade på honom därute i det fria. Hans mor hörde det också. Men hon hörde också en annan, mera högljudd maning — den från elden och människan — denna maning, som det har blivit vargen framför alla andra djur givet att hörsamma, vargen och hans broder, den vilde hunden.

Kiche vände om och gick långsamt tillbaka mot lägret. Det hade en dragningskraft för henne som var mäktigare att hålla henne kvar än alla remmar och stolpar. Osynligt och hemlighetsfullt höllo gudarna henne fast genom sin makt och ville icke låta henne gå. Vitkäft satte sig vid en björk och gnällde sakta. Det doftade starkt från furorna, och den härliga skogslukten som fyllde luften påminde honom om hans forna liv i frihet, innan han råkade i slaveri. Men han var ännu icke annat än en valp, och starkare än både människans och vildmarkens kallelse kände han dragningen till sin mor. Under hela sitt unga liv hade han varit beroende av henne. Det var ännu för tidigt för honom att reda sig på egen hand. Och så reste han sig och tassade undergivet tillbaka till lägret. En eller ett par gånger under vägen stannade han dock, satte sig ned och gnällde och lyssnade till den hemlighetsfulla maningen, som ännu ljöd från skogens djup.

I vildmarken stannar en mor helt kort tid tillsammans med sin avföda, men under människans herravälde blir denna tid emellanåt ännu kortare. Så gick det för Vitkäft. Grå Bävern stod i skuld till Tre Örnar. Och Tre Örnar skulle bege sig ut på en färd uppåt Mackenziefloden till Stora Slavsjön. En bit rödt tyg, en björnhud, tjugu patroner och Kiche gingo åt till betalning av skulden. Vitkäft såg sin mor föras ombord på Tre Örnars kanot, och han försökte följa efter henne. Ett slag av Tre Örnars hand kastade honom tillbaka. Kanoten sköt ut från land. Vitkäft sprang i vattnet och simmade efter båten, döv för Grå Bäverns barska rop att han skulle komma tillbaka. Vitkäft lyssnade icke ens till människors och gudars röst, så förfärad var han över att förlora sin mor.

Men gudar äro vana att bli åtlydda, och Grå Bävern sköt förargad ut en kanot för att förfölja Vitkäft. Då han hann upp honom, sträckte han ner sin hand, grep Vitkäft i nackskinnet och lyfte honom ur vattnet. Han satte icke ner honom genast på båtens botten. Medan han höll upp honom med ena handen, gav han honom stryk med den andra. Och det var stryk som kändes. Hans hand var tung. Vartenda slag gjorde förskräckligt ondt, och han gav honom många, många . . .

Till följd av dessa slag, som regnade över honom än på den ena sidan och än på den andra, svängde Vitkäft av och an i luften som en oregelbundet knyckande pendel. En mängd olika känslor genomströmmade honom. Först kände han förvåning. Sedan kom en plötslig fruktan, och han skrek till gång på gång under de hårda slagen. Men denna känsla gav snart

rum för ilska. Hans rätta natur fick överhand, och han visade tänderna och morrade oförfärat den vredgade guden midt i ansiktet. Men det ökade endast gudens harm. Slagen blevo ännu tätare och tyngre och gjorde ännu mera ondt.

Grå Bävern fortfor att slå, och Vitkäft fortfor att morra. Men så kunde det icke fortgå i evighet. Den ene eller den andre av dem måste ge vika, och det blev Vitkäft som gjorde det. Fruktan grep honom på nytt. För första gången hade han blivit verkligt misshandlad. De tillfälliga slag av käppar och stenar, som förut hade träffat honom, kunde kallas för smekningar i jämförelse med detta. Hans mod bröts och han började jämra sig och gnälla. En stund skrek han endast till vid varje slag, men slutligen blev hans jämmer ihållande oberoende av slagen.

Slutligen upphörde Grå Bävern att slå. Vitkäft hängde där helt slapp och fortfor att gnälla. Det tycktes tillfredsställa hans husbonde, och han slungade honom hårdt mot båtens botten. Kanoten hade emellertid drivit nedåt strömmen. Grå Bävern tog åran. Vitkäft låg i vägen för honom och han sparkade ursinnigt till djuret. I detta ögonblick kom Vitkäfts ursprungliga natur åter till sin rätt, och han högg sina tänder i den mockasinklädda foten.

Den tuktan han förut hade fått var ingenting mot den som nu följde. Grå Båverns vrede var oerhörd och likaså Vitkäfts fruktan. Nu var det icke allenast handen, utan även den hårda trååran, som användes mot honom som straffredskap, och hela hans lilla kropp var mörbultad och sved som ett enda sår, då han återigen kastades ned på kanotens botten. Grå Bävern

gav honom återigen en spark, denna gång med avsikt. Men Vitkäft upprepade icke sitt anfall mot foten. Han hade fått en ny lärdom som hörde till slaveriet. Aldrig, under vilka förhållanden som helst, fick han bita den gud som var hans herre och husbonde. Denne herres och husbondes kropp var helig och fick icke beröras av en sådan varelses tänder som hans. Ty detta var tydligen den värsta förbrytelse han kunde begå, ett brott, för vilket det varken fanns överseende eller förlåtelse.

När kanoten stötte mot land, låg Vitkäft gnällande och orörlig kvar där han låg och avvaktade Grå Bäverns vilja. Och det var tydligen Grå Bäverns vilja att han skulle gå i land, ty han slängdes handlöst dit, så att han slog hårdt mot marken med ena sidan och kände nya smärtor i sin mörbultade kropp. Han kravlade sig darrande upp på fötterna och stod där sedan och gnällde. Nu kom Lip-Lip, som hade åsett alltsammans från stranden, rusande över honom, slog omkull honom och högg sina tänder djupt i hans kött. Vitkäft var för hjälplös att kunna försvara sig, och det skulle ha gått honom mycket illa, om icke Grå Bävern hade sträckt ut sin fot och med den slungat Lip-Lip i luften så högt och så våldsamt, att han slog i marken ett godt stycke därifrån. Det var nu ett bevis på hans guds rättvisa, och oaktat sitt bedrövliga tillstånd kände Vitkäft en viss tacksamhet därför. Han linkade lydigt i sin husbondes spår genom byn till hans tält. Och på detta sätt fick Vitkäft lära sig, att rättigheten att straffa var någonting som gudarna hade förbehållit sig själva och förnekat de varelser av lägre ordning som voro dem underdåniga.

Den natten, sedan allt hade blivit tyst, kom Vitkäft ihåg sin mor och sörjde efter henne. Men han gav luft åt sin sorg så högljudt, att han väckte Grå Bävern och fick stryk. Efter detta sörjde han i tysthet, då gudarna voro i närheten. Men emellanåt gick han bort till skogsbrynet i ensamhet och klagade sin sorg under högljudd jämmer.

Under denna period skulle han ha kunnat lyssna till sina minnen från lyan och strömmen och återvändt till vildmarken. Men minnet av modern höll honom kvar. De jagande gudarna gingo ju stundom bort och kommo tillbaka igen, och så kunde det också hända att Kiche skulle göra. Han stannade i sitt slaveri och väntade på henne.

Men hans slaveri var icke uteslutande sorg och bedrövelse. Där fanns mycket som intresserade honom. Alltid hände där något nytt. Det var ingen ända på alla de märkvärdiga saker som dessa gudar förehade, och han betraktade allting med samma nyfikenhet. Dessutom började han lära sig hur han skulle uppföra sig mot Grå Bävern för att ha det drägligt. Lydnad, den strängaste och orubbligaste lydnad, var allt som fordrades av honom, och till gengäld slapp han få stryk och hans tillvaro tolererades.

Ja, det kunde till och med hända, att Grå Bävern med egen hand kastade till honom ett stycke kött och höll de andra hundarna på avstånd, medan han åt upp det. Och detta köttstycke hade ett alldeles särskilt värde för Vitkäft. Det var av någon egendomlig orsak mera värdt än ett dussin köttbitar, som någon av kvinnorna gav honom. Grå Bävern smekte honom aldrig eller kelade med honom. Måhända var det

hans kraftiga hand eller hans rättvisa eller hans välde över honom eller allt detta tillsammans som utövade sin verkan på Vitkäft — visst är att ett slags tillgivenhetsband höll på att knytas mellan honom och hans stränge herre.

Lömskt och på omvägar, liksom medelst hugg och slag av käppar, stenar och tunga händer, lades träldomsoket över Vitkäfts nacke. De egenskaper, som voro utmärkande för hans släkt och från begynnelsen gjorde det möjligt för dess medlemmar att närma sig människans härd, voro egenskaper som kunde utvecklas. De voro för närvarande stadda i utveckling hos Vitkäft, och livet i lägret, hur eländigt det än var, började i hemlighet så småningom bli honom kärt. Men själv visste han ingenting om detta. Han kände endast sorg efter sin mor, hoppades på hennes återkomst och hyste en trånande längtan efter det fria liv han fordom hade fört.

III.

UTSTÖTT.

Lip-Lip fortfor att till den grad förbittra Vitkäfts liv, att denne blev elakare och mera ilsken än han egentligen hade rättighet att vara på grund av sin medfödda natur. Ilska utgjorde en beståndsdel av hans väsen, men den ilska, som på detta sätt utvecklades hos honom, översteg det naturliga måttet. Han blev till och med beryktad bland människodjuren för sin elakhet. Närhelst det hade uppstått något oväsen i lägret, strid och käbbel eller skrik, att någon indiankvinna hade blivit bestulen på kött, kunde man vara säker om att finna Vitkäft inblandad i saken och vanligen som själva roten och upphovet till det onda. Ingen besvärade sig med att ta reda på orsakerna till hans uppförande. De sågo endast dess verkan, och denna verkan var dålig. Han var en smygande tjuv, en missdådare, en tillställare av bråk och oväsen, och uppretade indiankvinnor sade honom midt i ansiktet, medan han ivrigt gav akt på dem för att kunna undgå varje flygande kastvapen, att han inte var någonting annat än en usel varg och att han nödvändigt skulle sluta illa.

Han fann sig snart som en utstött enstöring midt

i det livliga lägret. Alla de unga hundarna följde Lip-Lips exempel. Det var en viss olikhet mellan dem och Vitkäft. Möjligen hade de väder av att han var ett vildmarkens barn och hyste därför mot honom den fiendskap som den tama hunden känner för vargen. Vare därmed hur som helst, de gjorde gemensam sak med Lip-Lip i att förfölja honom. Och sedan de en gång hade tagit parti emot honom, fingo de goda skäl att bibehålla denna ståndpunkt. Allesammans utan undantag fingo oupphörligt göra bekantskap med hans skarpa huggtänder, och alltid gav han mer än han tog. Många av sina motståndare skulle han ha piskat upp i ärlig strid, en mot en. Men ett sådant tillfälle blev honom aldrig förunnat. Begynnelsen av en sådan kamp var en given signal för hela flocken av unga hundar i lägret att komma rusande och kasta sig över Vitkäft.

Genom denna massförföljelse lärde han sig två viktiga saker — hur han skulle på bästa sätt skydda sig själv under ett angrepp av många, och hur han kunde på kortaste tid förorsaka en enda motståndare den största skada. Att hålla sig uppe på fötter midt i den fientliga hopen var nödvändigt för att få behålla livet, och det lärde han sig fullkomligt. Han förvärvade sig en kattlik förmåga att alltid stå på sina fötter. Till och med då fullväxta hundar knuffade honom baklänges eller åt sidorna med sina tunga kroppar, hade han alltid benen under sig och fötterna på marken.

När hundar slåss, inledes vanligen den egentliga striden av preliminärer — de morra och resa borst och göra sig styvbenta. Men Vitkäft lärde sig att

utelämna dessa förberedelser. Dröjsmål var detsamma som att få hela flocken över sig. Han måste således handla raskt och sedan ge sig i väg. På detta sätt lärde han sig att icke ge någon varning om sin avsikt. Han anföll, högg till och fläkte upp sår ögonblickligt, utan någon inledning och innan hans fiende hann bereda sig på att möta hoom. Så hade han nu lärt sig att på kortaste tid göra största möjliga skada. Han lärde sig också fördelen av att överraska sin fiende. En hund som helt plötsligt fick ett djupt sår i bogen eller sitt öra slitet i trasor, innan han ens visste vad som hade händt honom, var redan till hälften tuktad.

För övrigt var det också märkvärdigt lätt att kasta en hund över ända, om man överföll honom oväntat. Och en hund, som föll på detta sätt, blottställde nödvändigt för ett ögonblick den mjuka undersidan av halsen — denna ömtåliga punkt, där man lättast kunde komma åt hans liv. Vitkäft visste detta. Det var ett medvetande som han hade ärvt från generationer av jagande vargar. Och när Vitkäft var den anfallande, begagnade han sig således av följande metod: först och främst sökte han komma över en av de unga hundarna, då denne var ensam; för det andra smög han sig på honom och kastade honom över ända; och för det tredje högg han sina betar i motståndarens strupe.

Vitkäft var ju endast en valp, och hans huggtänder voro ännu varken tillräckligt stora eller kraftiga för att göra detta bett dödande, men mer än en av de unga hundarna vankade omkring i lägret med sårad strupe till bevis på Vitkäfts onda avsikter. En dag över-

raskade han en av sina fiender ensam borta i skogsbrynet, och genom att upprepade gånger kasta omkull honom och hugga honom i strupen lyckades han slutligen skära av den stora halsådern och bringa sitt offer om livet. Den kvällen blev det stor uppståndelse i lägret. Det fanns de som hade bevittnat Vitkäfts illdåd, den dödade hundens ägare underrättades om vad som hänt, indiankvinnorna drogo fram alla de tillfällen då de hade blivit bestulna på kött, och Grå Bävern ansattes av många ursinniga röster. Men han försvarade beslutsamt ingången till sitt tält, sedan han hade gömt missdådaren där innanför, och han vägrade tillåta sina stamförvanter att utöva den hämnd de pockade på.

Vitkäft blev nu hatad av både människor och hundar. Under denna period av sin utveckling kände han aldrig ett ögonblicks säkerhet. Varenda hund högg efter honom, varenda människa lyfte sin hand för att slå honom. Han hälsades med ett ilsket morrande av sina gelikar, och han möttes med förbannelser och stenkastning av sina gudar. Han levde i en ständig spänning. Han var alltid på sin vakt, färdig till anfall, vaken för andras angrepp, spejande efter plötsligt slungade kastvapen och beredd att handla på en gång brådstörtat och kallblodigt, att ta ett språng och hugga till eller ta till flykten med ett hotfullt morrande.

Och morra kunde han mera ilsket än någon hund, gammal eller ung, i hela lägret. Avsikten med morrningen är att varna eller att skrämma, och det fordras omdöme för att veta när det bör ske. Vitkäft visste både hur den skulle göras och när den skulle göras.

I hans morrning låg den högsta grad av ilska, illvilja och ursinne. Med nosen sammandragen av oupphörliga spasmer och raggen gående i vågor på ryggen, med tungan häftigt slängande ut ur käften och lika häftigt dragen tillbaka igen, med öronen tätt lagda bakåt och ögonen gnistrande av hat, med läpparna uppdragna i veck över de blottade och drypande huggtänderna, kunde han nog skrämma vilken angripare som helst att hejda sig ett ögonblick. Och detta ögonblick var allt vad han behövde för att överraska fienden och utföra sin handling. Ofta hände det också, att uppehållet förlängdes ända därhän att det aldrig blev något anfall av. Och gentemot mer än en av de fullväxta hundarna blev Vitkäft genom sin skräckinjagande morrning i stånd att företa en hederlig reträtt.

Själv var han utstött från sina jämnårigas sällskap, men hans blodtörstiga sätt att slåss och hans märkvärdiga skicklighet och smidighet gjorde att hans fiender fingo böta för sina förföljelser mot honom. Han var utesluten från att springa tillsammans med dem, men det hade också till följd att ingen av de andra kunde våga sig ut på egen hand. Vitkäft skulle aldrig ha tillåtit det. På grund av hans bakhålls- och överfallstaktik vågade sig de unga hundarna nästan aldrig ut en och en. Med undantag av Lip-Lip voro de tvungna att ständigt hålla tillsammans för att kunna skydda sig mot den hätska fiende, de hade skaffat sig. Gick en valp ensam ner till flodstranden, var han antingen dödens säkra rov eller också upprördes hela lägret av det vilda och förskräckta tjut, varmed han flydde undan den lurande angriparen.

Men Vitkäfts repressalier upphörde icke, ehuru de unga hundarna hade grundligt fått lära sig att de måste hålla tillsammans. Han anföll dem om han träffade dem ensamma, och de anföllo honom då de voro i flock. Hans åsyn var nog för dem att hålla jakt efter honom, och vid dessa tillfällen var det vanligen hans snabbhet som räddade honom undan hans förföljare. Men ve den hund som skilde sig från de övriga och sprang förbi dem under en sådan jakt! Vitkäft hade lärt sig att plötsligt vända sig mot den främste av sina förföljare och slita upp hans strupe, innan de övriga hunno fram. Detta inträffade ganska ofta, ty sedan hundarna väl hade kommit i fullt skall, glömde de sig under jaktens hetta, då Vitkäft däremot aldrig gjorde det. Han såg sig försiktigt om under loppet och var alltid färdig att virvla rundt och överfalla den hetsige förföljaren som hade lämnat sina kamrater bakom sig.

Unga hundar måste nödvändigt leka, och på grund av deras förhållande till Vitkäft blev deras krigföring mot honom ett slags sport för dem. Förföljandet av Vitkäft blev deras förnämsta lek — en farlig och i alla händelser mycket allvarsam lek. Han å sin sida som var den snabbaste av dem var aldrig rädd att våga sig vart som helst. Under den tid, då han förgäves väntade på att hans mor skulle komma tillbaka, lockade han hundflocken efter sig på mången vild jakt genom de närmaste skogarna. Men de tappade alltid bort honom. Deras skall och oväsen upplyste honom alltid om var de foro fram, medan han däremot sprang ensam, tyst och sammetsfotad, en skugga som rörde sig bland träden alldeles som hans far och

hans mor hade gjort före honom. För övrigt var han också mera bekant med vildmarken än de; han kände bättre till de hemlighetsfulla krigslister som där kunna övas. Ett av hans favoritknep var att dölja spåret efter sig genom att springa ned i rinnande vatten och sedan ligga helt lugn i ett snår strax bredvid, medan hundarnas skall ljöd rundt omkring honom.

Hatad av de sina och av människor, okuvlig, ständigt förföljd och själv oavbrutet på krigstråt, blev Vitkäft snabbt och ensidigt utvecklad. Det var ingen lämplig jordmån för frambringande av vänlighet och tillgivenhet. Om sådana saker hade han icke den avlägsnaste aning. Den lag han hade lärt var att lyda den starke och förtrycka den svage. Grå Bävern var en gud och han var stark. Därför lydde Vitkäft hans befallningar. Men hundar, som voro yngre eller mindre än han själv, voro svaga, således ting som kunde fördärvas. Hans utveckling var riktad på makt. Därför att han ständigt måste vara beredd på att möta faror och kämpa för sitt liv, blevo hans självbevarelseinstinkt och hans förstörelsebegär onaturligt uppdrivna. Han blev snabbare i sina rörelser än de andra hundarna, mera lätt på foten; han blev listigare, mera mordlysten och smidigare; han var magrare och hade fastare muskler och senor; han var härdigare, grymmare, vildare och klokare än de. Och han måste bli allt detta, ty eljest skulle han aldrig ha kunnat reda sig eller ens fått behålla livet i den fientliga omgivning vari han befann sig.

IV.

GUDARNA PÅ RESA.

När hösten kom, dagarna blevo kortare och frosten började göra luften bitande kall, fick Vitkäft ett tillfälle att återvinna sin frihet. I flera dagar hade det rådt stor uppståndelse i indianbyn. Man skulle bryta upp från sommarlägret, och stammen skulle med hela sitt bagage bege sig ut på höstjakter. Vitkäft följde allt som försiggick med ivrig uppmärksamhet, och när tälten började falla och kanoterna lastades vid stranden, förstod han hur det var. Kanoter sköto redan ut från land, några av dem voro snart ur sikte nedåt floden.

Han beslöt sig helt lugnt för att stanna kvar. Han avvaktade ett lämpligt tillfälle att smyga sig från lägret ut i skogen. Där dolde han sina spår i strömdraget, där isen redan började lägga sig. Och så kröp han långt in i ett tätt snår och lade sig där och väntade. Tiden gick, och han somnade och sov i flera timmar. Plötsligt väcktes han av att Grå Bäverns röst ropade hans namn. Det var också andra röster. Vitkäft hörde att Grå Bäverns hustru också lockade på honom, och även Mit-sah, Grå Bäverns son.

Vitkäft darrade av förskräckelse, men ehuru han

kände en viss benägenhet att krypa fram ur sitt göm-ställe, motstod han likväl denna drift. Efter en stund dogo rösterna bort, och sedan han hade legat gömd ännu en stund, kröp han fram för att njuta av sitt företags framgång. Skymningen kom och en stund lekte han bland träden förtjust över sin frihet. Men plötsligt fick han en förnimmelse av enslighet. Han satte sig och funderade, lyssnade till den stora tyst-naden i skogen och kände sig häpen över den. Att ingenting hördes eller rörde sig föreföll olycksbådande. Han tyckte att osedda och oanade faror måste lura på honom. Han misstänkte att bakom de väldiga träden och inne i de mörka skuggorna kunde alla slags farlig-heter vara gömda.

Och så blev det kallt. Här fanns ingen varm tält-vägg att krypa intill. Han frös om sina fötter och höll ömsom upp den ena och ömsom den andra av sina framfötter i luften, för att de skulle slippa berö-ringen med den kalla marken. Han svepte om sig sin buskiga svans för att täcka dem, och i samma stund såg han en synvilla. Det var ingenting märkvärdigt. En serie hågkomster voro inpräntade i hans inre. Han tyckte sig återigen se indianlägret, tälten och de flam-mande eldarna. Han hörde kvinnornas gälla röster, männens grova stämmor och hundarnas morrande. Han var hungrig, och han kom ihåg stycken av kött och fisk som kastades till honom. Men här fanns intet kött alls — ingenting annat än den hotfulla och out-grundliga tystnaden.

Hans slaveri hade förvekligat honom. Oansvarig-heten hade gjort honom svag. Han hade glömt hur han skulle kunna sörja för sig själv. Mörkret sänkte

sig över honom. Hans sinnen, som voro vana vid bullret och sorlet i lägret, vid ständigt växlande synen och ljud, hade nu ingenting att beställa. Där var ingenting att göra, ingenting att se eller höra. De ansträngde sig att uppfånga något avbrott i naturens tystnad och orörlighet. Men de skrämdes av den tvungna overksamheten och känslan av att någonting förfärligt var i annalkande.

Vitkäft ryckte till av förskräckelse. Någonting kolossalt stort och formlöst gled över hans synfält. Det var skuggan av ett träd, framkallad av månskenet, sedan de moln plötsligt hade skingrats som dolt den skimrande himlakroppen. Vitkäft lugnade sig och gnällde smått; men han tystnade åter av fruktan att han eljest skulle locka fram de lurande farligheterna.

Från ett träd, som krympte i nattkölden, hördes ett plötsligt knakande. Det var alldeles ovanför honom. Han skrek högt av rädsla, greps så av en vild förskräckelse och rusade med ursinnig fart nedåt byn. Han kände en överväldigande längtan efter människors sällskap och skydd. Han kände lukten från lägerröken i sina näsborrar. Sorlet, bullret och de högljudda rösterna ljödo åter i hans öron. Han lämnade skogen och kom ut på den månbelysta öppna platsen, där det varken fanns skuggor eller mörker. Men där fanns ingen by. Det hade han glömt. Byn hade gått sin väg.

Han avbröt plötsligt sin vilda flykt. Han hade ju ingen vart att fly. Han smög nedslagen och övergiven omkring på den tomma lägerplatsen, vädrade på skräphögarna och på gudarnas kvarlämnade trasor och lump. Han skulle med glädje ha hört stenar vina

omkring sig, kastade av ursinniga indiankvinnor; han skulle gärna ha känt Grå Bäverns tunga hand tukta honom i vrede; och han skulle med förtjusning ha hälsat Lip-Lip och hela den ursinniga hundflocken.

Han kom till det ställe där Grå Bäverns tält hade stått. Och midt på denna plats satte han sig. Han vände nosen mot månen. Det ryckte spasmodiskt i hans strupe, han öppnade munnen och i ett hjärtskärande tjut gav han luft åt sin känsla av ensamhet och rädsla, sin saknad efter Kiche, alla sina förgångna sorger och lidanden och sin aning om kommande lidanden och faror. Det var det långdragna dystra vargtjutet, som han uppgav med full hals — och han gjorde det för första gången.

Med dagens inbrott lade sig hans rädsla, men känslan av ensamhet blev alltmera tryckande. Den nakna lägerplatsen, där det förut hade rådt så mycket liv och rörelse, tvingade denna känsla på honom med all makt. Han behövde icke lång tid för att besluta sig. Han sprang in i skogen och följde flodstranden nedåt strömmen. Hela dagen sprang han. Utan någon vila. Han tycktes ha föresatt sig att springa i all evighet. Hans fasta muskler kände ingen trötthet. Och till och med när tröttheten kom, eggades han av sin nedärvda uthållighet till ändlösa bemödanden, som satte honom i stånd att föra sin tröttade kropp framåt.

Där floden krökte sig mellan lodräta klippor, klättrade han upp i de höga bergen. Floder och strömmar, som föllo ut i den stora floden, vadade eller simmade han över. Ofta sprang han ut på den tunna isskorpan som började bildas, och mer än en gång brast denna

skorpa under honom och han fick kämpa för sitt liv i det iskalla vattnet. Och hela tiden höll han skarp utkik efter den plats, där hans gudar hade övergivit floden och begivit sig inåt land.

Vitkäft var visserligen klokare än hans släkte i allmänhet, men hans inre synvidd var icke tillräckligt vidsträckt för att även omfatta den andra stranden vid Mackenziefloden. Om nu hans gudar hade gått i land på den sidan? Det föll honom aldrig in. Längre fram i livet, då han hade färdats mera omkring, blivit äldre och erfarnare och lärt sig mera i fråga om floder och indianvägar, kunde han kanske ha fattat och föreställt sig en sådan möjlighet. Men denna förmåga var ännu något som tillhörde framtiden. För närvarande rusade han blindt framåt, utan att ta med i beräkningen någonting annat än den sida av stranden, där han befann sig.

Han fortsatte sitt lopp under hela natten, vars mörker kom honom att råka ut för hinder och missöden, som visserligen uppehöllo honom, men icke förmådde hejda honom. Vid middagstiden dagen därpå hade han sprungit oavbrutet i trettio timmar, och hans muskler började slakna. Det var endast hans ihärdighet som höll honom i gång. Sedan fyrtio timmar hade han icke ätit en bit, och han var utmattad av hunger. De upprepade doppningarna i det iskalla vattnet hade också utövat sin verkan på honom. Hans vackra päls var hoptovad. De tjocka dynorna under hans fötter hade blödande sår. Han hade börjat halta, och detta tilltog med varje timme som gick. Till råga på allt täcktes himmelen av mörka moln och det började snöa — våt, smältande, klibbig snö, som

gjorde marken slipprig under fötterna, dolde trakten omkring honom och förrädiskt täckte alla ojämnheter, så att hans väg blev ännu svårare att färdas.

Grå Bävern hade samma kväll haft för avsikt att slå läger vid flodens motsatta strand, emedan det var åt det hållet som jaktmarkerna voro belägna. Men kort före mörkrets inbrott hade Kloo-kooch, som var Grå Bäverns hustru, upptäckt en älg som kom för att dricka på denna sidan om floden. Hade nu icke denna älg kommit dit för att dricka, hade icke Mit-sah råkat styra ur rätta kursen, därför att snöfallet förvillade honom, hade icke Kloo-kooch upptäckt älgen, och hade icke Grå Bävern skjutit detta djur med ett välriktat skott, skulle allt det följande ha gestaltat sig annorlunda än som nu blev fallet. Grå Bävern skulle i så fall icke ha slagit läger på den sidan om Mackenziefloden, och Vitkäft skulle icke ha råkat på sina gudar, utan fortsatt sitt lopp, antingen för att dö av hunger och ansträngning eller också för att finna vägen till sina vilda bröder och bli en av dem — en varg i alla sina dagar.

Natten hade kommit. Snön föll tätare och Vitkäft gnällde smått, där han stapplade och linkade framåt. Plötsligt råkade han på en nytrampad väg i snön. Och den var så ny att han genast visste vad den var. Gnällande av iver följde han spåren från flodstranden och in bland träden. Sorlet från lägret trängde till hans öron. Han såg den flammande elden, han såg Kloo-kooch syssla med att laga mat, och han såg Grå Bävern sitta på marken, tuggande på ett stycke rå talg. Det fanns färskt kött i lägret!

Vitkäft väntade att få stryk. Han kröp ihop och reste ragg, då han kom att tänka på det. Men så fortsatte han ändå. Han fruktade och kände motvilja för den tuktan som han visste väntade honom. Men han visste också att han sedan skulle få njuta av eldens värme, av gudarnas beskydd och hundarnas sällskap — det sistnämnda visserligen fientligt och besvärligt nog, men ändå ett sällskap och tillfredsställande för hans sällskapliga instinkter.

Han kom ödmjukt krypande fram till eldskenet. Grå Bävern fick se honom och upphörde att tugga på talgen. Vitkäft närmade sig långsamt, nästan krälande på marken, han kunde icke nog förnedra sig och visa sin ödmjuka underkastelse. Han styrde kurs rakt på Grå Bävern, och för varje tum han skred framåt gick det långsammare och han såg mera skamsen och slagen ut. Slutligen låg han vid sin herres fötter, och i hans våld gav han sig nu frivilligt med både kropp och själ. Av eget val hade han kommit för att sitta vid en människas härd och ställa sig under hennes välde. Vitkäft darrade under väntan på det straff, som skulle drabba honom. Grå Bävern lyfte sin hand, och han kröp ovillkorligt ihop under väntan att slaget skulle falla. Men det kom icke. Han stal sig till att se upp. Grå Bävern höll på att bryta talgstycket i två delar. Och Grå Bävern räckte honom den ena biten. Helt varsamt och en smula misstroget luktade Vitkäft först på talgen och tog den sedan i munnen. Grå Bävern befallde att han skulle få kött och höll de andra hundarna på avstånd medan han åt. Varefter Vitkäft, tacksam och belåten, lade sig vid Grå Băverns fötter och stirrade in i elden som värm-

de honom — dåsig och blinkande, men lugn i medvetandet att morgondagen icke skulle finna honom vandrande övergiven och ensam i ensliga skogar, utan i de tvåbentas läger, hos dessa gudar åt vilka han hade överlämnat sig och av vilka han nu var beroende.

V.

ETT FÖRDRAG.

Då man hade kommit långt in i december, företog Grå Bävern en färd uppåt floden. Mit-sah och Kloo-kooch följde med. En släde körde han själv; den drogs av hundar som han hade tillhandlat sig eller borgat. Den andra mindre släden kördes av Mit-sah och var förspänd med ett spann halvväxta hundar. Detta var egentligen mera lek än allvar, men det skedde till stor förtjusning för Mit-sah, som tyckte, att han nu började fylla en mans värv här i världen. Han skulle nu också få lära sig att köra hundar och träna hundar, ty de unga hundarna måste köras in. Och släden var för övrigt icke obehövlig under färden, ty den förde nära tvåhundra skålpund bagage.

Vitkäft hade flera gånger sett lägerhundarna tjänstgöra som dragare, så att han blev icke alltför missnöjd när seltyget första gången lades på honom själv. Kring halsen fick han ett slags ringkrage stoppad med mossa och som genom ett par draglinor stod i förbindelse med en spannrem, som gick rundt om hans kropp. Vid detta seltyg var sedan fästat ett rep, varmed släden drogs.

Spannet utgjordes av sju unga hundar. De andra voro födda tidigare på året och voro nio och tio måna-

gamla, då Vitkäft däremot endast var åtta. Varje hund var med sitt särskilda rep spänd för släden. Intet av repen hade samma längd som något av de övriga, utan skillnaden mellan vart och ett av dem var så stor som en hunds kroppslängd. Alla repen voro fastgjorda vid en ring i slädens främre kant. Släden var utan medar, förfärdigad av björkbark i båtfason med uppstående framända, för att kunna plöja genom snön. Denna konstruktion gjorde att slädens tyngd och last fördelades på största möjliga yta av snön, som var mycket mjuk och liknade kristallstoft. Enligt principen för den vidsträcktaste fördelning av tyngden voro draghundarna spända för släden i solfjäderfason från slädens främre ända, så att ingen av dem trampade i de andras spår.

Denna anordning hade för övrigt även en annan fördel. Repens olika längd hindrade hundarna från att anfalla dem som sprungo före. Om en hund ville anfalla en annan, måste han vända sig om mot en med kortare rep. Men i så fall skulle han stå ansikte mot ansikte med den anfallne och för övrigt genast träffas av pådrivarens piska. Den största fördelen var kanske ändå, att om en hund ville anfalla någon av dem som gingo före, måste han ta i så mycket ivrigare, och ju fortare släden gick, desto lättare kunde den angripne komma undan. Den som gick bakom kunde aldrig hinna upp den som gick framför. Ju fortare han sprang, desto fortare sprang också den som var före och som han ville hinna upp — och desto fortare sprungo alla hundarna. På detta sätt gled släden fortare framåt, och människans slughet hade återigen utvidgat sitt herravälde över djuren.

Mit-sah var mycket lik sin far och ägde redan en god del av dennes klokhet. Under den gångna tiden hade han lagt märke till Lip-Lips fiendskap med Vitkäft; men på den tiden var Lip-Lip en annan mans hund och Mit-sah vågade aldrig annat än i smyg kasta sten på honom. Nu var däremot Lip-Lip hans egen hund, och han gav luft åt sin hämndlystnad mot honom genom att ge honom det längsta repet att draga. Det gjorde Lip-Lip till spannets ledare och tycktes vara en heder, men det tog i stället ifrån honom all heder. I stället för att förr ha varit en aktad slagskämpe inom flocken, fann han sig nu hatad och förföljd av de övriga.

Därför att han hade det längsta repet sågo de andra honom ständigt framför sig. Allt vad de kunde se av honom var hans yviga svans och springande bakben — och denna syn var vida mindre aktningsbjudande och skräckinjagande än hans resta ragg och hans glimmande huggtänder förut hade varit. Och hundar äro för övrigt så beskaffade, att när de sågo honom springa före, ville de efter honom i den tron att han sprang för dem.

I samma ögonblick som släden sattes i gång satte de övriga av efter Lip-Lip med en jagande fart, som räckte hela dagen. Först hade han visat sig böjd för att vända sig om mot sina förföljare, ömtålig om sin värdighet och utom sig av ilska; men så snart han gjorde ett dylikt försök, var Mit-sah påpasslig med att ge honom ett smärtande slag över ögonen med sin trettio fot långa piska, och därigenom tvingades han att åter vända svansen till och sätta sig i väg. Lip-Lip skulle nog ha kunnat sätta sig till motvärn mot

sina kamrater, men han kunde icke göra det mot piskan, och allt vad som återstod honom att göra var att hålla sitt långa rep stramt och sin kropp utom räckhåll för de efterföljandes huggtänder.

Men en ännu listigare tanke hade fått insteg i den unge indianens sinne. För att driva den allmänna förföljelsen mot Lip-Lip till dess spets låtsade Mit-sah favorisera honom framför de andra. Detta väckte svartsjuka och hat. I de övrigas närvaro kunde Mit-sah ge honom kött, och han gav det åt honom ensam. Detta gjorde dem nästan vilda av ilska. De rasade tätt utomkring den krets, där Mit-sah kunde nå dem med sin piska, medan Lip-Lip slukade vad han fått och Mit-sah beskyddade honom. Om det icke fanns något kött att ge, kunde Mit-sah ibland hålla de övriga på avstånd och låtsa att han gav något åt Lip-Lip.

Vitkäft gjorde villigt sitt arbete. Han hade haft betydligt mer att lära än de andra hundarna, innan han hade kommit därhän att foga sig efter gudarnas vilja, och han hade grundligare fått lära vådan av att icke göra det. Den förföljelse han hade utstått av sina gelikar gjorde också att han skattade dem föga och människan mera. Han hade aldrig lärt sig att vara beroende av sitt eget släkte i fråga om sällskap. Kiche var nästan alldeles glömd, och hans förnämsta bemödanden gingo nu ut på att visa tro och huldhet mot de gudar han hade valt till sina behärskare. Och därför arbetade han strängt, lärde disciplin och var lydig. Han var trogen och villig i sitt arbete. Dessa egenskaper äro utmärkande för vargen och den vilda hunden, sedan de ha blivit husdjur hos människan, och Vitkäft ägde dem i ovanligt hög grad.

Det existerade visserligen ett kamratskap mellan Vitkäft och de andra hundarna, men det var fortfarande fientligt och fullt av stridigheter. Han hade aldrig lärt sig att leka med dem. Han kunde endast slåss, och det gjorde han också, gengäldande i hundrafalt mått de hugg och sår de hade tillfogat honom på den tid då Lip-Lip var deras anförare. Men nu innehade Lip-Lip icke längre denna hederspost, utom då han rusade i väg framför sina kamrater med sitt långa rep, medan släden följde dem. I lägret vågade han aldrig lämna Mit-sahs eller Grå Bäverns eller Kloo-koochs närhet. Han tordes icke avlägsna sig från de skyddande gudarna, därför att alla hans kamrater voro ursinniga på honom, och han fick nu ända till dräggen tömma den kalk han fordom hade bräddat åt Vitkäft.

Sedan Lip-Lips välde nu var störtat, kunde Vitkäft ha blivit flockens överhuvud. Men därtill var han för vresig och för mycket enstöring. Han tuktade sina kamrater, men för övrigt brydde han sig icke det ringaste om dem. De gingo ur vägen när de sågo honom komma; icke ens den djärvaste av dem skulle ha vågat stjäla ifrån honom en bit kött. De brukade tvärtom så fort som möjligt sluka sina egna portioner av fruktan för att han skulle ta deras mat. Vitkäft kände mycket väl till lagen att förtrycka den svage och lyda den starke. Han åt upp sitt kött så fort han kunde. Och sedan ve den hund som icke hade slutat. En ilsken morrning och ett blixtsnabbt hugg med glimmande käftar — och så kunde offret klaga sin nöd för de obarmhärtiga stjärnorna, medan Vitkäft åt upp vad han tagit från honom.

Någon gång kunde det emellertid hända att en eller annan bland hundarna blev förargad och reste sig mot sin förtryckare, men endast för att hastigt bli kuvad. På detta sätt kom Vitkäft icke ur vanan att slåss. Han var avundsjuk om den isolerade ställning han intog bland de övriga, och han slogs ofta för att bibehålla den. Men dessa strider voro icke långvariga. Han var för snabb för de andra. Innan de ännu visste vad det var fråga om, hade han givit dem djupa sår — de voro slagna nästan innan striden hade börjat.

Den disciplin, som gudarna fordrade av sina slädhundar, var mycket sträng, men Vitkäft upprätthöll en lika sträng disciplin bland sina kamrater. Aldrig tillät han dem några friheter. Han tvingade dem att visa honom en oeftergivlig respekt. Mot varandra fingo de uppföra sig hur de behagade. Det angick honom icke. Men det angick honom så mycket mer att de skulle lämna honom i ostörd ro i hans ensamhet, att de skulle vika ur vägen för honom, när det föll honom in att gå fram ibland dem, och att de i allt skulle erkänna hans husbondevälde över dem. Såg han en enda skymt av styvbenthet eller ett försök att resa ragg hos någon av dem, var han genast över den uppstudsige och övertygade honom hastigt, skoningslöst och grymt om det misstag han begått.

Han var en oerhörd despot. Hans herravälde var oböjligt som stål. Han förkrossade de svaga med sin hämnd. Det var icke för intet han hade varit utsatt för den obarmhärtiga kampen för tillvaron under sin spädare ålder, då hans mor och han ensamma och utan bistånd hade kämpat sig fram och behållit livet i den vilda ödemarken. Och det var icke heller för

intet han hade fått lära sig fara varligt fram gentemot en överlägsen styrka. Han förtryckte de svaga och respekterade de starka. Under hela den långa färden med Grå Bävern for han mycket varligt fram bland de fullväxta hundarna i andra gudars läger som de träffade på.

Månader gingo. Ännu fortsatte Grå Bävern sin färd. Vitkäfts krafter utvecklades genom det ständiga gåendet och dragandet, och hans inre utveckling tycktes vara så gott som fullbordad. Han hade fullkomlig kännedom om den värld som var hans. Hans syn på den var bister och materialistisk. Världen sådan han såg den var grym och brutal — en värld utan värme, en värld där smekningar och tillgivenhet, vänlighet och glädje icke funnos till.

Han hyste ingen tillgivenhet för Grå Bävern. Grå Bävern var visserligen en gud, men han var en grym och obarmhärtig gud. Vitkäft var nöjd att få erkänna hans övervälde, men detta välde var uteslutande grundat på överlägsen intelligens och rå styrka. Det fanns någonting i Vitkäfts karaktär som förmådde honom att anse detta herravälde som någonting önskvärt, i annat fall skulle han icke ha kommit tillbaka från vildmarken för att betyga Grå Bävern sin undersåtliga tro och lydnad, så som han hade gjort. Det fanns förborgade djup i hans natur som ännu icke hade trätt i dagen. Ett vänligt ord, en smekning av Grå Bäverns hand kunde ha väckt nya förnimmelser inom honom; men Grå Bävern smekte aldrig och talade aldrig vänliga ord. Det var icke hans sätt. Hans övervälde var vildens, och han regerade som en vilde — skipade rättvisa med käppen, straffade över-

trädelser genom svidande slag och belönade icke förtjänsten genom vänlighet, utan genom att låta bli att slå.

Vitkäft visste således ingenting om det paradis en människas hand kunde bereda honom. Han tyckte för övrigt icke om de tvåbentas händer. Han misstänkte dem ständigt. Det var visserligen sant att de ibland gåvo kött, men de tillfogade mycket oftare ont. Händer borde man helst hålla sig på avstånd ifrån. De slungade stenar, svängde käppar, påkar och piskor, gåvo snärtar och tunga slag, och när de berörde honom, voro de alltid färdiga att göra honom ont, att nypa, lugga och krama. I de främmande lägren hade han gjort bekantskap med barnahänder och lått lära sig att dessa voro särskilt grymma. En gång hade han så när fått sitt ena öga utstuckit av en tultande indianunge. Dessa erfarenheter hade gjort honom misstänksam mot alla barn. Han kunde icke tåla dem. Så snart de kommo i hans närhet med sina olycksbådande händer, steg han upp och gick.

I ett läger vid Stora Slavsjön reste han sig en gång i vrede mot det onda som tillfogades honom av människohänder, och vid detta tillfälle fick han anledning att tumma på den lag, han hade lärt sig av Grå Bävern — nämligen att det vore ett oförlåtligt brott att bita någon av gudarna. Vitkäft var ute för att snoka efter föda, så som alla hundar gjorde så snart de träffade på ett läger. En gosse stod där och högg sönder fruset älgkött med en yxa, och splittrade köttflisor flögo omkring i snön. Vitkäft kom smygande på sin upptäcktsfärd efter någonting ätbart, han stannade och började äta. Så såg han gossen lägga yxan ifrån

sig och taga upp en stor påk. Vitkäft tog ett hopp som nätt och jämt räddade honom undan det fallande slaget. Gossen förföljde honom, och Vitkäft, som var främling på platsen, flydde in mellan ett par tält och fann sig instängd mot en hög jordvall.

Det fanns ingen undanflykt för Vitkäft. Den enda vägen ut var mellan de bägge tälten, och där stod gossen på post. Med påken färdig att slå till närmade han sig det instängda offret. Vitkäft var alldeles ursinnig. Han vände sig mot gossen med rest ragg och ett ilsket morrande; hans rättsmedvetande var djupt sårat. Han måtte väl känna till utfodringslagen! Allt som spilldes — som till exempel dessa flisor av fruset kött — tillhörde upphittaren. Han hade icke gjort något ont, icke brutit mot någon lag, och ändå beredde sig denne gosse att ge honom stryk. Vitkäft visste knappt vad som hände. Han gjorde det i ett anfall av vilt raseri. Och han gjorde det så blixtsnabbt, att gossen icke heller visste hur det hade gått till. Allt vad han visste var att han hade på något sätt blivit kullkastad i snön, och att handen, vari han höll käppen, hade blivit uppsliten ett långt stycke av Vitkäfts tänder.

Men Vitkäft visste att nu hade han brutit mot gudarnas lag. Han hade huggit sina betar i en av dessa fridlysta varelsers kött, och han kunde icke vänta sig annat än det förskräckligaste straff. Han tog sin tillflykt till Grå Bävern och kröp ihop bakom sin beskyddares ben, när den bitne gossen och hans anhöriga kommo för att kräva hämnd på honom. Men de måste gå sin väg med oförrättat ärende. Grå Bävern tog Vitkäft i försvar. Och så gjorde även Mit-sah och

Kloo-kooch. Medan Vitkäft lyssnade till deras ordkrig och såg deras ursinniga åtbörder, kom han till insikt av att hans gärning försvarades. Och nu förstod han att det fanns olika slags gudar. Det fanns hans gudar, och det fanns andra gudar, och mellan dem skulle han göra åtskillnad. Rättvisor och orättvisor, sak samma vilketdera — allt måste han fördraga av sina egna gudar. Däremot var han alls icke tvungen att tåla orättvisor av de andra gudarna. Det var hans rättighet att resa sig däremot och försvara sig med sina tänder. Och detta var också en av gudarnas lagar.

Innan dagen gick till ända, skulle Vitkäft få lära ännu mer i fråga om denna lag. Mit-sah hade ensam gått ut i skogen för att samla bränsle, och där råkade han på gossen som hade blivit biten. Denne hade andra gossar med sig. Hetsiga ord växlades. Och så rusade alla de andra på Mit-sah. De gingo illa åt honom. Slag på slag regnade över honom från alla håll. Vitkäft såg endast på i början. Detta var ju en sak mellan gudarna själva, och den angick honom ej. Men så såg han att det var Mit-sah, en av hans egna gudar, som blev misshandlad. Det var intet resonemang som drev Vitkäft att göra vad han gjorde. I ett ursinnigt utbrott av vrede tog han ett vilt hopp in bland de stridande. Ett par minuter därefter var den närmase omgivningen full med flyende gossar, av vilka flera lämnade blodspår efter sig i snön — ett bevis, att Vitkäfts tänder icke hade varit overksamma. När Mit-sah berättade för de sina vad som hänt, befallde Grå Bävern att Vitkäft skulle ha kött. Han befallde att han skulle ha mycket kött, och när Vitkäft

sedan låg mätt och dåsig framför elden, visste han att den nyss lärda lagen ägde sin riktighet.

I sammanhang med dessa erfarenheter kom Vitkäft att få lära sig lagen om äganderätt och plikten att försvara det ägda. Från plikten att försvara gudens egen person och till den att försvara hans tillhörigheter var blott ett enda steg, och detta steg tog han ut. Allt som tillhörde hans gud skulle försvaras mot hela den övriga världen — ända därhän att han fick bita andra gudar. Men sådan gärning var icke allenast förmäten, utan också förknippad med fara. Gudarna voro ju allsmäktiga, och en hund hade föga utsikt att reda sig mot dem. Men Vitkäft lärde sig att möta dem med oförfärad stridslystnad. Plikten talade högre än fruktan, och tjuvaktiga gudar måste snart lära sig att lämna Grå Bäverns tillhörigheter i fred.

En sak lärde Vitkäft sig snart därvidlag, och det var att en tjuvaktig gud vanligen var mycket feg och färdig att springa sin väg vid första larm. Vidare kom han underfund med att det aldrig dröjde länge efter sedan han hade gjort larm, förrän Grå Bävern kom till hans hjälp. Han såg att det icke var rädsla för honom, utan rädsla för Grå Bävern som drev tjuven på flykten. Vitkäft gjorde icke larm genom att skälla. Han skällde aldrig. Hans metod var att störta rakt på inkräktaren och hugga honom, om han kom åt. Ondsint och enstöring som han var, kunde ingen vara lämpligare att försvara sin husbondes ägodelar än han, och därtill tränades och uppmuntrades han av Grå Bävern. En följd härav blev emellertid att Vitkäft blev en mera ilsken och okuvlig enstöring än någonsin.

Månader förflöto, och fördraget mellan hund och människa blev allt starkare befästat. Det var samma gamla fördrag, vilket den första vargen, som vände ryggen åt vildmarken, hade ingått med människan. Och i likhet med alla dennes efterföljare bland vargar och vilda hundar, som hade gjort på samma sätt, kom Vitkäft snart på det klara med detta fördrag. Villkoren voro helt enkla. För att få äga en gud av kött och blod avstod han från sin frihet. Föda och eld, beskydd och sällskap var en del av de saker han fick av sin gud. Till gengäld övervakade han sin guds tillhörigheter, försvarade honom själv, arbetade för honom och var honom lydig.

Har man en gud, så måste man tjäna honom. Och Vitkäft tjänade sin av pliktkänsla och fruktan, men icke av kärlek. Han visste icke alls vad kärlek var. Han hade ingen erfarenhet av denna känsla. Kiche var endast ett avlägset minne. Dessutom hade han icke allenast övergivit vildmarken och sitt eget släkte, då han slöt sig till människan, utan det ingångna fördraget var sådant, att om han någonsin åter mötte Kiche, skulle han icke övergiva sin gud och följa henne. Hans underdånighet mot människan tycktes vara en lag i hans inre som talade högre än kärleken till frihet, till blodsförvanter och fränder.

VI.

HUNGERSNÖDEN.

Våren var kommen när Grå Bävern slutade sin långa resa. Man hade hunnit till april, och Vitkäft var ett helt år, då han drog in släden i Grå Băverns by och blev befriad ur seltyget av Mit-sah. Ehuru han ännu icke på långt när var fullväxt, var han likväl den störste ett-åringen i byn näst Lip-Lip. Han hade ärvt storlek och styrka från bägge sina föräldrar och var redan lika lång som någon av de fullväxta hundarna. Men hans kropp hade ännu icke blivit fast och grov, den var spenslig och slankig, och hans styrka var mera seg än massiv. Hans päls hade vargens äkta gråa färg, och till hela sitt yttre var han odisputabelt en varg. Den bråkdel av hund han hade i arv från Kiche hade icke lämnat några spår efter sig i hans utseende, ehuru den tog ut sin rätt i fråga om hans inre egenskaper.

Han vandrade genom indianbyn och igenkände med ständig tillfredsställelse de gudar han hade sett före den långa resan. Och så var där också hundarna — valpar som hade växt upp liksom han själv, och fullväxta hundar som nu icke föreföllo honom på långt när så stora och fruktansvärda som han mindes dem

sedan förr. Också kände han nu betydligt mindre fruktan för dem än då, och han rörde sig ibland dem med ett visst vårdslöst lugn, som var alldeles nytt för honom och synnerligen behagligt.

Där var till exempel Baseek, en grånad gammal hund, som förr endast hade behövt visa sina tänder för att Vitkäft skulle hjärtängslig ge sig på flykten. Av honom hade Vitkäft lärt sig mycket om sin egen obetydlighet, och av honom skulle han nu få lära åtskilligt i fråga om den förändring och utveckling han själv hade genomgått. Medan Baseek hade blivit försvagad av ålder, hade Vitkäft växt upp och fått mera krafter.

Det var vid sönderstyckningen av en nyskjuten älg som Vitkäft fick full klarhet i fråga om sin förändrade ställning gent emot hundarna. Han hade satt sig i besittning av en hov och ett stycke av benet, på vilket ett stycke kött satt kvar. Han hade dragit sig undan de andra hundarnas bråkiga sällskap — rent av ur sikte för dem bakom ett busksnår — och var i färd med att njuta av sitt kap, då Baseek rusade på honom. Innan han ens visste vad han gjorde, hade han givit sin angripare två djupa sår och åter gjort sig fri. Baseek blev överraskad av den andres djärvhet och snabba anfall. Han stod och stirrade förbluffad på Vitkäft, och det rödaktiga benet låg emellan dem.

Baseek var gammal och erfaren, och han hade fått lära sig att unga hundar, som han förut hade tuktat, brukade tillväxa i styrka och mod. Bittra voro i sanning dessa erfarenheter som han nödgats svälja, och han måste uppkalla hela sin vishet för att kunna fördraga dem. I forna dagar skulle han ha störtat

sig över Vitkäft i ett utbrott av rättmätig vrede. Men nu tilläto icke hans avtagande krafter ett sådant beteende. Han reste ilsket sin ragg och kastade olycksbådande blickar på Vitkäft tvärs över benet. Och inom Vitkäft rörde sig en skymt av den forna vördnaden för gamle Baseek — han tycktes tveka och krypa ihop och bli helt ödmjuk, under det han försökte finna utväg till en icke alltför vanhedrande reträtt.

Men just då begick Baseek ett misstag. Hade han nöjt sig med att stå där och se ilsken och olycksbådande ut, skulle allt ha gått bra. Vitkäft, som redan hade foten lyft till reträtt, skulle ha dragit sig tillbaka och lämnat sitt byte åt honom. Men Baseek gjorde icke så. Han ansåg att segern redan var hans och tog ett steg mot bytet. Då han helt lugnt lutade sig ned för att lukta på det, reste Vitkäft långsamt ragg. Ännu var det icke för sent för Baseek att rädda situationen. Hade han endast stått där över benet och blängt på Vitkäft med upplyft huvud, skulle denne slutligen ha slokat svans och gått sin väg. Men det färska köttet doftade för starkt i Baseeks näsborrar, och han kunde ej motstå begäret att smaka det.

Det var för mycket för Vitkäft. Sedan han så nyss under månader tyranniserat sina kamrater vid draglinorna, var det honom omöjligt att stå overksam bredvid och se på, medan en annan kalasade på kött som var hans tillhörighet. Enligt sin vana slog han till utan föregående varning. Hans första hugg slet Baseeks öra i trasor. Den angripne förvånades över det plötsliga anfallet. Men flera och svårare saker skulle hända honom lika oväntat. Han slogs omkull.

Han fick ett hugg i strupen. Och medan han åter kämpade sig upp på fötter, högg hans unge motståndare honom två gånger i bogen. Allt detta skedde med svindlande fart. Han gjorde ett misslyckat angrepp mot Vitkäft och smällde ursinnigt ihop sina käftar i tomma luften. I nästa ögonblick hade han fått nosen uppsliten och drog sig stapplande tillbaka från det omtvistade bytet.

Situationen var nu fullkomligt ombytt. Nu var det Vitkäft som stod med rest ragg och hotfull uppsyn över benet, medan Baseek stod ett litet stycke därifrån och beredde sig att retirera. Han vågade icke riskera en strid med den unge åskviggen, och han kände bittrare än någonsin att den annalkande ålderdomen hade gjort honom svag. Hans försök att upprätthålla sin värdighet voro heroiska. Han vände helt lugnt ryggen åt den unge hunden och hans ben, som om ingendera vore värd hans uppmärksamhet, och han vandrade gravitetiskt sin väg. Först då han kommit fullt ur sikte för Vitkäft, stannade han och slickade sina blödande sår.

Detta äventyr hade den verkan på Vitkäft, att han fick större tillit till sig själv och att hans stolthet växte. Han gick icke längre så ödmjukt fram bland de vuxna hundarna, och hans beteende mot dem blev mindre fogligt. Icke så att han tog ett steg från sin väg för att söka fientligheter. Långt därifrån. Men han fordrade hänsyn där han gick fram. Han förfäktade sin rättighet att få ostörd gå sin väg fram och ej behöva vika undan för någon hund. Han måste bli ansedd för "någon", det var alltsammans. Han fick icke längre förbises och föraktas, så som det var

valparnas vanliga lott, och så som hans spannkamrater fortfarande fingo nöja sig att bli förbisedda och räknade för ingenting. De måste gå ur vägen för de äldre hundarna och avstå sitt kött åt dem, när dessa så fordrade. Men Vitkäft däremot — en osällskaplig enstöring, ilsken och skräckinjagande, knappast seende till höger eller vänster, med bister uppsyn, otillgänglig och butter — blev erkänd av de förbryllade äldre hundarna som deras like. De lärde sig mycket fort att lämna honom i fred; de vågade varken visa fientligheter eller göra premilinärer till något vänskapsförbund. Om de lämnade honom i ro, lät han dem vara i ro — och efter några allvarliga sammandrabbningar insågo de, att ett sådant sakernas tillstånd var synnerligen förmånligt och önskvärt för dem.

Vid midsommartiden fick Vitkäft göra en ny erfarenhet. Under en av sina ensliga turer, då han var ute för att undersöka ett nytt tält, som hade blivit rest längst bort i byn, medan han hade varit med om en älgjakt, råkade han helt oväntat på Kiche. Han stannade och såg på henne. Han kom ihåg henne otydligt, men han kom i alla fall ihåg henne, och detta var mer än vad man kunde säga om henne. Hon lyfte överläppen med sitt vanliga hotfulla morrande, och nu blev hans hågkomst fullkomligt klar. Hans förgätna valptid och allt som stod i samband med Kiches välbekanta morrning framträdde tydligt för hans minne. Innan han lärde känna gudarna, hade hon varit centralpunkten i hans tillvaro. Och de gamla välbekanta känslorna från denna tid levde återigen upp inom honom. Han tog glatt ett hopp emot henne, men hon mötte honom med gapande käft

och slet upp hans kind ända intill benet. Det kunde han omöjligt förstå. Han ryggade tillbaka, häpen och förvirrad.

Men det var icke Kiches fel. En vargmor är icke så skapad att hon behåller i minnet sina ungar från föregående år. Och därför kom Kiche nu icke heller ihåg Vitkäft. För henne var han ett främmande påfluget djur, och hennes nuvarande kull gav henne rättighet att hämnas för hans påflugenhet.

En av hennes valpar kravlade sig fram mot Vitkäft. De voro halvbröder, men de hade intet medvetande därom. Vitkäft nosade nyfiket på den lille, varvid Kiche rusade på honom på nytt och gav honom ett nytt sår. Han drog sig längre tillbaka. Alla de gamla minnena och känslorna dogo bort igen och sjönko i den grav varur de hade uppstått. Han såg på Kiche, som slickade sin unge och allt emellanåt gjorde ett uppehåll för att morra åt honom. Hon hade intet värde för honom. Han hade lärt sig att vara henne förutan. Vad hon haft för betydelse i hans liv var förgätet. Inom hans värld fanns det ingen plats för henne, lika litet som det för honom fanns något rum i hennes.

Han stod emellertid kvar med sina glömda minnen, häpen och bestört, och undrade vad det egentligen var fråga om, då Kiche anföll honom för tredje gången, besluten att helt och hållet fördriva honom från sin närhet. Och Vitkäft lät sig drivas därifrån. Det var ju en hona av hans eget släkte, och det var lag inom hans släkte att hanarna ej skulle strida mot honor. Han visste ingenting om denna lag, ty den var icke särskilt inpräntad hos honom genom erfaren-

het. Men han kände sig driven att lyda den av hemlig, tvingande instinkt — samma instinkt som förmådde honom att nattetid tjutande lyfta nosen mot månen och stjärnorna och som kom honom att frukta för döden och det okända.

Tiden gick. Vitkäft blev starkare, tyngre och fastare till sin kropp, och hans karaktär utvecklades i den riktning som betingades av hans nedärvda anlag och hans omgivning. Hans ärvda anlag utgjorde ett stoff som kunde liknas vid mjuk lera. Där fanns många möjligheter, och materialet kunde formas på många olika sätt. Omgivningen modellerade leran och gav den dess särskilda form. Hade Vitkäft aldrig kommit att sitta vid en människas eld, skulle vildmarken helt enkelt ha gjort honom till en varg. Men gudarna hade givit honom en annan omgivning, och av stoffet blev nu i stället en hund, som visserligen i mycket liknade en varg, men likväl var en hund och icke en varg.

Och så blev hans karaktär, i enlighet med stoffet i hans natur och omständigheternas makt, formad på ett särskilt för honom egendomligt sätt. Det kunde icke gå på annat sätt. Han blev en allt mera osällskaplig enstöring, allt mera ilsken och hämndlysten. Och medan de övriga hundarna mer och mer lärde sig inse att det var bättre att leva i frid med honom än på krigsfot, lärde Grå Bävern sig skatta honom högre med varje dag som gick.

Vitkäft, som i alla avseenden tycktes vara så kraftig, led likväl av en säregen svaghet — han kunde icke stå ut med att man skrattade åt honom. Människans skratt var honom förhatligt. Det vill säga, han brydde

sig icke det ringaste om att de skrattade med och åt varandra, blott de icke skrattade åt honom. Men i samma ögonblick han såg sig vara föremål för deras skratt, råkade han i det ohyggligaste raseri. Allvarlig, värdig och dyster som han var, kunde ett skratt väcka ett rent av löjligt ursinne hos honom. Det retade och upprörde honom så att han i timtal kunde rasa som en demon. Och ve den hund som i sådana stunder kom honom för nära. Han kände för väl till lagen för att låta sin ilska gå ut över Grå Bävern. Grå Bävern hade en käpp och en guds förstånd till sitt skydd. Men hundarna hade ingenting annat att ta sin tillflykt till än de stora vidderna, och till dem flydde de också så snart Vitkäft uppenbarade sig, retad till vanvett genom skratt.

Under det tredje året av Vitkäfts liv blev det stor hungersnöd bland Mackenzie-indianerna. Fisket hade slagit fel under sommaren. Och när vintern kom, hade deras vanliga jaktbyte slagit in på andra vägar än det brukade följa. Älgar voro sällsynta, harar funnos nästan icke alls. Rovdjur som levde av jakt måste förgås; berövade sitt vanliga uppehälle och försvagade genom hunger överföllo de varandra, dödade och åto upp varandra. Endast de starka kunde behålla livet. Vitkäfts gudar levde också av jakt. De gamla och svaga dogo av hunger. Och det var jämmer och klagan i byn, där kvinnor och barn måste vara utan föda, därför att det lilla som fanns måste tjäna till att uppehålla livet på de magra och hålögda jägarna, som genomströvade skogarna, fåfängt spanande efter villebråd.

Till så stor nöd voro gudarna bragta att de åto det

mjukgarvade lädret på sina mockasiner och vantar, och deras hundar åto upp seltygen på varandras ryggar och de långa pisksnärtarna. Men hundarna åto också varandra, och gudarna åto hundar. De svagaste och värdelösaste blevo först dödade och uppätna. Och de som levde kvar sågo på och förstodo vad som skedde. Några av de klokaste och djärvaste övergåvo gudarnas tält, som nu hade blivit förvandlade till slakthus, och flydde inåt skogarna, där de slutligen svulto ihjäl eller blevo uppätna av vargar.

Under dessa eländets dagar stal sig också Vitkäft ut i skogarna. Han hade större utsikter att kunna leva där än de andra hundarna, därför att han i sin späda ålder hade blivit tränad till ett sådant liv. Han blev särskilt skicklig i att smyga sig över små levande ting. I flera timmar kunde han ligga gömd och följa varje rörelse av en försiktig ekorre, väntande med ett tålamod lika stort som hans tärande hunger, tills ekorren vågade sig ut på släta marken. Vitkäft förhastade sig icke ens då. Han väntade tills han var säker på att kunna slå, innan ekorren skulle hinna söka tillflykt i ett träd. Då, men först då flög han fram ur sitt gömställe som en grå projektil med oerhörd hastighet och som aldrig förfelade sitt mål — den flyende ekorren, som icke flydde tillräckligt fort.

Ehuru han var så framgångsrik som ekorrjägare, fanns det likväl ett hinder för att han skulle kunna leva på denna föda och frodas av den. Det fanns icke tillräckligt med ekorrar. Och därför var han nödsakad att uppsöka ännu mindre ting. Hungern pressade emellanåt så hårt, att han icke höll sig för god att gräva upp skogsråttor ur deras hål i jorden. Icke

heller skydde han att ge sig i strid med vesslor, lika hungriga som han själv och många gånger ilsknare.

Medan hungersnöden var som svårast, stal han sig tillbaka till gudarnas läger. Men han gick icke in till deras eldar. Han smög omkring i skogen, undvek att bli upptäckt och vittjade deras snaror vid de sällsynta tillfällen då där fanns någonting att ta. Han stal till och med en hare ur Grå Bäverns snara en gång, medan Grå Bävern stapplade genom skogen och ofta måste sätta sig att vila av svaghet och andnöd.

En dag råkade Vitkäft på en ung varg, mager och utsvulten, skälvande av hunger. Hade han icke själv varit så hungrig, hade han kanske slagit sig tillsammans med honom och möjligen funnit vägen tillbaka till sina vilda bröder och sällat sig till dem. Men som det nu var, kastade han omkull den unge vargen, dödade honom och åt upp honom.

Lyckan tycktes gynna Vitkäft. När han var som hårdast ansatt av hunger, fann han alltid någonting att döda. Och när han var matt och svag av svält, var det ju tur för honom att intet av de större rovdjuren händelsevis råkade på honom. Sålunda var han helt stark och kraftig efter att under två hela dagar ha kalasat på ett lodjur, när en hungrig vargflock satte efter honom. Det blev en lång och grym jakt, men han var kraftigare än sina förföljare och lyckades slutligen trötta ut dem. Och icke bara det — han gjorde även en lång omväg och slog en av sina uttröttade förföljare.

Strax därefter lämnade han denna del av landet och kom så till den dal, där han hade blivit född. I den gamla lyan träffade han på Kiche. Enligt sin

vana hade också hon flytt från gudarnas ogästvänliga närhet och uppsökt sin forna tillflykt för att ge liv åt sina ungar. Av denna kull fanns endast en unge kvar i livet, då Vitkäft kom dit, och han skulle icke heller få leva länge. Nytända liv hade föga utsikt att hållas vid makt under en sådan hungertid.

Kiche hälsade sin fullväxte son på ett allt annat än vänligt sätt. Men det brydde Vitkäft sig icke om. Han hade växt ifrån sin mor. Han vände henne filosofiskt ryggen och tassade uppåt strömmen. Där vattendraget delade sig, tog han av åt vänster, och där fann han lyan som tillhört lodjurshonan, mot vilken hans mor och han hade slagits för länge sedan. Lyan var nu tom, och han lade sig där och vilade över en dag.

Tidigt på sommaren, strax innan hungersnöden upphörde, råkade han på Lip-Lip, som också hade givit sig av till skogarna, där han hade fört en eländig tillvaro. Vitkäft mötte honom plötsligt. De voro stadda på väg åt olika håll nedanför en hög klippstrand, och vid hörnet av en utskjutande klippa stötte de ihop. De stannade ögonblickligt och betraktade varandra misstänksamt.

Vitkäft var i ypperlig kondition. Han hade haft god jaktlycka, och under den sista veckan hade han ständigt fått äta sig mätt. För tillfället var han till och med alldeles övermätt efter sin senaste fångst. Men i samma sund han fick se Lip-Lip reste sig raggen utåt hela hans rygg. Det skedde nästan ofrivilligt — en fysisk yttring av det hat som i forna dagar framkallats hos honom genom Lip-Lips förföljelser. Så som han då hade morrat och rest ragg så snart han

fick se Lip-Lip, så gjorde han det helt mekaniskt också nu. Och han förslösade ingen tid. Alltsammans gjordes grundligt och raskt. Lip-Lip försökte retirera, men Vitkäft stötte till honom hårt, bog mot bog. Lip-Lip kastades överända och föll på rygg. Vitkäft högg sina tänder i hans magra strupe. Medan dödskampen räckte, gick Vitkäft styvbent omkring honom och såg på. Sedan fortsatte han sin väg runt om klipphörnet.

Icke långt därefter kom han en dag till ett skogsbryn, där en smal sträcka öppet land sluttade ned mot Mackenziefloden. Han hade gått fram på denna mark förut, men då var den öde och nu fanns där en indianby. Vitkäft höll sig gömd bland träden och stannade därför att studera saken. Han kände igen alltsammans — tälten, sorlet och lukten. Det var hans gamla by, som flyttats till en annan plats. Men alltsammans hade undergått en viss förändring sedan den dag då han hade flytt därifrån. Nu hördes varken klagan eller jämmer. Förnöjda utrop trängde till hans öron, och om han också hörde vredgade kvinnoröster, så uppfattade han mycket väl, att den förargelsen kom från en mättad mage. Och där luktade fisk. Där fanns föda. Hungersnöden var slut. Vitkäft gick djärvt ut ur skogen och tassade raka vägen in i lägret till Grå Bäverns tält. Grå Bävern fanns icke där; men Kloo-kooch hälsade honom med glada utrop och kastade till honom en hel nyfångad fisk, och han lade sig ned för att invänta Grå Bäverns ankomst.

FJÄRDE AVDELNINGEN
ÖVERGUDAR

o o o

I.

FIENDE TILL SITT EGET SLÄKTE.

Hade det i Vitkäfts natur funnits den avlägsnaste möjlighet, att han någonsin skulle komma att fraternisera med sitt eget släkte, så blev denna möjlighet i grund förstörd, när han sattes till ledare för slädspannet. Ty nu vändes hundarnas hat mot honom — de hatade honom för de extra köttbitar som Mitsah bestod honom, de hatade honom för alla de verkliga och låtsade ynnestbevis han fick mottaga, och de hatade honom för att han alltid flög framför dem, under det hans vajande yviga svans och hans ständigt lika avlägsna springande bakben retade dem nästan till vanvett.

Och Vitkäft hatade dem lika grundligt tillbaka. Att vara spannledare gjorde honom ingen glädje. Han var ju tvungen att springa för hela den gläfsande flocken, vars alla medlemmar han i tre års tid hade tuktat och tyranniserat, och detta var nästan mer än han kunde uthärda. Men uthärda det måste han eller dö, och livet inom honom hade ingen lust att låta sig släckas. I samma ögonblick som Mit-sah befallde:

framåt! satte hela spannet med ett ursinnigt gläfs i väg efter Vitkäft.

Det fanns ingen hjälp för honom. Om han vände sig emot dem, skulle Mit-sah genast ge honom ett smärtsamt piskslag mitt i ansiktet. Det återstod ingenting annat än att rusa framåt. Han kunde ju icke slåss mot den rasande flocken med svansen och bakbenen — detta vore knappast lämpliga vapen att använda mot en massa skoningslösa huggtänder. Och därför sprang han och sprang, ehuru han med varje steg våldförde sig mot sin egen natur och sin stolthet — och han sprang dagen i ända.

Man kan emellertid icke våldsamt kuva den egna naturens krav, utan att denna natur reagerar mot sig själv. Alldeles som när ett hårstrå, vilket ju är ämnat att växa ut ur kroppen, tar en onaturlig riktning och växer inåt i stället — det blir ett frätande giftigt ont. Så var det också med Vitkäft. Hela hans natur drev honom att kasta sig över den gläfsande och tjutande flock han hade i hälarna på sig, men det var gudarnas vilja att detta icke skulle ske. Och att deras vilja skulle efterkommas, därför sörjde piskan med den trettio fot långa bitande snärten... För Vitkäft fanns således ingenting annat än att låta bitterhet och hat fräta sitt inre, och där utvecklades också en ondska som stod i proportion till hans vilda och okuvliga natur.

Om någonsin en skapad varelse har varit fiende till sitt eget släkte, så var det Vitkäft. Han begärde aldrig pardon, men gav det icke heller. Han anfölls och sårades oupphörligt av sina kamraters tänder, och han gav dem lika gott igen. Andra spannledare brukade, när läger slogs och hundarna avselades, krypa

nära intill gudarna för att bli skyddade av dem, men Vitkäft föraktade detta beskydd. Han vankade djärvt omkring i lägret och krävde hämnd om natten för vad han nödgats uthärda om dagen. Innan han sattes till spannledare, hade flocken fått lära att gå ur vägen för honom. Men nu var det annorlunda. Upphetsade genom den dagslånga förföljelsen, omedvetet påverkade genom det intryck deras hjärnor hade fått av att ständigt se honom fly undan och behärskade av den känsla av övervälde de hade njutit hela dagen, kunde hundarna ej förmå sig att vika undan för honom. Så snart han visade sig, blev det bråk. Ilskna morrningar, gläfs och hugg betecknade vägen där han gick fram. Själva den luft han insöp var inmängd med hat och ondska, och detta tjänade endast till att öka hatet och ondskan inom honom.

När Mit-sah skrek ut sin befallning att spannet skulle stanna, lydde Vitkäft genast. Först hade detta förorsakat villervalla bland de övriga hundarna. Allesammans ville rusa över den hatade ledaren, men i samma ögonblick funno de situationen förändrad. Bakom Vitkäft stod Mit-sah med den långa vinande piskan i sin hand, och det måste de lära sig förstå, att när spannet stannade på befallning, skulle Vitkäft lämnas i fred. Men om Vitkäft stannade utan befallning, var det dem tillåtet att rusa över honom och döda honom, om de kunde. Efter åtskilliga erfarenheter i den vägen stannade Vitkäft aldrig utom på befallning. Han lärde mycket raskt. Och det låg i tingens natur att han måste göra det, om han skulle behålla livet under de ovanligt stränga villkor, på vilka det var honom medgivet.

Men hundarna kunde aldrig lära sig att låta honom vara i fred i lägret. Under den dagliga förföljelsen, då de trotsigt gläfste efter honom, glömdes den läxa de fått föregående natt och som åter skulle inpräntas hos dem under den följande, men endast för att lika hastigt glömmas. Dessutom fanns det en ännu djupare orsak till deras motvilja för honom. De kände att det mellan dem och honom fanns en viss skillnad i art — och detta var i sig självt en tillräcklig orsak till fientlighet. De, som han, voro tämda vargar. Men de hade varit tämda under många generationer. Mycket av deras vilda natur hade utplånats, så att för dem var vildmarken numera det okända, det förskräckliga, det ständigt hotande och ständigt fientliga. Hos Vitkäft däremot rådde ännu den vilda naturen, såväl till utseende som drifter och handlingar. Han var för dem en symbol eller en personifikation av vildmarken, och när de visade honom tänderna, gjorde de det på samma gång till försvar mot de fördärvliga makter som lurade inne i skogarnas djup och i mörkret utomkring lägerelden.

En läxa lärde de sig, och det var att hålla tillsammans. Vitkäft var för farlig i sin ondska för att de skulle kunna gå emot honom en och en. De mötte honom flockvis, ty i annat fall skulle han ha dödat dem, den ene efter den andre, under en enda natt. Som det nu var, hade han aldrig tillfälle att döda någon. Han kunde nog kasta omkull en eller annan av sina fiender, men innan han hann ge det dödande hugget, hade han hela flocken över sig. Vid första tecken till sammanstötning samlade sig hela spannet och vände sig emot honom. Det hände ofta att de

grälade sins emellan, men dessa stridigheter voro glömda så snart det artade sig till slagsmål mot Vitkäft.

Å andra sidan kunde de aldrig komma åt att döda Vitkäft, hur ivrigt de än bemödade sig därom. Han var dem för snabb, för fruktansvärd och för klok. Han undvek trånga platser och drog sig alltid ifrån sådana, när hans fiende försökte omringa honom där. Och vad beträffade att kasta omkull honom, så fanns det ingen av hundarna som var i stånd att göra det. Hans fötter klängde sig fast vid jorden lika hårdnackat som han höll fast vid livet. För övrigt voro liv och fotfäste liktydiga under hans ändlösa krig mot hundflocken, och ingen visste det bättre än Vitkäft.

Så blev nu Vitkäft fiende till sitt eget släkte, de tämda vargarna, som blivit frommare genom att sitta vid människans eld och förvekligade genom att skyddas av människans styrka. Han var bitter och oförsonlig. Stoffet hos honom hade blivit så format. Han förklarade vendetta mot allt vad hundar hette. Och han fullföljde så hänsynslöst denna vendetta, att Grå Bävern, som själv var en obarmhärtig vilde, förvånade sig över Vitkäfts grymhet. Han svor på att han aldrig sett maken till djur, och indianerna i främmande byar svuro också, då de räknade antalet av sina dödade hundar.

Då Vitkäft var nära fem år, tog Grå Bävern honom med sig på en ny långtur, och länge levde i minnet den förödelse som han anställde bland hundarna i de många indianbyarna utmed Mackenziefloden, bland Klippiga Bergen och nedåt Porcupine till Yukon. Han fråssade i den hämnd han utövade mot sitt släkte. Och dessa främlingar voro vanliga omisstänksamma hun-

dar. De voro alls icke beredda på Vitkäfts snabba och direkta anfall utan föregående varning. De kunde icke veta att han var att likna vid en mördande åskvigg. De gingo emot honom styvbenta och utmanande, med rest ragg, medan han däremot icke spillde någon tid med vidlyftiga preliminärer, utan handlade lika raskt som en stålfjäder springer upp — och han hade givit dem det mördande bettet i strupen innan de ännu visste vad det var fråga om, medan de ännu stodo stela av överraskning.

Han blev en mästare i stridskonst. Och han förstod att spara sig. Han plottrade aldrig bort sina krafter, gav sig aldrig in i långvariga strider. Därtill var han nu för rask, och om han högg miste, uppgav han genast kampen och var ur sikte inom några ögonblick. Vargens motvilja för trångt utrymme var i ovanligt hög grad utvecklad hos honom. Han kunde icke uthärda en längre beröring med en annan kropp. Det hade en viss anstrykning av fara. Och det gjorde honom alldeles utom sig. Han måste därifrån i frihet, känna sig på egna fötter, utan att beröras av någon levande varelse. Det var vildmarken som ännu hade del i honom, som representerades av honom. Och denna instinkt hade utvecklats genom det ismaelitiska liv, han hade levat från sina spädaste dagar. Beröring med andra var en lurande fara. Den kunde innebära en snara, en fälla — och en ständig fruktan för snaror låg djupt inrotad hos honom, var invävd i varje fiber av hans varelse.

I följd därav hade de främmande hundar han fann i sin väg inga chanser alls gent emot honom. Han undvek deras bett. Han besegrade dem eller kom

undan, själv lika osårad i bägge fallen. Naturligtvis kunde det också förekomma undantag från denna regel. Det fanns tillfällen då många hundar överföllo honom på en gång och tuktade honom, innan han kunde komma undan, och det fanns tillfällen då en ensam hund hade givit honom djupa sår. Men det var endast tillfälligheter. Hans stridsskicklighet var så stor, att han i allmänhet kom undan oskadad.

En annan fördel ägde han däri, att han korrekt bedömde tid och avstånd. Naturligtvis skedde det icke medvetet. Han resonerade icke över dylika saker. Det skedde alltsammans automatiskt. Hans ögon sågo korrekt, och nerverna meddelade synen korrekt åt hans hjärna. Hans själsegenskaper voro bättre avpassade än hos hunden i genomsnitt. De samarbetade mera lugnt och stadigt. Han ägde en bättre, vida bättre samordning i fråga om nerver, inre begåvning och muskulatur. Så snart hans ögon hade meddelat hans hjärna den rörliga bilden av en pågående handling, hade hans hjärna utan medveten ansträngning genast klar för sig det utrymme, vartill handlingen måste inskränka sig, och den tid som behövdes för dess fullbordande. Därigenom kunde han undvika en annan hunds anfallssprång eller hugget från hans käkar och på samma gång begagna sig av den oändligt lilla bråkdel av tid som erbjöd sig för hans angrepp. Hans kropp och hans hjärna utgjorde en mera fulländad mekanism. Men för detta kunde man icke prisa honom själv. Naturen hade varit mera frikostig mot honom än mot djur i allmänhet, det var alltsammans.

Det var under sommaren som Vitkäft anlände till

Fort Yukon. Grå Bävern hade färdats över den stora sträckan mellan Mackenzie och Yukon under senvintern och tillbringat våren på jakter i de åt väster utskjutande delarna av Klippiga Bergen. Sedan isen brutit upp på Porcupine, byggde han en kanot och paddlade utför detta vattendrag till den punkt, där det förenar sig med Yukon tätt nedanför Norra polcirkeln. Där hade det gamla Hudson's-Bay-kompaniet sitt fort, och där fanns många indianer, gott om livsmedel och oerhört med liv och rörelse. Det var sommaren 1898, och tusentals guldsökare voro på väg uppåt Yukon till Dawson och Klondyke. De voro ännu hundratals mil från målet för sin färd, och likväl hade många av dem varit på väg ett helt år och den kortaste sträcka någon av dem hade tillryggalagt för att komma dit var femtusen mil, medan andra hade kommit från andra sidan jorden.

Här gjorde Grå Bävern halt. Ryktet om rusningen efter guld hade trängt även till hans öron, och nu hade han kommit med flera balar pälsskinn jämte massor av vantar och mockasiner. Han skulle icke ha vågat företaga en så lång färd, om han icke gjort sig räkning på en ansenlig vinst. Men hans förväntningar försvunno till ett intet i jämförelse med vad han skördade. Hans stoltaste drömmar hade rört sig omkring hundra procent, men han förtjänade tusen. Och som en indian ägnade och anstod, slog han sig ned på platsen för att sköta sina affärer långsamt och omsorgsfullt, om han också skulle behöva hela sommaren och det återstående av vintern för att avyttra sina varor.

I Fort Yukon såg Vitkäft för första gången vita människor. Jämförda med hans första bekantskaper

indianerna föreföllo de honom som ett annat slags varelser, en sorts övergudar. Han fick det intrycket att de ägde ännu större makt, och makt är betingelse för gudom. Vitkäft resonerade sig icke till detta, hans intelligens kom icke till den skarpsinniga slutsatsen, att de vita gudarna voro mäktigare än hans egna. Det var en känsla och ingenting annat, men den var icke desto mindre stark och mäktig. Liksom under hans valptid de av människohänder resta indiantälten genom sin storlek gjort intryck på honom som ett bevis på makt, så erfor han nu samma känsla vid åsynen av husen och det stora fortet, vilket allt var uppfört av massivt timmer. Här fanns makt. De vita gudarna ägde styrka. De hade större herravälde över materien än de gudar han kände förut och bland vilka Grå Bävern var den mäktigaste. Grå Bävern var endast ett barn i makt, om man jämförde honom med de vitskinnade.

Vitkäft kände naturligtvis endast allt detta. Han var icke klart medveten därom. Men djur handla oftast på grund av känsla snarare än av kunskap, och varenda handling som Vitkäft numera företog vilade på hans känsla av att de vita männen voro övergudar. I början betraktade han dem med misstro. Ingen kunde veta, vilka okända fasor som stodo till deras förfogande, vad de kunde tillfoga för obekant ont. Han gav nyfiket akt på dem och var rädd för att de skulle lägga märke till honom. De första timmarna nöjde han sig med att smyga omkring och betrakta dem från säkert avstånd. Men då han såg att intet ont drabbade de hundar som uppehöllo sig i deras närhet, kom han närmare.

Å sin sida blev han föremål för deras stora undran. Hans varglika yttre fängslade genast deras uppmärksamhet, och de utpekade honom för varandra. Dessa åtbörder förmådde emellertid Vitkäft att vara på sin vakt, och när de försökte gå honom närmare, visade han tänderna och drog sig tillbaka. Ingen av dem lyckades komma honom så nära att de kunde lägga hand på honom, och det var nog så godt att det blev ogjort.

Vitkäft kom snart underfund med att endast ett ringa antal av dessa gudar — icke mer än ett dussintal — bodde på platsen. Varannan eller var tredje dag kom en ångbåt — ännu ett kolossalt bevis på makt — till stranden och låg där i många timmar. De vita männen kommo med dessa fartyg och reste åter sin väg med dem. Det tycktes finnas ett oändligt antal av de vita. Under de första dagarna i Fort Yukon såg han flera vita än han hade sett indianer i hela sitt liv. Och hela den följande tiden fortforo de att komma uppför floden, stanna några timmar och sedan fortsätta uppåt floden och försvinna ur sikte.

Men om dessa vita gudar voro allsmäktiga, voro deras hundar däremot icke mycket värda. Det upptäckte Vitkäft mycket snart genom att blanda sig med dem som kommo i land med sina herrar. Dessa hundar voro mycket olika till skapnad och storlek. Somliga av dem hade korta ben — för korta — och andra hade däremot långa — för långa. De hade hår i stället för ragg och somliga hade knappt det en gång. Och ingen av dem kunde slåss.

Eftersom Vitkäft var en fiende till sitt släkte, föll det sig helt naturligt att han skulle slåss med dessa

hundar. Det gjorde han också, och han fick genast ett grundligt förakt för dem. De voro vekliga och hjälplösa, gjorde ett stort oväsen, skuttade klumpigt omkring och försökte att genom styrka ersätta vad som brast dem i smidighet och list. De rusade emot honom med häftigt skall. Han tog ett språng åt sidan. Nu visste de icke vad som hade blivit av honom — och i samma stund gav han dem en knuff så att de trillade överända, varefter han genast högg dem i strupen.

Ibland hade bettet träffat halsådern, och den bitne rullade omkring i smutsen för att i nästa ögonblick slitas i stycken av de väntande indianhundarna. Vitkäft var mycket klok. Han hade för länge sedan fått lära sig att gudar blevo förargade när deras hundar blevo ihjälbitna. Och de vita utgjorde intet undantag från denna regel. Därför nöjde han sig med att kasta omkull och slita upp strupen på deras hundar, varefter han drog sig tillbaka och lät de andra rycka in för att utföra den grymma avslutningen. Ty det var då som de vita männen kommo rusande och läto sin vrede tungt drabba hela flocken, medan han själv gick fri. Han kunde stå på avstånd och se på, medan stenar, käppar, yxor och alla slags vapen regnade över hans kamrater. Vitkäft var verkligen mycket klok.

Men hans kamrater blevo också sluga på sitt sätt, och denna slughet delade han med dem. De upptäckte att det endast var strax efter sedan ångbåten hade lagt till som de kunde på detta sätt driva sitt spel. Sedan de första två eller tre främmande hundarna blivit överfallna och dödade, körde de vita

männen sina hundar tillbaka ombord och utkrävde en ursinnig hämnd på deras angripare. En av dem, som hade sett sin hund, en setter, slitas i stycken mitt för sina ögon, drog fram en revolver. Han fyrade hastigt av sex skott efter varandra, och sex av indianhundarna lågo där döda eller döende — ett nytt bevis på makt som inpräglades djupt i Vitkäfts medvetande.

Vitkäft njöt av det hela. Han hyste ingen ömhet för sitt eget släkte, och han var nog slug att laga så att han icke löpte någon fara. Först hade dödandet av de vita männens hundar varit en förströelse för honom. Efter en tid blev det hans egentliga sysselsättning. Han hade ingenting annat att göra. Grå Bävern var upptagen av sin handel och av att skörda rikedomar. Och Vitkäft strök omkring nere vid landningsplatsen med den vanryktade flocken av indianhundar och väntade på ångare. Så snart en sådan hade lagt till, började leken. Efter ett par minuter, så snart de vita männen hade övervunnit sin överraskning, skingrades flocken. Leken var över tills nästa fartyg anlände.

Men det kan knappast sägas, att Vitkäft tillhörde flocken. Han blandade sig icke med de övriga, utan höll sig på avstånd, sig själv trogen, och var till och med fruktad av de andra. Det var visserligen ett faktum, att han samarbetade med dem. Han stiftade grälet med den främmande hunden, medan de övriga väntade. Och när han hade kastat omkull främlingen och huggit honom i strupen, rusade de andra fram och fullbordade dådet. Men det var också ett faktum, att Vitkäft i samma stund drog sig tillbaka och lät de övriga drabbas av de vredgade gudarnas straff.

Det behövdes icke mycken ansträngning för att anstifta dessa gräl. Allt vad han behövde göra, sedan de främmande hundarna hade kommit i land, var att visa sig för dem. Så snart de fingo se honom, rusade de på honom. Det var instinkten som drev dem. Han var för dem detsamma som vildmarken — det okända, det förskräckliga, det ständigt hotande, det som lurade i mörkret bortom eldarna i den primitiva värld, där de nu samlades kring dessa eldar och skapade om sina instinkter, lärde sig att frukta denna vildmark, från vilken de ursprungligen stammade, men som de hade övergivit och förrått. Generation efter generation, från forntid till nutid, hade denna fruktan för vildmarken blivit inpräglad i deras natur. I århundraden hade vildmarken för dem betytt fasor och förstörelse. Och under hela denna tid hade deras herrar givit dem full frihet att döda all vildmarkens avkomma. Genom att göra detta skyddade de både sig själva och de gudar i vilkas närhet de vistades.

Och därför behövde dessa hundar, som nyss anlänt från milda sydliga trakter och kommo springande utför landgången ned på Yukons strand, endast få syn på Vitkäft för att känna en oemotståndlig drift att rusa på honom och anfalla honom. Om de också voro uppfödda i städer, låg en instinktmässig fruktan för vildmarken likväl nedlagd i deras natur. Det var icke endast med egna ögon de sågo det varglika djuret framför sig i dagens fulla ljus. De sågo honom också med sina förfäders, och deras nedärvda minne sade dem att Vitkäft var en varg, med vilken de måste ligga i fejd.

Allt detta gjorde emellertid Vitkäfts dagar ganska behagliga. Om hans blotta åsyn lockade dessa främmande hundar till anfall — så mycket bättre för honom och så mycket sämre för dem! De betraktade honom som sitt lagliga byte, och på samma sätt betraktade han dem.

Det var icke för intet som han hade sett dagens ljus i en enslig lya i vildmarken och kämpat sina första strider med ripan, vesslan och lodjuret. Och det var icke heller för intet som hans valptid hade förbittrats genom förföljelserna från Lip-Lip och hela den övriga valpflocken. Det kunde ju ha varit annorlunda, och då hade han också varit annorlunda. Hade Lip-Lip icke funnits, så hade Vitkäft tillbragt sin barndom tillsammans med de andra valparna, blivit mera hundlik och fått mera sympati för hundar. Hade Grå Bävern haft vänlighetens och ömhetens lod, kunde han därmed ha pejlat djupet av Vitkäfts natur och bragt i dagen alla slags goda egenskaper. Men det hade icke varit så. Stoffet i hans natur hade blivit format tills han blev vad han var, enstöring och ilsken, hjärtlös och grym, en fiende till hela sitt släkte.

II.

EN VANVETTIG GUD.

Några av de vita männen som bodde i Fort Yukon hade vistats länge i landet. De kallade sig för "Surdegarna" och voro mycket stolta över sin anciennitet. För alla nykomlingar hyste de det djupaste förakt. Och männen som kommo i land från ångbåtarna voro nykomlingar. Dessa kallades för chechaquos och voro smått förargade över benämningen. De bakade sitt bröd med jästpulver. Och det var den förhatliga skillnaden mellan dem och "Surdegarna", som naturligtvis bakade med surdeg, därför att de inte hade något jästpulver.

Detta ha vi nu egentligen icke med att göra. Men ett faktum var att männen i fortet föraktade nykomlingarna och hade sin glädje av att se att de råkade illa ut. Särskilt njöto de av den ödeläggelse som Vitkäft och hans illa beryktade flock anställde bland de nykomnas hundar. När ångbåtarna kommo, hade männen i fortet alltid bråttom att gå ner till stranden för att njuta av skådespelet. De längtade efter det lika ivrigt som indianhundarna, och det hade icke dröjt länge förrän de upptäckte vilken grym och listig roll Vitkäft spelade under uppträdet.

Men det fanns bland dem en man, som mer än alla de övriga njöt av denna sport. Vid första ljud från ångarens vissla kom han springande, och när den sista striden var över, när Vitkäft var borta och flocken hade skingrats, brukade han gå långsamt tillbaka till fortet med en min av saknad. Ibland, då någon verklig sydlandshund låg kullkastad och uppgav sitt dödsskrik under flockens huggtänder, kunde han omöjligt lägga band på sig, utan hoppade högt i luften och storskrek av förtjusning. Och ständigt betraktade han Vitkäft med skarpa och giriga ögon.

Denne man kallades ”Beauty”* av de andra männen i fortet. Ingen visste hans dopnamn, och han var i allmänhet känd i landet under benämningen Beauty Smith. Men han var allt annat än en skönhet. Han hade fått namnet som en antites. Ty han var alldeles oerhört ful. Naturen hade varit mer än lovligt njugg mot honom. Först och främst var han mycket liten, och på hans magra kropp satt ett ännu mera förvånande litet omfångsrikt huvud, tillspetsat uppåt. Under sina gossår, innan kamraterna gåvo honom namnet Beauty, hade han gått under benämningen ”Knappnålshuvudet”.

Bakhuvudet sluttade från toppen rakt ned till nacken, och på framsidan sluttade hjässan ned till den låga och ovanligt breda pannan. Sedan såg det emellertid ut som om naturen hade ångrat sin knusslighet, ty ansiktsdragen voro tilltagna med verkligt slöseri. Ögonen voro stora och sutto långt ifrån varandra. I förhållande till det övriga var ansiktet

* Beauty = skönhet.

kolossalt. Dit hörde en ofantlig underkäk, bred och tung och utskjutande både utåt och nedåt, så att det såg ut som om den vilade mot mannens bröst. Men detta såg kanske så ut, därför att halsen var så smal att den tycktes omöjligt kunna uppbära sin tunga börda.

Denna väldiga underkäk gav Beauty Smiths ansikte ett utseende av grym beslutsamhet. Men icke så helt ändå. Det kom sig kanske av överdriften — käken var måhända för stor. I alla händelser var hans utseende en lögn. Beauty Smith var vidt och bredt känd för att vara den fegaste av alla knäsvaga och fega stackare. Till beskrivningen på honom hör också, att hans tänder voro stora och gula, och att hans bägge ögontänder, som voro längre än de övriga, sköto fram under hans tunna läppar som rovdjursbetar. Ögonen voro gula och smutsfärgade, som om naturen hade för tillfället blivit strandsatt på färg och blandat ihop vad som fanns kvar i de olika tuberna. Och det var på samma sätt med hans hår, som växte sparsamt och ojämnt. Även det var smutsgult med något mörkare tofsar här och där, vilka reste sig i ojämna tuvor likt säden på ett fält där stormen har farit fram.

Med ett ord — Beauty Smith var ett vidunder av fulhet, men det kunde man ju icke klandra honom för. Felet låg annorstädes. Naturen hade format honom sådan, och han kunde icke göras ansvarig för det. Han lagade maten åt de andra männen i fortet, han diskade och gjorde allt släparbete. Och de föraktade honom icke. De tolererade honom snarare på ett mycket humant sätt, så som man i allmänhet tolererar

varelser som blivit styvmoderligt behandlade av naturen. De voro dessutom även rädda för honom. Hans utbrott av fegt raseri kommo dem att inse att han kunde ge dem ett skott i ryggen eller lägga gift i deras kaffe. Men någon måste laga maten, och vilka brister Beauty Smith än hade för övrigt, laga mat det kunde han.

Sådan var den man som mest av alla njöt av Vitkäfts grymhet och slughet och som önskade bli hans ägare. Från första stunden försökte han komma på vänskaplig fot med honom. I början låtsade Vitkäft icke märka hans bemödanden, men när de blevo mera ihärdiga, reste han ragg och visade tänderna och gick baklänges. Han tyckte icke om Beauty Smith. Mannens hela väsen berörde honom obehagligt. Han vädrade ont hos honom, och han drog sig undan den utsträckta handen och var rädd för det tillgjort vänliga talet. Det väckte helt enkelt hans hat.

För enklare naturer äro gott och ont helt enkla begrepp. Gott är allt som medför lättnad, tillfredsställelse och upphörande av smärta. Därför tycker man om det som är godt. Ondt är däremot allt som medför obehag, fruktan och smärta, och därför blir det onda hatat. Vitkäft kände obehag i Beauty Smiths närhet. Från mannens förvridna kropp och virriga sinnen utströmmade på ett hemlighetsfullt sätt den ohälsa som bodde inom honom, likt dimman som höjer sig från feberalstrande sumpmarker. Icke på grund av resonemang och icke heller ensamt genom sina fem sinnen, utan genom andra, mera avlägsna, outredda förnimmelser fick Vitkäft den uppfattningen, att Beauty Smith var full av olycksbringande ondt, ge-

nompyrd med skadebegär och därför någonting dåligt som man gjorde klokast i att hata.

Vitkäft var i Grå Bäverns läger, när Beauty Smith besökte det för första gången. Vid blotta ljudet av hans avlägsna steg, innan han ännu hade kommit inom synhåll, visste Vitkäft vem det var som kom, och raggen reste sig genast på hans rygg. Han hade legat där i all sköns välbehag, men nu steg han plötsligt upp, och när den förhatade kom, tassade han på äkta vargmanér längst bort till lägrets utkant. Han visste icke vad de bägge männen sade, men han såg Grå Bävern och Beauty Smith i samtal med varandra. En gång pekade karlen på honom, och Vitkäft besvarade denna åtbörd med en morrning, som om han väntade att den lyftade handen skulle träffa honom, ehuru den var 50 fot långt borta. Karlen skrattade när han såg det, och Vitkäft smög sig in i skogens skydd. Men han höll huvudet vänt åt lägret för att kunna ge akt på Beauty Smith, medan han sakta gled fram över marken.

Grå Bävern vägrade att sälja hunden. Han hade blivit rik på sin handel och behövde ingenting. För övrigt var Vitkäft ett värdefullt djur, den starkaste draghund och den bästa ledare han någonsin haft. Dessutom fanns det icke make till hund, varken vid Mackenzie eller Yukon. Ty han kunde slåss. Han bet ihjäl andra hundar lika lätt som en människa dödar mygg. Vid denna förklaring lyste det till i Beauty Smiths ögon, och han sträckte begärligt ut tungan och slickade sina tunna läppar. Nej, Vitkäft var inte till salu för något pris.

Men Beauty Smith kände till indianerna. Han

kom nu ofta till Grå Bäverns läger och hade alltid en eller två mörka buteljer under rocken. Whisky har den egenskapen att framkalla törst. Och Grå Bävern blev törstig. Hans feberheta hinnor och uppbrända mage fordrade allt mer och mer av den hettande vätskan, och hans hjärna, som var helt förvirrad genom det ovana stimuleringsmedlet, tillät honom att gå hur långt som helst för att erhålla det. Pengarna, som han hade fått för sitt pälsverk, för sina vantar och mockasiner, började gå. De smälte ihop allt fortare och fortare, och ju tunnare Grå Bäverns penningspåse blev, desto häftigare blev han till humöret.

Slutligen hade Vitkäfts gud helt och hållet förlorat både pengar och humör. Ingenting återstod honom mer än hans törst, en svår egenskap i och för sig själv, och som blev allt svårare med varje nyktert andedrag han drog. Nu kom Beauty Smith igen och frågade om han ville sälja Vitkäft. Denna gång erbjöd han icke betalning i dollars, utan i whisky, och Grå Bävern var nu villigare att lyssna till anbudet.

"Kan ni ta honom, så må ni ha honom", förklarade han till sist.

Buteljerna levererades emellertid ordentligt, och efter ett par dagar sade Beauty Smith till Grå Bävern: "Det är ni som ska' ta honom åt mig!"

En kväll kom Vitkäft tassande in i lägret och slog sig till ro med en förnöjd suck. Den fruktade vite guden var inte där. Under flera dagar hade hans försök att lägga hand på honom varit så envisa, att Vitkäft hade sett sig nödsakad att undvika lägret. Han visste icke vad det var för ondt som hotade honom från dessa envisa händer. Han visste endast att

något slags ondt hotade genom dem, och att det var bäst för honom att hålla sig ur räckhåll för dem.

Men han hade knappt hunnit lägga sig, förrän Grå Bävern stapplade fram till honom och fäste en läderrem kring hans hals. Sedan satte han sig bredvid Vitkäft och behöll ändan av remmen i ena handen. I den andra höll han en butelj, som han oupphörligt satte för munnen, varefter Vitkäft hörde ett klunkande ljud.

En timme gick på detta sätt. Då hördes steg som förkunnade att någon var i annalkande. Vitkäft var den som först urskilde detta buller, och han kände igen det och reste ragg, medan Grå Bävern ännu satt där och nickade i idiotisk sömnaktighet. Vitkäft försökte att helt varligt draga läderremmen ur sin husbondes hand, men då grepo de slaknade fingrarna fastare tag och Grå Bävern vaknade.

Beauty Smith kom in i lägret och lutade sig över Vitkäft, som morrade dovt mot föremålet för sin förskräckelse, medan han uppmärksamt följde minsta rörelse av hans händer. Så sträcktes den ena handen ut och började sänka sig över hans huvud. Det dova morrandet blev allt skarpare och ilsknare. Handen sänkte sig fortfarande långsamt. Vitkäft kröp ihop under den och betraktade den illvilligt, medan morrningen blev allt häftigare och tydligen nalkades kulminationspunkten. Plötsligt högg han till så häftigt som en huggorm. Men handen flög ögonblickligen tillbaka och tänderna slogo tillsammans med en stark smäll. Beauty Smith var både rädd och ond. Och Grå Bävern gav Vitkäft ett slag på örat, så att han hukade sig ned på marken i aktningsfull lydnad.

Vitkäfts ögon följde misstänksamt varenda rörelse. Han såg Beauty Smith gå sin väg och komma tillbaka med en grov påk. Därefter lämnade Grå Bävern ändan av läderremmen i hans hand. Och Beauty Smith satte sig i gång. Remmen blev stram. Vitkäft gjorde motstånd. Grå Bävern slog honom för bägge öronen, för att förmå honom att stiga upp och följa med. Han lydde, men i detsamma tog han ett språng för att störta sig över den främmande som ville släpa honom med sig. Beauty Smith vek icke undan. Han hade just väntat sig detta. Han svängde hastigt sin påk och hejdade Vitkäft mitt i språnget genom ett slag som fällde honom till marken. Grå Bävern skrattade och nickade gillande. Beauty Smith drog åter läderremmen stram och Vitkäft kravlade sig, yr i huvudet, på fötter igen.

Han gjorde intet nytt språng. Detta enda käpprapp hade varit tillräckligt för att övertyga honom att den vite guden förstod att hantera sitt vapen, och Vitkäft var för klok att strida mot det oundvikliga. Och därför följde han ilsket Beauty Smith i hälarna med slokande svans och under ett dämpat morrande. Men Beauty Smith höll försiktigt ögonen på honom och käppen var ständigt färdig till slag.

När de kommo till fortet, band Beauty Smith honom säkert utanför och gick sedan in och lade sig. Vitkäft väntade en timme. Sedan tog han läderremmen mellan tänderna, och inom tio minuter var han fri. Han hade icke förspillt någon tid under sitt befrielsearbete. Intet gnagande i onödan. Läderremmen var genomskuren tvärsöver, nästan lika rakt som om det hade skett med kniv. Vitkäft kastade en blick upp

till fortet och morrade i det raggen reste sig på hans rygg. Så gjorde han helt om och sprang tillbaka till Grå Bäverns läger. Han var icke skyldig den främmande förskräcklige guden någon underdånighet. Men han hade givit sig i Grå Bäverns våld, och honom ansåg han att han ännu tillhörde.

Men det som hade händt upprepades om igen — med en skillnad. Grå Bävern band honom på nytt med en läderrem och överlämnade honom på morgonen åt Beauty Smith. Men sedan kom olikheten. Beauty Smith gav honom stryk. Och eftersom Vitkäft var omsorgsfullt bunden, kunde han ingenting annat göra än ta emot bestraffningen under fåfängt raseri. Både käpprapp och piskslag regnade över honom — det var den värsta tuktan han hade fått i sitt liv. Till och med den hårda bestraffning han under sin valptid hade fått av Grå Bävern var mild i jämförelse med denna.

Beauty Smith njöt av sin uppgift. Han genomförde den med verklig förtjusning. Han slukade sitt offer med girigt flammande ögon, medan han svängde piskan eller påken och lyssnade till Vitkäfts skrik av smärta och hans hjälplösa morrande och jämmer. Ty Beauty Smith var grym som alla fega. Själv kröp han ihop och gnällde inför en människas slag eller hårda ord, men sedan hämnades han på dem som voro svagare än han. Allt levande tycker om makt, och Beauty Smith var intet undantag från denna regel. Förnekad all makt bland sitt eget släkte vände han sig hämndlystet mot varelser av lägre ordning och visade sin makt gent emot dem. Men Beauty Smith hade icke skapat sig själv, och därför kunde intet klander

drabba honom. Han hade kommit till världen med förvriden kropp och ett vilddjurs instinkter. Detta var hans ursprungliga materia, och den hade icke blivit välvilligt omformad av livet.

Vitkäft visste varför han fick stryk. När Grå Bävern fäste läderremmen omkring hans hals och lade remmens ända i Beauty Smiths hand, visste Vitkäft att det var hans guds vilja att han skulle gå med Beauty Smith. Och när Beauty Smith sedan lämnade honom bunden utanför fortet, visste han att det var Beauty Smiths vilja att han skulle stanna där. Han hade således varit dem bägge olydig och förtjänat sitt straff. Han hade förut sett hundar byta om ägare, och han hade sett förrymda bli tuktade på samma sätt som han hade blivit. Han var klok, men det fanns i hans natur egenskaper som voro mäktigare än klokheten. En av dem var trofastheten. Han hyste ingen tillgivenhet för Grå Bävern, men till och med i trots av sin herres vilja och hans vrede var han trofast mot honom. Han kunde icke hjälpa det. Trofastheten var en beståndsdel i det stoff, varav han var formad. Det var en egenskap som är särskilt utmärkande för hans släkte, som skiljer det från alla andra — en egenskap, som hade gjort vargen och den vilda hunden lämpliga att överge vildmarkens frihet och sälla sig till människan som hennes följeslagare.

Sedan Vitkäft hade fått sin tuktan, släpades han återigen med till fortet. Men den gången bands han av Beauty Smith med en trästång. Man uppger emellertid icke så lätt sina gudar, och så var det också för Vitkäft. Grå Bävern var hans egen gud, och trots

Grå Bäverns vilja höll Vitkäft likväl ännu fast vid honom och ville icke uppge honom. Grå Bävern hade förrådt och överlämnat honom, men det tycktes icke göra honom någonting. Det var icke för intet som han hade givit sig med kropp och själ i Grå Bäverns våld. Vitkäft hade gjort det utan förbehåll, och bandet kunde icke slitas så lätt.

Under natten, medan alla sovo i fortet, började Vitkäft med tänderna bearbeta trästången, varmed han var bunden. Träet var hårdt och torrt, och stången var bunden så tätt intill hans hals, att han knappt kunde nå den med tänderna. Det var endast genom den yttersta ansträngning av muskler och vridning av nacken som han lyckades komma åt den med tänderna, och det var ett oändligt prövosamt arbete som räckte i flera timmar, innan han lyckades gnaga av stången och bli fri. Detta var någonting som man antar att hundar icke kunna göra. Man hade aldrig hört talas om att det hade skett. Men Vitkäft gjorde det, och i morgongryningen tassade han i väg från fortet med en bit av stången hängande vid sin nacke.

Han var klok. Men han hade varit ännu klokare, om han icke hade gått tillbaka till Grå Bävern, som redan hade svikit honom två gånger. Hans trofasthet överröstade likväl snart allt annat, och han gick tillbaka för att bli förrådd för tredje gången. Återigen måste han låta Grå Bävern fästa en rem kring hans hals, och återigen kom Beauty Smith för att hämta honom. Och denna gång fick han ännu mera stryk än förut.

Grå Bävern stod slö bredvid och såg på medan den

vite mannen skötte piskan. Han tog honom ej i försvar. Hunden var icke längre hans. När Beauty Smith upphörde att slå, var Vitkäft sjuk. En veklig sydlandshund skulle ha dött under denna grymma tuktan, men det gjorde icke han. Den skola han genomgått var strängare än deras, och han var av ett härdigare stoff. Hans livskraft var för stor. Han hängde för ihärdigt fast vid livet. Men han var mycket sjuk. Först var han ur stånd att resa sig, och Beauty Smith måste vänta en halvtimme innan han kunde bjuda till att släpa sig framåt. Men då följde han blind och vacklande Beauty Smith tillbaka till fortet.

Nu blev han bunden med en järnkedja, som trotsade alla angrepp av hans tänder, och han försökte förgäves slita lös märlan från timmerstocken, vari den var indriven. Efter några dagar företog Grå Bävern, nykter och utarmad, sin långa återfärd till Mackenziefloden. Och Vitkäft stannade kvar vid Yukon hos en husbonde som var mer än till hälften vanvettig och helt och hållet vilddjur. Men vad kan en hund ha för uppfattning av vanvett? För Vitkäft var Beauty Smith i alla händelser en verklig, om också förskräcklig gud. I bästa fall var han emellertid en vanvettig gud, men Vitkäft hade inte begrepp om vanvett. Han visste endast att han måste underordna sig sin nye husbondes vilja och lyda hans minsta infall och vink.

III.

UNDER HATETS HERRAVÄLDE.

I den vanvettige gudens våld blev Vitkäft en verklig djävul i ondska. Han hölls bunden i en fålla på baksidan av fortet, och där pinades, plågades och retades han av Beauty Smith, tills han blev alldeles galen av ilska. Den nye husbonden upptäckte snart hur ömtålig Vitkäft var för skratt, och därefter blev det hans största nöje att först pina honom en lång stund och sedan skratta åt honom av alla krafter. Skrattet var gällt och föraktfullt, och på samma gång pekade han finger åt Vitkäft. Vid sådana tillfällen blev Vitkäft fullkomligt från sina sinnen, och i sina vredesutbrott var han kanske till och med vanvettigare än Beauty Smith.

Förut hade Vitkäft endast varit fiende till sitt eget släkte, en grym fiende. Men nu blev han fiende till allt och alla, och hans fiendskap var grymmare än någonsin. Han blev pinad och plågad till den grad, att han hatade blindt och utan den ringaste gnista till reson. Han hatade kedjan som höll honom bunden, han hatade männen som tittade på honom genom stängslet kring fållan, han hatade hundarna som de hade med sig och som morrade illvilligt åt honom

i hans hjälplöshet. Han hatade själva träet i stängslet. Och först och sist och mest av allt hatade han Beauty Smith.

Men Beauty Smith hade ett syfte med vad han gjorde åt Vitkäft. En dag samlades en massa män utanför fållan. Beauty Smith gick in till honom med en käpp i handen och tog av honom kedjan. Då husbonden gått ut, flög Vitkäft upp och började rasa rundt i fållan under försök att komma åt männen därutanför. Han var praktfull att skåda i sin vrede. Han mätte fulla fem fot i längd och höll ungefär två och en halv fot över bogarna, och hans tyngd var betydligt större än en vargs av motsvarande storlek. Av sin mor hade han ärvt hundens massivare proportioner, så att han, utan den minsta smula fett eller ett uns överflödigt kött, vägde mer än nittio skålpund. Han bestod uteslutande av muskler, ben och senor — stridbart kött i bästa kondition.

Dörren till fållan öppnades på nytt. Vitkäft stannade. Någonting ovanligt var i görningen. Han väntade. Dörren öppnades litet till. Så slängdes en stor hund plötsligt dit in och dörren slogs igen efter honom. Vitkäft hade aldrig sett en sådan hund — det var en stor dogg — men inkräktarens storlek och morska uppsyn gjorde intet intryck på honom. Här var nu någonting som varken var trä eller järn och varpå han kunde uttömma sitt hat. Han tog blixtsnabbt och med öppet gap ett språng mot den nykomne och slet upp den ena sidan av hans hals. Den stora doggen skakade på huvudet, morrade hest och störtade mot Vitkäft. Men Vitkäft var än här och än där och överallt, ständigt gäckande och undvikande

sin angripare och själv oupphörligt görande nya anfall med sina mordlystna huggtänder, varefter han alltid drog sig tillbaka och undgick i tid att bli straffad.

Männen utanför stängslet jublade och klappade händerna, och Beauty Smith stod där i extas, girigt frossande av Vitkäfts bedrifter. Det hade från början icke funnits något hopp för den väldiga doggen. Han var för tung och för långsam. Till sist släpades doggen ut av sin ägare, medan Beauty Smith höll Vitkäft på avstånd med sin käpp. Så betalades de ingångna vaden, och pengar skramlade i Beauty Smiths hand.

Vitkäft lärde sig att längta efter de tillfällen då männen samlades utanför hans fålla. Ty detta betydde strid — och det var det enda sätt som numera förunnades honom att ge luft åt den livskraft han ägde. Pinad, plågad och hetsad till hat hölls han i fångenskap, så att han ej hade någon utväg att tillfredsställa detta hat utom vid dessa tillfällen, då hans husbonde ansåg lämpligt att tussa en annan hund emot honom. Beauty Smith hade värderat hans förmåga rätt, ty han gick ständigt som segrare ur striden. En dag kastades tre hundar efter varandra in till honom. En annan dag sköts en fullväxt varg, som nyss blivit fångad i vildmarken, in genom dörren. Och återigen en tredje dag måste han slåss emot två hundar på samma gång. Detta var hans svåraste strid, och ehuru han slutligen dödade bägge sina motståndare, var han själv nästan halvdöd vid stridens slut.

När hösten kom och den första snön började falla och isflagor då och då kommo flytande med strömmen, köpte Beauty Smith biljett åt sig och Vitkäft på en

ångbåt som skulle gå uppåt Yukon till Dawson. Vitkäfts rykte hade spridt sig över landet. ”Den stridande vargen”, som han kallades, var omtalad både när och fjärran, och buren vari han förvarades på ångarens däck var vanligen omgiven av nyfikna. Han morrade och rasade emellanåt, eller också låg han stilla och betraktade dem med kallblodigt hat. Och varför skulle han icke hata dem? Denna fråga gjorde han aldrig sig själv. Han kände ingenting annat än hat och uppgick fullständigt i denna lidelse. Livet hade blivit ett helvete för honom. Han var icke skapad för det trånga fängelse som vilda djur få uthärda, när de falla i människors händer. Och ändå var det just så han blev behandlad. De kringstående begapade honom, stucko in käppar mellan burens spjälor för att få honom att morra och skrattade sedan åt honom.

Dessa män, som nu utgjorde hans omgivning, formade honom till någonting mycket grymmare än han hade varit ämnad till av naturen. Men naturen hade givit honom bildbarhet. Månget annat djur skulle i hans belägenhet ha dött eller blivit helt och hållet brutet till sitt sinne, men han fogade sig efter omständigheterna och fortfor att leva med obrutet sinne. Möjligen skulle Beauty Smith, hans djävulske plågare, vara i stånd att krossa honom till sist, men ännu syntes intet tecken till att han skulle lyckas.

Om Beauty Smith hyste en djävul inom sig, så gjorde Vitkäft detsamma — och dessa båda rasade oavbrutet mot varandra. I forna tider hade Vitkäft haft den klokheten att ödmjuka sig inför en man med käpp i handen, men nu var denna klokhet försvunnen.

Blotta åsynen av Beauty Smith var nog för att försätta honom i det vildaste raseri. Och när de kommo varandra nära och han hade drivits tillbaka genom käpprapp, fortsatte han likväl att morra och visa tänderna. Det tog aldrig slut på hans morrande. Hur förfärligt han än blev slagen, morrade han alltid på nytt, och när Beauty Smith uppgav försöket att tysta honom och gick sin väg, förföljdes han av Vitkäfts trotsiga morrning, medan det uppretade djuret rusade mot burens spjälor för att ge luft åt sitt hat.

När ångbåten anlände till Dawson, fördes Vitkäft i land. Men han fortfor att leva ett offentligt liv, i en bur som ständigt var omgiven av nyfikna. Han förevisades som "Den stridande vargen", och man betalade femtio cents i guldstoft för att få se honom. Aldrig fick han någon ro. Hade han lagt sig att sova, kördes han upp med en spetsig käpp — åskådarna måsta ha valuta för sina pengar. Och för att förevisningen skulle bli intressant hölls han i ett ständigt raseri. Men värre än allt detta var den atmosfär vari han levde. Han ansågs för det förskräckligaste vilddjur man någonsin kunde få se, och denna allmänna opinion fördes fram till honom i hans fängelse, den trängde med luften mellan burens spjälor. Varje ord, varje försiktig rörelse av de utomstående inpräglade hos honom vilket fruktansvärdt vilddjur han var. Och allt detta var som att lägga nytt bränsle på elden. Följden kunde ej bli mer än en, och det var att hans ilska frossade av sig själv och tilltog i styrka. Det var endast ett nytt bevis på hans bildbarhet, hans benägenhet att låta inverka på sig av omständigheternas tryck.

Utom att han exponerades som vilddjur uppträdde han också som yrkesslagskämpe. Med oregelbundna mellantider, när helst en strid kunde arrangeras, blev han uttagen ur sin bur och förd till skogarna några mil från staden. Det skedde vanligen nattetid, för att man skulle undvika varje ingripande av Territoriets ridande polis. Efter några timmars väntan, då den nya dagen hade kommit, anlände publiken jämte hunden mot vilken Vitkäft skulle slåss. På detta sätt kom han att slåss med hundar av alla storlekar och raser. Det var i ett barbariskt land, männen voro barbarer, och striden stod vanligen på liv och död.

Eftersom Vitkäft fortsatte med dessa strider, var det tydligen hans motståndare som ljöto döden. Han led aldrig nederlag. I sin tidiga ungdom hade han blivit tränad genom striderna mot Lip-Lip och hela flocken av unghundar, och därav hade han stort gagn. Först och främst behöll han ju så hårdnackat sitt fotfäste. Ingen av hans motståndare kunde få omkull honom. Och detta var likväl varghundarnas favoritknep — att störta emot honom, antingen direkt eller med en oväntad svängning, för att träffa hans bog och kasta honom överända. Mackenziehundar, Eskimå- och Labradorhundar, varghundar och Malemutehundar — alla försökte detta knep mot honom, och alla misslyckades. Han hade aldrig förlorat fotfästet. Detta berättade den ene för den andre bland åskådarna, och de voro ständigt lika nyfikna att se efter, om det ändå inte slutligen skulle ske. Men de blevo ständigt bedragna i sina förväntningar.

Så var det också hans blixtlika snabbhet. Den gav honom en oerhörd fördel framför hans motstån-

dare. Vilka erfarenheter de än kunde ha i fråga om strider, så hade de likväl aldrig mätt sig med någon hund som varit så snabb i sina rörelser som han. Och hans omedelbara attack måste också tagas med i räkningen. Hundar i allmänhet voro vana vid preliminärer — att morra, resa ragg och gläfsa — och hundar i allmänhet voro omkullkastade och hade fått dödshugget, innan de ännu hade börjat striden eller hämtat sig från sin överraskning. Detta hade hänt så ofta att man tog för vana att hålla Vitkäft fast, tills hans motståndare hade gått igenom preliminärerna och således var färdig att göra sin första attack.

Men den förnämsta bland alla Vitkäfts fördelar var hans erfarenhet. Han visste mer om strid än någon av de hundar som skickades att slåss emot honom. Han hade genomkämpat flera strider, visste hur han skulle möta alla möjliga slags knep och metoder och kände själv till ännu flera knep, på samma gång som hans egen metod knappast kunde förbättras.

Tiden gick och striderna blevo allt färre. Man såg att det var omöjligt för någon hund att besegra honom, och Beauty Smith blev tvungen att låta honom mäta sig med vargar. Indianerna fångade vargar till detta ändamål, och en strid mellan Vitkäft och en varg var alltid ett säkert medel att locka folk. En gång hade han fått en fullväxt lodjurshona att slåss med, och den gången måste Vitkäft kämpa för sitt liv. Hennes snabbhet var lika stor som hans; hennes vildhet var lika stor som hans; och dessutom kämpade han med endast sina huggtänder till vapen, medan hon däremot även använde sina skarpa klor.

Efter striden med lodjuret upphörde emellertid alla

strider för Vitkäft. Det fanns inga flera djur att slåss emot — åtminstone inga som ansågos värdiga att mäta sig med honom. Han exponerades således endast som vilddjur ända till våren, då en viss hasardspelare vid namn Tim Keenan kom till landet. Med honom kom den första bulldogg som någonsin hade funnits i Klondyke. Att den hunden och Vitkäft skulle föras tillsammans var oundvikligt, och under en hel vecka var den väntade striden dem emellan det förnämsta samtalsämnet i vissa delar av staden.

IV.

I DÖDSFARA.

Beauty Smith tog kedjan från hans hals och drog sig tillbaka.

För första gången gjorde Vitkäft icke ett omedelbart anfall. Han stod alldeles stilla med öronen lagda framåt, vaksam och nyfiken, uppmärksamt betraktande det egendomliga djur som stod framför honom. Aldrig förr hade han sett en sådan hund. Tim Keenan sköt bulldoggen framåt med ett sakta: "Buss, buss!" Hunden vaggade framåt mot cirkelns medelpunkt, kort och tjock och otymplig. Så stannade han och betraktade Vitkäft med blinkande ögon.

Och nu började den omgivande folkmassan skräna: "Buss, Cherokee!" — "På honom, Cherokee!" — "Ät upp honom, Cherokee!"

Men Cherokee tycktes icke vara angelägen om att slåss. Han vände på huvudet och blinkade åt de skrikande männen, medan han på samma gång helt godlynt vaggade på sin lilla svansstump. Han var icke rädd, han var bara lat. Förresten tycktes han icke tro, att det var meningen att han skulle slåss med den där hunden som han såg framför sig. Han var icke

van att slåss med den sortens hundar, och nu tycktes han vänta på att de skulle komma med en riktig hund.

Så gick Tim Keenan in på banan och lutade sig över Cherokee och strök honom över bägge bogarna med sina händer mot luggen, på samma gång som han gav honom några små lätta knuffar framåt. Detta tycktes verka retande, ty nu begynte Cherokee morra helt sakta, långt nere i strupen. Det var ett slags rytmisk överensstämmelse mellan dessa morrningar och de rörelser mannen gjorde med sina händer. Morrningen blev starkare mot kulminationspunkten av varje knuff framåt, varefter den avtog för att börja på nytt vid nästa rörelse. Slutet av varje röreles accentuerades alltid häftigt, och då Cherokee fick sin knuff, steg morrningen till ett gläfs.

Detta underlät icke att utöva sin verkan på Vitkäft. Raggen började resa sig på hans rygg. Så gav Tim Keenan sin hund en sista knuff framåt och drog sig tillbaka. När den kraft som fört Cherokee framåt upphörde att verka, fortsatte han vidare av egen fri vilja, skumpade raskt framåt på sina krokiga ben. Nu slog Vitkäft till. Ett skri av förvåning och beundran skar genom luften. Han hade noga beräknat avståndet och anfallit sin fiende snarare som en katt än som en hund. Och med samma kattlika snabbhet och smidighet hade han redan huggit till med sina tänder och tagit ett hopp tillbaka.

Bulldoggen blödde av ett sår i sin tjocka hals, bakom ena örat. Han visade intet tecken till vrede, morrade icke ens, men han vände sig om och följde efter Vitkäft. De bägge kämparnas olika beteende — den enes snabbhet och den andres stadiga lugn — hade

väckt åskådarnas partisinne, och nya vad ingingos oupphörligt, varjämte de ursprungliga höjdes. Om och om igen gjorde Vitkäft nya anfall, högg till och drog sig tillbaka osårad — och lika ihärdigt följde hans egendomliga motståndare efter honom utan någon synnerlig brådska, visst icke långsamt, men stadigt och beslutsamt, på ett visst affärsmässigt sätt. Han hade tydligen något ändamål med sin metod — det fanns någonting för honom att göra, vilket han var fast besluten att göra, och från vilket ingenting kunde distrahera honom.

Hela hans beteende, allt vad han företog sig, var stämplat av målmedvetenhet. Vitkäft kände sig helt förbryllad. Aldrig hade han sett en sådan hund som denna. Han hade ingen skyddande päls. Han var mjuk och len och blödde mycket lätt. Där fanns ingen tjock ragg som gäckade Vitkäfts tänder, så som det ibland hade hänt honom med hundar av hans egen ras. Varje gång han högg till, trängde hans tänder lätt in i motståndarens mjuka kött — det såg ut som om han icke vore i stånd att försvara sig. En annan sak som förbryllade Vitkäft var att den andre aldrig uppgav något skrik eller tjut, vilket han var van att höra från de andra hundarna, med vilka han hade slagits. Utom ett dovt morrande eller ett slags grymtning bar doggen sin tuktan under tystnad. Och aldrig ett ögonblick upphörde han att förfölja honom.

Cherokee var varken långsam eller slö. Han kunde vända sig om och virvla omkring hastigt nog, men då fanns Vitkäft aldrig där. Cherokee var också förbryllad. Han hade aldrig förut kämpat med en sådan

hund, som han icke kunde komma in på livet. Begäret att törna ihop hade alltid varit ömsesidigt. Men här hade han en motståndare som ständigt höll sig på avstånd, som dansade och hoppade och var än här, än där och överallt. Och när han hade huggit tänderna i honom, höll han icke fast, utan släppte ögonblickligen och var borta med ens.

Men Vitkäft kunde icke komma åt den mjuka undersidan på sin fiendes hals. Bulldoggen var för lågväxt och hans massiva käkar voro också ett skydd. Vitkäft anföll honom gång på gång och var själv oskadad, medan Cherokee hade fått sår på sår. Bägge sidorna av hans hals och huvud voro sönderslitna. Han blödde ymnigt, men han visade ingen förvirring eller nedslagenhet. Han fortsatte endast sin envisa förföljelse. En gång, då han åter hade blivit gäckad i ett försök att anfalla sin fiende, stannade han och betraktade blinkande de kringstående, i det han samtidigt viftade med sin lilla svansstump till tecken att han var villig att fortsätta striden.

I samma ögonblick var Vitkäft åter över honom och borta igen, sedan han i förbigående hade slitit upp hans ena tätt åtsittande lilla öronlapp. Med en liten fnysning av harm återtog Cherokee sin förföljelse, höll sig på insidan av den cirkel Vitkäft beskrev och bemödade sig att ge Vitkäft ett mördande hugg i halsen. Bulldoggen förfelade sitt mål på en hårsmån när, och Vitkäft hälsades med hurrarop, då han plötsligt undvek faran genom ett hopp åt motsatt håll.

Tiden led. Vitkäft fortfor att dansa omkring, gäckande och undvikande, angripande och retirerande, ständigt tillfogande sin fiende skada. Och alltjämt

skumpade bulldoggen efter honom med samma grymma beslutsamhet. För eller senare skulle han fullborda sitt uppsåt och göra den kupp, som måste skaffa honom seger. Under väntan därpå tog han emot all den tuktan den andre kunde ge honom. Hans små tuvor till öron hade förvandlats till tofsar, hans hals och skuldror hade fått minst tjugu sår, och till och med hans läppar voro sönderhuggna och blodiga — alltsammans till följd av dessa blixtsnabba anfall som han aldrig kunde förutse eller undvika.

Många gånger hade Vitkäft försökt kasta omkull Cherokee, men skillnaden i deras höjd var för stor. Cherokee var för lågbent, för nära marken. Vitkäft gjorde emellertid sitt försök en gång för mycket. Tillfället erbjöd sig under en av hans hastiga omkastningar och reträtter. Han överraskade Cherokee med bortvändt huvud under dennes långsammare kringvirvlande. Bogen var blottställd för fara. Vitkäft trängde in på sin fiende, men hans egen bog var högt ovanför den andres, medan han stötte till honom med så stor kraft, att hans egen tyngd kastade honom tvärs över Cherokees kropp. För första gången under Vitkäfts kämpetid sågo åskådarna honom förlora fotfästet. Hans kropp gjorde en halv saltomortal i luften, och han skulle ha fallit på rygg, om han icke som en katt hade svängt sig om i luften för att komma på fötterna till marken. Det gjorde, att han i stället föll tungt på ena sidan. I nästa ögonblick var han på fötter, men just i samma ögonblick högg Cherokee honom i strupen.

Det var intet fördelaktigt grepp, ty det var för långt ned mot bröstet, men Cherokee höll fast. Vit-

käft sprang upp och virvlade ursinnigt rundt, i det han försökte skaka av sig bulldoggens kropp. Den gjorde honom alldeles utom sig, denna fastklängande och släpande tyngd. Den hindrade hans rörelser, inskränkte hans frihet. Det var som att vara fången i en fälla, och hela hans natur reste sig däremot med upprorisk vrede — en vrede, som övergick till vanvett. I flera minuter var han verkligt galen. Det lägre livet inom honom tog överhand. Kroppens begär att existera brusade och sjöd hos honom; han behärskades uteslutande av denna köttets kärlek till livet. All intelligens var utplånad. Det var som om han icke hade någon hjärna. Hans förnuft var rubbat genom köttets blinda, lidelsefulla trängtan att få leva och röra sig — att i alla händelser få röra sig, emedan rörelse var en yttring av liv.

Han svängde oupphörligt rundt, virvlade om och vred och vände sig, i det han försökte skaka av sig den femtio skålpund tunga kroppen som hängde fast vid hans hals. Bulldoggen gjorde föga mer än behöll sitt grepp. Någon gång, ehuru sällan, lyckades han få fötterna på marken och för ett ögonblick trycka sig tätare intill Vitkäft. Men i nästa sekund hade han åter förlorat fotfästet och slängdes omkring i en av Vitkäfts vansinniga virvlar. Cherokee höll sig uteslutande till sin instinkt. Han visste att han gjorde det rätta genom att hålla fast, och han kände en rysning av välbehag. I sådana stunder slöt han sina ögon och lät sin kropp slängas hit och dit, hur som helst, likgiltig för allt ondt som därunder kunde drabba honom. Det betydde ingenting. Greppet i Vitkäfts strupe var huvudsaken, och det höll han fast.

Vitkäft upphörde icke förrän han var alldeles uttröttad. Han kunde icke göra någonting och han begrep ingenting av allt detta. Aldrig under alla hans strider hade det händt honom någonting sådant. De hundar han förut slagits med hade icke kämpat på det sättet. Med dem hade det bara varit "hugg, slit upp och ge dig av", "hugg, slit upp och ge dig av". Nu låg han halvt på sidan och flämtade efter luft. Cherokee, som fortfarande höll fast sitt grepp, drog i honom och försökte få honom helt och hållet över åt sin sida. Vitkäft gjorde motstånd, medan han kände hur den andres huggtänder ömsade plats, i det de hastigt och nästan omärkligt släppte efter och åter slötos tillsammans med en tuggande rörelse. Med varje sådan rörelse kom greppet närmare hans strupe. Bulldoggens metod var att hålla fast vad han hade och gå vidare, när ett gynnsamt tillfälle bjöds. Och när Vitkäft var stilla, var tillfället gynnsamt. Då Vitkäft kämpade emot, nöjde sig Cherokee med att endast hålla fast.

Cherokees runda nacke var det enda av hans kropp som Vitkäft kunde komma åt med sina tänder. Han grep tag på den fläck, där nacken skjuter ut mellan bogarna, men han kände icke till den där tuggande metoden, och icke heller voro hans käkar lämpade för den. Han bet och slet spasmodiskt en stund där han kom åt. Men så upptäckte han att de hade ändrat läge. Bulldoggen hade lyckats få honom på rygg och låg över honom, fortfarande hållande sig fast med tänderna i hans strupe. Som en katt böjde nu Vitkäft sina bakben inåt och började bearbeta sin fiendes mage med långa tag av de sargande klorna.

Cherokee hade antagligen fått sina inälvor utrivna, så vida han icke hastigt svängt sig om — utan att likväl släppa greppet i strupen — så att hans kropp kom i rät vinkel mot Vitkäfts.

Det var ingen möjlighet att komma ifrån det där greppet. Det var som ödet självt — lika obevekligt. Långsamt kröp det uppåt strupen. Det enda som stod mellan Vitkäft och döden var den lösa huden på hans hals med dess tjocka pälsbetäckning. Den blev till en tjock rulle i Cherokees mun, och den grova raggen så godt som trotsade hans tänder. Men så ofta tillfälle gavs, tog han bit för bit, mer och mer av det lösa skinnet med håret i sin mun, och följden var att han så småningom skulle strypa Vitkäft. Han började redan andas med svårighet.

Det började se ut som om striden vore avgjord. De som hade hållit på Cherokee jublade och erbjödo rent löjliga vad. De som hållit på Vitkäft voro nedslagna i samma mån och vägrade att gå in på tio mot ett eller tjugo mot ett, ehuru en av männen var nog djärv att ingå ett vad på femtio mot ett. Det var Beauty Smith. Han tog ett steg in på stridsplatsen och pekade finger åt Vitkäft. Sedan brast han i ett föraktfullt och gäckande skratt. Det åstadkom önskad verkan. Vitkäft blev vild av raseri. Han tog hela sin återstående styrka till hjälp och kom på fötter. Medan han stapplade omkring på stridsplatsen med sin femtio skålpund tunga fiende fortfarande släpande vid strupen, övergick hans ilska till panik. Det lägre livet inom honom kom åter till välde, och hans förnuft gav vika för köttets begär att få leva. Han svängde rundt, rundt och tillbaka igen, stapplade, föll och reste sig åter och

åter, reste sig till och med emellanåt på bakbenen och lyfte sin fiende högt över marken — allt under det han förgäves bjöd till att skaka av sig döden som höll honom i strupen.

Slutligen föll han baklänges till marken, det var slut med hans krafter. Bulldoggen ömsade hastigt sitt grepp, tog det mera inåt, tuggade åt sig mer och mer av det raggklädda köttet och drog hårdare till om strupen än förut. Det hurrades för segraren och på många håll skreks med förtjusning "Cherokee!" — "Cherokee!", vilket Cherokee besvarade genom en kraftig viftning med sin korta svans. Men bifallet verkade ingalunda distraherande på honom. Det fanns ingen sympatisk förbindelse mellan hans svans och hans massiva käkar. Den ena kunde gärna vifta, medan de andra höllo fast sitt ohyggliga grepp om Vitkäfts strupe.

Åskådarna blevo störda i stället. Det hördes ett klingande av klockor. Och det hördes ett rop av pådrivare. Alla utom Beauty Smith sågo sig om med orolig förväntan — man var rädd att det var polisen som kom. Men det var uppifrån och icke nedifrån vägen som två män närmade sig med släde och hundar. De hade tydligen varit ute på någon rekognoscering uppåt vattendraget. När de fingo se den samlade folkmassan, höllo de in sina hundar och kommo fram för att se efter vad orsaken till samlingen kunde vara. Pådrivaren hade mustascher, men den andre, som var längre och yngre, var slätrakad, och hans ansiktsfärg var frisk och blomstrande efter ansträngningen att springa bredvid släden i kylan.

Vitkäft hade egentligen upphört att strida. Då

och då gjorde han ett spasmodiskt motstånd, som icke gagnade till någonting. Han kunde ännu få en smula luft, men detta lilla blev allt mindre och mindre under det skoningslösa greppet, som drogs till allt hårdare och hårdare. Trots hans skyddande pälspansar skulle den stora ådern i hans hals för länge sedan ha varit avskuren, om icke bulldoggens första hugg hade träffat honom så långt nedåt bröstet. Cherokee hade behövt lång tid för att småningom tugga sig uppåt, så mycket mer som han hela tiden måste ha munnen full med raggbeväxt hud.

Under tiden hade den djävulska vilddjursnaturen hos Beauty Smith fått makt med hans hjärna och kuvat den smula sundt förnuft som han möjligen ägt. När han såg att Vitkäfts ögon började bli glasartade, visste han utan tvivel att striden var förlorad. Då bröt det löst. Han rusade fram till Vitkäft och började vildt ge honom spark på spark. Det hördes visslingar från folkmassan och rop att han skulle låta bli, men det var alltsammans. Medan det pågick och Beauty Smith ännu fortfor att sparka, uppstod en plötslig rörelse bland folkmassan. Den unge nykomlingen trängde sig fram, i det han utan krus eller hänsyn knuffade undan männen till höger och vänster. När han hade brutit sig igenom till stridsplatsen, stod Beauty Smith just färdig att ge Vitkäft en ny spark. Med hela sin tyngd vilade han på den ena foten och hade svårt att hålla balansen. I detta ögonblick gav den nykomne honom ett slag med knuten näve midt i ansiktet. Beauty Smiths fot lämnade plötsligt marken och hela hans kropp tycktes göra en volt genom luften, då han störtade överända och föll

ned på snön. Nu vände sig den nykomne mot de kringstående.

"Fega uslingar!" utbrast han. "Vilddjur!"

Han skälvde av vrede — en rättvis vrede. Hans gråa ögon lyste med stålets skarpa glans, då de blixtrade mot hopen av åskådare. Beauty Smith hade emellertid åter kommit på fötter och närmade sig lömskt och fnysande. Den nykomne förstod icke hans avsikt. Han visste icke hur feg den andre var, och han trodde att han kom för att slåss. Med ett: "Usla kreatur!" kastade han honom ännu en gång överända på samma sätt som förut. Nu ansåg Beauty Smith att snön var den säkraste platsen för honom, och han låg kvar där han hade fallit, utan att göra något bemödande att resa sig.

"Hitåt, Matt, och hjälp till!" ropade den nykomne till sin pådrivare, som hade följt efter honom genom folkhopen.

De bägge männen lutade sig ned över hundarna. Matt tog tag i Vitkäft och höll sig färdig att dra, när Cherokees tänder skulle släppa efter. Detta försökte den yngre åstadkomma genom att gripa tag i bulldoggens käkar och tvinga dem att skilja sig åt. Men det var ett fåfängt företag. Medan han drog och vred och vrickade av alla krafter, utbrast han mellan varje pustande andedrag: "Eländiga uslingar!"

Folkhopen började bli bråkig, och en del av åskådarna protesterade mot att sporten skulle fördärvas. Men de tystnade, när den nykomne ett ögonblick lyfte upp sitt huvud och stirrade på dem med en skarp blick.

"Fördömda kreatur!" dundrade han slutligen och återtog därpå sitt arbete.

"Det tjänar ingenting till, mr Scott — ni får aldrig hans käftar åtskils på det sättet", förklarade Matt efter en stund.

De höllo upp med sina bemödanden och betraktade noga de fast sammanslutna fienderna.

"Han blöder inte mycket", sade Matt. "Har inte fått in tänderna riktigt än."

"Men det kan i alla fall ske när som helst", förklarade Scott. "Såg ni, Matt! Nu ömsade han tag igen!"

Den yngres oro för Vitkäft tilltog allt mer. Han gav Cherokee det ena ursinniga slaget på huvudet efter det andra. Men det bidrog icke att skilja hans käftar åt. Cherokee viftade på sin svansstump till tecken att han mycket väl förstod vad meningen var med slagen, men att han också visste att han var i sin fulla rätt och endast gjorde sin plikt genom att hålla greppet fast.

"Vill ingen av er hjälpa till?" ropade Scott utom sig till de kringstående.

Men ingen erbjöd sin hjälp. I stället började man överhopa honom med sarkastisk uppmuntran och skämtsamma råd.

"Ni får lov att ha någonting att bända med", tillrådde Matt.

Den andre tog sin revolver ur hölstret och försökte tränga in dess pipa mellan bulldoggens käkar. Han stötte och stötte så hårdt, att stålets klang mot de sammanslutna tänderna tydligt hördes rundt omkring. Bägge männen lågo på knä, lutade över hundarna. Nu kom Tim Keenan in på stridsplatsen. Han stannade bredvid Scott och rörde vid hans axel, i det han sade med olycksbådande eftertryck:

"Låt bli att bryta av hans tänder, främling!"

"Går inte det, så skall jag bryta av hans nacke", svarade Scott och fortsatte att stöta och bända med revolverpipan.

"Jag sa', att ni ska' låta bli att bryta av hans tänder", upprepade hasardspelaren med ännu större eftertryck.

Men om det var hans avsikt att skrämma, så misslyckades det fullkomligt. Scott upphörde icke en sekund med sitt förehavande, men han såg upp på Keenan och frågade kallt:

"Er hund?"

Hasardspelaren brummade ett ja.

"Kom då och lossa hans grepp."

"Nåja, främling", sade den andre retsamt, "det rör mig inte om ni får veta, att det är något som jag inte duger till. Jag vet inte hur det skulle låta sig göra."

"Gå då ur vägen", blev svaret, "och stör mig inte. Jag är sysselsatt."

Tim Keenan stod emellertid kvar, men Scott tog ingen vidare notis om hans närvaro. Han hade lyckats få in revolverpipan mellan Cherokees käkar på ena sidan och försökte nu att få ut den på den motsatta. När även detta var gjort, bände han sakta och försiktigt, så att Cherokee måste släppa efter litet i sänder, medan Matt samtidigt bitvis drog ut Vitkäfts sargade halsskinn.

"Passa på och tag emot er hund!" kommenderade Scott.

Cherokees ägare lutade sig lydigt ned och grep ett fast tag i hunden.

"Nu!" varnade Scott, då han bände till för sista gången.

Hundarna rycktes åtskils. Bulldoggen kämpade emot av alla krafter.

"Bort med honom!" befallde Scott. Och Tim Keenan släpade Cherokee med sig från stridsplatsen.

Vitkäft gjorde flera fåfänga försök att stiga upp. En gång lyckades han komma på fötter, men benen voro för svaga att bära honom, han vacklade långsamt och sjönk tillbaka på snön. Ögonen voro glasartade och till hälften slutna. Han höll käken öppen och tungan hängde slak ut ur munnen. Alla yttre tecken tydde på att livet hade flytt. Matt undersökte honom närmare.

"Det är nästan förbi med honom", sade han, "men han andas i alla fall än."

Beauty Smith hade nu rest sig. Han kom fram för att se på Vitkäft.

"Hur mycket kan en bra slädhund vara värd, Matt?" frågade Scott.

Pådrivaren, som ännu låg på knä, lutad över Vitkäft, gjorde i hast några tysta beräkningar.

"Tre hundra dollars", svarade han.

"Och hur mycket kan man ge för en som är halvt ihjälbiten — som den här?" frågade han och vidrörde lätt Vitkäft med foten.

"Halva summan", svarade pådrivaren.

Nu vände sig Scott till Beauty Smith.

"Hörde ni, mr Vilddjur? Jag ämnar ta er hund med mig, och jag ger er hundrafemtio dollars för honom."

Han tog fram sin plånbok och räknade upp sedlarna.

Beauty Smith lade sina händer på ryggen och vägrade att röra vid de erbjudna pengarna.

"Jag säljer'n inte", sade han.

"Jo, det gör ni visst", försäkrade Scott, "eftersom jag köper honom. Här har ni edra pengar. Hunden är min."

Men Beauty Smith drog sig baklänges, fortfarande med händerna på ryggen.

Scott sprang emot honom med sin knutna hand lyft till slag. Beauty Smith kröp ihop under väntan att slaget skulle falla.

"Jag har rätten på min sida", gnällde han.

"Ni har förverkat all rätt till hunden", ljöd svaret. "Vill ni ta pengarna? Eller skall jag tukta er om igen?"

"Som ni vill då", sade Beauty Smith förskrämd. "Men jag tar pengarna under protest", tillade han. "Den där hunden är så godt som en guldgruva. Och jag vill inte bli roffad, inte. En människa har väl rättigheter också."

"Mycket riktigt", svarade Scott, i det han lämnade honom pengarna. "En människa har rättigheter. Men ni är ingen människa. Ni är ett djur."

"Vänta bara tills jag kommer tillbaka till Dawson", hotade Beauty Smith. "Då ska' jag skicka polisen på er."

"Om ni vågar öppna er mun, när vi kommer till Dawson, så skall jag låta köra ut er från staden. Begriper ni?"

Beauty Smith svarade med en grymtning.

"Begriper ni?" dundrade Scott ursinnigt.

"Ja", mumlade Beauty Smith och drog sig förskräckt baklänges.

"Ja — vad mer?"

"Ja, sir!" fräste Beauty Smith.

"Se upp! Han bits!" skrek en röst bland åskådarna, och hela hopen brast i ett skallande skratt.

Scott vände ryggen åt Smith och gick tillbaka för att hjälpa pådrivaren, som sysslade med Vitkäft.

En del av åskådarna voro redan på väg därifrån. Andra stodo kvar i grupper, pratade och sågo på. Tim Keenan närmade sig en av dessa grupper.

"Vad är det där för en gaphals?" frågade han.

"Weedon Scott", svarade någon av de tillfrågade.

"Och vem i helvete är Weedon Scott?" frågade hasardspelaren.

"Å, det är en av de där överdängarna till gruvingenjörer. Han är god vän och bror med alla storpamparna. Vill du inte råka illa ut, Keenan, så är det bäst att du håller dig ur vägen för den, det är mitt råd. Han har hela överheten på sin sida. Kommissionären är hans synnerligt gode vän."

"Jag trodde just att han var en storkaxe", förklarade Keenan. "Det var därför jag passade mig för att komma honom för när från början."

V.

OKUVLIG.

"Det är alldeles hopplöst", förklarade Weedon Scott. Han satt på tröskeln till sin hydda och såg på Matt, som svarade med en axelryckning, vilken betydde ungefär detsamma.

Varefter de bägge männen riktade sina blickar på Vitkäft, som med rest ragg och under ett ursinnigt morrande ryckte och slet i sin kedja för att komma åt slädhundarna. Efter åtskilliga lärdomar av Matt, vilka till yttermera visso blivit inpräglade med tillhjälp av käppen, hade draghundarna kommit till insikt av att de skulle lämna Vitkäft i fred; och även nu hade de sträckt ut sig på avstånd utan att låtsa om att han fanns till.

"Det är en varg, och det går inte att tämja honom", tillade Weedon Scott.

"Å, det vet jag inte ändå", invände Matt. "Nog är det bra mycket hund i honom, vad ni än må säga. Och en sak är jag i alla fall säker på, det slår inte fel."

Pådrivaren tystnade och nickade förtroligt bortåt Moosehidebergen.

"Nå, var inte så snål om det ni vet", sade Scott

skarpt, sedan han väntat en god stund. "Ut med det! Vad är det?"

Pådrivaren pekade med bakåtvänd tumme på Vitkäft.

"Varg eller hund — han må vara vilketdera som helst — men tämd har han redan varit en gång."

"Ånej!"

"Jo, säger jag er, han har gått som draghund. Se hit! Kan ni se märkena efter seltyget över bröstet?"

"Ni har rätt, Matt. Han har varit slädhund, innan Beauty Smith fick honom i sitt våld.

"Och då finns det ju inte så värst många skäl för att han inte skulle kunna bli detsamma än en gång."

"Tror ni det?" frågade Scott ivrigt. Men hoppet försvann, under det han med en skakning på huvudet tillade. "Vi ha haft honom nu i fjorton dagar, och han är nu om möjligt vildare än någonsin."

"Låt honom försöka", tillrådde Matt. "Släpp honom lös, så få vi se."

Weedon Scott betraktade honom misstroget.

"Ja, jag vet ju att ni har försökt det förut", fortfor Matt. "Men då hade ni ingen käpp."

"Nå, så försök det ni, Matt."

Pådrivaren hämtade en käpp och gick sedan fram till det bundna djuret. Vitkäft betraktade käppen på samma sätt som ett lejon i bur brukar betrakta tämjarens piska.

"Han håller ögonen på käppen", sade Matt. "Det är ett godt tecken. Han är ingen dumbom. Törs inte på mig så länge jag har den till hands. Han är då inte alldeles utan förstånd."

När handen sänktes mot Vitkäfts nacke, reste han

ragg och morrade och hukade sig ned. Men medan han med blicken följde handen som närmade sig, gav han lika noga akt på käppen i den andra, som var hotande höjd över honom. Så lossade Matt kedjan från halsbandet och drog sig tillbaka.

Vitkäft kunde knappt fatta att han var fri. Många månader hade gått sedan han kom i Beauty Smiths ägo, och under hela denna tid hade han icke varit lössläppt en enda sekund, utom vid de tillfällen då han skulle slåss mot andra hundar. Omedelbart efter stridernas slut hade han åter blivit fängslad.

Han visste ej vad han skulle ta sig till. Kanske var det något nytt djävulsknep som gudarna förehade emot honom. Han gick långsamt och försiktigt några steg, beredd att bli anfallen i vilket ögonblick som helst. Han visste inte, vad han skulle göra, alltsammans var så nytt... Han tog det försiktighetsmåttet att avlägsna sig från de bägge vakande gudarna, och han gick varsamt till hyddans hörn. Ingenting hände. Han blev helt förbluffad däröver och vände om igen, stannade på tio eller tolv fots avstånd från de bägge männen och betraktade dem oavvändt.

"Tror ni inte att han springer sin väg?" frågade hans nye ägare.

Matt ryckte på axlarna. "Måste riskeras. Enda sättet att finna ut någonting är att undersöka saken."

"Stackars djur", mumlade Scott medlidsamt. "Vad han behöver är en smula vänlighet", tillade han, varefter han reste sig och gick in i hyddan.

Han kom ut igen med ett stycke kött, som han kastade till Vitkäft. Men hunden sprang ifrån det och betraktade det misstänksamt på avstånd.

"Ur vägen, Major!" skrek Matt varnande, men varningen kom för sent.

Major hade tagit ett språng fram till köttstycket. I samma ögonblick som hans tänder slöto sig om bytet fick han en knuff av Vitkäft, så att han kastades överända. Matt rusade fram, men Vitkäft var snabbare än han. Major reste sig stapplande, men blodet som rann från hans hals färgade snön, och bildade snart en hel liten pöl.

"Det var mycket illa, men det var rätt åt honom", sade Scott hastigt.

Men Matt hade redan lyft sin ena fot för att ge Vitkäft en spark. I samma ögonblick kom ett språng, ett glimmande av huggtänder och ett häftigt utrop. Vitkäft drog sig ilsket morrande flera meter baklänges, medan Matt lutade sig ned och undersökte sitt ben.

"Han högg mig allt", tillkännagav han, i det han pekade på sina sönderslitna benkläder och den röda fläcken på kalsongerna, som spred sig allt mer och mer.

"Jag sade er ju att det var hopplöst, Matt", förklarade Scott i nedslagen ton. "Jag har tänkt på det om och om igen, också när jag inte ville det. Men nu måste det ändå gå därhän. Det är det enda vi ha att göra."

Medan han sade detta, drog han motvilligt fram sin revolver och försäkrade sig om att den var laddad.

"Hör på, mr Scott", invände Matt, "den där stackars hunden har varit i ett helvete. Och då kan ni väl inte begära att han skall komma därifrån som en ljusens ängel. Låt honom få litet tid på sig!"

"Se på Major!" svarade Scott.

Matt vände sig om och såg på den bitne hunden.

Han hade sjunkit ned på snön i sitt blod och hade tydligen icke långt igen.

"Det var rätt åt honom. Och det sa' ni ju själv, mr Scott. Han ville ta Vitkäfts kött och då blev han dödens. Det var ingenting mer än man kunde vänta. Jag skulle inte vilja ge ett dyft för en hund, som inte vill försvara sin egen föda."

"Men se på er själv, Matt! Det må nu så vara med hundarna, men ni måste ändå dra upp en gräns någonstädes."

"Rätt åt mig också", argumenterade Matt hårdnackat. "Vad skulle jag sparka honom för? Ni sa' ju själv att han hade gjort rätt. Och då hade jag ingen rättighet att sparka honom."

"Det skulle vara en god gärning att döda honom", vidhöll Scott. "Han kan inte tämjas."

"Ni borde allt ge den stackaren lite rådrum ändå, mr Scott. Han har ju inte haft tillfälle att bättra sig än. Han har nyss kommit från ett helvete, och detta är första gången han är lös. Låt honom få visa vad han duger till, och om han inte har något godt i sig, så ska' jag gärna ge honom ett skott. Nå?"

"Gud skall veta, att jag visst inte har någon lust att döda eller låta döda honom", svarade Scott och stoppade åter in revolvern. "Vi ska låta honom vara lös och se till vad vänligheten kan uträtta med honom. Jag vill genast pröva det."

Han gick bort till Vitkäft och började tala mildt och lugnande till honom.

"Bäst att ha käppen till hands", varnade Matt.

Scott skakade på huvudet och fortsatte sina bemödanden att vinna Vitkäfts förtroende.

Vitkäft var misstänksam. Någonting var på färde. Han hade dödat den där gudens hund och bitit hans sällskap — vad annat kunde han vänta än en förskräcklig bestraffning? Men trots denna förväntan var han fortfarande okuvlig som förut. Han reste ragg och visade tänderna, medan hans ögon uttryckte vaksamhet och hela hans varelse tycktes beredd att möta vad helst som skulle hända honom. Guden hade ingen käpp, och därför tålde han att han kom helt nära. Gudens hand hade sträckts ut och sänktes mot hans huvud. Vitkäft kröp ihop och spände varje nerv, då den närmade sig. Här var fara å färde — någon bedräglighet eller annat. Han kände till gudarnas händer, deras makt och deras listiga förmåga att tillfoga ondt. För övrigt hade han alltid hyst motvilja för att bli vidrörd. Hans morrning blev allt mera hotfull, han hukade sig ned allt mer, men handen fortfor att sänka sig. Han ville icke hugga sina tänder i den, och han uthärdade den hotande faran, tills hans instinkter överväldigade honom med sitt omåttliga livskrav.

Weedon Scott hade trott att han skulle vara tillräckligt snabb för att kunna undvika ett bett. Men han hade ännu ingen kännedom om Vitkäfts snabbhet, och denne högg till lika säkert och fort som en sammanringlad huggorm.

Scott uppgav ett rop av överraskning och omslöt sin sårade hand med den andra. Matt svor en väldig ed och rusade fram till honom. Vitkäft kröp ihop och drog sig baklänges, reste ragg och visade tänderna, och hans ögon lyste illvilligt och hotfullt. Nu kunde han då vänta sig en lika förskräcklig tuktan som den han brukade få av Beauty Smith.

"Hallå! Vad tänker ni göra?" ropade Scott helt plötsligt.

Matt hade rusat in i hyddan och kom ut igen med en bössa.

"Ingenting", sade han långsamt med ett vårdslöst lugn, som var antaget, "bara hålla det där löftet jag gjorde för en stund se'n. Jag ska ge honom ett skott nu, som jag sa'."

"Det gör ni inte!"

"Jag gör det. Och det ska ni få se."

Matt hade bett för Vitkäft, när han blev biten. Nu var det Scotts tur att göra detsamma.

"Ni sa' ju att vi borde ge honom rådrum. Då bör ni väl också göra det. Vi ha nyss börjat uppfostra honom, och man skall inte överge alltsammans så genast. Och — se på honom!"

Vitkäft hade sprungit bort till hörnet av hyddan, och där stod han på fyrtio fots avstånd från dem och morrade med blodstörstig ilska — icke åt Scott, utan åt hans pådrivare.

"Nej, men så har jag då aldrig i livet sett maken!" utbrast Matt förbluffad.

"Ja, ser ni nu så klok han är", inföll Scott hastigt. "Han förstår meningen med skjutvapnet lika väl som ni. Han är en hund med intelligens, och det måste vi låta honom bevisa. Ställ ifrån er bössan!"

"Gärna", svarade Matt och ställde bössan mot en vedstapel. "Se på honom!" utbrast han i nästa ögonblick.

Vitkäft hade lagt sig ned och upphörde att morra.

"Det där kan vara värdt att undersöka. Vänta!"

Matt sträckte sig efter bössan och i samma ögon-

blick började Vitkäft åter morra. Så gick han ett par steg från bössan, och Vitkäfts läppar sänkte sig genast över tänderna.

"Jag skall för ro skull göra ett annat experiment."

Matt tog bössan och började långsamt lyfta den mot axeln. Redan vid hans första rörelse hade Vitkäft böjat morra, och morrningen tilltog i styrka, ju högre bössan lyftes. Men i samma ögonblick som bössans kolv stöddes mot axeln, tog han ett hopp åt sidan och försvann bakom hyddans hörn. Matt stod och stirrade på den tomma snöytan, där Vitkäft nyss hade legat.

Pådrivaren stödde med högtidlig uppsyn bössan mot marken, varefter han vände sig om och såg på sin arbetsgivare.

"Jag håller med er, mr Scott. Den hunden är för klok att ta livet av."

VI.

EN KÄRLEKSFULL HUSBONDE.

Då Vitkäft såg Weedon Scott närma sig, reste han ragg och morrade till tecken att han icke ville underkasta sig att bli straffad. Ett helt dygn hade förflutit sedan han hade sargat handen, som nu var förbunden och bars i band. Vitkäft hade förr drabbats av fördröjda bestraffningar och han antog, att han även nu skulle få erfara en sådan. Hur skulle det kunna vara annorlunda? Han hade begått någonting som var ett helgerån för honom — han hade huggit sina tänder i en guds heliga kropp, och därtill i en vitskinnad överguds. Det låg i sakens natur, i lagen för umgänget med gudar, att någonting förfärligt väntade honom.

Guden satte sig ned på flera fots avstånd. Vitkäft kunde icke se någonting farligt däri. När gudarna straffade, brukade de stå på sina ben. För övrigt hade denne gud varken käpp eller piska eller skjutvapen. Och så var han själv fri och obunden. Ingen kedja och ingen stång höll honom fast. Han kunde rädda sig genom flykt, medan guden reste sig och kom på fötter. Men emellertid skulle han vänta och se.

Guden förblev lugn och stilla, gjorde icke en rörelse.

Och Vitkäfts morrning övergick långsamt till ett dovt mullrande, som sjönk allt längre i hans strupe och slutligen dog bort. Så började guden tala, och vid det första ljudet av hans röst reste sig raggen på Vitkäfts rygg och morrningen steg på nytt. Men guden gjorde inga fientliga rörelser, han fortsatte att tala helt lugnt. En god stund ackompanjerade Vitkäft hans tal med sitt morrande, ett slags rytmisk samstämmighet rådde mellan de bägge rösterna. Men guden fortfor att tala oavbrutet. Han talade till Vitkäft och till Vitkäft hade aldrig någon talat förut. Han talade mildt och lugnande och med en vänlighet, som så att säga kändes gripande. Mot sin egen vilja och trots alla de varningar som hans instinkt gav honom, började Vitkäft få förtroende till denne gud. Han erfor en känsla av trygghet, som stod i strid med alla hans föregående erfarenheter av människan.

Efter en lång stund steg guden upp och gick in i hyddan. Vitkäft betraktade honom misstänksamt, då han kom tillbaka. Han medförde varken käpp eller piska eller andra vapen. Icke heller höll han någonting gömt bakom ryggen i sin oskadade hand. Han satte sig på samma ställe som förut, på flera fots avstånd. Och han räckte fram en liten bit kött. Vitkäft spetsade öronen och såg sig för helt misstänksamt. Han höll ögonen både på köttbiten och på guden, beredd på att någonting kunde hända, med varje nerv spänd och färdig att rusa sin väg vid första skymt av fientlighet.

Men straffet dröjde fortfarande. Guden räckte honom endast ett stycke kött. Och det tycktes icke vara någonting galet med köttbiten. Vitkäft var emel-

lertid ännu misstänksam; ehuru köttet bjöds honom med inbjudande knyckar på handen, vägrade han att röra det. Gudarna voro allvisa, och ingen kunde veta vilken utstuderad bedräglighet som kunde lura bakom denna skenbart oskyldiga bit kött. Hans forna erfarenheter, synnerligast hos indiankvinnorna, hade lärt honom, att köttbitar och bestraffningar hade ett visst obehagligt samband med varandra.

Slutligen kastade guden köttet på snön framför Vitkäfts fötter. Han luktade försiktigt på biten, men utan att se på den. Ty medan han luktade på köttet, höll han sina ögon fästade på guden. Ingenting hände. Han tog köttbiten i munnen och svaljde den. Och ändå hände ingenting. Guden bjöd honom därefter ett nytt stycke kött. Även nu vägrade han att ta biten ur handen, och återigen kastades den till honom. Detta upprepades flera gånger om. Men så kom det en gång, då guden ej ville kasta till honom köttet. Han behöll den i handen och sträckte det inbjudande mot Vitkäft.

Köttet var godt, och Vitkäft var hungrig. Tum för tum närmade han sig med den yttersta försiktighet. Slutligen kom det ögonblick, då han beslöt sig för att ta köttet ur gudens hand. Utan att ta ögonen från honom sträckte han fram sitt huvud med öronen liggande bakåt tätt intill huvudet och raggen ofrivilligt rest på nacken. En dov morrning långt nere i strupen ljöd till en varning att han icke var att leka med. Han tog köttbiten och åt, och ingenting hände. Bit efter bit åt han upp allt som bjöds honom, och ingenting hände. Straffet dröjde fortfarande.

Han slickade sig om käften och väntade. Guden

fortfor att tala. I hans röst låg vänlighet — någonting som Vitkäft aldrig förr hade hört eller erfarit. Han kände en viss underlig tillfredsställelse, som om något behov hade blivit mättat, eller som om något tomrum i hans inre blivit fyllt. Men så kom återigen instinkten med sina varningar och påminnelser om forna erfarenheter. Gudarna voro alltid sluga och hade oberäkneliga utvägar att fullfölja sina ändamål.

Ja, var det icke det han trodde! Där sträcktes nu gudens hand emot honom med all dess förmåga att åstadkomma ondt och den sänkte sig över hans huvud. Men guden fortfor att tala. Hans röst var mild och lugnande. Trots den hotande handen ingav denna röst förtroende. Och trots den lugnande rösten väckte handen misstro. Vitkäft slets mellan de mest stridiga impulser. Det såg ut som om han var nära att flyga i stycken, så förfärlig var den självbehärskning det kostade honom att med en för honom ovan obeslutsamhet lägga band på det inre trots som ville kämpa sig fram.

Han kompromissade. Han morrade och reste ragg och lade öronen tätt intill huvudet. Men han bet icke, och ej heller sprang han sin väg. Handen sänkte sig allt mer. Den kom närmare och närmare. Den rörde vid de yttersta spetsarna av hans upprättstående hår. Han hukade sig ned. Men handen följde efter och tryckte hårdare. Skälvande och nästan rysande lyckades han likväl behärska sig. Det var en verklig plåga för honom, denna hand, som berörde honom och förmådde honom att våldföra sina naturliga instinkter. Han kunde icke på en enda dag glömma allt det onda som människohänder hade tillfogat

honom. Men det var gudens vilja att han skulle fördraga beröringen av hans hand, och han försökte att underkasta sig.

Handen lyftes och sänktes igen på ett varsamt smekande sätt. Detta upprepades gång på gång, men så snart handen lyftes reste sig raggen på nytt. Och för varje gång handen sänktes på Vitkäfts nacke, lade sig hans öron bakåt och en dov morrning mullrade i hans hals. Vitkäft gav envist ifrån sig denna varning. Därmed gav han tillkänna att han var beredd att gengälda allt ondt som kunde drabba honom. Ingen kunde veta när gudens egentliga syfte skulle uppenbaras. I vilket ögonblick som helst kunde den milda, förtroendeingivande rösten bryta ut i ett rytande av vrede, och den vänligt smekande handen kunde gripa honom som en järnkrampa och hålla honom fast för att låta honom undergå sitt straff.

Men guden fortfor att tala lika mildt och hans hand höjdes och sänktes utan ett tecken till fientlighet. Vitkäft erfor stridiga känslor. Det var motbjudande för hans instinkt. Det lade band på honom, inskränkte hans vilja till personlig frihet. Och ändå var det icke fysiskt plågsamt. Det var tvärtom rent av behagligt i kroppsligt avseende. Den smekande klappen övergick långsamt och försiktigt till en gnidning nedanför öronen, och detta ökade känslan av fysiskt välbehag. Men Vitkäft var fortfarande rädd och misstänksam, och han stod där ivrigt på sin vakt, väntande att något outrett ondt skulle träffa honom, ömsom lidande och njutande, allt efter som den ena eller andra känslan var starkast inom honom.

"Nå, det var då själva tusan —!"

Detta utrop gick över Matts läppar, då han kom ut ur hyddan med uppkavlade ärmar och med en panna smutsigt diskvatten i händerna. Han glömde att slå ut vattnet, så förvånad blev han över att se Weedon Scott upptagen av att klappa Vitkäft.

I samma ögonblick som hans röst avbröt tystnaden tog Vitkäft ett hopp tillbaka och morrade ilsket åt honom.

Matt såg på sin arbetsgivare med bedrövad och ogillande min.

"Om jag får lov att säga vad jag tänker, mr Scott, så vill jag bara ta mig friheten att tala om, att ni är en riktig stolle — minst sagt."

Weedon Scott smålog överlägset, steg upp och gick fram till Vitkäft. Han talade lugnande till honom, men icke länge, sedan sträckte han långsamt ut sin hand, lade den på Vitkäfts huvud och upprepade sina vänliga smekningar. Vitkäft fördrog alltsammans, men han höll misstänksamt ögonen på mannen som stod i dörren — icke på den som klappade honom.

"Ni må vara numro ett bland alla skickliga gruvingenjörer, mr Scott, det må så vara", förklarade pådrivaren i orakelmässig ton, "men nog gjorde ni tusan så galet, när ni inte som pojke gav er in vid en cirkus."

Vitkäft morrade åter så snart han fick höra Matts röst, men denna gång tog han ej något hopp undan den smekande handen, som strök hans huvud och nacke med långa, lugnande drag.

Detta var början till slutet för Vitkäft — avslutningen på hans forna liv under hatets herravälde. Ett nytt, ofantligt mycket bättre liv började gry för honom. Det fordrades mycken eftertanke och ett änd-

löst tålamod från Weedon Scotts sida för att åstadkomma detta. Och hos Vitkäft fordrades ingenting mindre än en hel revolution. Han måste kuva sin naturliga instinkt och döva förnuftets varningar, han måste trotsa sin egen erfarenhet och handla som om livet självt förut hade ljugit för honom.

Det liv han fordom känt hade icke allenast icke haft någon plats för mycket som han nu fick erfara, utan alla dess strömningar hade också gått åt alldeles motsatt håll mot dem han numera skulle följa. Noga taget måste han nu företa en långt större omsvängning än då han frivilligt övergav vildmarken och tog Grå Bävern till sin husbonde. På den tiden var han endast en valp, och stoffet i honom var mjukt och lätt att forma, färdigt att ta intryck av omständigheternas makt. Men nu var det annorlunda. Omständigheterna hade utfört sitt värv alltför hårdhändt. De hade omskapat och förhärdat honom till "Stridande Vargen", ilsken och oförsonlig, utan kärlek till någon eller något och utan någonting som kunde väcka sympati hos andra. Den nya förändringen fordrade nästan en fullkomlig omdaning, och detta sedan han icke längre ägde barndomens bildbarhet — då hans fibrer hade blivit sega och knutiga, då både varp och inslag i hans livs väv hade gjort honom till ett diamanthårdt, stelt och styvt fabrikat, då hans sinne hade blivit järnhårdt och alla hans instinkter och begrepp hade kristalliserats till bestämda regler, till försiktighet, antipatier och begär.

Men under denna nya orientering var det återigen omständigheterna som tryckte och tummade på honom, uppmjukade det, som hade blivit hårdt och om-

formade det på ett vackrare sätt. Weedon Scott var redskapet. Han hade trängt ända till roten av Vitkäfts natur och berörde genom sin mildhet de krafter inom honom som hade tvinat bort och nästan dött ut av brist på näring. En av dessa var kärleken. Den intog så småningom sympatiens plats, vilken känsla förut hade varit det högsta han kommit till under sin sammanlevnad med gudarna.

Men denna kärlek kom icke på en enda dag. Den började med sympati och utvecklades sedan helt långsamt. Vitkäft sprang icke sin väg, ehuru han fick gå lös, därför att han tyckte om den nye guden. Hans nuvarande liv var ju mycket bättre än det han hade fört i Beauty Smiths bur, och det var nödvändigt att han skulle ha en gud. Människans övervälde var ett behov för hans natur. Inseglet på hans beroende av människan sattes på honom redan den dag, då han vände ryggen åt vildmarken och kom krypande till Grå Bäverns fötter för att ta emot den väntade bestraffningen. Och det inpräglades ytterligare och outplånligt vid hans andra återkomst från vildmarken, när den stora hungersnöden var över och det återigen fanns fisk i Grå Bäverns by.

Därför att han behövde en gud och därför att han föredrog Weedon Scott framför Beauty Smith, stannade således Vitkäft där han var. Som ett erkännande av sin tropliktighet åtog han sig självmant att vaka över sin husbondes tillhörigheter. Han strövade omkring hyddan medan draghundarna sovo, och den första som kom dit sedan det hade blivit mörkt, måste hålla honom på avstånd med käppen tills Weedon Scott kom till hjälp. Men Vitkäft lärde sig snart

skilja mellan tjuvar och hederligt folk, uppskatta människor efter deras sätt att gå och föra sig. Den som med raska steg gick rakt på ingångsdörren fick vara i fred — fastän Vitkäft följde honom med vaksam blick ända tills dörren öppnades och han blev mottagen av husets herre. Men den som kom smygande på omvägar, som såg sig försiktigt omkring och försökte gömma sig — han hade ingen nådetid att vänta av Vitkäft, och han måste skyndsamt ge sig av därifrån med åsidosättande av all värdighet.

Weedon Scott hade åtagit sig det värvet att återupprätta Vitkäft — eller rättare sagt att godtgöra det onda som människorna hade gjort honom. Det var för Weedon Scott en princip- och samvetsfråga. Han ansåg att det onda, som hade förövats mot Vitkäft, var en skuld som människan hade ådragit sig, och att denna skuld måste betalas. Och därför bemödade han sig att vara särskilt vänlig mot "Stridande Vargen". Han gjorde det till en plikt att varje dag smeka och kela med Vitkäft, och han gjorde det länge.

Från början misstänksam och fientlig började Vitkäft småningom tycka om dessa smekningar. Men det var någonting som han aldrig kunde låta bli, och det var att morra. Han morrade från det ögonblick smekningarna började och tills de upphörde. Men det hade kommit ett nytt tonfall i dessa morrningar. Främlingar skulle ej ha märkt det — för dem var Vitkäfts mullrande ett bevis på naturlig vildhet av det mest nervskakande och blodtörstiga slag. Men Vitkäfts strupe hade fått hårda fibrer genom trägen övning med ilskna ljud under alla dessa år som hade gått sedan han första gången bjöd till att knorra så

smått av vrede i lyan där han var född, och nu kunde han icke dämpa ljuden ur denna strupe för att ge uttryck åt mildare känslor. Weedon Scott hade emellertid tillräckligt fint öra och känslig uppfattning för att märka det nya tonfallet, hur svagt det än ljöd i det hotande mullret — detta tonfall, som i någon mån påminde om ett förnöjt kurrande och som ingen annan kunde urskilja.

Med tiden började sympatiens förvandling till kärlek gå raskare. Vitkäft själv började bli medveten om sin känsla, ehuru han i denna medvetenhet icke visste vad kärlek var. Han kände det egentligt som ett tomrum i sitt inre — ett hungrande, plågande, trånande tomrum, som pockade på att bli fyllt. Det var oro och plåga, och dessa känslor lindrades endast i den nye gudens närvaro. Vid sådana tillfällen blev den underliga känslan till en glädje för honom, han erfor en vild och stormande tillfredsställelse. Men så snart han var skild från sin gud, kom oron och plågan tillbaka — tomheten inom honom sprang upp och tryckte honom med sin gapande tomhet, och hungern gnagde och gnagde oavbrutet . . .

Vitkäft genomgick nu som bäst processen att finna sig själv. Trots sin ålder och den stränghet varmed han förut pressats in i en viss form, genomgick hans natur en utvidgningsprocess. Känslor och impulser, som förut hade varit honom främmande, spirade fram inom honom. Till och med hans rättsbegrepp undergingo förändring. Förr hade han tyckt om välbefinnande och frihet från smärta och tyckt illa om obehag och det som gjorde ondt, och därför hade han rättat sina handlingar därefter. Men nu var det helt an-

norlunda. Den nya känslan, som hade fått makt med honom, förmådde honom ofta att frivilligt välja obehag och smärta för sin guds skull. Så till exempel kunde han, i stället för att om mornarna ströva omkring och skaffa sig föda eller ligga stilla i en lugn vrå, sitta i timtal utanför dörren till hyddan och vänta på att få se sin gud komma ut. Och när guden kom hem om kvällarna, brukade Vitkäft lämna den varma sovplats han hade grävt åt sig i snön för att få höra några hälsningsord och den vänliga knäppningen med fingrarna. Ja, han kunde till och med försaka kött för att få vara hos sin gud — för att få en smekning av honom eller följa honom ner till staden.

Sympatien hade förvandlats till kärlek. Och kärleken var också det sänklod, som pejlat djupet hos honom dit sympatien aldrig nått. Från detta djup hade kärleken lockat gensvar — den nya känsla som hade väckts hos honom. Han gengäldade vad som gavs honom. Hans nye herre var i sanning en gud, en kärlekens gud, en värmande och strålande gud, i vars närhet Vitkäfts natur utvecklades på samma sätt som blomman utvecklar sina blad i solens ljus och värme.

Men Vitkäft var icke demonstrativ. Han var för gammal och för fast formad att bli fallen för att uttrycka sig på nya sätt. Han var för självbehärskad, för fastrotad som enstöring. Det var för länge han hade vant sig vid enslighet, vid att hålla sig undan i retlig ondska. Han hade aldrig skällt i hela sitt liv, och nu kunde han icke heller lära sig att göra det för att hälsa sin husbonde välkommen. Han var aldrig påträngande, aldrig uttryckte han sin kärlek på något överdrivet och fjolligt sätt. Han sprang aldrig för att

möta sin gud. Han väntade endast på avstånd, men det gjorde han alltid, utan undantag. Hans kärlek yttrade sig som ett slags stum, outtalad dyrkan. Hans blick var det enda som förrådde hans känslor, ty hans ögon följde oavbrutet den älskade husbondens minsta rörelse. Och när hans gud såg på honom och talade till honom, betedde han sig med en viss tafatt stolthet, framkallad av hans kärleks fruktlösa kamp för att ge sig uttryck.

Han lärde att i många avseenden lämpa sig efter sitt nya liv. Han fick snart den uppfattningen, att han måste låta sin husbondes andra hundar vara i fred. Men hans despotiska natur förnekade sig icke, och han måste först tukta dem till erkännande av hans överlägsenhet och ledareskap. Sedan detta var gjort, hade han föga besvär av dem. De veko undan för honom, när han kom och gick eller uppehöll sig bland dem, och när han hade visat vad han ville, lydde de honom.

Av samma anledning lärde han sig fördraga Matt — som en husbondes tillhörighet. Hans herre gav honom sällan mat. Det gjorde Matt; det var hans åliggande. Men Vitkäft gissade sig ändå till, att det var husbondens mat han åt — att det var hans herre som på detta sätt födde honom indirekt. Och det var Matt som försökte lägga seltyg på honom och förmå honom att dra släden tilsammans med de andra hundarna. Men det lyckades icke för Matt. Först när Weedon Scott lade seltyget på Vitkäft och spände honom för släden, förstod han vad det var fråga om. Han tog det sedan som sin herres vilja att Matt skulle

köra honom och sköta honom, så som han körde och skötte sin husbondes andra hundar.

Slädarna i Klondyke voro olika dem som användes av Mackenzieindianerna — det fanns nämligen medar under dem. Och hundarna kördes också på helt olika sätt. Där användes ingen solfjäderformig förspänning. Hundarna gingo i en enda rad, den ene efter den andre, och drogo med dubbla linor. Här i Klondyke var den främste hunden verkligen spannets anförare. Den klokaste och starkaste av hundarna sattes alltid i spetsen, och de andra lydde honom och hyste respekt för honom. Att Vitkäft mycket fort skulle ernå denna hedersplats var oundvikligt. Han kunde icke nöja sig med mindre, och Matt måste lära sig inse det efter mycket krångel och bråk. Vitkäft valde själv ut platsen åt sig, och sedan experimentet väl var gjort, stod Matt avgjort på hans sida. Men ehuru Vitkäft numera arbetade med att dra släden om dagarna, underlät han icke att bevaka sin husbondes egendom om nätterna. På detta sätt var han ständigt på post, alltid vaksam och trofast, den värdefullaste av alla hundarna.

"Om jag får lov att säga rent ut vad jag tänker", sade Matt en dag, "så var ni en riktig klok karl, mr Scott, när ni betalade ut de där pengarna för Vitkäft och gjorde Beauty Smith yr i skallen med att slå till honom.

Weedon Scotts gråa ögon blixtrade av den gamla vaknade vreden, och han mumlade ursinnigt: "Det vilddjuret!"

Sent på våren fick Vitkäft en stor sorg. Utan föregående varning hade hans älskade husbonde försvunnit. Det hade funnits förebud, men Vitkäft förstod

sig icke på sådana saker och visste icke vad packningen av en kappsäck kunde betyda. Efteråt kom han ihåg att detta hade skett innan husbonden försvann, men när det hände, misstänkte han ingenting alls. Den kvällen väntade han som vanligt att hans herre skulle komma igen. Vid midnatt blåste det så kallt att han måste söka skydd bakom hyddan. Där låg han sedan och halvsov med spetsade öron, färdig att springa upp vid första ljud av de välkända stegen. Men vid tvåtiden drevs han av sin oro åter fram i blåsten utanför ingången, där han kröp ihop och väntade.

Men ingen husbonde hördes av. På morgonen öppnades dörren och Matt kom ut. Vitkäft betraktade honom med tankfull uppsyn. Det fanns intet gemensamt språk, varigenom han kunde bli underrättad om det han ville veta. Dagar kommo och gingo, men ingen husbonde kom. Vitkäft, som aldrig varit sjuk i hela sitt liv, blev nu sjuk av sorg. Han blev mycket sjuk, så sjuk, att Matt slutligen måste ta in honom i hyddan. Och då han skrev till sin arbetsgivare, innehöll brevet ett postskriptum angående Vitkäft.

När Weedon Scott läste sitt brev nere i Circle City, kom han till följande rader:

"Den jäkla vargen vill inte arbeta. Och inte vill han äta. Är inte mycket ruter kvar i honom nu. Alla hundarna klå upp honom. Vill nog veta vad det har blivit av er, men jag vet inte hur jag ska säga honom det. Kan nog hända att han dör."

Det var som Matt hade sagt. Vitkäft hade upphört att äta och förlorat allt sitt mod — han tog emot stryk av alla de andra. Han låg på golvet i hyddan invid spisen, utan intresse för födan, för Matt eller för

hela livet. Om Matt talade mildt till honom eller svor åt honom, så var det alldeles detsamma — Vitkäft gjorde ändå ingenting annat än såg upp på honom med mörk blick och lade sedan sitt huvud tillrätta igen på framtassarna.

Men så en kväll, då Matt satt och läste halvhögt för sig själv, stördes han av att Vitkäft började gnälla. Hunden hade stigit upp, stod med spända öron vänd mot dörren och lyssnade ivrigt. Några ögonblick senare hörde Matt steg utanför. Dörren öppnades, och Weedon Scott kom in. De bägge männen skakade hand med varandra. Därefter såg Scott sig omkring.

"Var är vargen?" frågade han.

I detsamma fick han se Vitkäft, som stod kvar där han hade legat i närheten av spisen. Han hade icke rusat fram som andra hundar. Han stod där endast och såg — och väntade.

"Å, bevare oss!" utropade Matt. "Se hur han viftar på svansen!"

Weedon Scott gick över halva rummet emot honom, i det han ropade honom till sig. Och Vitkäft kom, icke med stora hopp, men mycket fort. Han såg tafatt och förlägen ut, men då han kom närmare, fingo hans ögon ett egendomligt uttryck. En oändlig ömhet, som icke på annat sätt kunde uttryckas, tändes i dem och fortfor att lysa.

"Så där har han inte sett på mig en enda gång under hela den tid ni har varit borta", förklarade Matt.

Weedon Scott hörde honom ej. Han hade satt sig på huk framför Vitkäft och börjat smeka honom — han gned honom under öronen, han strök honom över

nacken och nedåt bogarna, han knackade honom sakta på ryggraden med sina fingerspetsar. Och Vitkäft morrade som förr — men det kurrande tonfallet hördes tydligare än någonsin.

Men detta var icke allt. Medan han nu genomströmmades av glädje och hans stora kärlek sökte att ge sig uttryck, lyckades han finna ett nytt sätt att göra det. Han förde plötsligt sitt huvud framåt och stack in det mellan den älskade husbondens arm och hans kropp. Och sedan han där hade gömt sig ända till öronen, mullrade han icke längre, utan buffade endast med nosen och höll sig kvar där han var.

De bägge männen sågo på varandra. Scotts ögon lyste av glädje.

"Ser man på!" sade Matt imponerad.

Och då han hade hämtat sig från sin häpnad, utbrast han: "Jag har alltid påstått, att den där vargen var en hund. Och nu syns det att jag hade rätt."

Sedan den älskade husbonden kommit tillbaka, hämtade sig Vitkäft mycket raskt. Två nätter och en dag tillbragte han i hyddan. Sedan gick han ut. Slädhundarna hade glömt hans forna överlägsenhet. De mindes endast hans senare tillstånd, hans svaghet och sjukdom. Så snart han kom utom dörren, rusade de på honom.

"Nu skall det bli liv och leverne av", mumlade Matt belåtet, där han stod på tröskeln och såg på. "Ge dem huden full, du varg — ge dem huden full och lite till!"

Vitkäft behövde icke dessa uppmaningar. Den älskade husbondens återkomst var alldeles nog. Livet strömmade åter mäktigt och okuvligt genom hans varelse. Han slogs av idel glädje, gav därigenom ett

uttryck åt mycket som han kände, men ej kunde ge luft på annat sätt. Striden kunde icke sluta på mer än ett sätt. Hela flocken led ett föga ärofullt nederlag och vågade sig ej tillbaka förrän det blev mörkt. Men då kommo de smygande en och en och betygade ödmjukt sin underdånighet för Vitkäft.

Sedan Vitkäft en gång lärt sig att köra in huvudet under sin husbondes arm, gjorde han sig ofta skyldig till detta ömhetsbevis. Det var hans högsta och största. Han kunde icke gå längre. Det enda, han någonsin varit särskilt rädd om, var huvudet. Han hade alltid tyckt illa om att någon rörde vid hans huvud. Det var hans ursprungliga vilda natur med dess fruktan för snaror och skador, som hade ingivit honom denna paniska förskräckelse för all beröring. Det var en dominerande instinkt hos honom, att huvudet måste vara fritt. Och gentemot den älskade husbonden blev nu detta innästlande en frivillig handling, varigenom han försatte sig själv i en ställning av hopplös hjälplöshet. Det var ett bevis på fullkomligt förtroende, på absolut självöverlåtelse — alldeles som om han hade sagt: ”Jag överlämnar mig i dina händer. Gör med mig vad du vill.”

En kväll strax efter Scotts återkomst sutto han och Matt och spelade ett parti cribbage, innan de skulle gå till sängs. ”15—2, 15—4, summa 6”, räknade Matt upp helt ivrigt. I detsamma hördes ett skrik och ett häftigt morrande utanför. De bägge männen rusade upp och sågo på varandra.

”Vargen har tagit fast någon”, sade Matt.

Ett vildt skrik av ångest och förskräckelse manade dem att skynda.

"Kom med ljus!" ropade Scott och sprang ut.

Matt följde efter med lampan och vid dess sken sågo de en man ligga på ryggen i snön. Han hade lagt armarna i kors över ansiktet och halsen — tydligen för att skydda sig mot Vitkäfts tänder. Och det var högst nödvändigt. Vitkäft var i raseri och angrep gång på gång den sårbaraste punkten. Från axeln och ned till handleden voro ärmarna på rocken, skjortan och undertröjan rivna i trasor, och själva armarna voro ohyggligt sönderslitna och överströmmade av blod.

Allt detta sågo de bägge männen vid första ögonkastet. I nästa sekund hade Weedon Scott gripit Vitkäft i halsskinnet och ryckt honom från sitt offer. Vitkäft kämpade emot och morrade, men han bets icke, och han lade sig stilla på marken efter en sträng befallning av husbonden.

Matt hjälpte den sårade på fötter. När han kom upp, sänkte han sina korslagda armar, och därvid uppenbarade sig Beauty Smiths djuriska ansikte. Pådrivaren släppte sitt grepp i karlen så hastigt som om han fått tag i en brinnande eldbrand. Beauty Smith stod där och blinkade i lampskenet och såg sig omkring. Då han fick syn på Vitkäft, förvreds hans ansikte av förskräckelse.

I detsamma upptäckte Matt två föremål, som lågo på snön. Han höll lampan intill dem och pekade på dem med foten, för att Scott skulle se dit. Det var en grov hundkedja och en väldig påk.

Weedon Scott såg dem och nickade. Icke ett ord yttrades. Pådrivaren lade sin hand på Beauty Smiths axel och vände honom åt rätt håll. Det behövdes inga ord. Beauty Smith begav sig i väg.

Under tiden klappade husbonden Vitkäft och talade till honom.

"Försökte stjäla dig, eller hur? Och du ville inte, du! Han högg i sten eller vad?"

"Måste ha trott att han fick tag i själva fan i stället", fnittrade pådrivaren.

Och Vitkäft, som ännu var helt upphetsad, reste ragg och morrade gång på gång. Slutligen lade håret sig långsamt på hans rygg, och den förnöjt kurrande tonen i hans hals, som förut hade överröstats av vreden, arbetade sig åter fram i hans strupe.

FEMTE AVDELNINGEN

TÄMD

o o o

I.

EN LÅNG FÄRD.

Det låg i luften. Vitkäft hade vädrat sig till den kommande olyckan redan innan det fanns några påtagliga tecken. Han hade ett obestämt medvetande om att en förändring var förestående. Han visste icke hur eller varför, men han hade sin förkänsla av den annalkande tilldragelsen från gudarna själva. På finare vis än de själva visste hade de förrådt sina avsikter för varghunden, som låg utanför tröskeln till hyddan, och ehuru han ej kom inom dörren, visste han ändå vad som försiggick i deras hjärnor.

"Hör bara på honom!" utbrast pådrivaren, medan de sutto till bords en kväll.

Weedon Scott lyssnade. Genom dörren trängde ett dämpat, ångestfullt gnällande som lät som kvävda snyftningar. Därefter kom ett långdraget vädrande, då Vitkäft övertygade sig om att hans gud ännu fanns därinne och icke hade begivit sig av på sin hemlighetsfulla, ensamma flykt.

"Jag tror, att vargen är alldeles galen i er", sade pådrivaren.

Weedon Scott såg på den andre med ett nästan bedjande uttryck i ögonen, ehuru detta dementerades av hans ord.

"Vad tusan skulle jag göra med en varg i Californien?" frågade han.

"Det är just vad jag säger", medgav Matt. "Vad tusan skulle ni göra med en varg i Californien?"

Men detta svar tycktes inte tillfredsställa Weedon Scott. Den andre bedömde säkert saken från orätt synpunkt

"Vanliga hundar skulle aldrig få fred för honom", fortsatte Scott. "Han skulle bita ihjäl dem genast. Om han inte ruinerade mig genom skadeersättningar, så skulle myndigheterna ta honom ifrån mig och låta döda honom.

"Ja, han är ju en riktig mördare", sade pådrivaren.

Weedon Scott betraktade honom misstänksamt.

"Det skulle aldrig gå", sade han i avgörande ton.

"Det skulle aldrig gå", upprepade Matt. "Ni skulle ju rent av bli tvungen att leja någon som tog hand om honom."

Den andres uppsyn ljusnade. Han nickade gladt.

Under den tystnad som nu följde hördes den långa halvt snyftande jämmern återigen utanför dörren, och sedan kom också den långdragna frågande vädringen.

"Man kan då inte förneka att han är fasligt fäst vid er", sade Matt.

Den andre stirrade på honom med plötslig vrede. "Håll käften, människa! Jag måtte väl veta vad jag vill och vad som är det bästa!"

"Det har ni så rätt i, men..."

"Men — vad?" fräste Scott.

"Åjo, bara att..." började pådrivaren saktmodigt. Men så bytte han plötsligt om sinnelag och det hördes att han var förargad. "Ni kan då verkligen inte behöva bli så het om huvudet för det! Att döma av ert beteende skulle man verkligen kunna tro att ni alls inte vet vad ni vill."

Weedon Scott satt en stund försänkt i eftertanke. Sedan sade han fogligare: "Ni har rätt, Matt. Jag vet verkligen inte vad jag vill, och det är just det som är svårigheten."

"Det skulle ju vara rent löjligt, om jag tog honom med mig!" utbrast han efter en stunds tystnad.

"Det håller jag med er om", ljöd Matts svar, vilket ej heller nu tycktes behaga hans arbetsgivare.

"Men hur fan kan han veta att ni tänker resa, det tar mig då riktigt", fortsatte pådrivaren oskyldigt.

"Det övergår mitt förstånd, Matt", svarade Scott med en dyster skakning på huvudet.

Så kom den dagen då Vitkäft genom den öppna dörren fick se den olycksbringande kappsäcken stå på golvet i hyddan, medan hans älskade husbonde packade ned sina saker i den. Där var också ett oupphörligt kommande och gående; det forna stilla lugnet i hyddan var stört genom en ovanlig uppståndelse och oro. Detta var ett ovedersägligt bevis, och Vitkäft hade redan vädrat sig till det. Nu hade han alltsammans klart för sig. Hans gud beredde sig till en ny flykt. Och då han icke hade tagit Vitkäft med sig på den förra, kunde denne vara säker om att även nu bli lämnad kvar.

Den natten uppgav han det långt utdragna varg-

tjutet. På samma sätt som han under sin valptid hade tjutit, när han flydde tillbaka från vildmarken till byn och fann platsen övergiven och endast en skräphög utvisade var Grå Băverns tält hade stått, riktade han även nu nosen mot stjärnorna och klagade sin sorg för dem.

De bägge männen hade nyss gått till sängs inne i hyddan.

"Han har gått ifrån maten igen", sade Matt där han låg.

En grymtning och en häftig vändning i britsen var det enda svaret från Scott.

"Så som han bar sig åt förra gången ni var borta, skulle det rakt inte förvåna mig om det nu blev slut med honom."

En ny häftig vändning i Scotts brits.

"Å, men så tig då en gång!" skrek Scott genom mörkret. "Ni naggar en ju värre än om ni vore en kvinna."

"Ni har så rätt, så rätt", svarade pådrivaren, och Weedon Scott var icke riktigt säker på att han icke hade hört honom fnittra.

Dagen därpå var Vitkäfts ängslan och rastlöshet ännu mera uppenbar. Han följde sin herre tätt i hälarna, så snart han lämnade hyddan, och låg troget utanför dörren, då Scott var inne. Genom den öppna dörren kunde han se bagaget på golvet. Förutom kappsäcken var det två stora påsar av säckväv och en låda. Matt höll på att rulla in husbondens filtar och fäll i en liten presenning. Vitkäft började gnälla när han såg det.

Längre fram på dagen kommo två indianer. Han

bevakade dem noga, medan de lastade bagaget på axlarna och gingo utför kullen företrädda av Matt, som bar kappsäcken och presenningen. Men Vitkäft följde icke efter dem. Husbonden var ännu inne i hyddan. Om en stund kom Matt tillbaka. Husbonden kom till dörren och kallade Vitkäft in till sig.

"Du stackars krake", sade han vänligt, i det han gned honom vid öronen och klappade honom på nacken. "Jag skall resa långt bort, ser du, min gubbe, och dit kan du inte följa med. Morra nu åt mig till avsked — en riktigt hygglig avskedsmorrning."

Men Vitkäft morrade icke. Efter en oroligt forskande blick stack han i stället in sin nos mellan husbondens arm och sida och nästlade in sig, så att huvudet gömdes.

"Nu blåser båten!" skrek Matt. Ty ångbåtspipan lät höra sitt skarpa ljud från Yukon. "Ni får lov att skynda er. Stäng dörren riktigt säkert. Jag går bakvägen. Nu gå vi!"

De bägge dörrarna slogos igen på samma gång, och Weedon Scott väntade tills Matt kom fram om hörnet. Inifrån hyddan hördes en långt utdragen jämmer, avbruten av snyftningar. Så kom några långa, djupa suckar.

"Ni måste ta väl vård om honom, Matt", sade Scott, medan de gingo utför kullen. "Skriv och tala om hur han bär sig åt."

"Det ska jag", svarade pådrivaren. "Hör ni?"

De stannade. Vitkäft tjöt så som hundar bruka, när deras husbönder ligga döda. En oändlig sorg gav sig luft i detta tjut, som steg och steg i hjärt-

slitande klagan, sänkte sig i förlamande smärta och steg på nytt i upprepade utbrott av förtvivlan.

Aurora var den första ångbåten för året, som gick på långtur söderut, och däcket var fullt av äventyrare som haft framgång och guldsökare som misslyckats — alla lika ivriga att komma ifrån nordlandet som de förut hade varit att komma dit. Scott stod vid landgången och skakade hand med Matt, som beredde sig att gå i land. Men Matts hand blev plötsligt slak, då hans blick sköt på sidan om Scott och riktades på någonting bakom honom. Scott vände sig om för att se vad det var. På något avstånd ifrån honom satt Vitkäft på däck och såg på honom med orolig uppsyn.

Pådrivaren svor dämpat i sin häpnad. Scott bara såg och såg.

"Ni stängde ju dörren efter er?" frågade Matt.

Scott nickade och frågade i sin tur: "Ni stängde ju bakdörren?"

"Ja, det kan ni lita på att jag gjorde", svarade Matt ivrigt.

Vitkäft lade inställsamt öronen bakåt, men han stannade där han var och gjorde intet försök att närma sig.

"Jag skall ta honom med mig i land."

Matt tog ett par steg mot Vitkäft, men hunden vek undan. Pådrivaren rusade efter honom, men Vitkäft tog sin tillflykt bakom en grupp män. Krypande och smygande gled han omkring på däcket och gäckade Matts alla bemödanden att fånga honom.

Men när Scott kallade på honom, lydde han genast.

"Ville inte komma till den, som har givit honom mat

alla dessa månader", mumlade pådrivaren harmset. "Och ni har inte givit honom en enda bit sedan den allra första tiden. Jag vill bli hängd, om jag kan begripa hur han kan veta att det är ni som är husbonden."

Scott, som hade klappat Vitkäft, lutade sig plötsligt ned och visade på hans nos. Där syntes flera färska sår, och ett sådant hade han också mellan ögonen.

Matt lutade sig nu också över honom och strök honom med handen under buken.

"Vi glömde fönstret! Han är sönderskuren under buken också! Naturligtvis har han sprungit rakt genom rutan!"

Men Weedon Scott hörde icke på honom. Han var försänkt i tankar. Auroras visselpipa ljöd för sista gången. Den ene efter den andre rusade utför landgången, som strax skulle dragas in. Matt tog av sig sin långhalsduk och beredde sig att knyta den om halsen på Vitkäft. Scott tog hans hand.

"Farväl med er, Matt, gamle gosse! Och vad varghunden beträffar, så — ja, så behöver ni inte skriva. Ser ni, jag..."

"Vad?!" skrek pådrivaren. "Ni vill väl inte säga att..."

"Jo, just det vill jag säga. Här har ni er långhalsduk. Jag skall skriva till er om honom i stället."

Matt stannade på halva vägen utför landgången.

"Han står aldrig ut med klimatet därnere", skrek han uppåt båten. "Såvida ni inte klipper honom, när det blir hett!"

Landgången drogs in och Aurora svängde ut från

stranden. Weedon Scott viftade ett sista farväl. Sedan vände han sig om och lutade sig över Vitkäft som stod bredvid honom.

"Nu måste du väl kunna morra igen, för tusan — morra bara!" sade han, i det han klappade Vitkäft på huvudet och gned honom under öronen.

II.

I SÖDERN.

Vitkäft gick i land från ångbåten i San Francisco. Han var häpen och förskräckt. Djupt inom sig oberoende av varje resonemang eller medveten handling, hade han sammanställt makt med gudom. Och aldrig hade de vita männen förefallit honom så underbara i sin gudamakt som nu, då han beträdde San Franciscos hala stenläggning. I stället för timmerhyddor såg han väldiga hus. Och gatorna voro fulla med farliga ting — vagnar, kärror och automobiler. Stora, strävsamma hästar drogo tunga foror, och de kolossala kabelvagnarna och elektriska spårvagnarna på mitten av gatorna höjde oupphörligt sina hotande skrik, alldeles som lodjuren med vilka han hade gjort bekantskap i Nordlandets skogar.

Allt detta var bevis på makt. Och i alltsammans, bakom alltsammans, stod människan styrande och härskande, visande nu som alltid sitt herravälde över materien. Det var kolossalt, det var häpnadsväckande! Vitkäft bävade. Han greps av fruktan. Liksom han i sin späda ålder hade djupt känt sin litenhet och obetydlighet den dag, då han först kom från vildmarken till Grå Bäverns by, så gjorde han även

nu, ehuru han var fullväxt och i sin fulla, stolta kraft. Och där fanns så många gudar! Han blev yr i huvudet av att se dem svärma omkring. Bullret på gatorna skar honom i öronen. Han blev förvirrad av det hemska och ändlösa rusandet och brusandet. Så som aldrig förr kände han sig beroende av den älskade husbonden, som han följde tätt i hälarna och aldrig förlorade ur sikte.

Men Vitkäft skulle icke få mera erfarenhet av staden än denna mardröm — så som han såg den föreföll den honom som någonting så overkligt och förfärande, en syn som långt efteråt oroade hans drömmar. Hans husbonde förde honom in i en godsvagn och band honom där i ett hörn vid en kedja midt ibland massor av koffertar och kappsäckar. Här regerade en undersätsig och svartmuskig gud, som gjorde mycket buller. Han kastade koffertar och packlådor hit och dit, släpade in dem genom dörren och staplade upp dem i högar, eller också slängde han dem bullersamt och ovarsamt ut genom dörren till andra gudar, som togo emot dem.

Och i detta inferno blev nu Vitkäft övergiven av sin husbonde. Eller han trodde åtminstone att han var det, tills han vädrade sig till att husbondens bagage befann sig bland det övriga. Och nu företog han sig att hålla vakt över dessa saker.

"Kunde vara på tid att ni kom", mumlade den svartmuskige, då Weedon Scott en timme därefter visade sig i dörren. "Hunden har inte låtit mig röra ert bagage med ett finger."

Vitkäft gick ut från vagnen. Han blev förvånad. Mardrömmen var förbi. Godsvagnen hade för honom

icke varit annat än ett rum i ett hus, och när han gick dit in, hade han staden omkring sig. Men nu var den försvunnen. Bråket och bullret dånade icke längre i hans öron. Framför honom låg ett leende landskap, övergjutet av solsken, vilande i lättjefull stillhet. Men han hade föga tid att undra över förvandlingen. Han tog den så som han tog alla andra obegripliga handlingar och företeelser från gudarnas sida. Det var så deras sätt.

En vagn väntade i närheten. En man och en kvinna kommo emot hans älskade husbonde. Kvinnan sträckte ut sina armar och tryckte honom intill sig — det kunde betyda fiendtlighet. I nästa ögonblick hade Weedon Scott slitit sig lös ur omfamningen och huggit tag i Vitkäft, som förvandlats till en morrande och ursinnig demon.

"Det betyder ingenting, mamma", sade Scott, i det han fortfarande höll Vitkäft fast och lugnade honom. "Han trodde att du ville göra mig något ont, och det kunde han icke tåla. Det betyder ingenting. Betyder ingenting. Betyder ingenting. Han skall snart lära sig goda seder."

"Och till dess måste jag lägga band på min ömhet för min son, när hunden finns i närheten!" sade hon skrattande. Men hon var blek och darrade av rädsla.

Hon såg på Vitkäft. Han morrade, reste ragg och blängde illvilligt på henne.

"Han skall lära sig mores och det genast", förklarade Scott.

Han talade nu vänligt till Vitkäft, så att hunden blev lugnad, men sedan bytte han om ton.

"Kusch!" sade han med fast stämma. "Kusch, sir!"

Detta var någonting som hans husbonde hade lärt honom, och Vitkäft lydde, ehuru det skedde motvilligt och dröjande.

"Nu, mamma!"

Han sträckte sina armar emot henne, men höll ögonen på Vitkäft.

"Kusch!" varnade han. "Kusch!"

Vitkäft reste ragg och höjde på sig, men sjönk tillbaka igen och såg på, medan den fiendtliga handlingen upprepades. Den hade emellertid inga onda följder, lika litet som omfamningen från den främmande guden, som följde med kvinnan. En del av packningen lades på vagnen, de främmande gudarna och husbonden stego upp, hästarna sattes i gång och Vitkäft följde efter, än springande bakom och än rusande fram till de snabba hästarna för att visa dem att han var där för att se till, att intet ont hände guden, som de drogo i väg så fort med.

Efter ungefär femton minuters färd svängde vagnen in genom ett portvalv av sten och rullade sedan vidare mellan en dubbel rad av väldiga valnötsträd. På bägge sidor om vägen sträckte sig omfångsrika gräsmattor, här och där beväxta med stora, kraftiga ekar. Närmast de välvårdade gräsmattorna lågo stora av solen brända sädesfält och lyste i läderfärg och guld. Bortom dessa reste sig brunaktiga kullar och högt belägna betesmarker. Och vid den övre ändan av gräsmattan, på den första avsatsen över dalen låg ett hus med bred portik och många fönster.

Vitkäft hade emellertid föga tillfälle att se allt detta. Knappt hade vagnen svängt in i allén, förrän han stötte på en fårhund med klara ögon, vass nos och

tydligen ovanligt ilsken. Denna hund kom emellan Vitkäft och vagnen, skilde honom således från hans herre. Vitkäft morrade icke till varning, men han reste ragg och gjorde tyst sitt vanliga mördande anfall. Men det blev aldrig fullbordat. Han hejdade sig tafatt och plötsligt mitt i språnget, satte frambenen styva mot marken, för att få stöd av dem, och blev nästan sittande på bakdelen, så ivrig var han att undvika beröring med den han velat angripa. Det var nämligen en hynda, och det är en lag för hans släkte att ha försyn för honor. För att kunna anfalla henne skulle han nödgats göra våld på sin instinkt.

Men med fårhunden förhöll det sig annorlunda. Hon var hona, och hos henne fanns ingen sådan instinkt. Men eftersom hon var en fårhund, hyste hon å andra sidan en ovanligt stark, instinktmässig förskräckelse för vildmarkens barn och i all synnerhet för vargen. I hennes ögon var Vitkäft en varg — rövaren och arvfienden, som hade lurat på hennes hjordar från första gången får samlades i flock och vaktades av någon av hennes forntida förfäder. Och därför, när han hejdade sig i språnget och satte sig för att undvika sammanstötningen, rusade hon över honom. Han morrade ofrivilligt, när han kände hennes tänder hugga honom i bogen, men han gjorde intet försök att skada henne. Han retirerade, styvbent i sin tafatthet, och försökte gå omkring henne — smög hit och dit, kretsade och vände, men alltid förgäves. Hon fanns ständigt mellan honom och den väg där han ville fram.

"Ici, Collie!" ropade den främmande mannen i vagnen.

Weedon Scott skrattade.

"Bry dig inte om det, pappa! Det är en nyttig tuktan. Vitkäft har mycket att lära, och det kan vara så godt att träningen genast tar sin början. Han reder sig nog."

Vagnen fortsatte och Collie stängde fortfarande vägen för Vitkäft. Han försökte komma förbi henne genom att ge sig av från vägen och ut på gräsplanen, men hon höll sig i en inre, kortare cirkel och var alltid till hands att möta honom med öppet gap och glimmande tänder. Så rusade han samma väg tillbaka, tvärs över körvägen och ut på den motsatta gräsplanen, men även där gick det honom på samma sätt.

Vagnen rullade bort med hans husbonde. Vitkäft såg den försvinna mellan träden. Situationen var förtvivlad. Han försökte ännu ett kretslopp. Hon följde lika fort som förut. Men nu vände han sig plötsligt emot henne. Det var hans gamla stridsknep. Han gav henne en väldig knuff bog mot bog. Och hon kastades icke allenast över ända. Hennes fart hade varit så stark, att hon rullade omkring, än på ryggen och än på sidan, medan hon bemödade sig att stanna, skrapade med klorna i sanden och gav uttryck åt sin harm och sin sårade stolthet i ett gällt skrik.

Vitkäft förspillde icke tiden. Vägen var klar, och det var allt vad han behövde. Hon satte av efter honom under ihållande gläfs och tjut. Nu hade de raka vägen framför sig, och när det var fråga om en ärlig kapplöpning, hade hon åtskilligt att lära av Vitkäft. Hon rusade framåt i vildt lopp, ansträngande sig till det yttersta, gjorde sig möda med varje hopp,

då han däremot gled stadigt undan som en vålnad, tyst och utan ansträngning.

Då han vek om hörnet och kom till inkörsporten, råkade han på vagnen. Den stod stilla, och hans herre höll på att stiga ur. I samma ögonblick och medan han ännu var i full fart, blev han plötsligt anfallen från sidan. Det var en hjorthund, som rusade på honom. Vitkäft försökte vända sig emot sin angripare. Men hans fart var för stark och hunden var för nära. Angriparen gav honom en våldsam knuff från sidan, och denna knuff kom så oväntat mitt under den starka farten, att Vitkäft störtade till marken och föll på rygg. Då han efter en häftig strid kom upp igen, var han alldeles vild. Öronen lågo bakåt tätt intill huvudet, läpparna skälvde, nosen låg i rynkor och tänderna smällde häftigt tillsammans, efter att ha på ett hår när träffat hundens mjuka hals.

Husbonden kom springande, men han var för långt borta, och det var Collie som räddade sin kamrats liv. Innan Vitkäft hann göra det dödsbringande språnget och hugget, hann Collie fram. Hon hade blivit överlistad och besegrad i kapplöpningen, för att nu icke tala om att hon utan krus hade blivit omkullkastad i sanden, och hon kom farande som en virvelvind — en inkarnation av förolämpad värdighet, rättfärdig vrede och instinktmässigt hat mot rövaren från vildmarken. Hon gav Vitkäft en knuff från sidan just då han gjorde sitt språng, och han blev ännu en gång omkullkastad och föll på rygg.

I nästa ögonblick var Weedon Scott på platsen och höll Vitkäft med ena handen, medan hans far kallade på de andra hundarna.

"Det här var då ett ganska varmt mottagande för en stackars ensam varg från Nordanland", sade hans husbonde, medan han lugnade Vitkäft med smekande händer. "I hela hans liv har man aldrig sett honom förlora fotfäste mer än en enda gång förut, och nu har han blivit omkullkastad två gånger inom trettio sekunder."

Vagnen var nu borta och flera främmande gudar hade kommit ut från det stora huset. Somliga av dem höllo sig på vördnadsfullt avstånd, men två stycken, bäggedera kvinnor, gjorde sig skyldiga till den fientliga handlingen att lägga sina armar omkring den älskade husbondens hals. Vitkäft började emellertid fördraga denna handling. Den åstadkom aldrig något ont, och det buller gudarna gjorde med sina munnar lät alls icke hotande. Dessa gudar ville också närma sig Vitkäft, men han varnade dem med en morrning att hålla sig på avstånd, och hans husbonde gjorde detsamma med ord. Vitkäft hade nu krupit tätt intill sin husbondes ben, och Scott klappade honom uppmuntrande på huvudet.

Vid tillropet: "Dick! Kusch, Dick!" hade hjorthunden gått uppför trappan till portiken och lagt sig där på ena sidan, medan han fortfor att morra och bistert höll ögonen på den främmande inkräktaren. Collie hade tagits om hand av en av de kvinnliga gudarna, som hade lagt sina armar om hennes hals och smekte och kelade med henne. Men Collie visade sig orolig och förargad, gnällande och rastlös — hon var förolämpad genom vargens tolererade närvaro, och hon var fullkomligt övertygad om, att gudarna därigenom begingo ett misstag.

Alla gudarna gingo nu uppför trappan för att gå in i byggningen. Vitkäft följde sin herre tätt i spåren. Dick, som låg i portiken, morrade högre än förut, och Vitkäft reste ragg och morrade tillbaka från trappan.

"Tag Collie med dit in och lämna de andra bägge härute, så få de kämpa striden till slut", föreslog den äldre mr Scott. "Sedan bli de säkert vänner."

"I så fall kommer nog Vitkäft att få ge bevis på sin vänskap genom att hedra den andres jordafärd med sin närvaro", svarade hans son skrattade.

Den äldre mr Scott betraktade klentroget först Vitkäft, sedan Dick och slutligen sin son.

"Du menar att..."

Weedon nickade. "Just det, menar jag, pappa. Dick skulle vara död inom en minut — allra högst två."

Han vände sig till Vitkäft. "Kom du, din varg! Det är du som måste gå med in."

Vitkäft gick styvbent uppför trappan och över vestibulens golv, med svansen rakt uppstående och ögonen riktade på Dick, för att kunna vara på sin vakt mot ett nytt anfall från sidan. På samma gång var han beredd på vilka förskräckliga saker som helst, vilka det okända kunde slunga över honom från det inre av huset. Men ingenting farligt hördes av. När han kom in, spejade han omsorgsfullt omkring sig efter det fruktansvärda väntade, men han fann ingenting. Då lade han sig med ett förnöjt mullrande vid sin husbondes fötter, noga aktgivande på allt, som tilldrog sig och ständigt beredd att rusa upp och kämpa för sitt liv mot de faror, som nödvändigt måste lura under byggnadens brutna tak.

III.

GUDENS DOMÄN.

Vitkäft var icke allenast läraktig av naturen, han hade också färdats vida omkring och visste att det var nödvändigt att rätta sig efter omständigheterna. I Sierra Vista — detta var namnet på domaren Scotts gård — började han snart bli hemmastadd. Han hade icke några allvarliga sammanstötningar med hundarna vidare. De visste mera om de sydländska gudarnas vilja än han, och han hade i deras ögon blivit kvalificerad, då han fick följa gudarna in i huset. Ehuru han var en varg, hade gudarna tagit honom i sitt skydd, och fastän detta var någonting oerhört, kunde de — gudarnas hundar — icke göra annat än lyda deras vilja och erkänna hans närvaro som berättigad.

Dick måste emellertid först gå igenom en massa stela formaliteter, innan han lugnt upptog Vitkäft som en gårdens tillhörighet. Hade Dick fått råda, skulle de snart ha blivit goda vänner, men Vitkäft var icke böjd för vänskap. Allt vad han begärde av andra hundar var att bli lämnad i fred. I hela sitt liv hade han hållit sig på avstånd från sitt eget släkte, och han önskade fortfarande få göra det. Dicks

vänskapliga preliminärer retade honom, och han avklippte dem med ett avskräckande morrande. Uppe i norden hade han fått lära sig, att han skulle lämna sin husbondes hundar i fred, och han hade icke glömt denna lärdom. Men han höll också envist på att själv få vara ostörd och han ignorerade Dick så fullständigt, att den godlynte hjorthunden snart uppgav alla försök att stifta vänskap med honom och knappast visade mera intresse för honom än för bindstolpen bredvid stallet.

Men så var det icke med Collie. Hon fördrog honom visserligen därför att det var gudarnas vilja, men detta var icke något skäl för att hon skulle låta honom vara i fred. Medvetandet om alla de oräkneliga förbrytelser, som han och hans släkte hade förövat mot hennes förfäder, var för djupt inpräglat i hennes natur. Icke på en dag eller under en generation kunde de plundrade fårfållorna glömmas. Allt detta sporrade och eggade henne till vedergällning. Hon kunde icke trotsa gudarna, som tilläto hans närvaro, men detta hindrade henne icke från att på omvägar göra livet surt för honom. En flera århundraden gammal fejd låg emellan dem, och Collie företog sig att se till att den icke blev glömd.

Hon drog fördel av sitt kön för att obehindrat reta och misshandla honom. Hans instinkt skulle aldrig tillåta honom att anfalla henne, men hennes ihärdiga förföljelser tilläto honom icke heller att förbise hennes tillvaro. När hon rusade på honom, vände han sin pälsskyddade bog mot hennes skarpa tänder och gick sedan styvbent och högdraget sin väg. Höll hon efter honom hårdt, måste han gå omkring henne i en

cirkel, med bogen vänd åt henne och huvudet bortvänt med tålig och utttråkad uppsyn. Ibland kunde hon vid sådana tillfällen ge honom ett hugg i bakdelen, som påskyndade hans reträtt och gjorde den allt annat än ståtlig. Men i regeln lyckades han bibehålla en värdighet som nästan var högtidlig. Så ofta det var en möjlighet ignorerade han hennes tillvaro och bemödade sig alltid att gå ur vägen för henne. När han såg eller hörde henne komma, steg han upp och avlägsnade sig.

Det fanns mycket för Vitkäft att lära i andra avseenden. Livet i Nordanland var det enklaste i världen, jämfört med de invecklade förhållandena i Sierra Vista. Först och främst måste han lära känna sin husbondes familj. Därpå var han på sätt och vis beredd. Liksom Mit-sah och Kloo-kooch tillhörde Grå Bävern, delade hans föda och bädd och värmde sig vid hans eld, så ansåg nu Vitkäft att alla husets medlemmar tillhörde hans älskade husbonde.

Men härvidlag fanns det också olikheter, många olikheter. Sierra Vista var en mycket vidlyftigare affär än Grå Băverns tält. Där fanns så många att ta hänsyn till. Där fanns domaren Scott och hans hustru. Där fanns husbondens bägge systrar, Beth och Mary. Där fanns hans hustru, Alice, och hans bägge barn, Weedon och Maud, små ungar på fyra och sex år. Ingen kunde på något sätt meddela honom någonting i fråga om alla dessa människor, och om blodsband och släktskap visste han icke det ringaste och skulle aldrig bli i stånd att få veta det. Men han kom mycket snart på egen hand underfund med, att de allesammans hörde hans husbonde till. Genom sina

observationer så snart tillfälle gavs, genom att ge akt på deras handlingar, deras språk och till och med tonfallen i deras röst, lärde han sedan småningom inse den olika grad av förtrolighet och ynnest de åtnjöto av hans älskade herre. Och när han hade fått denna rangskala klar, bemötte han dem därefter. Vad hans husbonde aktade högt, det värderade även han; och vad som var dyrbart för husbonden, det höll Vitkäft kärt, och det vakade han omsorgsfullt över.

Så var det med de bägge barnen. I hela sitt liv hade Vitkäft tyckt illa om barn. Han hatade och fruktade deras händer. Under den tid han vistades i indianbyarna hade han haft många långt ifrån blida erfarenheter ifråga om deras grymhet och tyranni. När Weedon och Maud först ville nalkas honom, morrade han varnande och såg bister ut. Ett par skarpa ord och ett slag av husbondens hand hade emellertid tvingat honom att underkasta sig deras smekningar, ehuru han morrade, då deras små händer vidrörde honom, och denna morrning var allt utom belåtet kurrande. Sedan upptäckte han att de bägga barnen voro hans husbonde mycket kära, och då behövdes varken slag eller skarpa ord för att de skulle få klappa honom.

Men Vitkäft hade aldrig några utbrott av ömhet. Han gav efter för sin husbondes barn, som om han förunnade dem en påkostande men uppriktig ynnest, och han uthärdade deras smekningar så som han skulle ha underkastat sig en plågsam operation. Då han icke stod ut längre, steg han upp och gick beslutsamt sin väg. Men efter någon tid började han till och med tycka om barnen. Han visade det dock icke på något särskilt sätt. Han gick aldrig till dem. Men å andra

sidan gick han icke heller sin väg när han såg dem komma, utan väntade att de skulle komma till honom. Ännu längre fram kunde man märka, att hans ögon fingo ett belåtet uttryck när de nalkades, och att han såg efter dem med saknad, då de lämnade honom för att roa sig på annat sätt.

Allt detta tillkom under pågående utveckling, och det tog tid. Näst efter barnen stod domaren Scott högst i hans aktning. Därtill fanns möjligen två skäl. Först och främst skattade husbonden honom tydligen mycket högt, och för det andra var han så stillsam. Vitkäft tyckte om att ligga vid domarens fötter i den stora vestibulen, medan han satt där och läste sina tidningar och emellanåt gav Vitkäft en vänlig blick eller ett godt ord — ett osvikligt bevis på att han tolererade Vitkäfts närvaro och hans existens. Men detta var endast då husbonden icke var närvarande. När han visade sig, upphörde alla andra att finnas till för Vitkäft.

Vitkäft tillät nu hela familjen att smeka och kela med sig, men han besvarade aldrig deras vänlighet på samma sätt som sin husbondes. Det förnöjda, kärleksfulla mullrandet nere i hans hals kunde aldrig någon av dem framkalla, och hur de än ansträngde sig, kunde de aldrig förmå honom att gömma sitt huvud hos dem, som han gjorde hos honom. Detta uttryck för hängivenhet och överlåtelse, av absolut tillit, sparade han ensamt för honom. Egentligen betraktade han de övriga av familjen uteslutande som sin älskade husbondes tillhörigheter.

Han hade också mycket snart lärt sig inse skillnaden mellan familjens medlemmar och husets tjä-

nare. De sistnämnda voro rädda för honom, ehuru han aldrig anföll dem. Detta avhöll han sig ifrån, därför han ansåg att även de voro hans husbondes tillhörigheter. Men mellan dem och Vitkäft rådde ett neutralt förhållande och ingenting vidare. De lagade mat åt husbonden och diskade och gjorde andra nyttiga saker, alldeles som Matt hade gjort däruppe i Klondyke. Med ett ord, de voro tillbehör till hushållet.

Utanför detta område fanns det ännu mera för Vitkäft att lära. Husbondens domän var vidsträckt och invecklad, men den hade sina vissa mått och gränser. Själva jordområdet upphörde vid stora landsvägen. Där bortom fanns någonting som var alla gudars gemensamma egendom, nämligen vägar och gator. Så fanns det inhägnade områden, som tillhörde andra, särskilda gudar. Och det fanns en oändlig massa lagar för alla dessa förhållanden, efter vilka man måste rätta sitt uppförande, men Vitkäft förstod icke gudarnas språk, och det fanns intet annat sätt för honom att lära någonting än genom erfarenheten. Han lydde sina naturliga impulser, tills de förde honom i kollision med någon lag. När detta hade hänt några gånger, lärde han sig förbudet och rättade sig därefter.

Men det verksammaste medlet till hans uppfostran var husbondens straffande hand eller hans klandrande stämma. Vitkäfts stora kärlek till sin herre gjorde, att ett slag av hans hand träffade honom djupare än någon tuktan som Grå Bävern eller Beauty Smith hade givit honom. De hade endast träffat hans kropp, och i sitt sinne hade han fortfarande varit lika

ursinnig, lika morsk och okuvlig. Husbondens slag var däremot för lätt att göra kroppen ondt. Men ändå kändes det djupare. Ty det var ett bevis på hans husbondes ogillande, och Vitkäfts sinne kunde knappt bära detta.

Ett faktum var emellertid, att denna bestraffning sällan kom i fråga. Det behövdes ingenting annat än husbondens röst. Tonen i den upplyste genast Vitkäft, om han gjorde rätt eller ej. Den blev en vägledare för hans uppförande, ett rättesnöre för hans handlingar. Den var kompassen efter vars anvisning han styrde sin kurs och lärde allt vad han måste känna till om skick och sed i det nya landet och det nya livet.

I Norden hade hunden varit det enda husdjuret. Alla andra djur levde i vildt tillstånd, och om de icke voro alltför fruktansvärda, blevo de ett rättmätigt byte för vilken hund som helst. I hela sitt liv hade Vitkäft skaffat sig föda bland levande ting. Han hade intet begrepp om att det kunde förhålla sig annorlunda i Södern. Men detta fick han snart lära sig i dalen Santa Clara. Då han tidigt en morgon vek om ett av byggningens hörn, råkade han på en kyckling, som hade lyckats komma ut från hönsgården. Vitkäfts naturliga impuls bjöd honom att äta upp den. Ett par hopp, ett hugg av glimmande tänder och ett förskrämt litet skrik, och han hade kapat åt sig den äventyrslystna kycklingen. Den var välfödd, fet och mör, och Vitkäft slickade sig om käften och tyckte att maten var god.

Längre fram på dagen råkade han på en annan kyckling i närheten av stallet. En av stalldrängarna kom

springande för att rädda hans byte. Drängen visste ingenting om Vitkäfts ursprung och hade endast tagit en liten piska till vapen. Vid första slag av piskan lät Vitkäft kycklingen vara och vände sig mot mannen. En käpp skulle ha hejdat honom, men icke en piska. Tyst och utan att rygga tillbaka tog han sats ännu en gång och gjorde ett språng för att hugga drängen i strupen. Med utropet: "Gud i himlen!" stapplade karlen baklänges, släppte piskan och sökte skydda sig med armen. Vilket hade till följd, att hans ena underarm blev sargad ända intill benet.

Karlen var utom sig av förskräckelse. Det var icke så mycket Vitkäfts ilska som fast mer hans tystnad under anfallet som hade skrämt honom. Under nya försök att skydda ansiktet och halsen med sin sönderslitna och blödande arm försökte han dra sig undan till ladan. Och det skulle antagligen ha gått honom mycket illa, om icke Collie just då hade uppträtt på skådeplatsen. Så som hon förut hade räddat Dicks liv, räddade hon nu också drängens. Hon störtade sig över Vitkäft i ursinnig vrede. Hon hade ju haft rätt! Hon visste bättre än de förblindade gudarna! Alla hennes misstankar bekräftades i denna stund. Här var ju ärkefienden från uråldriga tider med sina gamla bedrifter!

Drängen räddade sig in i stallet och Vitkäft retirerade inför Collies öppna gap, vände bogen mot hennes vassa händer och kretsade oupphörligt rundt. Men Collie tröttnade icke denna gång, som hon brukade efter att ha givit honom en stunds upptuktelse. Hon blev tvärtom mer och mer uppretad och ilsken med varje sekund som gick, tills Vitkäft slutligen måste

ge hela sin värdighet till spillo och tog till flykten för henne över fälten.

"Han får lov att lära sig att lämna hönsen i fred", sade hans husbonde. "Men jag kan inte bibringa honom den läxan, förrän jag ertappar honom på bar gärning."

Och detta skedde ett par dagar därefter, då Vitkäft upprepade sin hönsjakt i mera omfattande skala än hans husbonde hade föreställt sig. Han hade noga studerat hönsgården och unghönsens vanor. Om natten, sedan de hade flugit upp, klättrade han upp på en närbelägen vedstapel, varifrån han nådde hönshusets tak, gick över ryggåsen och tog ett hopp ner på insidan av hönsgården. I nästa ögonblick var han inne i hönshuset och började sitt slaktande.

När den älskade husbonden kom ut i vestibulen på morgonen, möttes hans ögon av en säregen syn — där lågo femtio stycken vita Leghornshöns, ditlagda i en rad av stalldrängen. Weedon Scott. uppgav en låg, långt utdragen vissling, först av överraskning och sedan av beundran. Där såg han nu också Vitkäft, som icke visade minsta tecken till blygsel eller skuldmedvetenhet. Han kråmade sig snarare, som om han hade utfört en prisvärd och förtjänstfull handling. Vitkäft hade tydligen ingen föreställning om att han hade begått en ogärning. Husbondens uppsyn mörknade, då han stod inför sitt obehagliga värv. Han talade hårt och strängt till förbrytaren, och i hans röst låg ingenting annat än mäktig vrede. På samma gång höll han Vitkäfts nos tätt intill de ihjälbitna hönsen och gav honom slag på slag.

Vitkäft gjorde aldrig om sitt dåd. Det var mot

lagen och nu visste han det. Hans husbonde tog honom med till hönsgården. När Vitkäft såg den levande födan flaxa omkring mitt framför hans nos, manades han av sin naturliga drift att hugga den. Han var på väg att lyda denna impuls, men husbondens röst hejdade honom. De stannade i hönsgården en halvtimme. Oupphörligt var Vitkäft frestad att ge vika för sin naturliga instinkt, men vid varje ansats därtill hejdades han av sin husbondes stämma. På detta sätt inpräglades denna lag hos honom, och innan de lämnade hönsgården, hade han lärt sig ignorera hönsens tillvaro.

"Det går aldrig att kurera en hönsdödare!" sade domaren Scott med en allvarlig skakning yå huvudet, sedan hans son under lunchen berättat den lektion han haft med Vitkäft. "Om de en gång ha fått den vanan och fått smak för blod, så . . ." Han skakade sitt huvud på nytt.

Men Weedon Scott var icke av samma tanke som fadern.

"Jag skall säga dig vad jag skall göra", förklarade han slutligen utmanande. "Jag skall låta Vitkäft vara instängd hos hönsen hela eftermiddagen."

"De arma hönsen — tänk på dem!" invände domaren.

"Och för varenda en han dödar", fortsatte sonen, "skall jag betala dig en dollar i guld."

"Men du borde utfästa böter för pappa också!" inföll Beth.

Hennes syster instämde, och gillande utrop hördes från hela familjen. Domaren böjde på huvudet.

"Mycket riktigt!" Weedon Scott funderade ett ögonblick. "Om Vitkäft efter fångenskapens slut icke har rört en enda höna eller kyckling, skall du en gång för varje tiominutersperiod av hans fångenskap säga till honom med samma högtidliga allvar som när du avkunnar dina domar inför rätten: 'Vitkäft! Du är klokare än jag trodde'."

Familjen skulle övervaka den stora föreställningen från olika gömställen. Men den blev ett fiasko. Sedan Vitkäft hade blivit instängd i hönsgården och hans husbonde gick ifrån honom, lade han sig att sova. En gång steg han upp och gick fram till vattenhon och drack. Han såg icke ens åt hönsen. Det var som om de icke funnits till för honom. Vid fyratiden började han springa oroligt omkring, tog så ett väldigt hopp upp på hönshusets tak och hoppade ner på andra sidan, varefter han helt makligt begav sig upp till stora byggningen. Han hade verkligen lärt sin läxa. Och ute i vestibulen måste nu domaren Scott inför sin förtjusta familj säga icke mindre än sexton gånger till Vitkäft med högtidligt allvar: "Vitkäft! Du är klokare än jag trodde."

Men det var lagbudens mångfald som förbryllade Vitkäft och gjorde att han ofta råkade i olycka. Han måste också lära sig, att han icke fick röra höns som tillhörde andra gudar. Och så fanns det också kattor och kaniner och kalkoner, och alla dessa måste lämnas i fred. Då han till en del hade fått lagen inpräntad hos sig, hade han faktiskt redan fått den föreställningen att allt levande var fridlyst. Ute på betesmarkerna kunde en vaktel flyga upp midt för hans nos, utan att han rörde honom. Hur mäktigt han än an-

sattes av sitt naturliga begär, behärskade han sig likväl och stod stilla. Han hörsammade gudarnas vilja.

En dag såg han emellertid Dick driva upp en vild kanin ute på fältet och anställa jakt efter honom.

Och själva husbonden såg på och gjorde ingenting för att hindra det. Han uppmuntrade till och med Vitkäft att deltaga i jakten. På det sättet fick han veta, att det icke fanns något förbud på vilda kaniner. Och till sist fick han hela lagen klar för sig. Mellan honom och husdjuren fick det icke förekomma några fientligheter. Kunde de icke vara vänner, så måste åtminstone neutralitet råda mellan dem. Men de andra djuren däremot — ekorrar, vaktlar och så vidare — voro allesammans vildmarkens barn och hade aldrig ställt sig under människans skydd och böjt sig för hennes övervälde. De voro ett rättmätigt byte för hundarna. Det var endast de tama djuren som gudarna beskyddade, och mellan dem voro mördande strider icke tillåtna. Gudarna hade makt över sina undersåtars liv och död, och de voro avundsjuka om sin makt.

Livet i dalen Santa Clara var en invecklad sak i jämförelse med de enkla förhållandena i Nordlandet. Och vad som först och främst fordrades av civilisationen med dess spetsfundigheter var självbehärskning och återhållsamhet — en jämnvikt så fin som fläkten av den lättaste vinge och på samma gång fast som stål. Livet hade tusen olika faser, och Vitkäft måste lära sig att möta dem alla — så till exempel då han var med in till staden San José, först springande efter vagnen och sedan strövande omkring på gatorna, när vagnen stannade. Livets flod brusade om-

kring honom, djup, bred och skiftande, oupphörligt tilltalande hans sinnen, ständigt fordrande ögonblicklig foglighet och underkastelse, och nästan alltid tvingades han att undertrycka sina naturliga impulser.

Där fanns till exempel slaktarbodar, där kött hängde inom räckhåll. Men detta kött fick icke röras. Det fanns kattor i de hus som hans husbonde besökte, och dem måste han lämna i fred. Och överallt fanns det hundar som morrade åt honom, men som ej skulle få anfallas. Slutligen fanns det också massor av folk på de till trängsel fyllda trottoarerna, som fäste uppmärksamhet vid honom. De kunde rent av stanna och se på honom, utpeka honom för andra, betrakta honom med forskande blickar, tala till honom och — det var det värsta av alltsammans — klappa honom. All denna farliga kontakt med främmande händer måste han uthärda. Och det gick. Han lärde sig till och med övervinna sin tafatta skygghet. Han mottog de många främmande gudarnas uppmärksamheter på ett nästan högdraget sätt. Han gengäldade deras nedlåtenhet med samma mynt. Å andra sidan var det någonting hos honom som förekom all större förtrolighet. De klappade honom på huvudet och gingo vidare, nöjda över sin egen djärvhet.

Men Vitkäft hade det icke alltid så lätt. Medan han sprang efter vagnen i San Josés utkanter, råkade han ut för åtskilliga små gossar, som hade för vana att kasta sten efter honom. Och han visste att det icke var honom tillåtet att förfölja och kasta omkull dem. I sådana stunder måste han göra våld på sin självbevarelseinstinkt, och det gjorde han också, emedan

han höll på att tämjas och lämpa sig efter civilisationens fordringar.

Men Vitkäft var icke så alldeles belåten med detta arrangemang. Han hade visserligen inga abstrakta idéer om rättvisa och ärligt spel. Men det finns en viss känsla av billighet som emellanåt höjer sin stämma, och det var den som harmfullt protesterade inom honom över det orättvisa i att han ej hade lov att försvara sig mot stenkastarna. Han glömde att det i fördraget mellan honom och gudarna hade ingått, att de voro förpliktade att sörja för honom och försvara honom. Men så en dag hoppade hans husbonde ur vagnen med piskan i handen och gav de stenkastande pojkarna en grundlig upptuktelse. Därefter gick Vitkäft fri för stenkastningen, och han förstod och var nöjd.

Han fick också göra en annan erfarenhet av liknande slag. På vägen till staden låg en krog vid en korsväg, och därutanför brukade tre hundar hålla till, som hade tagit för vana att rusa på honom, när han sprang förbi. Hans husbonde kände alltför väl till hans mördande sätt att slåss, och han hade därför oupphörligt inpräntat hos honom att han icke fick göra det. Och eftersom Vitkäft var läraktig och hörsam, blev han alltid hårt ansatt, så snart han skulle förbi krogen. Efter det första anfallet brukade emellertid hans ilskna morrande för varje gång hålla de tre hundarna på avstånd, ehuru de följde efter honom en lång stund, gläfsande, gnällande och ovettiga. Detta fortgick en tid. Karlarna inne på krogen tussade alltid hundarna till anfall mot Vitkäft. En dag gjorde de det helt öppet. Weedon Scott höll in hästen.

"Buss!" sade han till Vitkäft.

Men Vitkäft kunde icke tro sina öron. Han såg på sin husbonde, och han såg på hundarna. Så såg han återigen ivrigt frågande på husbonden.

Husbonden nickade. "Buss, gamle gosse! Ät upp dem, du!"

Vitkäft tvekade icke längre. Han vände om och gjorde tyst ett hopp in bland sina fiender. Alla tre vände sig emot honom. Där blev ett ohyggligt morrande och gläfsande, ett smällande av huggtänder och kringvirvlande av lurviga kroppar. Dammet på landsvägen yrde upp som ett tjockt moln och dolde hela striden. Men efter några minuters förlopp lågo två av hundarna i dödsryckningar på platsen, och den tredje var stadd på flykt. Han hoppade över ett dike, kröp igenom ett staket och rusade tvärs över ett fält. Vitkäft följde efter, gled över marken på vargmanér, med vargens snabbhet, lätt och utan buller, och mitt på fältet kastade han omkull sin fiende och gjorde slut på hans liv.

Efter denna trefaldiga hämnd hade han icke vidare några besvärligheter av denna art. Ryktet om hans styrka och blodtörst spred sig vida omkring, och hundägarna sågo till att deras djur icke ofredade Vitkäft.

IV.

NATURENS RÖST.

Månader kommo och gingo. I Södern fanns det fullt upp med mat och ingenting att göra, och Vitkäft levde gott och var nöjd och lycklig. Han befann sig icke allenast i ett geografiskt Sydland, utan också i livets varmaste solsken. Mänsklig vänlighet lyste och värmde honom som en sol, och han frodades som en växt i god jordmån.

Och ändå förblev han på sätt och vis olik andra hundar. Han kände till lagar och förbud, kanske till och med bättre än de andra hundarna, som aldrig hade fört något annat liv, och han iakttog punktligare än de allt vad lagen fordrade. Men ändå fanns det hos honom en aning om lurande grymhet — som om den vilda naturen ännu funnes kvar och vargen inom honom slumrade.

Han sällskapade aldrig med andra hundar. Som enstöring hade han levat i alla sina dagar, skild från sitt eget släkte, och som enstöring skulle han också fortsätta att leva. Under sin valptid, medan han var föremål för Lip-Lips och hela vargflockens förföljelser — och även under sin bataljtid hos Beauty Smith — hade han fått en avgjord motvilja för hundar. Hans

liv hade fått en säregen riktning; han hade vändt sig från sitt eget släkte och hyllat sig till människorna i stället.

För övrigt betraktades han med misstro av alla Sydlandets hundar. Han väckte deras instinktmässiga fruktan för vildmarkens avkomma, och de mötte honom alltid med morrningar och gläfs och stridslystnad och hat. Han å sin sida hade lärt sig att det alls icke var nödvändigt att han begagnade sina tänder mot dem. Om han lade sina läppar i veck och blottade sina huggtänder, hade detta ungefär samma verkan — det förfelade nästan aldrig att skrämma hans skällande angripare på flykten.

Med ett enda undantag gick allting Vitkäft väl, det var Collie. Hon unnade honom aldrig ett ögonblicks ro. Hon åtlydde icke gudarnas lag så som han. Alla husbondens försök att förmå henne till ett vänskapligt umgänge med Vitkäft voro gagnlösa. Hennes skarpa och häftiga morrande förföljde honom ständigt. Hon hade aldrig förlåtit honom episoden med hönsen och envisades att ständigt tro honom om ont. Hon ansåg honom brottslig på förhand, och hon behandlade honom därefter. Hon blev en plåga för honom, följde honom som en polis överallt på bakgårdar och ute på fälten, och om han endast kastade en nyfiken blick på någon duva eller kyckling, råkade hon i ett vildt anfall av raseri. Det bästa sätt han kunde finna att visa henne sin likgiltighet var att lägga sig ned med huvudet på framtassarna och låtsa sova. Det förbluffade och tystade henne alltid.

Med detta enda undantag gick allting Vitkäft väl. Han hade lärt att kuva och behärska sig, och han

kände till lagens bud. Han utvecklade sig till stadga, lugn och filosofisk tolerans. Han levde icke längre i en fientlig omgivning. Faror, smärtor och död lurade icke på honom överallt. Med tiden hade det fruktade okända — detta fasans och förskräckelsens ting, som fordom ständigt hängde över honom — bleknat. Livet var lätt och behagligt. Det gled lugnt framåt, och varken fruktan eller fiendskap lurade på hans väg.

Han saknade snön utan att veta det. ”En otillbörligt lång sommar”, skulle han ha tänkt, om han haft någon tanke alls om saken. Som det nu var, saknade han snön endast på ett obestämt, omedvetet sätt. Och på samma sätt erfor han en svag längtan efter Norden, i synnerhet mitt i sommaren, då han plågades av den starka solhettan. Den enda yttringen härav var emellertid att han blev orolig och rastlös, utan att han själv visste anledningen.

Vitkäft hade aldrig varit mycket demonstrativ. Utom hans innästlande under husbondens arm och det särskilda förnöjda mullrandet, hade han intet sätt att uttrycka sin tillgivenhet. Men det förunnades honom att finna ett tredje. Han hade alltid varit ömtålig för gudarnas skratt. Skratt hade rent av kunnat driva honom från vettet, gjort honom vild av raseri. Men det var honom omöjligt att känna vrede mot den älskade husbonden, och när denne skrattade åt honom på ett godmodigt gäckande sätt, blev han förlägen. Han kände den gamla vreden stinga och sticka inom sig och bemöda sig att få övertaget, men kärleken satte sig till motstånd. Han kunde icke bli förargad, men någonting måste han göra. Först visade han en allvarlig värdighet, men då skrattade hans

husbonde ännu mera åt honom. Så försökte han strama upp sig till en ännu större värdighet, men då blev skrattet ännu högljuddare. Slutligen skrattade husbonden bort hela hans värdighet. Han öppnade munnen, lyfte litet på läpparna och ett säreget uttryck, som mera lyste av kärlek än av humor, kom i hans ögon. Vitkäft hade lärt sig att skratta.

Han lärde sig också att leka och rasa med sin husbonde, att låta kasta omkull sig och rullas omkring och bli utsatt för alla möjliga hårdhänta knep. Och Vitkäft låtsade sig vara förskräckligt ond, han reste ragg och morrade ursinnigt, och han högg efter husbondens händer på ett sätt som föreföll att vara fullkomligt allvarligt menat. Men han glömde sig aldrig. Han slog alltid sina tänder tillsammans i tomma luften. Vid slutet av en sådan vild lek, just då knuffar och slag och morrande och nafsande pågick som ivrigast, kunde de plötsligt avbryta alltsammans, stanna på flera fots avstånd ifrån varandra och se varandra i ögonen. Och lika plötsligt som solen ibland kan bryta fram över ett upprört hav, kunde de då börja skratta. Varefter hela uppträdet slutade med att husbondens armar lades omkring Vitkäfts hals, medan varghunden slöt sig intill honom och mullrade sin kärlekssång.

Men ingen annan lekte någonsin med Vitkäft. Det tillät han icke. Han höll på sin värdighet, och om man kom den för när, reste han ragg och morrade på ett sätt som var långt ifrån lekfullt. Att han tillät sin husbonde dessa friheter var intet skäl för att han skulle bete sig som en vanlig simpel hund, visa tillgivenhet för lite var och låta alla människor leka med sig, som om han hörde alla till. Han hyste kärlek för

en enda och ville varken ockra med sig själv eller sin ömhet.

Hans husbonde brukade ofta rida ut och att följa honom var en av Vitkäfts förnämsta plikter i livet. Däruppe i Norden hade han bevisat sin underdånighet genom att knoga och dra i seltyg framför släden. Men det fanns inga slädar här i Södern och icke heller använde man hundar att bära packning på ryggen. Och därför fick han nu bevisa sin tropliktighet genom att springa bredvid husbondens häst. Den längsta dagsresa förmådde icke trötta ut honom. Hans lopp var vargens — lätt glidande och utan ansträngning — och efter en tur på femtio mil kom han tillbaka glatt springande framför hästen.

Det var i sammanhang med dessa ridturer som Vitkäft lyckades finna ett nytt sätt att uttrycka sig — anmärkningsvärt därför att det endast hände honom två gånger under hela hans liv. Första gången var då husbonden försökte lära en livlig fullblodshäst att grindar kunde passeras utan att ryttaren behövde stiga av. Gång på gång förde Weedon Scott hästen fram till grinden för att låta honom sätta över den, men varje gång blev hästen rädd, stegrade sig och slog bakut. Djuret blev mera upprört och oroligt med varje ögonblick som gick. Så snart hästen stegrade sig, högg husbonden sporrarna i hans sidor och förmådde honom att åter sätta framfötterna på marken, varpå djuret genast började slå bakut. Vitkäft såg på med tilltagande oro, tills han icke längre kunde styra sig, utan sprang fram emot hästen och uppgav ett ursinnigt och varnande skall.

Sedan försökte han ofta att skälla, och hans hus-

bonde uppmuntrade dessa bemödanden, men det lyckades honom icke mer än en enda gång till, och då skedde det icke i husbondens närvaro. Under en ridtur över fälten sprang en hare plötsligt upp framför hästens fötter — ett våldsamt språng åt sidan, ett vacklande i sadeln, ett tungt fall till jorden och ett brutet ben för ryttaren var den närmaste följden. Vitkäft flög i vildt raseri mot den felaktige hästen, men han hejdades av husbondens stämma.

"Hem! Gå hem!" kommenderade Scott, sedan han hade förvissat sig om att benet var brutet.

Vitkäft var motvillig att lämna honom. Scott tänkte skriva några ord för att underrätta de sina, men han sökte förgäves i sina fickor efter penna och papper. Han befallde Vitkäft på nytt att gå hem.

Varghunden betraktade honom uppmärksamt, sprang så ett stycke, men vände om och började gnälla. Husbonden talade till honom mildt men allvarligt, och Vitkäft spände öronen och lyssnade ivrigt och oroligt.

"Det var rätt, gamle gosse — spring hem, du!" sade Scott. "Gå hem och tala om för dem, vad som har hänt mig. Gå hem, hör du! Hem!"

Vitkäft förstod meningen med det sista ordet, och ehuru han för övrigt icke visste vad husbonden hade sagt, visste han likväl, att det var hans vilja att han skulle gå hem. Han vände sig om och sprang långsamt några steg. Så stannade han återigen obeslutsamt och såg sig tillbaka.

"Gå hem!" kommenderade husbonden nu med skarp ton, och Vitkäft lydde.

Familjen satt ute i loggian för att njuta av efter-

middagens svalka, då Vitkäft kom hem. Han rusade uppför trappan flämtande och full av damm.

"Nu är Weedon hemma", sade den äldre mrs Scott.

Barnen välkomnade Vitkäft med glada utrop och sprungo honom till mötes. Han undvek dem och sprang undan, men de fingo honom instängd mellan bröstvärnet och en gungstol. Han morrade dovt och försökte komma förbi dem. Deras mor vände sig oroligt ditåt.

"Jag tillstår, att jag ofta är rädd för honom och barnen", sade hon. "Jag fruktar att han oväntat kan göra dem illa."

I detsamma rusade Vitkäft med ett ilsket morrande ut ur hörnet och stötte därvid omkull de bägge barnen. Modern ropade dem till sig och tröstade dem, varefter hon förmanade dem att icke reta Vitkäft på något sätt.

"En varg är en varg", förklarade domaren Scott, "omöjligt att lita på honom."

"Men Vitkäft är inte bara varg", sade Beth, som ville föra sin brors talan i hans frånvaro.

"Det påståendet grundar sig endast på Weedons antagande", sade domaren. "Han tror visserligen att det finns någon smula hund hos Vitkäft, men han vet det inte, det har du själv hört honom säga. Och vad Vitkäfts utseende beträffar . . ."

Han avslutade icke sin mening. Vitkäft stod fram för honom och morrade av alla krafter.

"Gå din väg! Kusch!" kommenderade domaren.

Nu gick Vitkäft till sin älskade husbondes hustru. Hon skrek till av förskräckelse, när han bet i hennes klänning och drog i den, tills det tunna tyget gick sönder. Nu hade han emellertid ådragit sig allas upp-

märksamhet. Han hade upphört att morra och stod med upplyftat huvud och såg på den ene efter den andre. Det arbetade konvulsiviskt i hans strupe, men icke ett ljud trängde sig fram — hela hans kropp skälvde under bemödandet att ge uttryck åt det han ville meddela.

"Jag vill hoppas att han inte får rabies", sade Weedons mor. "Jag har just sagt till Weedon, att jag är rädd att vårt sydliga klimat inte kan vara hälsosamt för ett djur från Nordlandet."

"Det ser ut som om han ville tala", sade Beth.

Och i detta ögonblick fick Vitkäft ännu en gång talets gåva — han skällde av alla krafter.

"Någonting måste ha hänt Weedon", förklarade den unga hustrun oroligt.

Och nu kommo de alla hastigt på fötter, och Vitkäft rusade utför trappan och såg sig om för att förmå dem att följa efter. För andra och sista gången i sitt liv hade han skällt och gjort sig förstådd.

Efter denna tilldragelse blev han mera avhållen av familjen på Sierra Vista, och till och med stalldrängen, som hade fått sin arm söndersliten, förklarade, att "han var en klok hund, fastän han var en varg". Domaren Scott delade denna åsikt, och till allas missnöje framlade han det ena beviset efter det andra till stöd för sitt påstående, hämtade ur encyklopedien och ur olika arbeten i naturalhistoria.

Dagar kommo och gingo, och solen lyste oavbrutet över dalen Santa Clara. Men när dagarna blevo kortare och Vitkäfts andra vinter i Södern nalkades, gjorde han en underlig upptäckt. Collies tänder voro icke längre skarpa. Hennes nafsande försiggick med

en viss lekfullhet och mildhet, som gjorde det fullkomligt oskadligt. Han glömde att hon under så lång tid förbittrat hans liv, och när hon hoppade och svansade omkring honom, besvarade han allvarligt hennes inviter och bemödade sig att visa samma lekfullhet som hon — kort sagt, han gjorde sig löjlig.

En dag tog hon honom med sig på en lång tur över betesmarkerna och in i skogen. Det var på eftermiddagen, husbonden skulle rida ut, och Vitkäft visste det. Hästen stod redan sadlad och väntade utanför dörren. Vitkäft tvekade. Men det fanns någonting inom honom, som var mäktigare än alla de lärdomar han hade fått, alla de seder och bruk, som hade format honom — till och med mäktigare än kärleken till hans husbonde och hans eget begär att behålla livet — och när så Collie i detta ögonblick av beslutsamhet nafsade till honom och satte i väg, vände han sig om och följde efter. Den dagen fick husbonden rida ut ensam. Och i skogen sprang Vitkäft sida vid sida med Collie, alldeles som hans moder Kiche och gamle Enöga hade sprungit för många år sedan i Nordlandets tysta skogar.

V.

NÄR VARGEN SOVER.

Vid denna tid voro alla tidningar fulla av beskrivningar på en fånges djärva flykt från fängelset San Quentin. Han var en farlig man. Han hade varit ett missfoster från början. Född med dåliga anlag och sedermera ingalunda upphjälpt genom den daning han hade undergått i samhällets händer. Samhällets händer äro hårda, och denne man var ett slående exempel på dess verk. Han var ett vilddjur — visserligen ett vilddjur i människohamn, men likväl så skräckinjagande, att han bäst karakteriseras med detta ord.

I fängelset hade han visat sig oförbätterlig. Straff kunde icke bryta hans sinne. Han kunde dö utan att ett ljud gick över hans läppar, kämpande som en galning till det sista, men han kunde inte leva och ta stryk. Ju ilsknare han kämpade emot, desto hårdare blev han behandlad av samhället, och det enda som hårdheten uträttade var att göra honom ännu värre. Tvångströja, svält, hugg och slag var just den orätta behandlingen för Jim Hall, men detta var den behandling han fick. Och den hade kommit honom till del allt sedan han var en liten parvel och växte upp

i ett av San Franciscos slumkvarter — ett mjukt stoff i samhällets händer, färdigt att formas till på något sätt.

Under Jim Halls tredje period i fängelset råkade han där på en vaktkarl som var nästan lika stort vilddjur som han. Vaktkarlen behandlade honom ohederligt; han ljög på honom för sin förman, berövade honom allt förtroende, förföljde honom på alla sätt. Skillnaden dem emellan var att vaktkarlen var försedd med en knippa nycklar och en revolver. Jim Hall hade endast sina tomma händer och sina tänder. Men en dag rusade han på sin vaktare och högg sina tänder i hans strupe, alldeles som ett av junglernas vilda djur.

Efter denna tilldragelse förflyttades Jim Hall till en cell för oförbätterliga. Där hölls hans instängd i tre år. Cellen var av järn, såväl golv som väggar och tak. Han fick aldrig komma ut ur denna cell. Han såg aldrig himlen, aldrig något solsken. Dagen var för honom en matt skymning och natten en svart tystnad. Han var som levande begravd i en kista av järn. Aldrig såg han ett mänskligt ansikte, aldrig talade han ett ord med en mänsklig varelse. När hans föda sköts in till honom, brummade han som ett vildt djur. Han hatade allting i världen. Under dagar och nätter vrålade han ut detta hat mot universum. Sedan kommo veckor och månader, då icke ett ljud gick över hans läppar och han frätte på sin själ under dov tystnad. Han var på samma gång människa och vidunder, den fasansfullaste skräckbild, som någonsin kunnat framstå för en vettskrämd hjärna.

Och så hade han rymt en natt. Föreståndaren påstod att det var omöjligt, men icke desto mindre

var cellen tom och tvärs över tröskeln låg liket av en vaktkarl. Två andra vaktkarlars lik betecknade vägen där fången gått fram genom fängelset och ut till de yttre murarna. Han hade dödat dem utan annat vapen än händerna, för att undvika att göra buller.

Men nu var han väpnad med de dödades vapen — och han kunde liknas vid en levande arsenal på flykt mellan kullarna och förföljd av samhällets organiserade makt. Ett högt pris var satt på hans huvud. Penningsnikna bönder jagade honom med skjutvapen. Med blodspengarna för honom skulle man kunna betala en inteckning eller skicka en son ut att studera. Medborgare med omtanke för det allmänna bästa togo ned sina bössor och gingo ut för att spåra upp honom. En flock blodhundar följde spåren efter hans blödande fötter. Och lagens spårhundar, samhällets avlönade stridsljur, voro på jakt efter honom dag och natt med telefon och telegraf och extratåg.

Ibland råkade man på honom, och män gingo mot honom som hjältar eller flydde i panisk förskräckelse för honom genom inhägnader av taggtråd — till stor förtjusning för den tidningsläsande allmänheten, som fick berättelserna därom till livs vid frukostbordet. Efter sådana sammanstötningar med Jim Hall fördes de döda och sårade tillbaka till staden och ersattes med andra, som voro begivna på människojakt.

Men så var Jim Hall plötsligt försvunnen. Blodhundarna sökte förgäves det tappade spåret. Fredliga bebyggare i avlägsna dalar blevo anhållna av beväpnade män och tvingade att bevisa sin identitet, och Jim Halls kvarlevor upptäcktes i ett dussintal olika bergsskrevor av snikna aspiranter på blodspengarna.

Emellertid lästes dessa tidningsnotiser med ännu mera oro än intresse på Sierra Vista. Kvinnorna voro uppskrämda. Domaren Scott sade endast: "Bah! Bah!" och skrattade åt deras ängslan, men däri gjorde han orätt, ty det var under hans sista ämbetstid som Jim Hall hade stått inför rätta och fått sin dom. Och i själva domsalen, inför hela den församlade menigheten, hade Jim Hall förklarat, att den dag skulle komma, då han skulle hämnas på den som avkunnat domen över honom.

För denna enda gång hade Jim Hall haft rätt. Han var oskyldig till det brott, för vilket han hade blivit dömd. Det var vad tjuvarna och polisen kallade för ett "extra skjutsfall". Jim hade "med extra skjuts fått åka in i fängelset" för ett brott, som han aldrig hade begått. Men han hade två gånger förut varit överbevisad om brott, och därför dömdes han av domaren Scott till femtio års fängelse.

Domaren Scott visste icke allting; och han visste nu icke heller, att han vid detta tillfälle deltagit i en polissammansvärjning. Han visste icke, att de framlagda bevisen voro falska och att Jim var oskyldig till det brott, man hade påbördat honom. Och å andra sidan visste icke Jim Hall att domaren Scott endast var okunnig. Jim Hall trodde att domaren visste alltsammans och att han var i komplott med polisen om den ohyggliga orättvisan. Och därav hade det kommit sig, att när domaren Scott uttalade domen på femtio års levande död för Jim Hall, hade denne, i sitt hat mot allt inom samhället som behandlade honom illa, rasat som en demon i domsalen, tills han släpades därifrån av ett halvt dussintal av sina blå-

rockade fiender. För honom var domaren den främste av hans orättvisa förföljare, och över honom utgöt han därför sin ursinniga vrede och sina hotelser om kommande hämnd. Och så fördes Jim Hall till sin levande död — och nu hade han rymt.

Om allt detta visste Vitkäft ingenting. Men mellan honom och mrs Alice — hans husbondes hustru — fanns en hemlighet. Varje natt, sedan alla hade gått till sängs på Sierra Vista, steg hon upp i smyg och släppte in Vitkäft, så att han fick ligga och sova i den stora hallen. Men nu var Vitkäft intet egentligt husdjur och hade icke lov att sova inomhus, och därför smög hon sig också ner tidigt om morgnarna och släppte ut honom, innan någon av de andra vaknade.

Och nu en natt, medan hela huset sov, vaknade Vitkäft och låg mycket stilla. Och varsamt vädrade han omkring sig och uppfattade genast det budskap, som luften bar till honom om en främmande guds närvaro. Till hans öron trängde också otydliga ljud av den främmande gudens rörelser. Vitkäft gjorde intet ursinnigt larm. Det var icke hans sätt. Den främmande guden gick mycket sakta och tyst, men ännu tystare gick Vitkäft, därför att han icke hade kläder som skrubbade mot kroppen. Han följde försiktigt efter. I vildmarken hade han jagat levande kött som var oändligt skyggt, och han kände till fördelen av att överraska sitt byte.

Den främmande guden stannade vid foten av stora trappan och lyssnade, och Vitkäft var som död, så tyst och orörlig stod han och vaktade och väntade. Uppför trappan gick vägen till hans älskade husbonde och dennes dyrbaraste egendom. Vitkäft reste ragg,

men han väntade ännu. Den främmande guden lyfte sin fot. Han ämnade gå uppför trappan.

Då slog Vitkäft till. Han gav ingen varning, förrådde icke sin närvaro med ett ljud. Med ett väldigt språng hamnade han på den främmande gudens rygg. Vitkäft klängde sig fast vid hans axlar med framtassarna och högg på samma gång sina tänder i den bakre delen av mannens hals. Och han höll sig kvar tillräckligt länge för att dra inkräktaren överända. De störtade bägge till golvet. Men Vitkäft var genast uppe igen och tog ett skutt åt sidan, och medan mannen försökte resa sig, var han återigen över honom med huggande käftar.

Sierra Vista vaknade med förfäran. Nedifrån hallen ljöd ett avgrundslarm som från ett slagfält. Där sköts skott på skott med revolver. En mans röst höjde ett skri av fasa och smärta. Där hördes ett ohyggligt morrande och mullrande, och allt detta blandades med bullret från omkullkastade, kraschande möbler och klirrande glas.

Men det hemska larmet upphörde nästan lika plötsligt som det hade uppstått. Striden därnere hade icke räckt längre än tre minuter. Husets uppskrämda invånare hade samlats ovanför trappan. Från det gapande, svarta djupet framför dem kom ett gurglande ljud, som när luft bubblar genom vatten. Emellanåt blev detta ljud väsande, nästan pipande. Men även detta dog hastigt bort och upphörde. Sedan hördes nedifrån mörkret ingenting annat än ett tungt flämtande av någon, som hade svårt att dra andan.

Weedon Scott tryckte på en elektrisk knapp, och trappan och hallen överströmmades av ljus. Där-

efter gingo han och hans far försiktigt utför trappan med revolver i hand. Men detta försiktighetsmått var överflödigt. Vitkäft hade fullgjort sitt värv. Mitt ibland omkullvältade och sönderslagna möbler låg en man på sidan och med ansiktet dolt under sin ena arm. Weedon Scott lutade sig ned, förde undan armen och vände mannens ansikte uppåt. Ett gapande sår i strupen utvisade varav mannen hade dött.

"Jim Hall", sade domaren Scott. Far och son utbytte en betydelsefull blick.

De vände sig nu till Vitkäft. Också han låg på sidan. Hans ögon voro slutna, men han försökte lyfta på ögonlocken och se på dem, när de lutade sig över honom, och svansen skälvde märkbart under ett fåfängt bemödande att vifta. Weedon Scott klappade honom och från hans strupe ljöd ett erkänsamt mullrande. Men det var mycket svagt och upphörde hastigt. Ögonlocken föllo ihop och förblevo slutna, och hela hans kropp tycktes slakna och sjunka platt till golvet.

"Det är visst slut med honom, stackars djur", mumlade hans husbonde.

"Det få vi låta undersöka", sade domaren och gick till telefonen.

"Uppriktigt sagt har han inte mer än en möjlighet mot tusen att kunna gå igenom", förklarade fältskären, sedan han hade sysslat ungefär halvannan timme med Vitkäft.

Daggryningen började tränga in genom fönstret och den elektriska belysningen fördunklades. Med undantag av barnen, var hela familjen samlad omkring fältskären för att få höra Vitkäfts dom.

"Det ena bakbenet är brutet", fortsatte han. "Tre revben brutna, och åtminstone ett av dem har trängt in genom lungan. Han har förlorat nästan varenda bloddroppe. Och det är mycket antagligt att han har fått inre skador. Tycks som om karlen hade försökt trampa på honom. Och dessutom ha ju de tre kulorna gått rakt igenom honom. En möjlighet mot tusen är egentligen alldeles för optimistiskt. Han har kanske inte en mot tiotusen."

"Men vi få inte underlåta den ringaste möjlighet att hjälpa honom", förklarade domaren. "Sak samma vad det kostar. Använd X-strålar — gör vad som helst! Weedon! Telefonera genast till San Francisco efter professor Nichols! Hoppas att ni inte tar illa upp, doktor, men han måste ha all den hjälp som kan fås."

Fältskären smålog tålmodigt. "Naturligtvis! Jag förstår det mycket väl. Han förtjänar att man gör allt för honom. Och han måste vårdas så som ni skulle sköta en mänsklig varelse, ett sjukt barn. Glöm inte vad jag sade om temperaturen. Jag kommer igen klockan tio."

Och Vitkäft fick den vård som behövdes. Domarens förslag att skicka efter en van sköterska förkastades med ovilja av hans bägge döttrar, som själva åtogo sig detta värv. Och Vitkäft avgick som segrare med den enda möjligheten mot tiotusen omöjligheter, på vilka fältskären knappt hade vågat hoppas.

Men man kan inte klandra honom för bristande omdöme. Under hela sin tid hade han skött och opererat civilisationens vekliga barn, som levde ett skyddat liv

och voro ättlingar av många skyddade generationer. I jämförelse med Vitkäft voro de bräckliga och slappa och höllo endast svagt fast vid livet. Vitkäft stammade däremot direkt från vildmarken, där de svaga snart förgås och skydd förunnas ingen. Varken hos hans far eller mor hade det funnits någon svaghet, och icke heller hos de generationer som gått före dem. En konstitution av järn och den fulla livskraft, som karakteriserar vildmarkens barn, var Vitkäfts naturliga arvedel, och han höll fast vid livet med hela sin varelse och varje del därav med kropp och själ, och det med den seghet som av gammalt tillhört alla skapade varelsers natur.

Bunden som en fånge och genom gipsgjutningar och bandager hindrad att röra sig låg Vitkäft i flera veckor. Han sov långa stunder och drömde mycket, och i drömmen såg han en oändlig rad av minnen från Norden. Alla möjliga gengångare från det förflutna stodo upp och hemsökte honom. Han var på nytt i lyan med Kiche, han kröp darrande fram till Grå Bävern för att betyga honom sin tro och lydnad, han sprang för sitt liv undan Lip-Lip och hela den gläfsande skaran av unghundar.

Han tyckte sig åter vara försatt i den stora ensligheten och tystnaden, och han jagade åter efter levande föda under långa månader av hungersnöd. Så såg han sig också i spetsen för Mit-sahs slädhundar, han hörde Mit-sah och Grå Bävern svänga sina långa piskor och skrika: "Hej! Hej!" när de kommo till en trång hålväg och spannet måste fällas ihop som en solfjäder för att komma fram. Han genomlevde på nytt sin tid hos Beauty Smith och genomkämpade sina stri-

der från dessa dagar. Under sådana stunder morrade han och gnällde i sömnen, och de som hörde det sade att han hade onda drömmar.

Men det fanns något särskilt, som plågade honom likt en nattlig mara, och det var minnet av de rasslande, skramlande elektriska vagnarna, dessa vidunder, som han ansåg för kolossala skriande lodjur. Han kunde till exempel tycka sig ligga gömd i en buske och vakta på att en ekorre skulle våga sig nog långt ut på en trädstam. Men när han så rusade på ekorren, kunde det hända att denna förvandlades till en elektrisk vagn, som hotande och fasansfull tornade upp sig framför honom likt ett berg, skramlande och skrikande och spottande eld på honom. Och det var på samma sätt, när han ville locka ner höken ur skyn. Fågeln sköt rakt ner ur det blå, men just när han slog ned på Vitkäft förvandlades han till den allestädes närvarande elektriska vagnen. Ibland befann han sig i Beauty Smiths fålla. Utanför fållan samlades en hop folk och han visste att det skulle bli en strid. Han höll ögonen skarpt fästade på dörren, för att se när hans motståndare kom in. Dörren öppnades, och in till honom slungades den fasansfulla elektriska vagnen! Dessa drömmar upprepades väl tusen gånger, och för varje gång förorsakade de honom samma livliga förskräckelse.

Kom så en dag, när det sista bandaget och den sista gipsgjutningen togs bort. Det blev en festdag. Hela Sierra Vista stod omkring och såg på. Husbonden gned Vitkäfts öron, och han mullrade kärleksfullare än någonsin. Husbondens hustru kallade honom: ”Du välsignade varg!” och denna benämning antogs med

acklamation. Alla kvinnorna kallade honom sedan för "Välsignade vargen".

Han försökte stiga upp, men efter flera försök föll han omkull av svaghet. Han hade legat så länge, att hans muskler hade förlorat all styrka och rörelseförmåga. Men nu kände han sig litet skamsen över sin svaghet, som om han därigenom på något sätt brast i den plikt han hade mot sina gudar. Det förmådde honom till ännu en hjältemodig ansträngning, och slutligen stod han åter på fötter, ehuru han vacklade av och an.

"Välsignade vargen!" ropade alla kvinnorna i kör.

Domaren Scott betraktade dem med triumferande uppsyn.

"Nu ha ni själva sagt det med egen mun!" sade han. "Just som jag alltid har tänkt. En hund skulle aldrig kunna uträtta vad han har gjort. Han är en varg."

"En välsignad varg", rättade domarens hustru.

"Ja, en välsignad varg", medgav domaren. "Härefter skall jag också kalla honom så."

"Han får lov att lära sig gå på nytt", sade fältskären, "och lektionen kan gärna ta sin början när som helst. Det skadar honom inte. Tag honom med ut!"

Och ut ledsagades han som en kung, omgiven av hela Sierra Vista, som kelade med honom och stödde honom. Men han var mycket svag, och då han kom ned på gräsmattan, lade han sig att vila en stund.

Sedan satte tåget sig ånyo i gång. Vitkäfts muskler stärktes så småningom genom rörelsen, och blodet började åter genomtränga dem. Så kom man till stallet, och vid ingången dit stod Collie, omgiven av ett halvt

dussin tjocka valpar, som lekte omkring henne i solskenet.

Vitkäft betraktade dem med förvåning. Collie morrade varnande åt honom, och han höll sig sorgfälligt på avstånd. Husbonden sköt med foten en av de kravlande småttingarna emot honom. Han reste misstänksamt ragg, men husbonden lät honom förstå, att allt var gott och väl. Collie fasthölls av en av kvinnorna, men hon bevakade honom avundsjukt och morrade för att upplysa honom att allt visst icke var gott och väl.

Valpen kravlade och sprattlade framför honom. Han spände öronen och betraktade honom nyfiket. Så berörde deras nosar varandra, och Vitkäft kände valpens varma lilla tunga, utan att veta varför, och slickade valpen över ansiktet.

Handklappningar och förnöjda utrop från gudarna hälsade hans tilltag. Vitkäft blev överraskad och såg på dem med förvirrad uppsyn. Men så gjorde hans svaghet sig åter gällande, och han lade sig ned med öronen spända och huvudet vänt åt ena sidan, som för att vaka över valpen. De andra valparna kravlade sig nu också fram till honom, till Collies stora missnöje, och han tillät att de klättrade upp på honom och tumlade över honom. Under gudarnas bifallsyttringar hade han först visat en skymt av sin forna självmedvetenhet och tafatthet. Men det gick över, medan valparna fortforo med sin lek, och han låg där tåligt med halvslutna ögon dåsande i solskenet.

INNEHÅLL.

Första avdelningen:
Vildmarken.

Andra avdelningen:
Vildmarkens barn.

Tredje avdelningen:
Vildmarkens gudar.

Fjärde avdelningen:

Övergudar.

Femte avdelningen:

Tämd.

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY
AA 000 254 656 2

